הארץ

88437
456

VOL 76/22730 MAY 1 1994 | 3.80 שקלים, יום ראשון כ' באייר התשנ"ד, 1 במאי

כולל מע"מ. באילת 3.25 שקלים

פתרונות בזמן!!!

לביא

* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *

לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג. טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

י"ם מציעה: "נסיגה ממג'דל שאמס תחילה". כריסטופר יביא היום את תשובת אסד

מקורות סוריים: "אין פתרונות ביניים. ישראל מעלה הצעות סתומות, מעורפלות ומזויפות"

מאת אלוף בן, גיא בכור ואיתן רבין

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, יגיע היום אחרי הצהריים מסוריה לישראל, וימסור לראש הממשלה יצחק רבין את תשובתו של נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, להצעה הישראלית ל"חבילת שלום" עם סוריה.

דמשק דחתה אתמול למעשה את ההצעה הישראלית, הכוללת נסיגה קטנה בגולן תחילה במקביל לחילופי שגרירים, עוד לפני שהוגשה רשמית למשטר הסורי בידי מזכיר המדינה וורן כריסטופר. "אין פתרונות ביניים", אמר מקור סורי רשמי לכתבים בדמשק. "סוריה אינה מוכנה לוותר על גרגר אדמה אחד מאדמתה הכבושה, אין מיקח וממכר על הגולן. עשיית השלום רחוקה מן ההצעות והתנאים של ישראל, שאינם מעודדים את העמדות הסוריות. ישראל מציעה הצעות סתומות, מעורפלות ומזויפות, שאינן עונות על דרישות תהליך השלום".

דברים אלה פורסמו אתמול עוד בטרם הסתיימה פגישתו של נשיא סוריה חאפז אל-אסד עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, בדמשק.

ראו עמוד 2א

"חבילת השלום" שמציעה ישראל לסוריה נמסרה שלשום לכריסטופר ואתמול יצא מזכיר המדינה לדמשק, כדי להעביר את ההצעה לאסד. ישראל הציעה לפתוח במשא ומתן אינטנסיבי על הסכם שלום עם סוריה, שיתבצע בשלושה שלבים, במשך חמש עד שמונה שנים.

בשלב הראשון תיסוג ישראל משטח קטן שיכלול את הכפרים הדרוזיים בגולן (הצעה שכבר זכתה לכינוי "מג'דל שאמס תחילה"), ובמקביל ייכונו יחסים דיפלומטיים וחילופי שגרירים בין סוריה לישראל. בשלב השני יפונו גם יישובים יהודיים מהגולן, והסורים יעמיקו את הנורמליזציה.

בפגישות עם מזכיר המדינה הוברר לא הוצגו קווי הנסיגה ומשך הזמן לביצוע כל שלב, ולא דובר על נסיגה מלאה מהגולן או על הכרה ישראלית בריבונות הסורית על הגולן. גורמים מדיניים אמרו אתמול, כי הנחת העבודה של ישראל היא נסיגה מלאה מהגולן, והדבר מובן גם לאמריקאים – אך ישראל לא תודיע זאת בפומבי בשלב הנוכחי.

שר החוץ, שמעון פרס, אמר לכריסטופר כי ישראל לא תוכל לפתוח את המו"מ בהודעה על נסיגה מלאה, והיא דוחה את דרישת סוריה לנסיגה מלאה כתנאי מוקדם למו"מ. "אמרנו הרבה, ואסד צריך להבין שהישראלים רציניים", אמר פרס בראיון לטלוויזיה הישראלית. אמר שר החוץ כי אין טעם לדבר עתה על נסיגה מלאה, כיוון שגם אסד אינו מפרט מה הוא מוכן לתת לישראל.

במקביל להסכם עם סוריה מבקשת ישראל לחתום על הסכם עם ארה"ב, שיבטיח "קפיצת מדרגה" בקשרים הביטחוניים בין שתי המדינות ובתרומה האמריקאית לחיזוק צה"ל. ישראל לא תבקש להגדיל את הסיוע השנתי, אבל תעלה בקשה לסיוע צבאי מיוחד בהיקף גדול ולהרחבת גישתה למידע מודיעיני, כפיצוי על מרחב ההגנה ומרחב ההתרעה בגולן.

כריסטופר דן בדמשק גם בקידום היחסים הדו-צדדיים בין ארה"ב לסוריה, ברוכים להוצאת סוריה מרשימת המדינות התומכות בטרור ומסייעות לסחר בסמים, והזכויות האדם בסוריה. בעיות אלה מונעות מהממשל להעניק סיוע כלכלי וצבאי לסוריה. הממשל דחה את פרסום רשימת המדינות התומכות בטרור, כדי שלא להעיב על ביקור כריסטופר במזרח התיכון.

בשיחות עם הישראלים, ציין הצד האמריקאי הענקות לצעדים חד-צדדיים שנקטה סוריה, כמו סגירת בסיסים ומעצר פעילים של אבו-ניד-אל והחזבאללה, וסיוע לאף-בי-איי בחקירות הקשורות בסמים. הגורמים הישראליים אמרו שלצעדים הסוריים אין משמעות, על רקע התגברות הטרור בלבנון, הם ציינו כי אנשי החזבאללה שנעצרו הועברו לידי הלבנונים ושוחררו מיד.

גורמים מדיניים בירושלים הסבירו אתמול, כי אסד יעכב את תשובתו להצעה הישראלית, כדי שלא להעמיד את סוריה בצל ההסכם בין ישראל לאש"ף, שייחתם ביום רביעי. רבין הדגיש בשיחתו עם כריסטופר, את החשיבות של סוריה להשגת שלום כולל במזרח התיכון. הוא חזר על דרישותיו מאסד שינקוט צעדים פומביים, שיסייעו בגיבוש תמיכה להסדר בציבור הישראלי, ושיסכים לפתיחת ערוץ שיחות חשאי עם ישראל. עקרונות "חבילת השלום" הוצגו בידי רבין לנשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בפגישתם לפני חודש וחצי. מאז נעשתה בישראל עבודה לגיבוש פרטי ההצעה שתוגש לסורים.

בפיקוד הצפון מרים נקיבה עבודת מטה בכל הקשור לנסיגה אפשרית של צה"ל מרמת הגולן אם אכן ייחתם הסכם כלשהו עם סוריה. בכל הדרוג, אף קצין בפיקוד הצפון לא עסק בנושא זה והאיש מבכירי הפיקוד לא זומן להתייעצות. גם במטה הכללי לא קוימו התייעצויות למעט עבודתו של האלוף אילן בירן, שלפי בקשת רבין הכין נייר עמדה.

גורמים בפיקוד צפון מתחו ביקורת על כך שלא התייעצו עמם. להערכת גורמים בפיקוד צפון, החזבאללה מיתן בימים האחרונים את פעילותם בלחץ סוריה – עקב ביקור כריסטופר.

פגישת כריסטופר ואסד בדמשק. מקור סורי אמר כי ארצו אינה מוכנה לוותר על גרגר אדמה אחד באדמתה הקדושה

גורם ישראלי בכיר: ערפאת יוכל לבוא לעזה ויריחו החל מיום חמישי

ההסכם הכלכלי בין אש"ף לישראל נחתם שלשום בפאריס

מאת גיא בכור, אלוף בן ואיתן רבין

משלחת ישראל לשיחות עם אש"ף תצא היום לקהיר, כדי להשלים את ניסוח הפרטים האחרונים של הסכם הנסיגה מעזה ויריחו, לקראת הפגישה מחרתיים בין ראש הממשלה יצחק רבין ויו"ר אש"ף, יאסר ערפאת.

ערפאת אמר אתמול כי למרות שכמה בעיות עדיין לא נפתרו, הוא מקווה כי הסכם עזה ויריחו ייחתם במועד המתוכנן, ב-4 במאי. לדבריו, פגישתו מחרתיים עם רבין נועדה ללבן בעיות אחרונות, שאינן "מכשולים בלתי פתירים".

ראו עמודים 3א, 4א

שתי המשלחות אמורות להשלים את גוף ההסכם, הנספח הביטחוני והנספח המשפטי, ולכתוב את הנספח לבניית אמון, שיורה בשחרור אסירים פלשתינאים והגנה על משתפי הפעולה עם ישראל. רבין וערפאת הנחו את המשלחות להשלים את הדיון בכל הפרטים, ולהותיר להם את ההכרעה רק בסוגיות גודל יריחו והצבת השוטר הפלשתינאי בגשרי הירדן.

ראש הממשלה רבין אמר שלשום לעיתונאים כי "אני יודע שנקבע תאריך לחתימת ההסכם, אבל יש סוגיות שיש לדון עליהן ולנסח ולכלול אותן בהסכם". בגוף ההסכם נותרו עדיין כמה סעיפים שלא הושלמו, כמו המנגנון ליישוב סכסוכים בין ישראל לאוטונומיה והסמכויות החקיקה של מועצת האוטונומיה.

שאלת סמכויות השיפוט של ישראל כלפי תושבי האוטונומיה עדיין לא הוכרעה סופית. ישראל דורשת לשפוט כל פלשתינאי שיבצע עבירה חמורה בישראל או בשטח ההתנחלויות, ומבקשת כי הרשות הפלשתינית תסגיר לידיה חשודים בעבירות כאלה. לישראל תישאר הסמכות לעצור חשודים רק במסגרת "מרדף חם" אחריהם. הפלשתינאים מצדם לא יוכלו לשפוט או לעצור ישראלים בכל מקרה.

בשבוע שעבר סוכמו עקרונות ההפעלה של "המעברים הבטוחים" בין רצועת עזה ליריחו. תושבי שני האזורים יוכלו לנוע ביניהם על ארבעה כבישים בשטח ישראל. בכניסה וביציאה תיערך בדיקה. ישראל התנגדה להשאיר מעבר אחד פתוח, גם אם יוטל סגר על השטחים. אש"ף הסכים לדרישה הישראלית, להטיל פיקוח על תנועת פלשתינאים שכניסתם לישראל אסורה ב"מעברים הבטוחים". הוחלט כי אנשים אלה לא יורשו לנסוע דרך ישראל במכוניות, אלא רק באוטובוס מיוחד, שלא יורשה לעצור לפני שיגיע ליעדו.

המשלחות ידונו השבוע בשאלת השליטה בחוף הים ברצועת עזה, מול ההתנחלויות בגוש קטיף. ערפאת ושר החוץ שמעון פרס החליטו בסוף השבוע שעבר כי העניין צריך להיבדק.

הפלשתינאים ויתרו על דרישתם להרחבת המים הטריטוריאליים ברצועה מעבר לשלושה מייל ימי, אך ביקשו כי משמר החופים שלהם יוכל לפעול מחוץ למים הטריטוריאליים. ישראל דחתה את הבקשה, בנימוק כי האחריות לביטחון החוץ נשארת בידיה.

בתחום האווירי נקבע כי האחריות תישאר בידי ישראל, שתקבע מסדרונות טיסה ותשלוט בבקרה האווירית. בעתיד יוקם שדה תעופה פלשתיני. חברת תעופה פלשתינית תורשה לפעול רק אם תירשם בישראל או במדינה אחרת החברה בארגון התעופה הבינלאומי.

בסיכום הדיון בין פרס לערפאת ביום חמישי שעבר נקבע כי הפלשתינאים יורשו להנפיק בולים רק לשימוש פנימי בתוך האוטונומיה. סוגיית הבול למשלוח בינלאומי לא נפתרה. בסיכום הדיון לא נאמר דבר על יצירת אזור חיוג בינלאומי לפלשתינאים, כפי שפורסם לאחר הפגישה.

שר החוץ פרס אמר שלשום בראי-

(סוף בעמוד 10א)

ספירת הקולות בדרא"פ מתנהלת באיטיות; למאנדלה צפוי ניצחון ברוב של יותר מ-60%

מאת אורי ניר, שליח "הארץ" בדרום-אפריקה

יוהנסבורג (מיוחד ל"הארץ"). תוצאות ראשוניות של הבחירות הכלליות בדרום-אפריקה מצביעות על ניצחון למפלגת הקונגרס הלאומי האפריקאי בראשות נלסון מאנדלה, בשיעור העשוי לעלות על 60%. תוצאות אלה אישרו את ההערכות שרווחו ממילא לפני הבחירות, כי מאנדלה יהיה הנשיא הבא של דרום-אפריקה.

ראו עמוד 11א

מומחי הסטטיסטיקה שהתבקשו לפרסם תחזית בחירות על-פי המידע הראשוני, היססו מאוד לעשות זאת, משום שהנתונים הראשונים לא היו בעלי ערך מדגמי. רשות השידור של דרום-אפריקה, תחנת הטלוויזיה הממלכתית, נמנעה מתחזיות כלשהן. אולם, תחנת רדיו עצמאית ביוהנסבורג הנחשבת אמינה, העסיקה את הסטטיסטיקאי ג'ון שהטו, חוקר באוניברסיטה מקומית, שעל סמך שקלול המידע הראשוני צפה את התוצאות.

על פי הערכת שהטו, תזכה מפלגתו של מאנדלה ב-60% מהקולות, המפלגה הלאומית של דה קלרק תזכה ב-21% מהקולות, מפלגת החופש אינקאתה של מנגוסוטו בותלזי תזכה בכ-5% מהקולות ופחות מהתחזיות שלפני הבחירות, ומפלגת "חזית החופש" הימנית, התומכת בהקמת מדינה עצמאית למיעוט הלבן האפריקאנרי, תזכה בכ-4.5% אחוזים מהקולות, יותר משסברו המומחים.

אף שתוצאות רשמיות בעלות ערך מדגמי בשעה להגיע אתמול מועצת הבחירות המרכזית – יותר מיממה לאחר סגירת הקלפיות האחרונות – החלו רבים ברחבי המדינה בחגיגות ניצחון.

עדות לאווירת הפיוס הלאומי בימים האחרונים נמצאה בכך שגם עשרות אלפים מתומכיה של המפלגה הלאומית – רובם ככולם לבנים – חגגו אל תוך הלילה, אף שהיה ברור כי מפלגתם תקבל פחות ממחצית הקולות של מפלגת מאנדלה. הן מאנדלה והן יריבו-שותפו פרדריק וילם דה קלרק, אמרו בימים האחרונים כי מה שחשוב בבחירות האלה אינו שיעור התמיכה במפלגה זו או אחרת, אלא "ניצחונו של העם הדרום-אפריקאי".

(סוף בעמוד 10א)

דרוזים אוה, בגולן, החו/ מהסכם עם סור/ מגרשים בגלי — עמוד 2א

עשראווי: על אש"ף לתבוע שינוי משמעות במצב בשטחים לפני שיחתום על ההסכם — עמוד 3א

סניף צומת באור יהודה פרסם מודעות תמיכה ברשימת רמון — עמוד 6א

היום בצהרים ייערך טקס חילופי מפכ"לים בלשכת רה"מ — עמוד 10א

מינהל הדלק הודיע אתמול על העלאת מחירים — עמוד 13

בגליון זה 28 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0000	-0.30%
שוהר	3.02	—
סל יציג	3.2638	+0.01%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE

גמאטרוניק

טל': 02-821777

אל קוראי הארץ

בתוקף מהיום יהיה מחיר העיתון בימים א'-ה' 3.80 שקל ובימים ו' 4.60 שקל.

מחיר המנוי החודשי יהיה 102 שקל. מחירים אלו כוללים מע"מ.

התאמת מחירים זאת נדרשת בשל התייקרות תשומות הייצור.

הנהלת הארץ

QTEXT 5.5

מעבד התמלילים עם כל התכונות הדרושות:

ללשכת המנכ"ל

• עבודה שוטפת בתפריטים • • • שילוב עברית אנגלית • סימון מסמכים שעברו שינוי • סיעוף אוטומטי • מיזוג מכתבים (Mail-Merge) • רשימות תפוצה • קביעת הרשאות ברשת בגישה לקבצים • ספירת מילים במסמך • הדפסה בריוות • יחסי • תצוגה גראפית (WYSIWYG) • הערות שוליים • הפקת תוכן עניינים ואינדקס • שורות סרגל ללא הגבלה • הדפסת מסמכים בשרשרת • ניהול מדורים • ארגון מסמכים בספריות עפ"י נושאים • ניהול ספריית משמר לעותק קודם • איתור מסמכים משוכלל • • • מגוון הוראות לשליטה בהדפסה • תמיכה ב- XMS ו-EMS • תמיכה ב"עכבר" • עד 28 פקודות מאקרו • קישוריות למערכת ההפעלה • כתיבת Batch Files •

• מגוון גירסאות מיוחדות: QTEXT SPELLER להגהות בעברית ואנגלית • מילון עברי-אנגלי ואנגלי-עברי • +QTEXT FAX שיגור מסמכים ישירות מהמחשב באמצעות כרטיס פקס • אלפון כתובות וטלפונים • הפקת דוחות • שרת פקסים ברשת • QTEXT LAN לעבודה ברשת • אופציה לדואר אלקטרוני למשתמשי רשת

QTEXT 5.5

QTEXT מעבד התמלילים המובן מאליו

דביר מוצרי תוכנה
ד.נ. הנגב 85330
טל. 07-910777, פקס. 07-910151
סניף תל-אביב: רח' התרוץ 6
טל. 03-5375234/5, פקס. 03-5375236

נחתם הסכם שכר עם איגודי האקדמאים

העובדים הסוציאליים ממשיכים בשביתתם. המרצים ישבתו מחר ליום אחד

מאת חיים ביאור, צבי זרחיה ואורי קשתי

שר האוצר, אברהם שוחט, ומזכיר ההסתדרות, חיים הברפלד, חתמו אמש בירושלים על הסכם שכר קיבוצי עם איגודי המהנדסים, הטכנאים, ההנדסאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח. לדברי מזכיר הסתדרות המהנדסים יצחק רז, מבטיח ההסכם תוספת שכר של כ-40%. אולם לטענת הממונה על השכר באוצר, שלום גרניט, התוספת היא בשיעור 22%-23%. "הפער רב על תוספת של 40% באגודה בגלל המוכיות לבחירות להסתדרות", אמר גרניט.

הסכם השכר נחתם לארבע השנים 93'-96', אך עבור שנת 93' העובדים האקדמאים לא יקבלו כל תוספת שכר. כדי למנוע פגיעה בעובדים שפרשו לגמלאות במהלך שנת 93', הוסכם שהללו יקודמו בדרגה לקראת פרישתם, ותוספת השכר בגין הקידום תתבטא בפנסיה המשולמת להם.

המו"מ על ההסכם כמעט התפוצץ שעות אחדות לאחר שהחל, בעקבות תביעת שלוש ההסתדרויות האקדמיות שמשרד האוצר יבטל את החלטתו לקזז 4% מהתוספת שיקבלו העובדים בחלק מהחברות הציבוריות החל משנת 97'. לבסוף הוסכם, כי עניין הקיזוז יוכרע בין שר האוצר לבין מזכ"ל ההסתדרות.

ההסכם קובע סולם שכר חדש ל-120,000 העובדים האקדמאים, שבו נוספו שלוש דרגות חדשות, שתיים מהן בשנת 94'. בנוסף לתוספת השכר, יקבלו העובדים גמול השתלמות, שיהיה גבוה יותר לבעלי תואר שני ושלישי. לדברי רז, בעלי תוארים אלה יקבלו בעקבות הסכם השכר הנוכחי, תוספת כוללת המתקרבת ל-60%. לעומת זאת, אמר גרניט כי מדובר בממוצעת מתוספת זו.

סעיף מרכזי, שהמחלוקת סביבו גרמה לעיכוב ממושך בחתימת ההסכם, קובע שמרכיב אחזקת רכב ועבודת שעות נוספות בפועל ייכלל בהפרשה לפנסיה מוגדלת. לדברי גרניט, היישום של סעיף זה "אינו פשוט", מאחר שיש צורך להכניס תחילה שינויים מתאימים בחוק שירות המדינה – גמלאות. הוסכם על הקמת ועדה שתבדוק את הדרכים להענקת הפרשות אלה.

ההסכם שנחתם אתמול יחול גם על החברות הממשלתיות, אך העובדים בחברות המפסידות לא ייהנו מתוספת שכר, כל עוד החברות לא יסיימו את תקופת ההבראה. כן הוסכם, כי המעסיקים ישלמו סכומים בשיעור 0.5% מהשכר ל"קרן 1%" שמטרתה מימון השתלמויות.

סעיף זה בהסכם מעורר התנגדות בקרב עשרות אגודות מקצועיות שמטרתן עדכון מקצועי. האגודות חוששות מפני סגירתן, עקב הזרמת כספים למטרות השתלמות מקצועית במסגרת ההסתדרויות האקדמאיות. היום יקיימו האגודות כנס חירום בתל-אביב בדרישה להשעות את ביצוע הסכם השכר, עד לביטול סעיף ההפרשה ל"קרן 1%".

במשרד האוצר אומרים, כי בחתימת הסכם שכר זה הושלם הסכם השכר לכלל העובדים במגזר הציבורי, המונים 600,000 איש, וכי ההסכם מבטיח "שקט תעשייתי" לכמה שנים. השר שוחט אמר בטקס החתימה: "ההסכם מחזק את המגמה להשלמת הכנסת, ובכך הוסר עיוות שהיה קיים במשך שנים רבות". לדבריו, הכללת רכיבים לפנסיה באופן הדרגתי, מתקנת מצב בלתי מתקבל

(סוף בעמוד 10א)

הוחמרו נוהלי הבטיחות בסיירת מטכ"ל כלקח מאסון צאלים ב'

למשפחות ההרוגים "ימסר חומר חקירת התאונה"

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

צה"ל השלים בימים האחרונים עבודת מטה לגיבוש נהלים חדשים בתחום הבטיחות לסיירת מטכ"ל. הנהלים החדשים גובשו בעקבות תאונת צאלים ב', בה נהרגו חמישה חיילי היחידה מירי טיל לעבר קבוצת חיילים בזמן אימון מבצעי.

הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל אילן שיף, שבדק את תיק החקירה בעקבות התאונה, אמר במסיבת עיתונאים לפני כמה שבועות כי המלצותיו כוללות גם בדיקה מחודשת של הנהלים בסיירת מטכ"ל.

לדברי גורמים צבאיים, נוהלי הבטיחות החדשים נוקשים מאוד, והליכי הבקרה של היחידה שונו, ונקבעו עקרונות של תיקי תרגיל לפעילות היחידה – באימונים ובפעילות מבצעית.

גורם צבאי בכיר אמר כי נערכו שיחות עם חיילי היחידה ומפקדיה בנוגע ל"מה מותר ומה אסור". נקבעו נהלים ופקודות המהווים שינוי גמור לעומת הנהלים הקיימים". לדבריו, סיירת מטכ"ל פעלה ב-20 השנים האחרונות שלא על פי הנהלים והפקודות בצה"ל, בגלל אופי הפעילות ביחידה ומשימותיה ורגש חייליה ומפקדיה מהפקודות.

צה"ל הודיע למשפחות ההרוגים בתאונת צאלים ב' כי הוא ימסור לעיונן את כל חומר החקירה בנוגע לתאונה. החומר כולל את דו"ח מצ"ח, הדו"ח הרשמי, החלטות הפצ"ר, המשתרעת על פני 500 עמודים, דו"ח ועדת אלוף (מיל') מנחם עינן שחקרה את התאונה. עד כה מנע צה"ל מהמשפחות לקבל את חומר החקירה, והן איימו להגיש בג"ץ.

לבית הדין הצבאי המיוחד יוגש בימים הקרובים כתב האישום נגד מפקד סיירת מטכ"ל לשעבר, אל"מ ע', ונגד רופא היחידה, המואשמים באחריות למות שני החיילים עוז עופר ויהון בר דור כתוצאה מטבח [?] ב-28 במאי 92'. השניים נאשמים בגרימת מוות ברשלנות.

המשטרה חוששת כי הנאשמים בהאזנה לבכירים בתקשורת צותתו גם לגורמי ביטחון

מאת משה [illegible]

הבוקר יתקיים בבית משפט השלום בתל-אביב דיון בבקשת הפרקליטות לעצור את רפי פרידן ויעקב צור, בעליה ומנהליה של "חברת יאנ"ם – ייעוץ ביטחוני", עד לתום ההליכים נגדם.

ראו עמוד 7א

ביום ששי הואשמו פרידן וצור בשלושה אישומים של ביצוע האזנות סתר שלא כדין לבכירים ב"ידיעות אחרונות" ו"מעריב" ובן בהחזקת מכשיר שבאמצעותו האזינו לשיחות פלאפון וטלפון של מנויים רבים.

בבקשה להאריך את מעצרם אמר נציג המשטרה שלשום כי שני הנאשמים האזינו בין היתר גם לגורמי ביטחון. נציג המשטרה סירב לפרט, רק אמר שהחקירה נמשכת.

בכתב האישום שהגיש סגן בכיר לפרקליט מחוז תל-אביב עו"ד רפאל לוי כי במשך 7 חודשים בין ספטמבר 93' לאפריל 94' החזיקו הנאשמים מכשיר שבאמצעותו ביצעו האזנות סתר שלא כדין למנויי טלפון ופלאפון רבים. עוד נטען כי השניים, פרידן וצור, התקינו מכשירי ציתות לשני קווי הטלפון של מרים נוזר מוזס בביתה בהרצליה. נוזר מוזס היא דירקטורית ב"ידיעות אחרונות".

התובע, עו"ד לוי טען כי בראשית השנה בוצעה האזנת סתר בקו הטלפון בביתו של יעקב קדמי בחולון. קדמי הוא המשנה למנכ"ל "מעריב" לענייני שיווק והפצה. באותו שיטה, נטען בכתב האישום, בוצעה האזנת סתר גם לקו טלפון בביתו של ינון אנגל בתל-אביב. אנגל הוא המשנה למנכ"ל "ידיעות אחרונות" לענייני כספים ורכש.

בבקשה לעצרם עד תום ההליכים טוען התובע כי פרידן וצור עלולים להמשיך ולבצע האזנות סתר גם לאחר שחרורם. סנגורם של הנאשמים, עו"ד משה כ"ץ טוען כי מעולם לא נעצר אדם בישראל המואשם בביצוע עבירה מסוג זה עד לתום ההליכים נגדו. "בפרשה הזו הופעלו לחצים פוליטיים", אמר.

01054156

משרד התיירות מאיים לחדול להטיס את אורחיו באל־על, עקב סכסוך עמה

באל־על כועסים על לחצו של ברעם למתן הקלות לחברות תעופה זרות

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לתעופה ותיירות

בין חברת אל על לבין משרד התיירות מתנהל זה כמה חודשים עימות חריף ביותר, במסגרתו החליטה אל על להפסיק מתן כרטיסי טיסה חינם למבצעים שונים שעורך משרד התיירות. משרד התיירות, מצדו, מתכוון לחדול להטיס את אורחיו הרשמיים בטיסות אל על ולהיעזר בחברות תעופה זרות, וכן להפסיק הקצבה של יותר ממיליון דולר לשיווק אל על ברחבי העולם.

בחברת אל על כועסים על שר התיירות, עוזי ברעם ועל הנהלת משרדו, על המדיניות שנקט בפרשת שינוי מדיניות התעופה של ישראל, ולחצו של ברעם למתן הקלות משמעותיות לחברות תעופה זרות בתחום טיסות השכר והטיסות הסדירות לישראל.

ברעם דורש בחודשים האחרונים לשנות את מדיניות התעופה, שכן לדעתו פתיחת השמים בישראל תביא לתוספת טיסות ולעשרות אלפי תיירים נוספים בשנה. חלק מדרישותיו נענו במסגרת החלטת הממשלה לפני כחודשיים על שינויים במדיניות התעופה של ישראל.

נודע כי לפני כחודש וחצי זמן מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן, לי משרדו של דב קניאק, סמנכ"ל בכיר לשיווק בחברת אל על, שטען בפני גונן כי הפעולות שנקט השר ברעם ומדיניות משרד התיירות בפרשת "השמים הפתוחים" גרמו לפגיעה קשה ביותר בחברת אל על, וכי מטרת משרד התיירות היא הרס חברת התעופה הלאומית של מדינת ישראל. קניאק הודיע לגונן כי יופסק כל שיתוף הפעולה בין אל על למשרד התיירות.

בין היתר מדובר בשיתוף פעולה במבצעי שיווק של ישראל בחו"ל, תרומת אל על בעניין כרטיסים לאורחים שמארגן המשרד, ועוד.

קניאק נתן לגונן להבין כי ההחלטה להגיב בחריפות כה רבה, עד כדי החרמת משרד התיירות, התקבלה אצל הגורמים הבכירים ביותר באל על.

במשרד התיירות הופתעו מהתגובה החריפה של אל על, ולאחר התייעצויות בצמרת המשרד הוחלט להגיב בתוקף, ולהפסיק את שיתוף הפעולה עם אל על. במשרד התיירות הורו להקפיא תקציב של כמיליון דולר שיועד למבצעי שיווק ופרסום של אל על בחו"ל, במימון משרד התיירות, והוחל בגיבוש הנחיות בעניין רכישת כרטיסים על ידי המשרד בחברות תעופה זרות, בעיקר עבור אורחים המגיעים לישראל מטעם משרד התיירות. מדובר בכמה מאות כרטיסי טיסה בשנה.

נודע כי שר התחבורה ישראל קיסר לא היה שותף להחלטה שהתקבלה בצמרת אל על להחרים את משרד התיירות. משנודע לקיסר על ההחרמות ההדדיות של שני הגופים הוא יזם פגישה בין הצדדים בניסיון לפתור את המשבר, שנכשל.

מנכ"ל אל על רפי הר לב אמר אמש בתגובה כי "לדעת אל על משרד התיירות שוגה כשהוא חושב שפיתוח תיירות יבוא באמצעות טיסות שכר. אנו חושבים שעמוד שדרה זה טיסות סדירות ומוביל ישראלי חזק בינלאומי", אמר.

מחברת אל על נמסר כי לא היתה לצמרת אל על כל ברירה אלא להגיב על ניסיונות משרד התיירות לפגוע ולהרוס את חברת התעופה הלאומית. "לא יכולנו להרשות לעצמנו לעבור על כך בשתיקה. שר התיירות עוזי ברעם ובצמרת משרד התיירות פעלו כגורמים זרים לפגוע בחברת אל על כאילו מדובר בחברה תעופה של מדינה אחרת", אמר אמש גורם בכיר באל על.

הכנזמן الشمل

صكا من الأمل

מסע כריסטופר במזרח התיכון

הצעת ישראל לסוריה: נסיגה קטנה תחילה, במקביל לחילופי שגרירים

מאת אלוף בן

ראש הממשלה, יצחק רבין, הציג שלשום למזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, את עקרונות ההצעה הישראלית להסדר שלום עם סוריה. ישראל מציעה לפתוח במשא ומתן אינטנסיווי עם סוריה על הסכם שלום, שיתבצע בשלבים. "חבילת השלום" הישראלית תכלול את הנסיגה מרמת הגולן, כינון שלום מלא ונורמליזציה, סידורי ביטחון והגדרת ההסדר על פני שנים אחדות, תוך קיום זיקה בין כל המרכיבים.

במקביל להסדר עם סוריה, מבקשת ישראל לחתום על הסכם עם ארה"ב, שיבטיח "עליית מדרגה" במחויבות האמריקאית לביטחון ישראל. בפגישות עם מזכיר המדינה ואנשי צוותו לא דובר על נסיגה מלאה מרמת הגולן, ולא הוצג קו הנסיגה הסופי. שר החוץ, שמעון פרס, אמר לכריסטופר כי ישראל דוחה את הדרישה הסורית לפתוח את המו"מ בהכרזה על נסיגה מלאה, אך "אסד צריך להבין שהישראלים רציניים".

לא דנו בריבונות

בפגישה גם לא דובר על עתיד הריבונות על רמת הגולן. ישראל מציעה שביצוע ההסדר ייעשה בשלושה שלבים, כאשר היעד הסופי ידוע מראש – כדי לבחון את כוונות הסורים. השלבים יתפרסו על פני שמונה שנים, אך משך הזמן פתוח למשא ומתן: אם תושג התקדמות בנורמליזציה, מוכנה ישראל לקצר את היישום לחמש שנים.

בשלב הראשון מציעה ישראל נסיגה משנה קטן, ובמקביל דורשת מסוריה כינון יחסים דיפלומטיים והחלפת שגרירים. רבין הציע כי בשלב הראשון תפנה ישראל מיישובים דרוזיים (בצפון־מזרח הגולן יש ארבעה כפרים דרוזיים, הסמוכים לגבול הנוכחי עם סוריה: מג'דל שאמס, מסעדה, בוקעתא, ועין אל־קיניה).

ישראל מבקשת לדחות ככל האפשר את פינוי היישובים הישראליים. בשלב השני של ההסדר תתבצע נסיגה עמוקה יותר, ויפונו גם יישובים ישראליים מהגולן. במקביל תהיה העמקה של הנורמליזציה. בשיחות עם הצוות האמריקאי לא תוארו קווי הנסיגה המוצעים בכל שלב, ולא הוצגו מפות של הגולן. גם לא נאמר כמה זמן מציעה ישראל לביצוע כל שלב בהסדר.

רבין לא פירט את אופי היחסים שישראל רוצה לקיים עם סוריה לאחר השגת השלום, והסתפק בדרישה כללית לנורמליזציה ויחסי שלום. "אין טעם לפרט את הדרישות מהצד השני לנורמליזציה, אם ישראל אינה מפרטת את נכונותה לנסיגה", הסבירו גורמים מדיניים בכירים.

פרס הציע לכריסטופר, שבמקביל לשיחות על הנסיגה וסידורי הביטחון, ידונו ישראל וסוריה באופי יחסי השלום ביניהן, על פי המתכונת של השיחות הרב־צדדיות, בנושאים כמו פיתוח כלכלי. סידורי הביטחון שישראל דורשת מהסורים כוללים פירוז וידלול כוחות בעומק גדול, שיתבצעו בשני הצדדים, אך בעיקר בצד הסורי. הצבת כוח רב־לאומי לפיקוח על ההסדר אינה חלק מהחבילה שמציעה ישראל לסוריה, והיא נידונה בשיחות עם האמריקאים, שהציעו להשתתף בכוח כזה.

הישראלים הבהירו כי ההסדר ידרוש ליצור מרחב הגנה, במקום השטח שיתפנה בגולן, ומרחב התרעה חדש, במקום ההרים שבהם מוצבות כיום תחנות ההתרעה של צה"ל. ישראל מבקשת מארה"ב סיוע צבאי נרחב, הרחבת הגישה לאמצעי מודיעין, ושמירת הסיוע הצבאי השנתי, כפיצוי על הסיכונים שהיא נוטלת על עצמה. לאמריקאים הוצג פירוט של הדרישות הביטחוניות, שגובשו בצה"ל.

ישראל מבקשת לדון גם בעתיד מקורות המים בגולן, ובראשם מעיינות הבניאס, אך לא הציגה הצעות מפורטות בעניין זה. רבין הזכיר בפגישה עם כריסטופר את הסכם השלום עם מצרים. הוא אמר כי נשיא מצרים לשעבר, נטל יוזמה ובא לירושלים, כדי לשכנע ישירות את הציבור הישראלי בכוונת רצונו בשלום – בשעה שנשיא סוריה, חאפז אל־אסד, יושב בארמונו בדמשק, ואינו עושה דבר כדי לחזק את התמיכה בהסדר בקרב הציבור הישראלי. רבין הזכיר כי ההסדר עם מצרים נמשך ארבע שנים וחצי, מביקור סאדאת עד להשלמת הנסיגה מסיני. "אחרי שביצענו את שלב הנסיגה הראשון מסיני, החזקנו שנתיים וחצי במחצית סיני, ובינתיים היתה נורמליזציה והוחלפו שגרירים", אמר ראש הממשלה.

דרישה לדיון פומבי

ראש הממשלה חזר על דרישתו הכפולה מהסורים: לנקוט עמדה פומבית התומכת בשלום עם ישראל, כדי לחזק את התמיכה בו, ולפתוח בשיחות בערוץ השני, כדי לקדם את המשא ומתן. הוא אמר כי תידרש פגישה בדרג בכיר בין שתי המדינות. עם זאת, ישראל אינה מציגה את פגישת מנהיגי שתי המדינות כתנאי מוקדם למשא ומתן.

לפני השיחות עם מזכיר המדינה האמריקאי קראה סוריה בשבת לישראל, להודיע על נכונותה לבצע נסיגה מלאה מרמת הגולן. דובר רשמי אמר כי סוריה רצינית בקריאתה לשלום תמורת נסיגה מלאה, אך לא תסכים לשלום בשלבים. הוא אמר כי דמשק תתמוך בכל המאמצים שייעשו למען השגת יעד זה. "סוריה רוצה בשלום צודק וכולל באזור. זו הסיבה שבעטיה היא דוחה כל הסכמים חלקיים ונפרדים ותתנגד לשלום בשלבים", הדגיש הדובר.

הוא הוסיף: "אי־אפשר לחלק את השלום. השלום חייב להעניק לכל צד את זכויותיו ולשרש את גורמי הסכסוך".

תצלום: מיקי קרצמן
כריסטופר בפגישה בתל אביב. "מטרתי השגת שלום כולל באזור"

רבין סקר בפני מזכיר המדינה את "חבילת השלום" עם סוריה, בפירוט שהפתיע את המשתתפים

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

יום הדיונים של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, החל שלשום בפגישה קצרה בארבע עיניים עם ראש הממשלה, יצחק רבין, בלשכת שר הביטחון בתל־אביב, שאחריה התקיימה פגישה בפורום מורחב, בהשתתפות שר החוץ, שמעון פרס, וקבוצה גדולה של עוזרים ויועצים משני הצדדים.

בפגישה המורחבת סקר רבין את עקרונות "חבילת השלום" שמציעה ישראל לסוריה. אחרים מהישראלים, שציפו להצגה כללית ביותר, הופתעו מהפירוט שמסר רבין בדבריו. הם הסבירו אחר כך את הפתיחות בכוונה של רבין שהפרטים יתפרסמו, ויעידו על רצינות ההצעה הישראלית. בתום הסקירה שנמשכה כשעה, התפצלו המשתתפים לצוותי עבודה, לדיון בערוצי המו"מ עם סוריה, ירדן ולבנון.

בצוות הסורי השתתפו מצד ישראל ראש המשלחת לשיחות עם סוריה, השגריר איתמר רבינוביץ, הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק, ומזכירו הצבאי של ראש הממשלה, האלוף דני יתום. בראש הצד האמריקאי עמד ראש צוות השלום, דניס רוס. בצוותים שדנו בירדן ולבנון השתתפו ראשי המשלחות, אליקים רובינשטיין ואורי לוברני.

בצהרים התפצלה המשלחת האמריקאית לשניים: כריסטופר עצמו הוזמן לסעוד עם שר החוץ שמעון פרס במלון הילטון, ושאר הצוות האמריקאי סעד על שולחנו של הרמטכ"ל. בשעה 4 נכנסו הצוותים לישיבת סיכום, שאחריה ניתנו הצהרות לעיתונאים שהמתינו בחוץ.

בתום פגישתם קיימו כריסטופר ורבין מסיבת עיתונאים משותפת, שבה הודה רבין לכריסטופר על תרומתו ועל מאמציו לקידום השלום באזור.

רבין אמר, כי ישראל מעוניינת להשיג שלום עם שלוש המדינות הערביות מלבד מצרים, ואיחל למזכיר המדינה הצלחה בניסיונו לקרב בין ישראל לסוריה ולהזהות את הדיונים בין שתי המדינות.

מזכיר המדינה האמריקאי אמר, כי ישראל רצינית בכוונתה להשיג שלום וכי נוצרה הזדמנות להחיות את המו"מ בין ישראל וסוריה. בהתייחסו להסכם עם הפלשתינאים, אמר כריסטופר כי הסכם זה מהווה את התשובה הטובה ביותר לטרור ולטרוריסטים שניסו להכשילו. "מטרתי היא השגת שלום כולל באזור", אמר. כריסטופר חזר והדגיש את הצורך להשיג כעת התקדמות ממשית עם הסורים. "לאורחי ישראל יש מנהיג רציני שרוצה בשלום", הוסיף.

בתשובה לשאלה אם הציג בפני כריסטופר תוכנית מפורטת, כולל נסיגה, אמר ראש הממשלה: "הצגנו תפישה כוללת של מהות עיקרון הנסיגה, השלבים וההתייחסות למימושם על ידי כל צד וגם כמה דרישות מצד ארה"ב". הוא סירב להיכנס לפרטים נוספים, כולל שאלת קיומה או אי קיומה של תוכנית "מג'דל שאמס תחילה".

"באין מו"מ ישיר"

רבין אמר: "מו"מ הולך להתנהל בהעדרו של מגע ישיר, באמצעות מזכיר המדינה והוא יעביר את עמדותינו, אך לא דרך התקשורת". ראש הממשלה התייחס גם למו"מ עם הפלשתינאים ואמר כי אמנם נקבע תאריך לחתימה, אך עדיין נותרו נושאים שדורשים השלמה. רבין הוסיף, כי אנו עומדים היום בפני הצורך להשלים את העבודה בקהיר. לדבריו, המשלחת בראשות סגן הרמטכ"ל תצא ביום א' לקהיר בתקווה לסיים את המכשולים שנותרו לקראת פגישות עם יאסר ערפאת ביום ג' הבא.

בפגישה השתתפו גם מהצד הישראלי שר החוץ, שמעון פרס, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, שגריר ישראל בארה"ב איתמר רבינוביץ ואישים נוספים. מהצד האמריקאי נכחו מתאם הפעולות, דניס רוס, שגריר ארה"ב בישראל אדוארד ג'רג'יאן ואישים נוספים.

ישראל לא הציגה לאמריקאים דרישות חדשות מירדן

מאת אלוף בן, סופר המדיני של "הארץ"

ישראל לא העלתה דרישות חדשות מירדן, בפגישות עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, ואנשי צוותו. ראש המשלחת הישראלית לשיחות עם ירדן, אליקים רובינשטיין, נועד עם חברים בצוות האמריקאי, ומחר תתקיים פגישה נוספת.

גורמים מדיניים בירושלים מעריכים, כי עם חידוש שיחות השלום תבקש ירדן לדון בהסכם הכלכלי שנחתם בין ישראל לאש"ף. הירדנים רוצים להשתלב במערכת הכלכלית שיוצר ההסכם, והעלו את העניין בשיחות לא פורמאליות שהתקיימו בשבועות האחרונים, עוד לפני חתימת ההסכם.

ישראל הציעה כבר בשנה שעברה להקים ועדה כלכלית משותפת עם ירדן ואש"ף, אבל הרעיון לא הגיע ליישום.

רבין לכריסטופר: המשך הטרור בלבנון עלול לפגוע במשא־ומתן עם סוריה

מאת אלוף בן

המשך הטרור בלבנון עלול לפגוע במשא ומתן בין ישראל לסוריה, ודמשק תידרש לרסן את פעילות ארגוני הטרור ובראשם החיזבאללה, כדי להתקדם בשיחות עם ישראל; כך הבהיר ראש הממשלה, יצחק רבין, בפגישתו עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר.

פתרון בעיית לבנון אינו חלק מ"חבילת השלום" שמציעה ישראל לסוריה אך ישראל רואה בסורים אחראים למתרחש שם. "תהליך השלום לא יתקדם, אם סוריה תמשיך לתמוך בחיזבאללה שמבצע פיגועים נגדנו", אמרו אתמול גורמים מדיניים בכירים. רבין אמר לכריסטופר, כי באחרונה חלה עלייה בפעילות הטרור בלבנון.

מתאם פעולות הממשלה בלבנון, אורי לוברני, הציג לאחר מכן לחברי הצוות האמריקאי שנועדו אתו, נתונים מפורטים על פעולות הטרור וירי הקטיושות אל אזור הביטחון וישראל. האמריקאים טענו, כי הסורים מנסים לרסן את ארגוני הטרור בלבנון, והביאו שתי דוגמאות מהזמן האחרון: מעצר שניים מעוזריו של אבו־ניזאל בבקעא ובביירות, ומעצר 11 אנשי חיזבאללה בדרום לבנון.

הישראלים הגיבו בספקנות לטענות האמריקאיות, ואמרו כי אלו ניסיונות מצד הסורים להיראות יפה בעיני ארה"ב, בשעה שהמצב בשטח מחמיר. לטענות עצמן השיבו הישראלים כי אבו נידאל אינו נשמע להוראות מדמשק, והסורים ניצלו את ההזדמנות כדי לפגוע בארגונו. אנשי החיזבאללה אכן נעצרו בידי הצבא הסורי, אבל הועברו מיד ללבנונים ששחררו אותם – ובמקביל פעלו הסורים נגד הכוחות הנוצריים של סמיר ג'עג'ע.

כריסטופר התבקש להעביר מסר לסורים, כי ישראל לא תוכל לעבור בשקט על המשך ירי הקטיושות לעבר כפרים ברצועת הביטחון, הגורר פעולות תגמול של צה"ל. ישראל מבקשת להרחיב את ההבנות שהושגו לאחר מבצע "דין וחשבון" ביולי '93, כך שיגבילו גם את הירי לעבר רצועת הביטחון.

עם זאת, גורמים ישראליים הביעו ספק בנכונותה של סוריה להרחיב עתה את ההבנות ולהגביל את פעולות החיזבאללה באזור הביטחון.

שיחת היום / עם עו"ד חיים שטנגר

על ההחלטה לגנוז את התלונות נגד עורכי הדין דב ויסגלס ויעקב נאמן

הנימוק של ועד המחוז – מגוחך

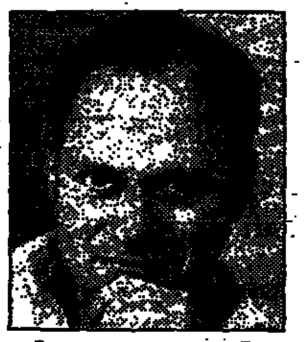
עו"ד שטנגר הוא סגן יו"ר ועד מחוז תל־אביב

למה התפטרת מוועדת האתיקה בה אתה חבר?

אינני מוכן להיות שותף לפארסה ולמעמד הבלתי מכובד של ועדת האתיקה, שגרם להם יו"ר הוועד עו"ד צבי מיתר. בהתנהגותו של מיתר הוא גרר אחריו חברי ועד נוספים ששינו את החלטתם בדרך של ערעור חוזר על החלטת ועדת האתיקה להעמיד לדין את שני עורכי הדין.

מדוע החלטת ועד המחוז היתה יוצאת דופן?

ראשית, מפני שפעמיים בעבר ועד המחוז אישר את המלצת ועדת האתיקה להעמיד את ויסגלס ונאמן לדין. שנית, בגלל ההנמקות של ועד המחוז כמעט שלא היו נתונים חדשים מהותיים שהצדיקו את השינוי בעמדת ועד המחוז. הנימוק של ועד המחוז לגנוז את התלונות בגלל שהעיתונות ליוותה את בירור ההליכים המשמעתיים נגד שני עורכי הדין, ובשל כך נגרם להם נזק, הוא מגוחך מפני שהוא נימוק שוב במסגרת השיקולים לענוש ולא בשאלה אם להעמיד את הנאשמים לדין.

מדוע מפתיעה אותך החלטת הוועד, הרי ידוע שהלשכה מתייחסת בסלחנות לעורכי דין בעלי השפעה?

לצערי אתה צודק. אזכיר באותו עניין כי ועדה בראשות שופט בית המשפט העליון בדימוס יעקב מלץ נדרשה לנושא הדימוי הירוד של בתי הדין המשמעתיים של הלשכה שאינם זוכים לאמון מצד הציבור. מקרה זה רק יגרום נזק נוסף לדימוי של הלשכה. אני חושש כי כתוצאה ממקרה זה יהיו שינויים בחקיקה שיביאו לכך שהטיפול בתלונות שיוגשו נגד עורכי הדין יועבר לפרקליטות המדינה. מי שגילה את דעתו בעניין זה היה ח"כ אברהם פורז (מרצ) שהוא גם בעל רשיון עריכת דין. אם הסמכות להגיש כתב אישום תועבר לפרקליטות המדינה, עלול המצב להביא לידי כך שתלונות בעלות אופי משמעתי מובהק עלולות לקבל אופי פלילי רגיל. מבחינת לשכת עורכי הדין תהיה בכך בכייה לדורות.

אני מבין שהחלטת הוועד נפלה ברוב דעות. מה אתה מצפה מחברים אחרים בוועד שהם חברי ועדת האתיקה?

אני מצפה מחברי ועד נוספים שיתפטרו מוועדת האתיקה. בין אלה אני רואה את עורכת הדין נעמי שטרן המשמשת כפרקליטת מחוז תל־אביב (אזרחי) ועמוס נבו המשמש יו"ר ועדת האתיקה ועו"ד פנחס מרינסקי. אני רואה את השלושה כחלק מהרוב המוסרי בוועד להבדיל מהרוב המספרי.

העיתונאי יואב יצחק לא מוותר בקלות על מאבקו להעמיד את השניים לדין?

ההחלטה האחרונה של ועד המחוז, השלישית במספר, היתה להקפיא את ההליכים נגד השניים לתקופה של 8 חודשים. בשתי ההחלטות הקודמות הוא אישר את המלצת ועדת האתיקה להעמיד את השניים לדין משמעתי. לפני כחודש ימים מתחו שלושה שופטי בג"ץ ביקורת על החלטת הוועד שקבע כי יש להקפיא את ההליכים נגד השניים. לדעתי, החלטת ועד המחוז אינה סוף פסוק בגלל העתירה לבג"ץ שהגיש העיתונאי יואב יצחק נגד הלשכה. אינני רואה כיצד הוועד יוכל להצדיק את עמדתו החדשה מהשבוע שעבר – להחליט לגנוז כליל את התלונות, להבדיל מהקפאת ההליכים נגד עורכי הדין ויסגלס ונאמן – בדיון בבית המשפט הגבוה לצדק שיתקיים השבוע.

מאת צבי הראל

דרוזים אוהדי ישראל בגולן, החוששים מהסכם עם סוריה, קנו מגרשים בגליל

מאת גבי זהר

האפשרות שייחתם הסכם בין ישראל לסוריה גורמת לדרוזים המזוהים כתומכי ישראל לפעול למציאת פתרונות דיור בגליל. כמה משפחות של דרוזים מהגולן כבר קנו מגרשים בכפרי הדרוזים בגליל. ראשי משפחות אלה שיתפו פעולה עם ישראל משנת '67 והם חוששים מהצפוי להם כשכפריהם יוחזרו לריבונות סוריה.

יוסף נאסר אדין מדלית אל כרמל, המשמש כראש הוועד הדרוזי הציוני מסר, כי הדרוזים בישראל כבר פנו למשרד הביטחון ולסוכנות היהודית כדי שאלה יסייעו במציאת פתרונות דיור לכמה מאות משפחות של דרוזים בגולן, שיהיו מעוניינות לעבור מהגולן לישראל עם חתימת הסדר שלום. נאסר אדין מסר כי נשקלות שתי חלופות: לקלוט את הבאים בשכונה בכפר דרוזי ישראלי או להקים יישוב חדש.

הדרוזים בגולן גרים ביישובים מג'דל־שאמס, מסעדה, בוקעתא ועין קיניא והם מונים כ־5,000 נפש. האפשרות שייחתם הסכם מעוררת תסיסה בגולן. מנהיג אבו סאלח, הנחשב לפרו־סורי אמר אתמול: "אף אחד לא יושב אצלנו על המזוודות. אנחנו מקווים להחזרת הגולן לסוריה ולא חושבים באיזה תנאים, אבל לא מתכוננים במיוחד. איננו חוששים משיבת הסורים לגולן. זה העם שלי, זו המדינה שלי ואנחנו מוכנים לרבע זה משנת '67. חושש מחזרת הסורים רק מי ששיתף פעולה עם ישראל".

ראש מועצת מג'דל שאמס, סלים שופי, נחשב לאחד מראשי התומכים של השלטון הישראלי. הוא התריע בסוף השבוע כי "שלום לא עושים על הנייר. שלום צריך להיות אמיתי. שלום היא מלה יקרה מדי כדי להפריח עמה שמועות".

ד"ר פאול מנסור מדלית אל כרמל אמר כי הדרוזים בגולן רוצים להחזיר את היישובים הדרוזיים בגולן עם הכפר עין אל קיניא הנחשב בעיני גורמים ישראליים לבעל חשיבות ביטחונית. כמו רוב הישראלים המכירים את תושבי הגולן הדרוזים גם ד"ר מנסור סבור כי רוב הדרוזים תומכים בהחזרת הגולן לסוריה.

ח"כ אסעד אסעד (ליכוד) אמר כי הדרוזים בגולן נמצאים כיום בין הפטיש לסדן. תומכי ישראל חוששים מדעת הקהל נגדם בסוריה ואילו תומכי סוריה חוששים מדעת הקהל נגדם בישראל. "בכל מקרה, הדרוזים בגולן אינם ארוזים לנדוד. מי שיקבע בסופו של דבר את ההסדר יהיו רבין ואסד. עדיף להם בשלב זה לשמור על שתיקה", אמר ח"כ אסעד. גם הוא מעריך כי רוב הדרוזים יעדיפו בכל מקרה להישאר בכפריהם ולא להגר לכפרים בישראל לאחר הסדר שלום.

הדרוזים ברמת הגולן שמרו מאז 1967 על קשר עם סוריה אבל רק בשנים האחרונות התאפשרו ביקורים של דרוזים מהגולן בסוריה. פעמיים בשנה יוצאות משלחות של כמה עשרות מתושבי הכפרים הדרוזים בגולן לביקורים בסוריה, המוגדרים ביקורי משפחות וכמה עשרות תושבים דרוזיים בגולן יוצאים ללימודים באוניברסיטה של דמשק.

בכלל דווקא הסורים היו אלה שהערימו קשיים על ביקורי המשפחות ומעבר חופשי של דרוזים מהגולן לסוריה. אבל בחמש השנים האחרונות חלה הפשרה במדיניות הסורית, אפילו רשימת היוצאים נבדקת בקפדנות. הדרוזים בגולן נזהרים מאוד שלא לדבר נגד סוריה או לגלות הזדהות עם ממשלת ישראל.

באופן פורמאלי, רווח בכפרים הדרוזיים בגולן אומדן לפיו רק כ־200 תושבים מחזיקים תעודות זהות ישראליות. אבל ראש מועצת מג'דל שאמס סבור, כי לכל דרוזי ברמת הגולן יש בכיס תעודת זהות, מאז החלת החוק הישראלי על רמת הגולן.

קבוצה קטנה של דרוזים אף פועלת בתיאום עם ועד יישובי הגולן והמטה הפועל נגד החזרת הגולן לסורים, אבל זו קבוצה שולית ביותר. כ־30 אחוז מתושבי הכפרים הדרוזיים בגולן מוצאים את פרנסתם ביישובי הגולן והגליל העליון, בעיקר בענפי הבנייה השירותים ובתעשיית המזון. האחרים הם חקלאים המתבססים בעיקר על גידול נשירים.

מזג האוויר

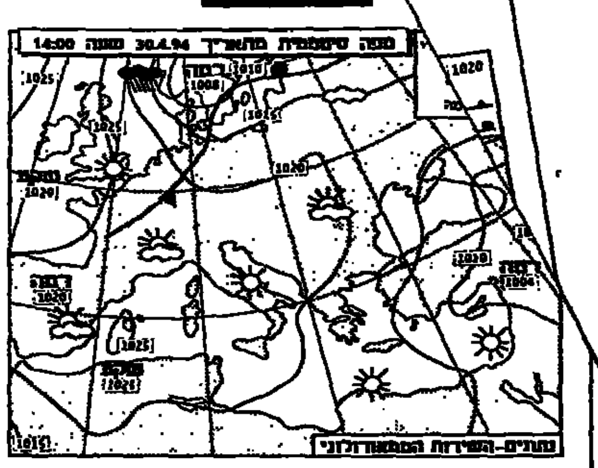

מעונן חלקית

היום יהיה מעונן חלקית עד בהיר, עם טמפרטורות רגילות לעונה. הים יהיה גלי. גובה הגלים: כ־70 עד 120 ס"מ. טמפרטורת המים: 21 מעלות. רוחות צפון־מערביות ינשבו במהירות של 30 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה.

תיאור המפה הסינופטית: לחץ גבוה מבריטניה הגיע למרכז הים התיכון, גורם למזג אוויר נאה במערב אירופה ולטמפרטורות של 21 עד 26 מעלות במשך היום. שקע מעל סקנדינביה גורם שם לגשמים. במזרח הים התיכון מזג האוויר מעונן חלקית.

התחזית להיום

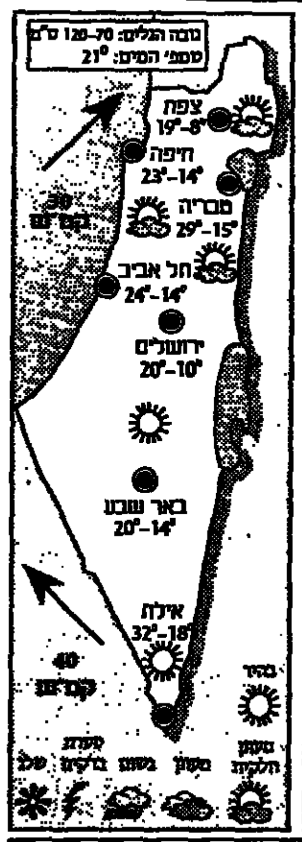

זריחת השמש - 05:55
שקיעת השמש - 19:20
זריחת הירח - 00:14
שקיעת הירח - 11:05

זיהום האוויר

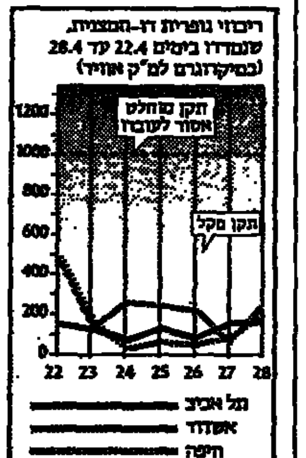

מפלס הכנרת

כמות המשקעים (במילימטרים)

מעודכן ליום 30.4.94	הכמות שנמדדה	מצטברת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	—	427	550
שדה דב ת"א	—	369	524
נתניה	—	442	571
הגליל (מצפה הרשים)	—	657	900
מרחביה	—	310	452
[illegible]	—	227	408
ירושלים (עטרות)	—	494	590
באר שבע	—	115	206
חוף עזה	—	215	405
אילת	—	64	31
יריחו	—	93	163

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	11	15	גשם
אמסטרדם	11	17	מעונן חלקית
אתונה	13	22	גשם
בודפשט	12	24	מעונן חלקית
בוקרשט	11	28	מעונן חלקית
בריסל	12	22	נאה
ברלין	12	22	מעונן חלקית
וינה	11	24	מעונן חלקית
ורשה	11	20	גשם
ז'נבה	10	25	מעונן חלקית
טורונטו	6	18	גשם
לונדון	12	21	מעונן חלקית
ליסבון	10	28	מעונן חלקית
מדריד	9	27	מעונן חלקית
מוסקווה	8	12	גשם
ניו יורק	8	16	גשם
פאריס	12	26	מעונן חלקית
פראג	9	25	מעונן חלקית
פרנקפורט	10	25	נאה
ציריך	8	23	מעונן חלקית
קהיר	18	28	בהיר - מעונן חלקית
קופנהגן	9	16	מעונן חלקית
רומא	11	25	מעונן חלקית

כדאי לצפות הערב בתוכנית "בגוף בריא" בערוץ 8 בכבלים

שירותי הטיפול הביתי
בביצוע אחיות
קופת חולים כללית

הערב בשעה 21:00
ובשידור חוזר: יום ב' בשעות 11:00, 16:00, יום ו' בשעה 20:00, שבת בשעה 12:00

הכי בטוח בכללית

קופת חולים כללית

רשימת רמון לבחירות להסתדרות מודיעה:

כל התחייבות כספית לגורמי חוץ, ספקים, נותני שירותים וכל גורם אחר חייבת באישור בכתב ומראש של גזברי המטה המרכזי.
הרשימה לא תכיר ולא תכבד התחייבות אשר תעשה בשמה ללא האישור הנ"ל.

שייקה גורן גבי דאוס
גזברים
טל. 03-6972111

רמון חיים חדשים בהסתדרות

gargoyles ltd.

יבוא פרטי עיצוב מארה"ב
ספות וכורסאות
רהיטים בסגנון כפרי
מתנות מיוחדות וחפצי נוי לבית ולגן
שעות: 09.00-13.00
16.00 עד 19.00
ימי ו'-ר' 09.00-13.00

גרגוילס ישראל בע"מ
מומלץ להתקשר מראש
מרכז מסחרי, כפר שמריהו טל: 09-588805, פקס: 09-588807

SERIAL No 88437
CLASS
DATE

ישראל ואש"ף הסכימו על שחרור 5,000 אסירים מהפתח

רוצחים לא ישוחררו. יתר האסירים, מכל הארגונים, ישוחררו לאחר שיחתמו על הצהרה כי הם תומכים בתהליך השלום, ינטשו את דרכי האלימות ויהיו כפופים לאש"ף

ראש המשלחת הישראלית האלוף שחק וחסן עספור, מבכירי המשלחת הפלשתינית, מסכמים נקודות אחרונות על גבי המפות

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייניים ערביים

משלחות ישראל ואש"ף הגיעו בי סוף השבוע בקהיר להסדר על פיו ישוחררו 5,000 פעילי פתח הכלואים בישראל, ויתר האסירים, מכל האר־גונים, ישוחררו רק לאחר שיחתמו על מסמך בו הם מצהירים כי הם תומכים בתהליך השלום, ינטשו את דרכי האלימות ויהיו כפופים לרצון אש"ף. ההסכם לא חל על רוצחים פלשתינאים. לסייג זה הסכימו הפ־לשתינאים.

את פרטי ההסכם יעבדו בתחילת השבוע בקהיר ראשי המשלחות למו"מ, אמנון שחק ונביל שעת'. הס־דר זה פותר לשביעות רצון שני הצדדים את בעיית האסירים הפלש־תינאים הכלואים בבתי כלא בישר־אל: הוא נוח לישראל, שלא מעוניינת לשחרר אסירים המתנגדים להסכם השלום עם הפלשתינאים, ולאש"ף, המעוניין להצטייד כמייצג כל האסירים הפלשתינאים, ובכלל זה פעילי ארגון החמאס.

ההסדר נוח במיוחד לאש"ף, שכן ידוע לראשיו כי פעילי החמאס לא יוכלו לחתום על ההצהרות הנדרשות מהם, וכך הוא יופיע כמי שהשיג את שחרורם, מבלי שישוחררו בפועל.

גורם בכיר במשלחת הישראלית למו"מ בקהיר אמר בסוף השבוע כי ישראל העניקה את הסכמתה להגעת יו"ר אש"ף יאסר ערפאת לעזה וליי־ריחו למחרת החתימה על הסכם העקרונות בין אש"ף לבין ישראל, המתוכננת ליום רביעי השבוע. לדב־רי הגורם הבכיר, הדבר סוכם עם ערפאת, שבואו יהיה תלוי מיום המי־שי בשיקוליו בלבד, ולא בשום איסור או תנאי ישראלי.

לדברי הגורם הבכיר, ערפאת ימ־תין כמה ימים לאחר חתימת ההסכם, עד שצה"ל ייסוג מעזה ויריחו והכוח הפלשתיני יתפרס באזורים אלה, כדי שלא להיתקל בבואו לשם בכוחות ישראליים.

לדברי גורמים במשלחת הישרא־לית, ישראל מעוניינת כי ערפאת יבוא במהרה לשטחים, שכן הדבר יי־צב את המצב שם, יוכיח לפלשתינ־אים כי אכן המצב השתנה לחלוטין, ויביא לסיום המצב הנזיל המעורפל בו שרוי אש"ף בכל הנוגע לעצם המו"מ עם ישראל.

ראש אש"ף ערפאת אמר אתמול בתוניס כי הוא מקווה לחתום בקהיר על ההסכם עם יצחק רבין ב־4 במאי, לאחר שייפגש עמו מחדתיים. מטרת הפגישה היא ללבן את העניינים שע־דיין לא סוכמו, והיא לא תסוב על מכשולים שאי אפשר לפתור, אמר.

חבר הוועד הפועל של אש"ף, זהד־י ארנשאשיבי, אמר אתמול כי הוו־עד הפועל של אש"ף צריך לאשר את הסכם האוטונומיה לפני שערפאת יחתום עליו ב־4 במאי. "סבבי שע־רפאת יכנס את הוועד הפועל כדי לבדוק את ההסכם לפני שיחתום עליו", אמר ארנשאשיבי. הוא הביע צער על כי הבעיות שעדיין לא נפת־רו יידחו לתאריך מאוחר יותר.

ארנשאשיבי אמר כי חתימת ההס־כם בתאריך שנקבע "תלויה במידת ההתקדמות שתושג בדיונים בקהיר". לדבריו, הוא תומך בהעברת השיחות לוואשינגטון לאחר חתימת ההסכם. "אין טעם להמשיך במו"מ על הסכם הביניים, בשעה שהערבים כעד הס־כם כללי", אמר. לדבריו, אש"ף יד־רוש את חידוש המו"מ בחודש הבא בוואשינגטון, כדי לדון במעמד ירושלים ובפינוי כל השטחים.

שר החוץ המצרי עמר מוסא שיגר בסוף השבוע הזמנות לכל הגורמים שהשתתפו בוועידת מדריד, כולל כל הצדדים הערביים. כך נמסר רשמית במשרד החוץ המצרי. שרי החוץ של ארצות הברית ורוסיה הבטיחו את בואם, וכך גם שרי חוץ ממדינות אי־רופיות, אך לפי שעה שומרים הצד־דים הערביים על שתיקה, ולא נמסר האם ישגרו נציגים לטקס החתימה בארמונו של הנשיא חוסני מובארק.

גורמים בדמשק אמרו כי מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר לחץ בעניין זה על הסורים, ואמר כי אם תשגר דמשק את שר החוץ שלה פארוק א־שרע לטקס החתימה בקהיר, כאשר במקום נמצאים ראש ממשלת ישראל ושר החוץ שלה, מדובר בצעד בונה אמון מן המדרגה הראשונה, שי־תקבל בסיפוק רב על ידי האמריק־אים.

אך ספק אם הסורים, המתנגדים להסכם שיחתם ביום רביעי, ישגרו לטקס נציג כלשהו.

סוף השבוע ...ויזיה / אברהם טל

אי־שפיות, נקווה זמנית

יומן עם דן סממה, ערוץ 1; הלילה השישי עם גבי גזית, ערוץ 2

אף שיש בעודפי הטלוויזיה תוכניות אחרות שראוי לצפות בהן ולכתוב עליהן, אי אפשר שלא לחזור אל תוכניות האקטואליה.

אך גזית שהגיע לבקרנו אורח מהמבוגרים, שאינו מעורבן בהווי הישראלי, והוא צפה בליל שבת ביומן של סממה ובמגאזין של גזית, מה היה מסיק ממראה עיניו? שיש פה חברה הסובלת מתופעות מובהקות של ירידה מפסי הנורמאליות: בשני הערוצים ממשיך לכבב עוזי משולם; האיש נראה ונשמע מסוחרר עם קבלות, ובכל זאת מצליח לרתק עדת מאמינים חוכה שאנשים מפוכחים מרעדים ברצינות אתו, עליו ועל דרישותיו.

ח"כ אביגדור קהלני מאשר לגזית שהוא "מרגיש אי נוחות מסוימת" רווח לא נעים שהגענו לכך", אבל מוכיר שהדרות למשולם החזור נושא ילדי תימן להקשרות, ותומך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית. ובכתבה של ג'ודי לרן ביומן, מביעים אנשים הנראים סבירים דעות מתונות על האיש: מה רוצים ממנו? בסך הכל הוא דורש ועדת חקירה.

בקן הקוקייה הזה, כבר לא ברור מי נורמאלי ומי לא. גזית, שתי עיניים לריינג החיזמן מלא מצוהבת, מביא לאלפן באוכור, בשידור חי או בווידיאו, קלקלציה שלמה של מקרים קיצוניים הגובלים בפתולוגיה. החשוד כצליפה באזרחים בדרוזות גוש דן עצמר, תחתיו הרצגה אמו (והופעתה השנייה השבוע בטלוויזיה), שלא מאמינה כצפוי כי מחמל נפשה מסוגל לכך; וקלע, שאחרי פיצוח גולגולת מקלטר מריגע – קליע של רובה אוויר לא גורם נזק מיוחד, אך מוטב לא לכוון לעיניים. הנה שידות ערוץ 2 לציבור.

אחריו חיה משונה, צעיר בעל כרבולת, חבר כלהקת פאנק, המסביר מדוע הצבא לא בשבילו. הוא מציע את שירותיו בסיעוד קשישים, אבל הרעיון לא מומלץ, כי קשישים בעלי לב חלש עלולים לשבוק מהזעזוע. אם לקולות שהשמיעה להקת "אוי האבוי" קוראים מוסיקה, מה הם קולות הג'ונגל?

סימני אי־שפיות מדאיגים בכתבה של יואל אורבוך על אמני קרית ארבע. הציורוף של הצבעים, התמונות והקולות יוצר הווי סוריאליסטי מפחיד: המחזירה בין הילדים היפים של ג'ון לויט לבין השירים האיומים שדיקלמו, וזעקת לשמים. וביומן, בכתבה מרתקת של מנחם הדר, סידורן מסוג אחר: 6,000 ערביי המוואסי נשארים תקועים בתוך מיעוט של 5,000 יהודים, עם הסכם האוסר עליהם להתרבות: עולים חורשים מצרפת. שהתיישבו זה עתה בגוש קטיף ודקלים, מציגים בגאווה ריחנם נוסח פרובאנס על רקע רפיח: ודוברת בוה קטיף פוסקת על חולות נודדים ומביעה ביטחון בעתיד הגוש.

שאלה מהמוארים: האם הארץ משתגעת?

"לא להסכם קהיר", קראו ישראליות ופלשתינאיות שהפגינו בירושלים

עשראווי: על אש"ף לתבוע שינוי משמעותי במצב בשטחים לפני שיחתום על ההסכם

מאת יוסי מורשטיין ועמירה הס

"שלום עושים בין עמים, ולא רק באמצעות חתימה על הסכמים בק־היר. מדיניותה של ישראל בשטחים לא מעידה על כוונה אמיתית וכנה לשלום". כך אמרה ד"ר חנאן עשר־אווי, חברת המשלחת הפלשתינית לשעבר ויו"ר הוועדה הפלשתינית לזכויות האזרח שהוקמה לא מכבר, בהפגנת כ־30 נשים ישראליות ופ־לשתיניות שלשום ליד מחסום צה"ל במבואותיה הצפוניים של ירושלים.

ההפגנה, שהתקיימה במחאה על הסגר המוטל על השטחים וביחוד על ניתוקה של ירושלים מהגדה המ־ערבית, היתה אחד הביטויים לתגובה הקרירה והמסויגת של הרחוב הפלש־תיני לחתימה הצפויה ביום רביעי השבוע על ההסכם בין ישראל לבין אש"ף ליישום הצהרת העקרונות.

עשראווי אמרה בהפגנה כי לפני החתימה על ההסכם עם ישראל, על אש"ף לתבוע מישראל לנקוט צעדים מוחשיים שיביאו לשינוי משמעותי במצב בשטחים, ויוכיחו את מחויבות ישראל לשלום צודק ואמיתי ולהחל־טה 242 של האו"ם, "שהיא מקור הסמכות לתהליך השלום, לדבריה".

לדברי עשראווי, צעדים כאלה מתמקדים בהסרת הסגר, שחרור כל האסירים הפלשתינאים, וביטול המ־דיניות של ענישה קיבוצית. היא אמ־רה כי גם בהסכם הכלכלי שנחתם שלשום בפאריס צריך היה להדגיש את הזכות הפלשתינית לקבלת החל־טות כלכליות באורח עצמאי, שכן ההסכם נועד לטפל בשורשיו האמי־תיים של הסכסוך, ולא רק בשאלות משניות כמו יצוא כוח עבודה פלש־תיני לישראל.

הנשים המפגינות קראו "לא להס־כם קהיר", וגם "לא להתנחלויות ולא למדיניות הסגר", "לא יהיה שלום ללא הגדרה עצמית".

בהפגנה השתתפו פעילות בוועד־ות הנשים הפלשתיניות ופעילות שלום ישראליות כמו פרופ' גליה גו־לן מתנועת שלום־עכשיו. זהירה כמ־אל, ממנהיגי מפלגת "פדא", אמרה בהפגנה כי "אני מקווה שההסכם אכן יביא לשינוי במצב העגום בשטחים, אבל לפי שעה קשה לדעת אם כך יהיה. עדיין לא ידועים לי פרטיו המלאים של ההסכם".

לדברי כמאל, ההסכם לוקה באי התייחסות ברורה לכמה נקודות מרכזיות, כמו ההתנחלויות וירוש־לים, סוגיות המהוות מקור למתיחות באזור ועלולות להביא לפיצוץ תוך כדי תהליך השלום כולו. "צריכים היו לדון בנקודות אלה מלכתחילה, ועתה יש לפעול להאיץ את הדיון בהן", אמרה.

סלוואה הדיב, ראש התאחדות "ועדות האשה לפעולה חברתית" של הפתח באזור ירושלים, אמרה כי "עד כה לא השגנו הרבה, אולי 5% בלבד מתביעותינו לגבי זכויות אדם ושל־טון לאומי".

הדיב אמרה כי לגביה "הסכם זה הוא הסכם מדיני, ולא הסכם היסטו־רי. אי התייחסות להתנחלויות יג־רום קשיים כבדים לשני העמים, ואף יפגע בתהליך השלום. לדעתי, ישראל אכן הכירה במידת מה בישו־ת הפלשתינית, אבל 'מדיניותה' בשטחים עדיין לא השתנתה במאום".

ד"ר עבד אל עזיז חאג' אחמד, רופא שיניים ואחד מקבוצת 30 המ־גורשים שהוחזרו לשטחים לפני שנה, העריך כי "הרחוב הפלשתיני חש שבהסכם הושג פחות משהושג בהס־כם אוסלו, והוא ציפה ליותר מזה".

מאמר המערכת של העיתון "אל קודס" הפגין גישה חיובית יותר כל־פי ההסכם. במאמר נכתב כי קביעת המועד לחתימה על ההסכם ליישום הצהרת העקרונות מעידה על כך שהן ישראל והן אש"ף חשו בצורך להאיץ את סיום המו"מ בגלל ההשפ־עה השלילית של הזמן על תהליך השלום, וכי הם "עומדים בפני שלב חדש, שיתרגם את ההסכמים שנחת־מו עד כה ליצירת מציאות חדשה".

"מדינה לכל דבר בעזה"

באום עוזיירה, סגן יו"ר לשכת עורכי הדין ברצועת עזה ומאנשי הז־רם האיסלאמי, העריך אתמול כי "עד שנת 2000 תהיה בעזה מדינה פלש־תינית ולה ריבונות שלמה. לא יהיה לה נשק, אבל מבחינה חוקית היא תהיה מדינה לכל דבר". אך על פי התהליכים כיום, לא תהיה מדינה פלשתינית בגדה ובעזה כיחידה, אמר. עוזיירה צופה כי בגדה יהיה שלטון אוטונומי כלשהו, אך הסכם אוסלו וההסכם שייחתם בקהיר יפרי־דו למעשה בין שני החלקים.

"הגדה תהיה סניף של מדינת עזה" וישראל, טוען עוזיירה, תחתור למעשה לנתק את הקשר ביניהן. "מ־דינה בעזה אינה מרצה את כולם. אבל יש נשיא, יש ראש אש"ף, והוא מוכן לחתום על הסכם כזה. הוא אמר – לא אני – שהוא מוכן למדינה גם בג'באליה בלבד. אין מה לישראל לחשוש ממדינה בעזה, היא אינה מסכנת אותה", אמר עוזיירה. לגבי [illegible]רית, [illegible] שאין זה פתרון קבע.

עוזיירה אמר כי את יצחק רבין מעניין הסכם עם אסד, ולא פתרון קבע לפלשתינאים. לדבריו, ברגע שישראל תשיג הסכם שלום עם סו־ריה, כבר לא יהיה צורך להתחשב בדרישות הפלשתינאים. תחת האו־טונומיה, גם אם היא תביא רווחה כלכלית, אנשים ילחצו על אש"ף ועל ישראל, כדי להשיג את הלוחם למדינה עצמאית בגדה ובעזה. הברי־רה היא בין הסכם סופי למדינה, לבין משא ומתן מתמשך ומתמשך שיוביל למצב חדש, "שרק אלוהים יודע מהו", אמר.

מנהל שירותי הבריאות של פתח ברצועה:

"בעזה יהיה המבחן שלנו. אם ערפאת ישתלט על העניינים, נקבל גם את הגדה"

מאת עמירה הס, סופרת "הארץ" ברצועת עזה

איהאב אל אשכר ממחנה הפליטים שאטי ברצועה, שהיה מפעילי פתח המרכזיים בזמן האינתיפאדה, תומך בדרך הפוליטית שבחר הפתח עם הסכם אוסלו. "לא חשוב באיזה שם נכנה את מה שיהיה פה – מדינה, אוטונומיה – לא היתה ברירה אחרת אלא לבחור בדרך הזאת. הטוב שבה הוא שהעולם נותן לנו הזדמנות לחיות, לעשות משהו בחיים הפרטיים שלנו, לנסות להקים איזה עולם משלנו", אמר אתמול.

אל אשכר היה חבר במפקדה הלאומית המאוחדת הראשונה שקמה עם פרוץ האינתיפאדה. בינואר 92', זמן קצר לאחר ששוחרר ממאסר, הוצא נגדו – יחד עם עשרה פעילים פוליטיים – צו גירוש.

בגלל מאבק משפטי לא מומש הצו מיד, ובוטל על ידי שר המשפ־טים דוד ליבאי עם הקמת ממשלת העבודה. אל אשכר ועמיתיו הועברו למעצר מנהלי עד סוף שנת 92'. לפני הוצאת צו הגירוש מונה אל אשכר למנהל משרד שירותי הבריאות של הפתח, אותו הוא מנהל עד היום.

אל אשכר היה בין הפעילים שמתחו ביקורת ברורה על עניינים פנימיים של הפתח, ולמרות שלא התפטר מתפקידיו, כמבקרים אחרים, הוא התרחק מפעילות רשמית.

ברצועה שמחים על החתימה הצפויה של הסכם אש"ף־ישראל?

אינני רואה שמחה ברחובות. לא מדברים על הסכם קהיר ברחובות. לעם נמאס מהמצב הקיים, והוא רוצה שינוי. מצד שני, יש פחד מהלא ידוע. בנוסף לכך, מפני שישראל לא שינתה את התנהגותה ככובש מאז ה־13 בספטמבר – בכל יום מישהו נהרג או נפצע כי הצבא נשאר בערים ובמחנות; אסירים כמעט לא שוחררו – אנשים איבדו תקווה.

בישראל מדברים על הבול, הירקן האחר החיוב הבינלאומי שהושיג הצד הפלשתיני, שהם מאפייני מדינה ריבונית.

מדינה צריכה דברים כאלה, אבל לא זה מה שבונה מדינה. את המדינה יבנו הכוונה הטובה והעבודה הטובה, האנשים המתאימים במקומות הנכונים ותכנון קפדני.

אתה מוצא כוונות טובות אצל ההנהגה הפלשתינית שתבוא?

מעולם לא חיינו במדינה משלנו, בחברה עצמאית. תמיד היה מישהו שחשב במקומנו, תמיד חיכינו למישהו שיעשה בשבילנו. עלינו לבנות ישות עצמאית. לא צריכים את אונרו"א, או את העשירים במפרץ, אלא לבנות בכסף שאנו יגענו בשבילו.

ואצל הישראלים אתה מוצא כוונות טובות?

אני חושב שהיו כוונות טובות, אבל כשהצד הישראלי הבין שהצד הפלשתיני במו"מ אינו חזק, הוא השתנה.

הסכם עזה־יריחו יוביל להקמת מדינה עצמאית בעזה ובגדה?

קשה לצד הישראלי לוותר על הגדה. בעזה תהיה תקופת המבחן שלנו. אם ערפאת יצליח להשתלט על העניינים, נקבל גם את הגדה. לחץ (צבאי) מצדנו לא יעזור, לא ישפיע על ישראל. רק כשנצליח לבנות פה חברה פלשתינית העולם יבוא בדרישה מישראל שתסוג מהגדה, ואז יהיה אפשר לעשות שלום ולהגיע להבנה בין העמים.

ההסכם עכשיו אינו שלום?

זה יקח זמן.

הוארך מעצרו של הפלשתינאי החשוד בדקירת 2 חיילים בירושלים

מאת שלמה דהור

בית משפט השלום בירושלים הא־ריך שלשום ב־14 יום את מעצרו של הצעיר החשוד בדקירת שני חיילים בקניון מלחה בירושלים.

תאופיק עלי חמיד עויסאת (20), תושב ג'אבל מוכבר בירושלים וחבר החמאס, נתפס ביום רביעי על ידי שוטרים ונהגי אגד, שרדפו אחריו, לאחר שדקר שני חיילים.

על גופו של עויסאת נמצאה הס־כין שבה דקר את החיילים.

שני החיילים, נסים אטיאס (20) מבית שמש וראובן בשקטקאזי (20), סיימו מסע קניות בקניון, אליו הגיעו במסגרת יום חינוך של היחידה. כש־המתינו על הספסל ליד הכניסה לק־ניון לאוטובוס – הגיע עויסאת ודקר אותם מאחור. שני החיילים היו חמ־ושים ברובה גליל ובאם־16.

אחד החיילים נדקר בגבו ונפצע באורח בינוני, השני נדקר בבית החזה ונפצע באורח קל.

שני נהגי אוטובוס, שהיו בהפסקה וראו את התקיפה, החלו לרדוף אחר הצעיר, כשאחד מהם יורה באוויר, והשני רודף אחרי הפלשתינאי באו־טובוס. שוטרי תחנת דרום, שהוזעקו למקום בגלל אירוע פלילי ושמעו את היריות, הצטרפו למרדף. הנהגים תפסו בסופו של דבר את הצעיר והע־בירו אותו לשוטרים.

עויסאת עבד כפועל בניין. באוג־סט שנה שעברה הוא נעצר בחשד שהשתתף בהפגנות וכתב סיסמאות של החמאס. הוא שוחרר לאחר שבו־עיים ונקבע לו מועד לדיון.

עדיין לא ברור אם עויסאת פעל על דעת עצמו או נשלח על ידי גור־מים בחמאס.

כוח של צה"ל תפס שלשום בגבע־רים את המבוקש ואיל חמדאן שאבר, תושב ואן יונס, כבן 28.

שאבר היה חבר בחוליות הנשר האדום של ארגון החזית העממית. הוא נתפס בעת בדיקה שגרתית במחסום של צה"ל במרכז הרצועה, ונכנע ללא התנגדות.

יש לך עסק עם
תמי 4UV בר
מטהר המים
המוביל בישראל

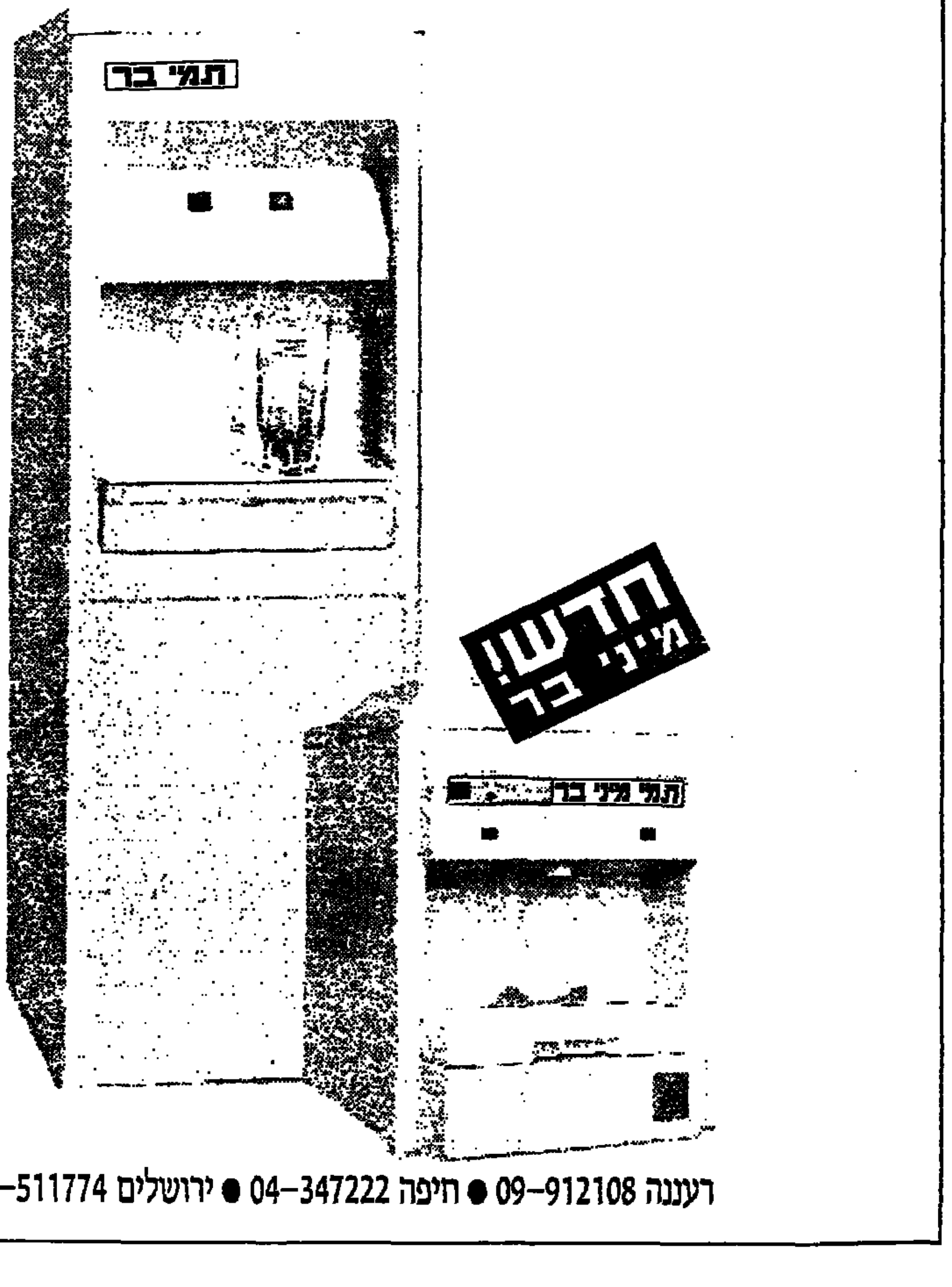

בר המים היחיד
בישראל
בעל תו התקן

- מים טעימים ובריאים גם חמים וגם קרים – בחינם.
- טיהור מים מושלם כולל מערכת U.V. לקטילת חיידקים.
- עשרות אלפי לקוחות מרוצים.
- מערך שרות ייחודי ואמין עם נסיון ורמה מקצועית מעל כולם.

מרכז הזמנות: 03-5711666

רעננה 09-912108 ● חיפה 04-347222 ● ירושלים 02-511774

תמה
טיפה מעל כולם

הרבסט.גואיר.קלפר

صكنا من الاجل

שוחט: "הנחנו בסיס לשלום"; אבו עלא: "ההסכם לא יוצר יחסי תלות"

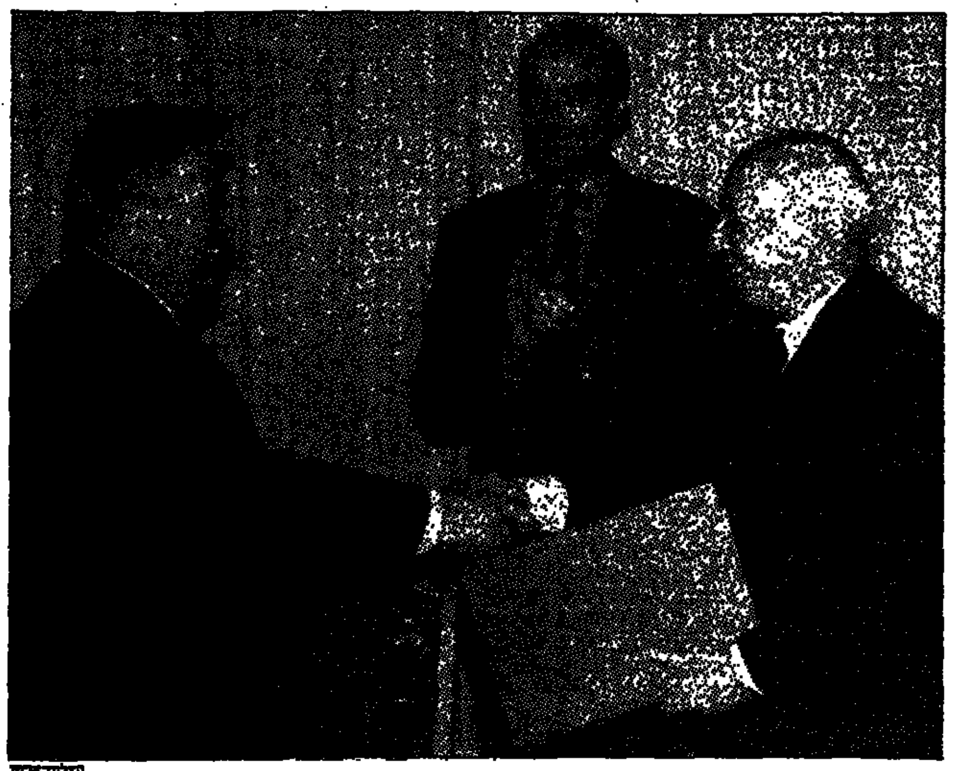

אברהם שוחט לוחץ את ידו של אבו עלא במקום החתימה על ההסכם הכלכלי. במרכז: שר החוץ הצרפתי

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). באווירה חגיגית נחתם במשרד החוץ הצרפתי ביום שישי ההסכם הכלכלי בין ישראל לאש"ף. טקס החתימה נערך בנוכחות שר החוץ, אלאן ז'ופה. מלבד חברי המשלחות ועיתונאים רבים, היו נוכחים באולם גם שגרירים מכמה מדינות ערב.

"למרות הקשיים והבעיות, יש רגעים יפים בחיים הבינלאומיים, וזה אחד מהם", אמר ז'ופה. לדבריו, "הדרך היתה ארוכה וקשה, אבל אלה שהעדיפו שלום על מלחמה הוליכו ללכת עד הסוף, ונמצאו בפרשת כך לת בריית".

לאחר דברי הפתיחה של המארח הצרפתי, ניגשו שר האוצר, אברהם שוחט, וראש המחלקה הכלכלית של אש"ף, אבו עלא (אחמד קוריע), לחתום על ההסכם שהוכן בכריכות ארגמן. השניים חתמו, לחצו ידיים, וזכו למשמע מחיאות הכפיים.

"היום אנו עדים להנחת אבן הבסיס למבנה השלום בין ישראל והפלשתינאים", הכריז שוחט. "ההסכם הקשה עלה לשני הצדדים בשפיכות דמים, הרס וצער. הגיע הזמן להשקיע בשלום ובשגשוג". שר האוצר הדגיש, כי שלום כזה תלוי במיוחד בשיתוף פעולה בתחום הכלכלי. "ההסכם הזה שב ומשרת את האינטרסים של שני הצדדים", אמר.

הוא התייחס לביקורת הנשמעת בישראל ובקרב הפלשתינאים, ואמר כי "המשלחת הישראלית הגנה על האינטרסים של הכלכלה הישראלית, אך התמשרה רבות למען השלום, כי האלטרנטיבה הרבה יותר קשה והדרסנית. אני קורא היום לכל המבקרים והמתנגדים – תנו סיכוי לשלום, תנו לנו סיכוי לעתיד כלכלי. זהו אירוע היסטורי בתולדות הפלשתינאים, ואני גאה ליטול בו חלק". שוחט קרא למדינות התורמות להעביר כעת את המשאבים לפלשתינאים, כי שום שקיום האוטונומיה ביריחו והארשנים יהיה מכריע לעתיד השלום.

לדברי שוחט, ייווצרו כעת קשרים כלכליים עם מדינות ערב, כתוצאה מהקשר עם הפלשתינאים. "אני קורא למדינות ערב להתמך בעידן הכלכלי החדש בכך שיסירו את חומות החרם", אמר. הוא סיים את דבריו בהביעת הערכה לאבו עלא שניהל את המו"מ "באופן קשוח אך הוגן".

בעוד השר שוחט הקדיש את מרבית דבריו לחשיבות השלום והפיוס, והתייחס לפלשתינאים באריכות ובנימה אוהדת, התמקד אבו עלא כמעט רק בצד הפלשתיני, והדגיש את המאוויים הלאומיים.

"בשם העם הפלשתיני הידיד ערפאת, אני מודה לממשלת צרפת שאירחה את אחת הוועידות החשובות ביותר במו"מ הישראלי-פלשתיני. ההסכם מכסה את המדיניות הכלכלית-פיננסית לא רק בעזה וביריחו, אלא בשטח כולו", אמר.

המו"מ שנמשך, לדברי אבו עלא, ששה חודשים וכלל 450 שעות עבודה, עוסק בהפיסות כלכליות לתקופת הביניים בלבד. "אנו היינו ברורים מאוד. ההסכם הזה יעבוד כי הינו מגויש לאחר תקופת הביניים. אלה לא יהיו יחסי תלות, אלא שיתוף פעולה על בסיס הדדיות ואיכות. ההסכם ישקף את זכות העם הפלשתיני ודשותו הלאומית, להוציא אל הפועל את מדיניותו הכלכלית בכל התחומים", אמר.

"להשקיע בפלשתין"

אבו עלא הדגיש, כי יחסי הכלכלה עם ישראל הם אבן הפינה לשלום צודק ובר קיימא "ולריבונות ועצמאות לעמנו ולכל עמי האזור". לדבריו, בעוד כמה ימים, לאחר חתימת ההסכם בקהיר, תקום הרשות הפלשתינית, ואז תיבחן יכולת הצדדים ליישם את ההסכם. "אני קורא לישראלים לתמוך ביישום ההסכם בשטח, אני קורא לבנק העולמי לשים קץ להיסוסים ולהעביר את הסיוע כדי שנוכל להתחיל לשקם את כלכלתנו, ואני קורא לארצות ערב ולסקטור הפרטי: הדלת פתוחה כעת להשקעות ולפיתוח בפלשתין, שתהיה ישות דמוקרטית בה ישררו היוזמה הפרטית וכלכלת שוק", אמר.

בהתייחסו לסוגיית המטבע הבהיר אבו עלא, כי הפלשתינאים עדיין סבורים כי זכותם להנפיק מטבע עצמאי, אולם הסכימו להמשיך לדון בכך ולהכניס את המטבע בשלב מאוחר יותר.

גורם ישראלי בכיר אמר בתגובה לדברי אבו עלא, כי כמו בכל מהלך המו"מ, הפלשתינאים מנסים למשוך לכיוון הפוליטי-לאומי והאיום בהם בכלכלי, כמו בשאר ההסכמים. מגוף לכיסוס מעטרה הלאומי-ריבוני של הרשות הפלשתינית. חבר בכיר אחר במשלחת הישראלית העיר, בשיחה ל"הארץ", כי ההתעקשות של הפלשתינאים על עניינים "לאומיים", והתדירה שלהם לנתק עצמם ככל האפשר מישראל ולהתקשר לארצות ערב, אינה משרתת את האינטרסים הכלכליים האמיתיים שלהם. כך למשל, ציין כי דרישתם לייבוא מארצות ערב שהיתה הסבושל במו"מ, עלולה לפגוע בייצור המקומי בשטחים.

לדברי חבר נוסף במשלחת הישראלית, "אנו חיים כאן בעידן הראשונים של המדינה הפלשתינית". נציגים ערבים שהשתתפו באירוע העריכו שההסכם מניח את התשתית לעצמאות המערכת הכלכלית הפלשתינית, אולם עתיד היחסים הכלכליים תלוי, בראש ובראשונה, באופן יישום ההסכם.

"הצדדים מכירים בצורך ליצור סביבה כלכלית טובה יותר לעמיהם"

להלן קטעים מן ההסכם הכלכלי בין ישראל לאש"ף שנחתם שלשום. המסמך תורגם מאנגלית ועובד בקיצורים וביאורים שונים בידי ניצן הורוביץ, ואינו מהווה נוסח מחייב.

פרוטוקול על יחסים כלכליים בין ממשלת ישראל לבין אש"ף, המייצג את העם הפלשתיני:

הקדמה

שני הצדדים רואים את התחום הכלכלי כאחת מאבני הבסיס ביחסיהם ההדדיים, מתוך מטרה ועניין להשיג שלום צודק, כולל, ובר קיימא. שני הצדדים ישתפו פעולה בתחום זה כדי לגבש בסיס כלכלי מוצק ליחסיהם, אשר יתנהו בכמה רמות כלכליות, על פי העקרונות של כבוד הדדי לאינטרסים הכלכליים של כל צד, הדדיות, יושר, והגינות.

פרוטוקול זה מניח את מסמך היסוד לחיזוק הבסיס הכלכלי של הצד הפלשתיני ולישום זכותו לקבלת החלטות כלכליות, בהתאם לתוכנית הפיתוח והקדימויות שלו. שני הצדדים מכירים בקשרים הכלכליים של הצד האחר עם שווקים אחרים, ובצורך ליצור סביבה כלכלית טובה יותר לעמיהם ולתושביהם.

פרק 1: מסגרת הפרוטוקול

1. פרוטוקול זה יוצר הסכם חוזי שיחה את היחסים הכלכליים בין שני הצדדים, ויכסה את הגדה המערבית ורצועת עזה במהלך תקופת הביניים. יישומו יהיה על פי השלבים שנוסחו בהצהרת העקרונות שנחתמה בוואשינגטון ב-13 בספטמבר 93'. הוא יחל איפוא ברצועת עזה ובאזור יריחו, ובשלב מאוחר יותר ניתן יהיה לישמו גם לשאר הגדה המערבית, על פי הוראות הסכם הביניים וכל הסדר מוסכם אחר בין שני הצדדים.
2. פרוטוקול זה, כולל נספחיו, ישולב בהסכם על עזה ויריחו (להלן "ההסכם") כפרוטוקול זה, יהיה חלק אינטגראלי ממנו, ויפורש על פיו.
3. פרוטוקול זה ייכנס לתוקף לאחר חתימת ההסכם.
4. למטרות הפרוטוקול, המונח "אזורים" פירושו האזורים בשיפוט הרשות הפלשתינית, על פי סעיפי ההסכם ביחס לתחום הטריטוריאלי. תחום השיפוט הפלשתיני עשוי לכלול אזורים, תחומים, או פעילויות על פי הסכם הביניים. לכן, למטרות פרוטוקול זה, בכל פעם שנעשה שימוש במונח "אזורים", הדבר יפורש גם כפעילויות ותחומים, על פי העניין, עם ההתאמות הנחוצות.

פרק 2: הוועדה המשותפת

1. שני הצדדים יקימו ועדה כלכלית משותפת ישראלית-פלשתינית (להלן וכ"מ), כדי שתעקוב אחר יישום פרוטוקול זה, ותפתור בעיות הקשורות בו שעלולות לצוץ מזמן לזמן. כל צד רשאי לבקש עיון מחדש בכל נושא הקשור בהסכם זה על ידי וכ"מ.
2. וכ"מ תשמש כוועדה מתמדת לשיתוף פעולה כלכלי, כפי שנקבע בנספח ג' להצהרת העקרונות.
3. וכ"מ תורכב ממספר שווה של נציגים משני הצדדים ורשאית להקים ועדות משנה, בנוסף לוועדות המשנה שפורטו בפרוטוקול זה.
4. וכ"מ ועדות המשנה שלה יגיעו להחלטותיהן בהסכמה, ותקבענה את כללי הפרוצדורה והפעולה שלהן, כולל התכיפות ומקום הפגישות.

פרק 3: יבוא

1. היבוא ומדיניות המכסים של כל צד יהיו בהתאם לעקרונות ולהסדרים המפורטים בסעיף זה.

2א. לרשות הפלשתינית יהיו כל הסמכויות והאחריות בתחום היבוא ומדיניות המכסים, והפרוצדורה ביחס לעניינים האלה: סחורות ברשימה א1 (נספח 1) המיוצרות בירדן ובמצרים בעיקר, ובארצות ערב האחרות, אשר הפלשתינאים יוכלו לייבא, בכמויות שעליהן הסכם על ידי שני הצדדים על פי צרכי השוק הפלשתיני, כפי שמוערכים על פי סעיף 3 להלן; סחורות ברשימה א2 (נספח 2) ממדינות ערביות, מוסלמיות ואחרות, שהפלשתינאים יורשו לייבא בכמויות שהוסכמו על ידי שני הצדדים על פי צרכי השוק הפלשתיני, כפי שמוערכים על פי סעיף 3 להלן.

2ב. מדיניות היבוא של הרשות הפלשתינית לגבי רשימות א1 ו-א2 תכלול הבדיקה ושינוי עצמאיים מזמן לזמן של תעריפי המכס, מס הקנייה, בלו והיטלים אחרים, הסדרת הדרישות הרישוי והפרוצדורה הדרישות הסטנדרים. התעריף של מסחרות המכס יבוססו על המכס באוגוסט 1994, לאחר שיופעל בישראל.

3. למטרות סעיף 2 הנ"ל צרכי השוק הפלשתיני ל-1994 יוערכו על ידי ועדת משנה של מומחים. הערכות אלה יבוססו על הנתונים הטובים ביותר הקיימים ביחס לצריכה בעבר, תפוקה, השקעה וסחר חוץ של האזורים. ועדת המשנה תגיש את הערכתה בתוך שלושה חודשים מחתימת ההסכם. הערכות אלה ייבחנו ויעודכנו מדי ששה חודשים.

4. הרשות הפלשתינית תהיה בעלת כל הסמכויות והאחריות להגדרה ושינוי עצמאיים מזמן לזמן של תעריפי המכס, מס הקנייה, בלו והיטלים אחרים, על הסחורות ברשימה ב' (נספח 3) של מוצרי מזון בסיסיים וסחורות אחרות הנחוצות לתוכנית הפיתוח הכלכלי הפלשתיני, שיובאו על ידי הפלשתינאים לאזורים.

5א. ביחס לכל הסחורות שלא פורטו ברשימות א1, א2, וב', וביחס לכמויות החורגות ממה שנקבע בסעיפים 2 ו-3 הנ"ל (להלן – הכמויות), שיעורי המכס הישראליים, מס הקנייה, הבלו, ושאר ההיטלים הקיימים ביום חתימת ההסכם, המשתנים מזמן לזמן, ישמשו בסיס מינימום לכל שינוי כלפי מעלה לגבי סחורות אלה הדבמות, הערכות שייבאו על ידי הפלשתינאים לאזורים.

5ב. ביחס לכל הסחורות שלא פורטו ברשימות וביחס לכמויות החורגות, ישראל והרשות הפלשתינית ייישמו לכל מוצרי היבוא את אותה שיטת יבוא, הכוללת סטנדרטים, ורישוי, כללי מקור, מסורת מכס וכו'.

6. כל צד יודיע לצד האחר מיד על שינויים בתעריפים ובעניינים אחרים של מדיניות היבוא.

7. הרשות הפלשתינית תטיל מע"מ בשיעור אחיד על סחורות מייצור מקומי ומיבוא, ורשאית לקבוע את השיעור על 15% עד 16%.

8. סחורות מירדן, מצרים, ומדינות ערב אחרות (רשימה א1) יעמדו בכללי המקור שעליהם יוסכם בוועדת משנה בתוך שלושה חודשים מיום חתימת ההסכם.

11א. הרשות הפלשתינית תקבע את שיעורי המכס ומס הקנייה על רכב מיובא שיירשם ברשות הפלשתינית. רכב משומש ייובא רק אם הוא רכב נוסעים או רכב למטרה כפולה, ואינו בן יותר משלוש שנים.

11ב. כל צד יקבע את התנאים להעברת רכב הרשום בצד השני לבעלות או שימוש תושב הצד שלו, כולל תשלום של מסי יבוא שונים, ובדיקה אם הרכב הנמצא מתאים לסטנדרטים הדרושים על פי רשות הרישוי שלו.

12. סטנדרטים ירדניים יהיו בשימוש ביבוא מוצרי דלק לאזורים, כאשר הם עונים על הסטנדרטים המקובצים באיחוד האירופי או בארה"ב. מקרים של מוצרי דלק שלא יעמדו בתנאים, יועברו להכרעת ועדת מומחים שרשאית לקבל סטנדרטים אחרים ביבוא דלק, התואמים את הסטנדרט הירדני, לטווח שבכמה פאראמטרים הם אינם תואמים את הסטנדרט של האיחוד האירופי או ארה"ב.

בהתאם להחלטת הוועדה ולתקופה שלא תעלה על שנה חודשים מיום חתימת ההסכם, הרשות הפלשתינית רשאית לייבא דלק לשוק הפלשתיני באזורים, על פי צרכי השוק, בתנאי שדלק זה יסומן בצבע כולם שיבדיל בינו לבין הדלק המשווק בישראל, וכי הרשות הפלשתינית תנקט באמצעים המתאימים להבטיח כי דלק זה לא ישווק בישראל. ההבדל במחיר הדלק לצרכן בישראל ובאזורים לא יעלה על 15% מהמחיר הרשמי לצרכן בישראל.

13. בנוסף לנקודות הכניסה היציאה המיועדות למטרות יבוא ויצוא המפורטות בנספח 1, לצד הפלשתיני יש זכות להשתמש בכל נקודות הכניסה היציאה לישראל המיועדות למטרות אלה. היבוא והיצוא של הפלשתינאים דרך נקודות הכניסה והיציאה של ישראל יזכה לטיפול מסחרי וכלכלי שווה.

14א. בנקודות הכניסה בגשר הירדן וברצועת עזה לרשות הפלשתינית תהיה סמכות ואחריות מלאה בבקורות המכס הפלשתיניות (אחר מעטנים) ליישום המוסכם בפרוטוקול זה, כולל בדיקה וגביית המסים וההיטלים. פקידי מכס ישראלים יהיו נוכחים ויקבלו מפקידי המכס הפלשתינאים העתק של המסמכים הנוגעים של המשלוחים, ויהיו רשאים לבקש לערוך בדיקה בנוכחותם של הסחורות וגביית המס. פקידי המכס הפלשתינאים יהיו אחראים לטיפול בהליכי המכס, כולל בדיקה וגביית המסים. במקרה מחלוקת לגבי אישור של משלוח, הוא יעוכב לבדיקה לתקופת מקסימום של 48 שעות, שבמהלכן ועדת משנה משותפת תפתור את הבעיה. המשלוח ישוחרר רק על פי החלטת הוועדה.

14ב. מסלול מכס נוסעים: כל צד יעדיף הליכים משלו למכס נוסעים, כולל בדיקה וגביית המס. הבדיקה והגבייה במסלול המכס הפלשתיני יבוצעו בידי פקידי המכס של הרשות הפלשתינית. פקידי המכס הישראלים יהיו נוכחים באופן סמוי במסלול המכס הפלשתיני, ורשאים לבקש בדיקה של סחורות ותשלום מסים. במקרה חשד, הבדיקה תבוצע בידי פקיד פלשתינאי בחדר נפרד, בנוכחות פקיד מכס ישראלי.

15. העברת הכנסות מכל מסי היבוא וההיטלים בין ישראל לרשות הפלשתינית תהיה מבוססת על עקרון היעד הסופי.

פרק 4: עניינים מוניטאריים

1. הרשות הפלשתינית תקים רשות מוניטארית פלשתינית (רמ"פ) באזורים. רמ"פ תהיה בעלת הסמכויות והאחריות להסדרת המדיניות המוניטארית ויישומה, בהתאם לפעילויות המתוארות בפרק זה.
2. רמ"פ תפעל כיועץ הכלכלי והרשמי של הרשות הפלשתינית.
4. יתרות מטבע החוץ (כולל זהב) של הרשות הפלשתינית, וכל ישויות הסקטור הציבורי הפלשתיני, יופקדו רק ברמ"פ וינוהלו על ידיה.
5. רמ"פ תפעל כמלווה של המוצא האחרון למערכת הבנקים באזורים.
6. רמ"פ תאשר סוחרי מט"ח באזורים, ותבצע פיקוח על עסקות מט"ח בין האזורים לבין שאר העולם.
7. ברמ"פ תהיה מחלקה לפיקוח על הבנקים שתהיה אחראית לתפקוד נאות, יציבות, יכולת פירעון, ונזילות של הבנקים הפועלים באזורים.
8. רמ"פ תנפיק רשיונות לכל אחד מחמשה הסניפים של הבנקים הישראליים הפועלים כעת בעזה ובגדה המערבית. סניפים אלה יידרשו לעמוד בתקנות הכלליות של רמ"פ ביחס לבנקים זרים, על פי אמנת באזל.
9. כל בנק ישראלי אשר שירצה לפתוח סניף באזורים, יפנה לקבלת רשיון לרמ"פ ויטופל באופן שווה כמו בנקים זרים אחרים, בתנאי שמצב דומה יחול לגבי בנקים פלשתינאים שירצו לפתוח סניף בישראל.

10א. השקל הישראלי החדש יהיה אחד מהמטבעות הנוהגים באזורים, וישמש שם כאמצעי תשלום לכל המטרות כולל עסקות רשמיות. כל הילך, כולל השקל החדש, יתקבל על ידי הרשות הפלשתינית וכל מוסדותיה, שלטונות מקומיים והבנקים, כאשר יוצע כאמצעי.

10ב. שני הצדדים ימשיכו לדון, במסגרת וכ"מ, באפשרות של הנפקת מטבע פלשתיני מוסכם אהדדית, או הסדרי מטבע זמניים חלופיים לרשות הפלשתינית.

פרק 5: מיסוי ישיר

1. ישראל והרשות הפלשתינית ינהלו ויסדירו באופן עצמאי את מדיניות המס שלהן בתחום המיסוי הישיר, כולל מס הכנסה על יחידים וחברות, מסי רכוש, מסי רשויות מקומיות, והיטלים.
2. כל רשות מס תהיה בעלת הזכות להטיל את המיסוי הישיר על הפעילות הכלכלית בתחומה.
3. כל רשות מס רשאית להטיל מסים נוספים על תושבים בתחומה (יחידים וחברות) המנהלים פעילות כלכלית בתחום הצד האחר.
4. ישראל תעביר לרשות הפלשתינית סכום השווה ל: א – 75% ממס ההכנסה הנגבה מפלשתינאים מרצועת עזה ומאזור יריחו המועסקים בישראל; ב – מלוא סכום מס ההכנסה הנגבה מפלשתינאים מרצועת עזה ומיריחו המועסקים בהתנחלויות.
5. שני הצדדים יסכימו על צעדים בנושא מיסוי כפול.

פרק 6: מיסוי עקיף

1. רשויות המס הישראלית והפלשתינית יטילו ויגבו מע"מ ומסי קנייה על יצור מקומי, וכן כל מס עקיף אחר, בתחומן.
3. המע"מ הנוכחי בישראל הוא 17%. המע"מ הפלשתיני יהיה 15%-16%.
4. הרשות הפלשתינית תחליט על מקסימום המחזור השנתי לעסקים בתחום שיפוטה שיזכו בפטור ממע"מ, עד תקרה של 12,000 דולר.
5. המע"מ על רכישות על ידי עסקים הרשומים למטרות מע"מ, יועבר לרשות המס שבה רשומים עסקים אלה. עסקים יירשמו למטרות מע"מ ברשות המס של הצד של מגוריהם או פעולותיהם. תהיה התחשבנות לגבי הכנסות מע"מ בין ישראל ומינהל המע"מ הפלשתיני, על פי התנאים המפורטים בפרוטוקול זה.

פרק 7: עבודה

1. שני הצדדים ינסו לקיים תנועה נורמאלית של עובדים ביניהם, בכפוף לזכותו של כל צד להגדיר מזמן לזמן את היקף והתנאים של תנועת העובדים לתחומו. אם התנועה הנורמאלית תושעה באופן זמני על ידי צד כלשהו, הוא יעביר לצד השני הודעה מיידית על כך, והצד השני רשאי להעלות את הנושא לדיון בוועדה הכלכלית המשותפת.

ההגבה והתעסוקה של עובדים מצד אחד בתחום הצד האחר ייעשו באמצעות שירות התעסוקה של הצד האחר, ובהתאם לחקיקה של צד זה. לצד הפלשתיני יש הזכות לווסת את תעסוקת עובדיו בישראל.

2. פלשתינאים המועסקים בישראל יבוטחו בביטוח הלאומי הישראלי, בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, על פגיעות בעבודה שיקרו בישראל, פשיטות רגל של המעסיק ודמי הופשת לידה.
3. ישראל תעביר לרשות הפלשתינית, על בסיס חודשי, את הניכויים כפי שהוגדרו בחקיקה הישראלית. הסכומים הללו ישמשו לרווחה חברתית ושירותי בריאות עבור הפלשתינאים המועסקים בישראל.
4. ישראל תעביר, על בסיס חודשי, למוסד ביטוח פנסיוני שיוקם על ידי הרשות הפלשתינית, ניכויי ביטוח פנסיה שייגבו ממשכורותיהם של פלשתינאים המועסקים בישראל.
5. לאחר קבלת הניכויים, הרשות הפלשתינית ומוסדותיה המתאימים יקבלו אחריות מלאה, בהתאם לחקיקה הפלשתינית ולהסדרים, לזכויות הפנסיה והטבות חברתיות אחרות לפלשתינאים המועסקים בישראל.
9. הרשות הפלשתינית רשאית לשלב את מערכת ביטוח הבריאות הקיימת לפלשתינאים המועסקים בישראל ובני משפחותיהם, בשירותי ביטוח הבריאות שלה. ישראל תגבה משכר העובדים את דמי ביטוח הבריאות, ותעבירם לרשות הפלשתינית למטרה זו.

פרק 8: חקלאות

1. תהיה תנועה חופשית של מוצרי חקלאות, חופשית ממכס וממסי יבוא, בין שני הצדדים, בכפוף לחריגים ולקריטריונים שונים המפורטים בפרוטוקול זה.
2. שירותי הווטרינאריה והגנת הצמח של כל צד יהיו אחראים לפיקוח על בריאות החי, מוצרים מן החי, ומוצרים ביולוגיים, צמחים וחלקיהם, וכן היבוא והיצוא שלהם.
10. למוצרים החקלאיים של שני הצדדים תהיה גישה בלתי מוגבלת לשוקי הצד השני, עם חריג זמני למכירת הפריטים הבאים בלבד: עופות, ביצים, תפוחי אדמה, מלפפונים, עגבניות ומלונים. ההגבלות הזמניות על פריטים אלה יוסרו בהדרגה, עד שיבוטלו לחלוטין ב-1998.

פרק 9: תעשייה

1. תהיה תנועה חופשית של מוצרים תעשייתיים, חופשית מכל הגבלות כולל מכסים ומסי יבוא בין שני הצדדים, בכפוף לחקיקה של כל צד.
2. לצד הפלשתיני יש הזכות ליישם שיטות שונות של עידוד וקידום פיתוח התעשייה הפלשתינית.
3. כל צד יעשה כמיטב יכולתו למנוע נזק לתעשייה של הצד האחר.
6. לפלשתינאים תהיה הזכות לייצא את תוצרתם התעשייתית לשוקי חוץ ללא הגבלות.

פרק 10: תיירות

1. הרשות הפלשתינית תקים רשות תיירות פלשתינית, אשר תבצע את הפעולות הבאות באזורים: ויסות, רישוי, דירוג, ופיקוח של שירותי התיירות, אתרים, והמפעלות, קידום תיירות פנים וחוץ.
3. כל צד יגן, ישמור, ויבטיח תחזוקה נאותה של אתרים היסטוריים, ארכיאולוגיים, תרבותיים, ודתיים וכל אתר תיירותי אחר.
4. אוטובוסי תיירות או כל אמצעי תחבורה תיירותי אחר שיאושר על ידי אחד הצדדים, ויופעל על ידי חברות מורשות, יורשה להיכנס ולקיים תיורים בשטח של שני הצדדים.

פרק 11: ביטוח

1. הרשויות המוסמכות בתחום הביטוח באזורים, כולל רישוי מבטחים, סוכני ביטוח, ופיקוח על פעולתם, יועברו לרשות הפלשתינית.
2. הרשות הפלשתינית תקים מערכת ביטוח חובה מלא לנפגעי תאונות דרכים, עם תקרה על סכום הפיצוי.
5. פוליסות ביטוח חובה לרכב מנועי שהוצאו על ידי מבטחים המורשים על ידי אחד הצדדים, יהיו תקפות בשטחי שני הצדדים.
10. שני הצדדים יקימו מיד לאחר חתימת ההסכם, תת ועדה של מומחים שתדון בעניינים הקשורים ביישום הפרוטוקול.

נחתם בפאריס, 29 באפריל, 1994. מטעם ממשלת ישראל – אברהם שוחט. מטעם אש"ף – מחמד קוריע.

רמון נגד הגימלאים

רמון: שהגימלאים לא יבכו

בהופעה פומבית בטלויזיה אומר רמון:
"שהגימלאים לא יבכו. מצבם טוב. הם אינם תורמים דבר למשק ולכלכלה. הם אינם עובדים ומקבלים קיצבאות. אין בכוונתי לעזור להם".
חיים ב"צ, הארץ. יולי 1991

רמון: לקצץ את הפנסיה ב־35%

הצעת חוק של חיים רמון, דצמבר 1991:
לקצץ אחוזי צבירת הפנסיה מ-2% ל-1.3%.

זה האיש. זו תורתו וזו דרכו.

אני מאמין בעבודה
אמת

חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
לעצמאים ובעלי עסקים
הנהח"ש דו-צדדית וכפולה • חשבוניות • בנקים • לקוחות/ספקים • מלאי
אלפי משתמשים · קלט תשובה להפעלה · מאושרת ע"י מס-הכנסה
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119
מערכת מידע קולי 24 שעות 03-6476858
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו
תיק עזבונות 2684/93

הודעה על הזמנה לנושים

בעניין עזבון המנוחה רחל מן ז"ל (להלן: "המנוחה").

בהתאם להוראות סעיף 99 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, הנני מזמין את נושי המנוחה אשר תביעתם עדיין לא הוגשה להודיעני בכתב על תביעותיהם בתוך 3 חודשים מתאריך פרסום הודעה זו.

איתן אורנשטיין, עו"ד
רחוב ויסוצקי 4,
תל-אביב 62502
מנהל עזבון המנוחה

למכירה או להשכרה
ע"י שיכון צמרת
ברח' שקט ומבוקש
דירה סופר-מפוארת
רמת גימור מעולה ונדירה
קומה גבוהה - נוף מרהיב
6-5 חדרים - 4 כווני אויר
בריכת שחיה מתוממת, מיזוג אויר מרכזי
תריסים חשמליים, שייש איטלקי
תוספות ושיכלולים ייחודיים
ת.ד. 21037 ת"א
פקס. 03-6918006

משרד החינוך, התרבות והספורט · מרכז ההסברה
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב · המרכז למורשת בן-גוריון
המכון למורשת בן-גוריון
קרית שדה-בוקר

כנס עיון בנושא:
דוד בן-גוריון והעליה ההמונית

יתקיים ביום שלישי, כ"ב באייר תשנ"ד, 3.5.94,
בשעה 18.00, בבית יד לבנים, באר-שבע

בהשתתפות:
ד"ר זכי שלום חוקר המרכז למורשת בן-גוריון
יושב ראש הכנס
יאיר גלאור מנהל מחוז באר-שבע והדרום, מרכז ההסברה
דברי פתיחה
ד"ר דבורה צמחוני המרכז למורשת בן-גוריון
חידת העליה הגדולה מעיראק בראשית שנות ה-50
ד"ר חנה יבלונקה אוניברסיטת בן-גוריון
קליטת שארית הפליטה בעליה הגדולה

ההרשמה במרכז ההסברה,
טל' 07-237044, 07-233906

מדינת ישראל
משרד האנרגיה והתשתית
מינהל הדלק

הודעה בדבר עדכון מחירים מרביים למוצרי נפט (11)

לפי צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט) התשנ"ג-1992
וצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן), התשנ"ג 1992

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט) התשנ"ג – 1992 (1), וסעיף 2 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן), התשנ"ג-1992 (2), אני קובע כי החל ביום כ' באייר התשנ"ד (1 במאי 1994) המחירים המרביים של מוצרי נפט הם כמפורט להלן:

1. חלק א: מחירי מוצרי נפט לצרכן בשקלים חדשים

המוצר:	בנזין 96	בנזין נטול עופרת
א. מחיר לליטר בתחנה (כולל 17% מע"מ)	2.01	1.96
ב. מחיר לליטר בתחנה באילת	1.72	1.67

חלק ב: מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן (כוללים בלו)

	בשקלים חדשים
גז פחמימני מעובה, ט"מ	398.39
גפ"מ כחומר זינה, ט"מ	398.39
נפטא כחומר זינה, ט"מ	430.48
בנזין 91 אוקטן, ק"ל	379.23
בנזין 96 אוקטן, ק"ל	415.91
בנזין 91 נטול עופרת, ק"ל	398.23
בנזין 95 נטול עופרת, ק"ל	427.64
דס"ל (קרוסין, נפט) במיכליות, ק"ל	388.74
דס"ל (קרוסין, נפט) בהרמה, ק"ל	390.77
דס"ל (קרוסין, נפט) בהרמה, ט"מ	486.64
סולר במיכליות, 0.4% גפרית, ק"ל	392.65
סולר בהרמה, ק"ל	395.25
סולר במיכליות 0.3% גפרית, ק"ל	392.65
מזוט קל במיכליות, ק"ל	302.40
מזוט קל בהרמה, ט"מ	312.81
מזוט 1500 2.0% גפרית, ט"מ	282.00
מזוט 4000 2.0% גפרית, ט"מ	270.43
זפת 80/100, ט"מ	342.72
זפת ה.ב. ט"מ	282.00

2. המחירים של יתר מוצרי הנפט שנקבעו בצווים כפי שתוקנו בהודעות קודמות, ישארו בתוקפם ללא שינוי.

כ' אייר תשנ"ד (1 במאי 1994)
יוסף קוליץ
מנהל מינהל הדלק
במשרד האנרגיה והתשתית

(1) ק"ת התשנ"ג, עמ' 258
(2) ק"ת התשנ"ג, עמ' 262

קשר-ישיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
מספר אחד
קשר-ישיר
לכל העיתונים

הרב פרומן קורא להידברות בין המתנחלים לאנשי החמאס בנוגע להסדרים במקומות הקדושים

"לחמאס יש קושי להידבר עם מדינת ישראל, שבה הוא רואה מדינת כפירה, אולם קל לו להידבר עם אנשי דת יהודים"

מאת נדב שרגאי

הרב מנחם פרומן מתקוע אמר בריאיון לעיתון "אל ביאדר אל סיאסי", כי על ראשי הדת היהודית וראשי דת האיסלאם להידבר ביניהם כדי לנסות ולפתור את הפן הדתי בסכסוך הישראלי ערבי בכלל, ואת בעיית המקומות הקדושים לשתי הדתות בפרט. בראיון אמר הרב פרומן כי יש טעם גם בשיחות בין המתנחלים לאנשי החמאס, במגמה להגיע להבנות על ההסדרים בפועל במקומות הקדושים.

אתמול אמר פרומן כי לחמאס יש קושי להידבר עם מדינת ישראל מכיוון שהוא רואה בה מדינה של כפירה, אך קל לו יותר להידבר עם ראשי הדת היהודית ועם רבנים כמותו. פרומן אמר כי לאנשי החמאס עמם הוא נמצא בהידברות היה קל מאוד לגנות את הפיגועים בחדרה ובעפולה, דבר שלא היה קל לערפאת. לדבריו, בתוך הגוש הפלשתיני הדתי נמצאת כל קשת הגוונים שקיימת בסקטור הפלשתיני החילוני, "מרוצים שעמם אין להתפשר, ועד 'שלום עכשיו' פלשתיני", כדבריו.

פרומן סיפר כי שוחח לא פעם עם אחדים מראשי החמאס בעזה. "הם מקסימליסטים. מבחינתם סדאם חוסיין, מובארק, ערפאת ורבין הם כופרים גמורים. המקסימליזם שלהם מדבר על שחרור כל האדמות מהכופרים, אבל הם יודעים שזה לא אפשרי כעת ולכן, בקטע של 'מהיום למחר' יהיו מוכנים להתפשר, במובנים מסוימים, אפילו יותר מאש"ף".

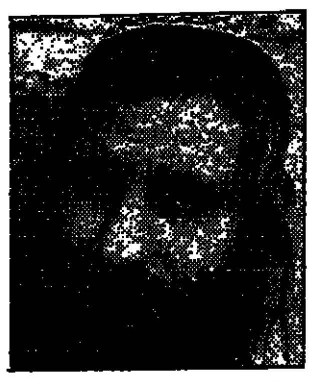

פרומן. הפן הדתי

בן נון. הפן הלאומי

הרב פרומן ציין כי אין בדבריו חידוש רב, וכי אמר דברים דומים פעמים רבות בעבר. אולם לדבריו, הוא רואה חשיבות בכך שעיתונים ערביים מפרסמים את דבריו גם לאחר הטבח במערת המכפלה. "ההסכם המתגבש בין ישראל לאש"ף הוא הסכם חסר, משום שמרכיב מרכזי בתוך הציבור הפלשתיני נעדר ממנו. לגורמים הדתיים, החל מהוואקף עם האוריינטציה הירדנית ועד החמאס, יש היום משקל מכריע יותר מאשר לאש"ף. אין קיום לשלום בין יהודים לערבים בלי להתחשב ברגשות של הציבור הדתי הפלשתיני וברגשות של הציבור הדתי היהודי. שני הציבורים האלה יכולים לשבת ולדבר ביניהם בניסיון לפתור בעיות", אמר פרומן.

הרב יואל בן נון מעפרה אמר כי אינו שולל עקרונית את הצעתו של הרב פרומן, אולם התנאים להידברות כזו עדיין לא בשלו. לדבריו, כל עוד לא ישתכנע שהפלשתינאים הדתיים והחילוניים אכן הסתלקו משאיפות ומתוכניות להשמדת ישראל, לא יטול חלק בהידברות מעין זאת, ולא ימליץ לקיימה.

הרב בן נון אמר כי בעבר קיבל הצעות רבות לקיים דיאלוגים עם פלשתינאים, הן חילוניים והן דתיים קיצוניים. "התניתי את קיום הפגישות בהסתלקות אישית של כל אחד ואחד מבני שיחי מהסעיפים באמנה הפלשתינית המדברים על השמדת ישראל. מאחר והסירוב היה מיידי, פגישות אלה לא התקיימו".

בעתיד הרחוק, אמר הרב בן נון, יהיה אולי מקום לפתוח בהידברות עם האיסלאם. "האיסלאם קרוב ליהדות הרבה יותר מאשר הנצרות. אין בו עבודת אלילים ויש בו מושג של הלכה. לכן, מבחינה יהודית־דתית לא חלים על האיסלאם אותם העקרונות שחלים על הנצרות", אמר.

הרב בן נון ציין כי הוא רואה זיוף בטענת הכותבים, המחיל על האיסלאם את הכלל המיוחד בהלכה לעובדי אלילים. "הבעיה החמורה של האיסלאם", אמר בן נון, "נובעת מכך שהדת הזאת לא פגשה בנו מעולם כעם ריבון עם מדינה עצמאית וייחוד תרבותי משלו. האיסלאם הופיע כאשר היהודים היו בגלות והיו עם חסות. האיסלאם גם לא קורא את התנ"ך במקור, אלא רק את מה שהקוראן קלט מהתנ"ך, ולכן אין להם כלים לקלוט אותנו כריבון וכלאום".

"אני מבין את ההיגיון של הרב פרומן, שמציע לעקוף את הבעיה הלאומית ולדבר על המקומות הקדושים. אני לא מוכן לעקוף את הבעיה הלאומית, ואני חושב שיעבור עוד זמן רב עד שאנשי חמאס ודת מוסלמים יהיו מוכנים לקלוט אותנו גם כלאום ולא רק כדת".

השמידו אתרים

נועם ארנון, דובר היישוב היהודי בחברון, התייחס אף הוא להצעת הרב פרומן. לדבריו, הניסיון מוכיח שהמוסלמים השמידו כל אתר יהודי דתי או היסטורי שאליו הגיעו.

"הם הרסו לחלוטין את חלקת קודשי תרפ"ט בבית העלמין היהודי העתיק בחברון, והרסו את כל קברי הצדיקים שם. הם הרסו את בית הכנסת אברהם אבינו, את בתי הכנסת ברובע היהודי, ובשנים האחרונות פגעו בבית הכנסת באשתמוע", אמר ארנון.

"יש כאן מגמה שיטתית של הערבים והאיסלאם להשמיד כל מקום שיש לו משמעות יהודית דתית. הממשלה, לפחות בהקשר הזה, מתפקדת כממשלה אנטי יהודית. ההסכמה שלהם להעביר את כל המקומות הקדושים לשתי הדתות לחסות ערבית, אומרת למעשה הפקרת המקומות האלה וחריצת גורלם להרס ולהשמדה.

"ההסכמה הישראלית למסור את המקומות האלה לפלשתינאים תגרום לכך שיהודים לא יפקדו אותם יותר. כבר היום אומרים המוסלמים כי הם מתנגדים לכל נוכחות שהיא של יהודים במערת המכפלה", אמר ארנון.

"שלשום קיימנו, תושבי קרית ארבע וחברון, מסורת יהודית של עלייה לקבר עתניאל בן קנז שבחברון בל"ג בעומר, וקיימנו שם את 'החלקה'. מאות ערבים רגמו אותנו באבנים וילדה בת שש נפצעה. האירוע הזה המחיש לי שוב את היחס של ערבים והאיסלאם למקומות הקדושים ליהדות – אין על מה לדבר אתם. הרב פרומן שוגה באשליות.

"רק מדינת ישראל יכולה להגן על חופש הדת של כולם במקומות הקדושים, היא הוכיחה זאת. הערבים לא עשו זאת בעבר ולא יעשו זאת בעתיד", אמר ארנון.

האשמות הדדיות בין הארגונים ברצועה על מעילה בכספים שישראל מעבירה לעבודות יזומות

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

הכינוס שמקיימת היום הפדרציה של איגודי הפועלים ברצועה לכבוד ה־1 במאי עומד בצלן של שתי בעיות המעסיקות את ראשי האיגודים: הסגר הצבאי והטענות על מעילה בכספים שהועברו על ידי ממשלת ישראל לרצועה עבור עבודות יזומות.

בשנה שעברה הקצתה הממשלה 85 מיליון שקל למימון עבודות יזומות בעיריות (בעיקר עבודות תחזוקה וניקיון), כדי לסייע בפרנסתם של אלפי הפועלים שאיבדו את עבודתם בישראל בעקבות הסגר, שהוטל באפריל 1993. השכר היה השכר הנהוג ברצועה – כ־600 שקלים לחודש (לעתים קיבלו מרובר כחצי משרה בלבד, כלומר כ־300 שקל לחודש).

העובדים מחולקים לקבוצות, שבראש כל אחת מהן מנהל עבודה, האחראי לרישום העובדים. הכסף הועבר מהמינהל לרשויות המקומיות, שהן המעסיקות הרשמיות. בחודשים האחרונים התרבו השמועות על שהכספים מגיעים לאנשים שכלל לא עבדו, על כך שמישהו רשם אנשים שלא עבדו כאילו עבדו, מבלי שהם ידעו על כך (בין השאר נטען שילדים, אסירים, או פלשתינאים החיים בחו"ל נרשמו כעובדים) ועוד שיטות מעילה נוספות.

אנשים הביעו פליאה על שרישום העובדים והתשלום אינם נעשים באמצעות מחשבי המינהל. לדברי פעילי איגודים, הגניבות אפשריות רק בשיתוף פעולה של גורמים במינהל, ברשויות המקומיות, בקרב מנהלי העבודה וחלק מהעובדים.

אחרי הסגר שהוטל ב־25 בפברואר, כששוב 20 אלף פועלים איבדו את פרנסתם בישראל, הקצתה הממשלה עוד 30 מיליון שקל לעבודות יזומות ברצועה. השמועות על מעילה התרבו, על אף שהחל רישום באמצעות מחשבים. בצפון הרצועה החליטו הארגונים להילחם בתופעה על ידי החלפת מנהלי עבודה ומינוי מנהלים מטעמם.

ברפיח פרצה לפני שבוע מלחמת כרוזים. בני הפתח יצאו בכרוז שבו הודיעו, כי חשפו שבעה אנשים שגנבו כספים שיועדו לעבודות יזומות, והטילו עליהם מעצר בית לששה חודשים. בין המואשמים היה גם חבר הנשר האדום של החזית העממית. החזית העממית יצאה בכרוז נגדי שגרר כרוזים נוספים.

הסכומים הנגנבים מגיעים למאות אלפי שקלים, ובימים אלה מנסים הארגונים השונים למנוע הסלמה ולאתר את הכספים.

יו"ר הוועד המנהל של פדרציית הפועלים, איסמאעיל מוהרא, נפגש באמצע השבוע שעבר לשיחה עם ראש המינהל האזרחי, דב גזית, לפי בקשת גזית. בפגישתם, מספר מוהרא, "אמרתי שהכסף שישראל מעבירה לעבודות יזומות אינו נדבה מהשלטון הישראלי, כי הפועלים הפלשתינאים שילמו ומשלמים סכומי עתק לממשלה במסים שונים".

כמו כן הוא הטיל, לדבריו, את האחריות לבדיקת התשלומים על המינהל, "כי לו יש האמצעים להבטיח שהכסף יגיע ליעדו". לדבריו, "גזית אמר שהוא מודע לתופעה זו. הרבה דיברו עליה, אבל אף אחד לא הוכיח שמישהו מהמינהל הסתבך בזה".

מהמינהל האזרחי נמסר בתגובה, שיותר מ־17 אלף עובדים מועסקים בעבודות יזומות, ואין באפשרותו לעקוב פרטנית אחרי כל עובד. הבעיה המתעוררת עתה היא עם אנשים ששבו לעבודתם בישראל, ועדיין רשומים כעובדים בעבודות יזומות.

משלחת ישראלית יוצאת היום לקטאר להשתתף בשיחות הרב־צדדיות לבקרת נשק

מאת אלוף בן, הכתב המדיני של "הארץ"

משלחת ישראלית תצא היום לקטאר, כדי להשתתף שם בשיחות הרב־צדדיות לבקרת נשק, שייפתחו רשמית מחרתיים. מחר ייערכו התייעצויות לא פורמאליות בין המשלחות. בראש המשלחת הישראלית יעמוד מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי.

במרכז הדיונים בקטאר תעמוד הצהרת העקרונות לביטחון אזורי, שתקבע כללים למשטר ביטחון חדש במזרח התיכון. טיוטת ההצהרה גובשה במפגש ביניים שנערך בקהיר בפברואר, ואישורה במליאת הוועדה לבקרת נשק מותנה בפתרון שורה של מחלוקות. ההצהרה כוללת חלק מדיני – שבו מתחייבות מדינות האזור לפתור סכסוכים ביניהן בדרכי שלום – וסעיפים הנוגעים לבקרת נשק ולפירוז האזור מנשק להשמדה המונית.

ישראל מסתייגת מהדרישות שהעלה אש"ף לכלול בהצהרה קטעים מהחלטת מועצת הביטחון 242, כמו אי הקבילות של רכישת שטחים במלחמה. בישראל טוענים, שקטעי ההחלטה נבחרו בצורה סלקטיבית. גם בין ישראל למצרים יש מחלוקות על סעיפי ההצהרה. ראש הממשלה הסמיך את המשלחת הישראלית לאשר את ההצהרה, אם יוסרו הסעיפים שבמחלוקת.

בשיחות קטאר ידונו גם בהנהגת צעדים בוני אמון בין מדינות המזרח התיכון. הפרויקט הראשון שיובא לאישור יהיה מרכז תקשורת, שיוקם בהאג שבהולנד, וישמש להעברת מסרים בין המדינות המשתתפות בשיחות בקרת הנשק. בתוך שנתיים יוקם גם מרכז אזורי במצרים. תוכנית המרכז גובשה במפגש מומחים, והוא יוקם על בסיס תשתית קיימת של המועצה לביטחון ושיתוף פעולה באירופה, בעלויות נמוכות של עשרות אלפי דולרים.

תוכנית אחרת שתועלה לדיון תהיה תרגיל ימי ראשון בים התיכון, בהשתתפות חילות הים של ישראל ומדינות ערביות, והצי השישי האמריקאי. בתרגיל יעסקו בחיפוש והצלה בים. ירדן הודיעה אתמול שלא תשגר משלחת לקטאר, אלא רק משקיף, כיוון שאינה מרוצה מהסיכומים עם ארצות הברית בעניין החיפושים באניות המפליגות לעקבה. העדרה של ירדן יקשה על גיבוש סיכומים.

למשלחת הישראלית יצטרפו גם עיתונאים, וייתכן שייערכו גם פגישות מדיניות בין אישים בקטאר לישראלים. צוות הכנה ישראלי ביקר בשבוע שעבר בנסיכות, בראשות עוזר סגן שר החוץ, שלמה גור, ודן בהיבטים הטכניים של הביקור והפגישות היזומות בין שתי המדינות.

המחבל שביצע את הפיגוע בעפולה השתמש בתעודת זהות ישראלית

מאת גבי זהר

המחבל ראאד זכארנה מקבטייה, שהפעיל את מכונית התופת ליד אוטובוס אגד בעפולה, השתמש בתעודת זהות ישראלית השייכת לנאזל קראם מהכפר משהאד ליד נצרת. הידיעה, שהותרה לפרסום בסוף השבוע, נחשפה על ידי מחלק המיעוטים במשטרת מרחב העמקים והשב"כ.

תעודת הזהות נמצאה על גופתו של המחבל לאחר שנהרג מהתפוצצות מכונית התופת. זמן קצר לאחר הפיצוץ ועם גילוי תעודת הזהות על שמו של קראם עם תמונתו של המחבל, עצרו כוחות המשטרה והביטחון את קראם. בחקירתו סיפר קראם, כי לפני כשלוש שנים נתן את תעודת הזהות שלו לתושב קבטייה, כדי שיבצע עבורו שליחות מסחרית וכדי להקל עליו לעבור מהשטחים לישראל.

התעודה נשכחה, וככל הידוע העביר תושב קבטייה את התעודה למחבל.

זכארנה ביצע את הפיגוע בעפולה לאחר שגנב מכונית אופל אסקונה מתושב רמת גן. הוא זייף את מספר המכונית ע"י הלחמה של כל מספר בנפרד ללוחית הרישוי של המכונית. את המחסומים בסגר עבר זכארנה עם תעודת הזהות המזויפת, והגיע לעפולה. קראם שוחרר בסוף השבוע, ובקרוב יוגש נגדו כתב אישום על איבוד מסמך. כתב האישום לא יקשר אותו לפיגוע, בגלל שהחוקרים התרשמו כי אין קשר ישיר למעשה.

שרב?

חם לך?

קנה מנהטן תדיראן

המזגן הנמכר ביותר בישראל

עכשיו!

להשיג עכשיו בשק"ם, המשביר לצרכן, בחנויות המזגנים והחשמל המובחרות, בחנויות ובסניפי תדיראן:
ת"א: טל. 03-5420304, חיפה: טל. 467316, 04-467353, ב"ש: 07-236561, ירושלים: באמצעות "אלרם" 02-783851

תדיראן
תעשיות מוצרי צריכה חשמליים בע"מ

החברה המובילה לאיכות חיים.

גיתם מערכות תדמית

אש"ף החל בהכנות לקראת הקמת בניין הממשל הפלשתיני ליד יריחו

הבניין יוקם כנראה מחוץ ליריחו, בדרך לגשר אלנבי

מאת יוסי טורפשטיין

אש"ף התחיל לבדוק את הפרטים הכרוכים בהקמת הבניין, שבו יוקמו משרדי הממשל העצמי הפלשתיני. לאחרונה ביקר ביריחו סאמח עבושי, מהנדס מראמאללה, שעליו הטיל אש"ף לבדוק את המקום המוצע ואת העלויות הכרוכות בהקמת המשרדים.

עבושי אמור להגיש לאש"ף דו"ח על ממצאי בדיקתו ועל פי הדו"ח יוחלט מתי להתחיל בבנייה. מתחם הממשל הפלשתיני אמור להשתרע על פני שטח של 20 דונם, הכלול בחלקה גדולה יותר בת 98 דונם. החלקה נמצאת מחוץ ליריחו ליד אחת הדרכים המובילות לגשר אלנבי. חלקה זו שייכת לוואקף המוסלמי והוחכרה על ידו לאחד מתושבי יריחו, מחמוד חמדנה. כיום החלקה משמשת לחקלאות, אבל חמדנה הסכים לוותר על חלק ממנה לטובת בניין הממשל.

מקורות פלשתיניים ביריחו, המקורבים לאש"ף, מסרו, כי כנראה שאכן זה המקום שייבחר להקמת מרכז השלטון הפלשתיני. זאת, לאחר שאש"ף חזר בו מכוונתו לשכור את מלון ארמון השאם ואת מבנה אונרו"א, המצויים במרכז העיר, ושיועדו בתחילה לכלול בית הארחה רשמי ובניין משרדים. תכנון המבנה ובנייתו יימשכו כנראה כחצי שנה, ובינתיים, עד שתושלם בנייתו ישמשו עובדי הממשל במבנים אחרים – ייתכן שבשלושה בניינים, שנבנו על ידי המינהל האזרחי כבית מחסה לקשישים ואולי גם במלון ארמון השאם.

המקורות הפלשתיניים מסרו עוד, כי לפי שעה לא נערכות בעיר הכנות לקראת הקמת הממשל, ועדיין לא התקבלו הנחיות בעניין ממפקדת אש"ף בתוניס. עוד ציינו המקורות, כי כוחות המשטרה הפלשתינית שיגיעו ליריחו, יוקמו כנראה במתחם הממשל הישראלי הנוכחי ובמתקנות אוהלים שיוקמו באזור. לדבריהם, לא ידוע עדיין היכן יתגורר יאסר ערפאת, כשיגיע ליריחו.

ביריחו, כך נמסר, יש לאחרונה עלייה בכמות יידויי האבנים לעבר מכוניות ישראליות, החולפות בעיר. המקורות הפלשתיניים דיווחו, כי ניכרת גם פעילות מוגברת של חיילי יחידות המסתערבים, למרות הוראת אלוף פיקוד מרכז, האלוף אילן בירן, שהורה להפסיק את פעילות המסתערבים נגד מיידי אבנים.

אש"ף ואונסק"ו חתמו אתמול על תוכנית להקמת פרויקטים בגדה המערבית וברצועת עזה. ההסכם נחתם בין מנהל אונסק"ו, פדריקו מאיור, ובין ראש אש"ף, יאסר ערפאת. בין הפרויקטים שבביצועם יוחל בקרוב: שיקום בתי ספר, תמיכה בהקמת טלוויזיה פלשתינית, שימור עתיקות ביריחו ומחקר לקראת הקמת מוזיאון פלשתיני. כמו כן דנים בתוכנית להקמת מרכז תרבותי של אונסק"ו במזרח ירושלים.

200 מתנחלים התפרעו וחסמו את כביש רמאללה־שכם סמוך לחווארה; 8 נעצרו

לטענת המתנחלים, בחודש האחרון התרבו מקרי יידוי האבנים באזור

מאת שלמה דרור

כ־200 מתנחלים מאיתמר, ברכה ויצהר שבצפון הגדה המערבית הפגינו ביום חמישי בערב ליד היישוב הערבי חווארה שמדרום לשכם, נגד יידויי האבנים באזור. המתנחלים חסמו את כביש רמאללה־שכם שליד היישוב, ולא אפשרו למכוניות לעבור.

כוחות גדולים של צבא, משמר הגבול ומשטרה הגיעו למקום, ומח"ט האזור הודיע ברמקולים למתנחלים כי המקום הוכרז שטח צבאי סגור, ועליהם לעזוב אותו. המתנחלים סירבו להתפנות, ולאחר חצי שעה החלו לפנות אותם בכוח.

שמונה מהמתנחלים נעצרו והועברו למשטרת שכם, והצבא הגיש נגדם תלונות. השמונה שוחררו מאוחר יותר, לאחר שנפתח נגדם תיק. סגן מפקד נפת שומרון, סנ"צ דוד ביטון, מסר כי נגד השמונה תיפתח חקירה, ולאחר סיום איסוף הראיות יוחלט אם להגיש נגדם כתב אישום בחשד להתפרעות, הפרת הסדר הציבורי ואי פינוי שטח צבאי סגור.

המתנחלים התלוננו כי הצבא הפעיל כוח מעבר לנדרש לפינוים. במשטרת נפת שומרון ובצה"ל אומרים כי "הופעל כוח סביר כדי לפנות את הציר לתנועה".

לדברי יעקב כהן, שהשתתף בהפגנה, בחודש האחרון גדל מספר מקרי יידוי האבנים והשלכת בקבוקי תבערה באזור חווארה.

ביום רביעי שעבר נפצעה באורח בינוני תושבת התנחלות ברכה, מאבן שנזרקה לכיוון מכוניתה, וחדרה דרך החלון הקדמי ופגעה בראשה. ההפגנה התקיימה במחאה על פציעתה.

"מסוכן לנסוע כאן"

לדברי כהן, "בחודש האחרון נעשה מסוכן לנסוע כאן בכביש. כל הפניות שלנו לצבא נענו בתשובה שאין מה לעשות וצריכים לחיות עם זה. אנחנו לא יכולים להמתין עד שייהרג מישהו. הדרך היחידה שלנו זה להפגין. עד היום הצבא היה נותן לנו לפרוק את הזעם בהפגנות, שתוך סגירה של הכביש לשעה, לא עשו כלום. אתמול הצבא קיבל הוראות מהממשלה להיכנס בנו. זה כדי להראות בתקשורת שהמתנחלים מתפרעים. איפה הם היו כל החודש כשאנשים חזרו ליישוב עם מכוניות מרוסקות?"

חוליית מיידי אבנים

לדברי גורמים במשטרה, בחווארה פועלת חוליית מיידי אבנים ומשליכי בקבוקי תבערה, ואפשר לעצור את חבריה רק באמצעות עבודה מודיעינית. באשר לפיזור ההפגנה הבהירו הגורמים כי ההפגנה היתה לא חוקית, וכי המתנחלים חסמו ציר תנועה מרכזי בגדה. הגורמים מסרו כי המשטרה והצבא פעלו על פי החוק, ולא על פי הוראות מגבוה.

هكذا من الأصل

הרב יוסף משיב לרב שך: הצטרפות ש"ס לרשימת רמון־מרצ בבחירות להסתדרות נעשתה על דעתי

מאת אבירמה גולן

הרב עובדיה יוסף הצהיר בגיליון השבת של "יום ליום", כי הצטרפותה של ש"ס לרמון ומרצ בבחירות להסתדרות נעשתה על דעתו.

הרב יוסף אמר, כי אף שאינו יכול, לצערו, להיענות לבקשת רבים ולהסביר את כל השיקולים שעמדו לנגד עיניו בהחלטה ללכת לרשימה המשותפת, ולכן אינו יכול "להשיב על הטענות שטוענים נגדנו משנאינו ומבזינו" — הוא מבהיר בפירוש כי הוא מברך מקרב לב את הנציגים בתנועת ש"ס, "אשר נרדפים על לא עוול בכפם, וכל המאם הוא ששומעים הם להוראת גדולי תורה".

בכך השיב, למעשה, הרב יוסף לטענתו התמוהה של הרב שך, אשר פורסמה לפני שבוע בעיתון "יתד נאמן", ואשר לפיה לא ייתכן שגדול בתורה יקבל החלטה נראה כמו זו שקיבלה ש"ס, ללכת ברשימה משותפת עם מרצ. בגילוי הדעת כינה הרב שך את מרצ בכינויי גנאי שונים, והגדיר את חבריה כ"עוקרי תורה מישראל".

הרב עובדיה יוסף ציין לגבי נציגי ש"ס ברשימה המשותפת, כי "יהי רצון שיקיים בהם 'והאלוקים יבקש את נרדף' ומה' ישאו ברכה להגדיל תורה ולהאדירה". הציטוט הוא בבקש הנרדף הוא הפניית אצבע מאשימה ואוהדת הרב שך ונציגיו בתנועת דגל התורה. בש"ס רואים בדברי הרב יוסף תחילתו של מאבק גלוי נגד דגל התורה והרב שך.

הדברים שהתפרסמו ב"יום ליום" בשמו של הרב עובדיה יוסף, לקוחים ממכתב תשובה שכתב לאחד מתלמידיו, מרבני ברוקלין. "שאלת ממני אם ההחלטה של תנועת ש"ס בדבר הליכה משותפת בבחירות להסתדרות נעשתה על דעתי ובהסכמתי. הריני להודיעך בזה כי אכן נעשה הדבר בהסכמתי, ולאחר שיקול דעת מעמיק מבחינת דעת תורה. אולם הוראתי זו לרוץ במסגרת המשותפת הנ"ל, היא אך ורק לבחירות הללו להסתדרות, ולא לשום עניין אחר".

התקפות בעיתונות החרדית

מאז שהחליטה ש"ס להצטרף לרשימה של רמון ומרצ, היא מותקפת בעיתונות החרדית, ובעיקר ב"יתד נאמן", ביטאונו של הרב שך. שיאה של המתקפה המילולית היה בגילוי הדעת של הרב שך עצמו בשבוע שעבר. בראשונה זה שנים אחדות התפרסם גילוי דעת של הרב שך גם בביטאון אגודת ישראל, "המודיע", שגם הוא יצא בהתקפה נגד ש"ס, והגדיר את ההצטרפות לרשימה כתקדים מזעזע ובכמישת ערכי הדת.

השבוע הזה להתפרסם התקפות נגד בביטאון של ש"ס, "יום ליום". עד עתה כוונו ההתקפות כלפי עורכי "יתד נאמן" וכותבי המאמרים הראשיים בביטאון זה, כמו הח"כ לשעבר משה גפני, שתקף את ש"ס במלים חריפות במיוחד, וכינה את ח"כ אריה דרעי "צעיר שלא שנה ולא קרא". באחת הכתבות ב"יום ליום" נכתב, כי דגל התורה הצטרפה לרשימה של מרצ בבחירות המוניציפאליות באופקים. "יתד נאמן" השיב, כי לא היה מדובר בהליכה משותפת לבחירות, אלא בשיתוף פעולה להדחת ראש המועצה הקודם.

במקביל להתקפות על "יתד נאמן" ותנועת דגל התורה, פתחה ש"ס, באמצעות "יום ליום" ומודעות גדולות בחוצות הערים החרדיות, במסע של איזכור האפליה העדתית במוסדות החינוך העצמאיים. במודעות גדולות, שכותרתן "על מה חרבה הארץ", נכתב, בין היתר, בשם "בני התורה מעדות המזרח": "עד מתי תימשך השתיקה המחפירה על 'מסע שמד וסלקציה' המוני זה?" — הכוונה היא למכסה המוגבלת של התלמידות המזרחיות במוסדות "בית יעקב" של החינוך העצמאי. על הכרוז, הקורא "אוי לנו מיום הדין על לקיחת בנותינו וסילוקן מדרך התורה שלא כדין", חתומים "אבות ואמהות כואבים".

"יום ליום" פירסם בגיליון סוף השבוע גם מכתבים, גלויים ואנונימיים של הורים, המתלוננים על כך שילדיהם נשארו בחוץ, "ואין כמעט בית מעדות המזרח, שאין בו שברון לב על כך שהבנות נשארו בבית ללא אפשרות ללמוד במוסד תורני הולם". "יתד נאמן" השיב על כך בגיליון סוף השבוע שלו, כי בכל פעם שש"ס נדחקת אל הקיר ואין לה מה להשיב, היא שולפת מן העבר את הטיעון של האפליה העדתית.

ח"כ דוד לוי דוחה את התנצלות נתניהו; "הוא היה צריך לבקש סליחה לפני שנה"

בראיון בסוף השבוע אמר נתניהו על לוי: "אם הוא נפגע ממני – אני מצטער"

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ח"כ דוד לוי דוחה את התנצלותו של יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, על הפגיעה שפגע בו בפרשת הקלטת. בראיון ל"ידיעות אחרונות" ביום ששי, אמר נתניהו: "אני פונה לדוד לוי. אם הוא נפגע ממני – אני מצטער". זאת הפעם הראשונה שנתניהו מתנצל בפומבי בפני דוד לוי לאחר האשמות המוזרות שייחס לו ולפעילי מחנהו לפני יותר משנה בפרשת הקלטת.

נתניהו האשים בכיר בליכוד (בלי להזכיר בשמו) ו"חבורת פושעים" הסובבת אותו בהקלטות ובניסיון סחיטה כביכול ממנו. נתניהו גם הגיש תלונה למשטרה אבל המשטרה, לאחר חקירה, לא מצאה בסיס לטענות נתניהו וסגרה את התיק. הפרשה גרמה לקרע חמור בין נתניהו ללוי ולפעילי מחנהו. לוי ערער על מנהיגות נתניהו ולמעשה הדיח אותו וסירב ליטול חלק באירועים רבים שבהם השתתף נתניהו.

מאז עשו בכירים ממקורבי השניים ניסיונות להביא לפיוס ביניהם אך ללא הצלחה. הבעת הצער של נתניהו בסוף השבוע מוסברת בליכוד במצוקה בה הוא נמצא ובכך שאינו מצליח לאחד את כל הנהגת הליכוד מאחוריו.

ח"כ דוד לוי הגיב על התנצלות נתניהו בכח ובהתקפה נוספת על יו"ר הליכוד. "אני רואה ששנה אחרי שהאשמה הכוזבת והנושפה העלילה שהאיש ייחס לי ולאנשי, האיש לא למד דבר. סולם הערכים של האיש לא השתנה. אותה מגמה שהביאה אותו להעליל את העלילה, משמשת אותו עתה בהבעת הצער, כלומר קידום מטרות אישיות. הוא היה צריך לבקש סליחה ולהתנצל עוד לפני שנה בפני התנועה כולה ובפני עם ישראל על הדראמה שחולל. שיצטער על עצמו", אמר ח"כ דוד לוי.

מקורבי לוי טענו כי בדברים שאמר נתניהו בראיון אין לראות כלל התנצלות. לדבריהם, על נתניהו, אם אכן הוא מבקש להתנצל, לעשות זאת באותה דרך שבה בחר "להעליל את העלילה" – בראיון מיוחד בטלוויזיה, בצפיית שיא וכן מעל בימת מרכז הליכוד או ועידתו. אולם מקורבי לוי ציינו כי גם אם נתניהו יעשה זאת ספק אם הדבר יביא לאיחוי הקרע בינו ללוי שכן הדבר נעשה באיחור של שנה והקרע היה לעובדה שקשה לשנותה.

סניף צומת באור יהודה פרסם מודעות תמיכה ברמון

מאת ירח טל, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

סניף צומת באור יהודה מפרסם מודעות הקוראות לחברי צומת ואוהדיה להצביע עבור רשימת רמון להסתדרות. הסניף יצא בקריאה זו למרות שצומת מתמודדת ברשימה משותפת עם הליכוד בבחירות אלו.

ראשי הוג איתן, הגוף האופוזיציוני בצומת, פרסמו הודעה הטוענת, כי פעולת הסניף באור יהודה מהווה הפרה בוטה של התחייבות להליכה משותפת עם הליכוד.

ראשי החוג, ד"ר מרטין שרמן ורן כרמי, קוראים לבירור הפרשה והסקת מסקנות נגד האחראים. הם טוענים, שהדבר נעשה שלא בידיעת יו"ר התנועה, ח"כ רפאל איתן.

"זוהי חוליה נוספת בשרשרת הפעולות המתבצעות בצומת ללא ידיעתו של יו"ר התנועה וחברי המזכירות שלה, וללא אישורם", טוענים ראשי איתן.

חוג איתן קרא להנהגת צומת להקפיד על קיום ההתחייבויות הפומביות של התנועה, לליכוד ולציבור, להשתתף בגוש אחד של המחנה הלאומי בבחירות להסתדרות.

בכירי החוג קראו ליו"ר צומת לממש את הבטחתו ולכנס את מרכז המפלגה לדון בנושאים שעלו בישיבת המרכז האחרונה, ובעיקר בשינויים ארגוניים ומנהליים בצומת.

תצלום: אלה אברס

חוגגים בל"ג בעומר במירון. היענות דחבה לבקשה לתרום למשפחת "הקדוש ברוך גולדשטיין"

חברים של "הקדוש ברוך גולדשטיין" אספו בהר מירון תרומות לאלמנתו וילדיו

מאת אבירמה גולן

תושבי קרית ארבע, חבריו של ברוך גולדשטיין, אספו בלילה שבין יום חמישי לששי, בעת ההילולה על קבר רבי שמעון בר יוחאי, תרומות למשפחתו.

המתרימים קראו ברמקול "בואו לתת תרומה לאלמנה וליתומים של הקדוש הד"ר ברוך גולדשטיין, שמסר את נשמתו על קידוש השם בחברון".

את התרומות ניתן היה להעביר במזומן, או בהוראת קבע לחשבון הבנק של האלמנה.

הקהל הפגין היענות ערה לבקשת ההתרמה. על פי הוראת מנכ"ל משרד הדתות, זאב רוזנברג, לא התקיימה ליד קבר הרשב"י פעילות פוליטית כלשהי, אך בדרך העולה אל הקבר הציבו גורמים שונים דוכנים וחילקו חוברות. כלסו בגודלם ובקהל שהתאסף סביבם הדוכן לתמיכה בהתנחלויות, שהתנוססה עליו כתובת גדולה "יש"ע זה כאן", והדוכן של צעירי חב"ד, שהציבו מעל נקודת הריכוז שלהם מרקע טלוויזיה גדול.

על המסך הוקרנה ללא הרף דמותו של הרבי מלובביץ', כפי שצולם לפני שנים אחדות בכמה אירועים, כשסביבו רוקדים ושרים תלמידיו וחסידיו.

לרבים מהאברכים שהצטופפו סביב המסך, היתה זו הזדמנות ראשונה בחייהם לצפות בטלוויזיה.

ביום חמישי בלילה מסר מפקד מחוז הצפון, ניצב משנה אליק רון, כי אף שקבר הרשב"י הומה מבקרים, השנה הגיעו פחות חוגגים מאשר בשנה שעברה ובשנים שקדמו לה.

השנה נשמר הסדר בקפידה. המשטרה לא אפשרה להמוני החוגגים להגיע עם כלי רכבם אל האתר, אלא במגרשי חניה גדולים שהוכשרו בשבוע שעבר.

מגרשי חניה אחרים אפשרו לאוטובוסים של אגד וחברות ההסעה הפרטיות שיצאו מבני ברק ומירושלים להוריד ולהעלות נוסעים במרחק לא גדול מן האתר. מאות משפחות הגיעו למירון כבר ביום רביעי בערב וביום חמישי בבוקר, הקימו מחנות אוהלים על צלעות ההר. רובן נשארו עד צאת השבת. במרחק כמה מאות מטרים מהעלייה אל הקבר, התארגן ביום חמישי שוק גדול שהציע ממתקים, מוצרי מזון, בגדים, קישוטים, תכשיטים ובקבוקי שמן זית להזיקה אל האש.

ההדלקה עצמה החלה ביום חמישי בערב, בשעה 20.30 אבל רק אחרי חצות החלה הנהירה הגדולה אל הקבר. למעלה מ־150 אלף איש מכל הארץ, רובם חרדים, עלו להתפלל, לשיר ולרקוד על קבר הרשב"י, השליכו בקבוקי שמן ונרות וחגגו עד השעות הקטנות של הלילה. רבים הגיעו לפנות בוקר, לתפילת שחרית. משעה 18.00 סגרה המשטרה את המעבר אל אתר הקבר וממנו, כדי למנוע חילול שבת.

ח"כ מחאמיד: כשמשה עובר עבירה רק הוא אשם, כשהחשוד הוא מוחמד – כל הציבור הערבי אשם

לדברי ראשי הציבור הערבי, בכל פעם שערבים נחשדים בעבירה ביטחונית הופכת כל האוכלוסיה הערבית בארץ לבת־ערובה

מאת יוסף אלגזי

ראשי הציבור הערבי בארץ מגיבים בכעס על הפרסומים בכלי התקשורת ועל ההצהרות של גורמי ביטחון בעניין מעצרם של שני תושבים מבירסעה, בחשד שסייעו למבצע הפיגוע בחדרה, ושל שלושת תושבי אום אל־פאחם, החשודים במכירת נשק לתושבים מהשטחים. לדבריהם, בכל פעם שערבי ישראלי נתפס בעבירה ביטחונית – משתמשים אמצעי התקשורת וגורמי הביטחון בביטויים כוללניים ומתחילים להביע תהיות וחששות לגבי כלל האוכלוסיה הערבית בישראל.

"בדור שרובה הגדול והמכריע של האוכלוסיה הערבית בישראל מגנה כל מעשה המעודד אלימות ומנוגד לחוק, בכלל זה מכירת נשק, וזה לא משנה אם מדובר באזרח ערבי או יהודי", אומר תופיק סלימאן, רוכר ועד הרשויות המקומיות הערביות ויו"ר המועצה המקומית משהד בגליל.

"חייבים לזכור, שבשלב זה מדובר רק בחשודים", אומר סלימאן. "במשך 46 שנות קיומה של מדינת ישראל הוכיחה האוכלוסיה הערבית בישראל, ככלל, את נאמנותה למדינה. מספר הערבים שפעלו נגד ביטחון המדינה הוא מזערי. כולנו יודעים על יהודים, לרבות אנשי צבא, אשר סרחו ומכרו נשק בעד בצע כסף או תמורת סמים. אין זה נכון ואין זה צודק לייחס את פשעיהם של בודדים לכלל הערבים אזרחי המדינה, ואין להטיל דופי קולקטיבי בכלל האוכלוסייה הערבית".

ח"כ האשם מחאמיד (חד"ש), שהוא תושב אום אל־פאחם, הביע מרירות רוח מה"עליהום" החוזר על עצמו נגד כל הערבים בישראל כל אימת שנעצר חשוד בעבירה המוגדרת ביטחונית או לאומנית.

"כשפרטים, ששמותיהם הם משה, יעקב, לוי או כהן, חשודים בביצוע פשע כלשהו, שלמעות הביטחון, ובעקבותיהם אמצעי התקשורת, קוראים להם בשמותיהם הפרטיים ובשמות המשפחה שלהם", אומר מחאמיד, "אבל כאשר החשודים נקראים מוחמד, חסן, מחמוד או אברהים, אזי הם מקבלים כינוי קולקטיבי של ערבים. הפרשה שעלתה היום נמצאת בשלבי חקירה והעצורים הם עדיין בגדר חשודים; אבל זה לא מפריע למי שרוצים בכך להשחיר את כלל האוכלוסיה הערבית בארץ".

ח"כ מחאמיד המשיך ואמר, כי לדעתו "האינתיפאדה היא האינתיפאדה של הערבים הפלסטינאים בשטחים הכבושים, אך לא של הערבים הפלשתינאים אזרחי מדינת ישראל. האינתיפאדה לא הגיעה עד היום והיא לא תגיע בעתיד את הקו הירוק".

גם עו"ד מוחמד קיוואן מאום אל־פאחם, מנהיג אחת הקבוצות של "אבנא אל־בלד" (בני הכפר) הגיב בכעס על התגובה החוזרת על עצמה, לדבריו, שבו בכל פעם שנתפסים ערבים החשודים בעבירה המוגדרת ביטחונית – נוצרת אווירה של האשמת כלל האוכלוסיה הערבית.

"לא המשטרה ולא אמצעי התקשורת הם שיכריעו את דינם של החשודים. זהו תפקידם של בתי המשפט בישראל. אין כל הצדקה להכתים בגלל פשעיהם של פרטים את כלל האוכלוסיה הערבית בארץ. שיטה זו עושה עוול קשה לערבים אזרחי המדינה, ויוצרת אצלם את ההרגשה שהם בני ערובה במדינת ישראל", אמר עו"ד קיוואן.

השבועון הנצרתי "כל אל־ערב" מתח בגיליונו האחרון על כך, שגורמים מהימין הקיצוני מנצלים כל ידיעה על חשודות נגד פרטים ערבים כדי להרים קריאתם לטראנספר.

בביהמ"ש המחוזי בת"א
התובעת: היזמי נעמי
ע"י עו"ד ד.צברי
הנתבעים: 1. שטיין יצחק וטובה
2. הבשוש אלי ושמחה
כתובתם האחרונה - רח' שמעון הצדיק מוה נאמן הוד השרון

הזמנה בהמרצת פתיחה
אל הנתבעים:
דעו כי ביום 19/5/94 בשעה 08:30 או בסמוך לאחריה, יתבקש ביהמ"ש מטעם התובעת הנ"ל לתת סעד כמפורט בהודעה המצורפת להיק ביהמ"ש.
אם הנך רוצה להגיש תצהיר בתשובה להמרצה, עליך להגיש לביהמ"ש, ולמסור עותק ממנו לתובעת, לפחות שבוע ימים לפני הדיון בהמרצה.
ביהמ"ש המחוזי בת"א
הערה: הנכם מוזמנים למשרד עו"ד ש.צברי ההזמנה 15 פה לקבל עותק מכתב התביעה.
ש.צברי, עו"ד
טל' 9316524, 9315969

בית האופרה השבדי
טורנדוט
מאת
ג'אקומו פוצ'יני
במאי:
קלאס פלבום
מנצחת:
קרסטין נרבה
ירושלים
16.5 - 9.6.94
"הפקה חזקה ומרשימה....
הפקה מלאת חיים ודמיון"
Dagbladet
תיאטרון שרובר
מאי 16 שעה 21.00
מאי 17, 18, 19 שעה 20.30
מאי 20 שעה 14.00
מאי 21 שעה 21.00
כרטיסים: לקבוצות ולוועדים
טל: 02-240896
ובמרכזי המידע ובמכירות של
הפסטיבל: ירושלים - בימה,
קלעים, תיאטרון ירושלים,
הבמה שניה. ת"א וגוש דן -
לאן, הדרן, קסטל, גימלטרון,
ריקוד, בנה השרון, בוקרה,
פרסים.
חיפה - נרבה, קופת חיפה.
שירה - שקולניק

הטבות מיוחדות לבעלי חשבון בבנק לאומי, פרטים בתכניות הפסטיבל ובסניפי הבנק
לקבלת תוכניית הפסטיבל טל: 02-294422
ובכל משרדי המידע והמכירות של הפסטיבל
בנק לאומי

מרכזי מידע טלפוניים לבירור זכות הבחירה להסתדרות

מרכז מידע ארצי בטל': 022-4744 (177) בת"א

בימים 9.5.94-1.5.94; בין השעות 18:00-08:00
(למעט יום ד' - 13:00-08:00 בלבד)
ביום הבחירות 10.5.94 בין השעות 22:00-07:00

מרכזי מידע מקומיים בסניפי לשכת המס:
(יפעלו בימים ובשעות כנ"ל)

שם הישוב	טלפון
אום אל פאחם	06-314940
אור עקיבא	06-361970
אילת	07-372306
אשדוד	08-524692
אשקלון	07-750190/750812
באר שבע	07-274891/2
בית שאן	06-588548
בקה אל גרביה	06-383750
בת-ים	03-580693/5066236
דימונה	07-559262
הוד השרון	09-427921
הרצליה	09-543692
חדרה	06-326550
חולון	03-5045375/5044581
חיפה	04-543911

שם הישוב	טלפון
חצור	06-936166
טבריה	06-792267
טייבה	09-991011
	08:00 – 13:00, 16:00 – 21:00
טירה	09-937049
	08:00 – 13:00, 16:00 – 21:00
טירת הכרמל	04-573276
טמרה	04-945291
יקנעם	04-893219
ירושלים	02-258261
כפר-יסיף	04-969028
כפר-סבא	09-971234
כרמיאל	04-9987561
לוד	08-224866
מגדל העמק	06-540122
נהריה	04-922307
נצרת	06-569630
נצרת עילית	06-556570
נתניה	09-342850
עכו	04-912076

שם הישוב	טלפון
עפולה	06-593514
פרדס-חנה	06-377073
פתח-תקוה	03-9313176/7
צפת	06-920375
קרית-אתא	04-448238
קרית-גת	07-813214
קרית-חיים	04-721275
קרית-טבעון	04-831162
קרית-ים	04-751248
קרית-מוצקין	04-707679
קרית-שמונה	06-940642
ראשון לציון	03-9650333
	03-9693131/2
רחובות	08-742851/2
רמלה	08-221059
רמת-גן	03-6721179/0
רמת-השרון	03-5491324
רעננה	09-425238
שפרעם	04-885787
תל-אביב	03-6970810/60

מרכזי מידע טלפוניים במועצות הפועלים

בימים 9.5.94-1.5.94
בין השעות 19:00-08:00
ביום הבחירות 10.5.94
בין השעות 22:00-07:00

שם הישוב	טלפון
תל-אביב	03-6921338
תל-אביב	03-5670888
חיפה	04-610111
ירושלים	02-207222

וכן בכל מועצות הפועלים בארץ בשעות העבודה הרגילות.

שאול אלוני, שופט (בדימוס)
יו"ר ועדת הבחירות

הצבעת-קבעת!
בוחרים הסתדרות חזקה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל – ועדת הבחירות המרכזית
רח' ארלוזורוב 115, תל אביב 62098 טל' 4-6967662-03 פקס. 03-6967681

מבצע מיוחד לרגל 25 שנות פעילות באפריקה

ספארי בקניה ב-700$ פחות

המבצע באפריל-מאי-יוני
מספר המקומות מוגבל

- 8 ימים ספארי בקניה - 500$ פחות
- 8 ימים קניה וטנזניה - 485$ פחות
- 15 יום ספארי בקניה - 771$ פחות
- 15 יום קניה וטנזניה - 605$ פחות
- 15 יום קניה ואיי סיישל - 665$ פחות
- 8 ימים נופש במומבסה - 124$ פחות

פרטים והרשמה אצל כל סוכני הנסיעות

החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר
מגיעים רחוק ביחד

הרנטע.מאיר-קלמר

פרידן וצור מואשמים בהאזנה לנופך־מוזס ואנגל מ"ידיעות אחרונות" וליעקב קדמי מ"מעריב"

התובע: כתב האישום חלקי והוא יעודכן. השניים נחשדים גם בהאזנה לגורמי ביטחון. הבוקר תידון הארכת מעצרם עד תום ההליכים

מאת משה מרבאל

רפי פרידן מתל־אביב ויעקב צור מבודים, בעליה ומנהליה של חברת "אג"ם – ייעוץ ביטחוני", הואשמו ביום שישי בבית משפט השלום בתל־אביב, בשלושה אישומים של ביצוע האזנות סתר בקווי הטלפון של בכירים ב"ידיעות אחרונות" ו"מעריב" ובהפעלת מערכת האזנה לשיחות פלאפון וטלפון של מנויים רבים. בבקשה הרביעית להארכת מעצרם של השניים, שנדונה לפני הגשת כתב האישום, העלתה המשטרה חשד שהשניים גם האזינו לגורמי ביטחון. לדברי נציג המשטרה, יש צורך להגיע למוסמכי החקירות כדי לוודא שלא עשו שימוש בחומר המוקלט.

התובע, סגן בכיר לפרקליט מחוז ת"א, עו"ד רפאל לוי, אמר כי מדובר בכתב אישום חלקי והוא יוגש לידי הפרקליטות בסוף השבוע חומר חקירה חדש, שיצורף לכתב האישום.

בתום מאבק משפטי ממושך, שניהל עו"ד מוטי כ"ץ, סניגורם של הנאשמים עם התביעה, קיבלה השופטת ויזה הרמן את עמדת הפרקליטות לפיה עלולים הנאשמים לשבש בחקירה גם אם ישהו במעצר בית והורתה להאריך את מעצרם עד הבוקר. זאת לאחר שלוש שעות לפני כן, הודיע שופט המעצרים התורן, דן גבאי, כי השניים ישוחררו בתנאי מעצר בית למשך 15 יום. הבוקר יתקיים בבית המשפט דיון בבקשת הפרקליטות לעצור את השניים עד תום ההליכים נגדם.

מכתב האישום עולה כי פרידן וצור ביצעו האזנות סתר ללא היתר כדין, למרים נופך מוזס, דירקטורית ב"ידיעות אחרונות", ליגן אנגל, משנה למנכ"ל "ידיעות אחרונות" לענייני רכש וכספים וליעקב קדמי, משנה למנכ"ל "מעריב" לענייני שיווק והפצה.

באישום הראשון נטען כי בין ספטמבר '93 לאפריל '94 התקינו הנאשמים במשרד החברה בבית הדר דפנה בתל־אביב, מערכת האזנה לשיחות פלאפון מתוצרת חברת ECI, מערכת שבאמצעותה ניתן להאזין לשיחות שנוהלו, בין מכשירי פלאפון לפלאפון ובין טלפון רגיל לפלאפון. המערכת מאפשרת גם קליטת שיחות מנויים שמספרי הפלאפון תוכנתו במכשיר ההאזנה וכן קליטת שיחות אקראיות המתנהלות בזמן שבו המכשיר פועל.

למערכת זו, נטען בכתב האישום, היו מחוברים שלושה מכשירי הקלטה. לטענת התביעה, העסיקו הנאשמים עובדים במשרד, שתפקידם היה להפעיל את המערכת, להשגיח על פעולתה ולהחליף את הקלטות במכשירי ההקלטה. בין היתר נדרשו העובדים, לרשום את תמצית תוכנן של השיחות או לרשום את שמות הדוברים בשיחות. במהלך 7 חודשים, שהוחזקו הנאשמים במכשיר האזנה האזינו הנאשמים לשיחות הפלאפון של אנשים אשר נקלטו במכשיר והקליטו את השיחות. התובע טוען כי במעשה זה ביצעו הנאשמים פעולת בזק ללא קבלת רשיון משר התקשורת.

באישום השני נטען כי בראשית חודש אפריל השנה, התקין רפי פרידן, על דעת שותפו, יעקב צור, שלא כדין מכשירים להאזנת סתר לשני קווי הטלפון בביתם של מרים ויצחק נופך מוזס ברחוב שלווה בהרצליה. המחובר במשדרים שהותקנו על קו הטלפון בארון הסעף של חברת בזק. בנוסף לזאת הציבו, כך נטען, במקום מכונית ובה מקלט וסלילי הקלטה. מכשירים אלה הוסרו עד ל־6 באפריל, עד שהתגלו בבדיקה שגרתית שביצעו אנשי ביטחון שהוזמנו על ידי "ידיעות אחרונות".

לטענת התובע, זמן קצר אחרי שהוסרו מכשירי הציתות מקו הטלפון של משפחת נופך מוזס, התקינו הנאשמים מעט נוספת מכשירים להאזנת סתר לשני קווי הטלפון שלהם. ב־11 באפריל נתפס עובד החברה, דני חיון כשהוא מחליף קלטות בתוך רכב חונה, לא הרחק מביתם של נופך־מוזס.

באישום השלישי נטען כי במועד בלתי ידוע, בראשית שנה זו, התקין פרידן בידיעתו של צור, מכשירים להאזנת סתר לקו הטלפון בביתו של יעקב קדמי־נבו־ביץ בחולון. על פי כתב האישום גם כאן פעלו המאזינים באותה שיטה: משדר שחובר לקו הטלפון בארון הסעף של בזק ומכונית שבה משה בוטים האזנה ובה מכשירי וסלילי הקלטה שחונה בקרבת מקום. ההאזנה לביתו של קדמי נמשכה עד ל־12 באפריל, שעות ספורות לפני מעצרם של הנאשמים.

ההאזנה לאנגל – מינואר

גם באישום הרביעי טוען התובע כי ההאזנה לביתו של יגן אנגל, ברחוב משמר הגבול בתל־אביב, החלה בראשית השנה ובוצעה בשיטה דומה לזו שבוצעה בשני המקרים הקודמים. ההאזנה הופסקה ב־12 באפריל עם מעצרם של הנאשמים ועוזריהם.

במעשיהם טוען התובע, עו"ד לוי, ביצעו הנאשמים את העבירות הבאות: הצבת והתקנת מכשיר למטרת האזנת סתר, האזנת סתר שלא כדין וביצוע פעולת בזק ללא רשיון עבודה.

קודם להגשת כתב האישום דיון ממושך מלווה מאבק משפטי חריף בין הסניגור, עו"ד כ"ץ לבין התובע עו"ד לוי.

ביום שישי בבוקר, אחרי 18 ימי מעצר, הובאו בפעם הרביעית, פרידן וצור לבית משפט השלום בתל־אביב להארכת מעצרם. לאחר שחקירת הפרשה הועברה במפתיע בהוראה מגבוה ליחידה ארצית במשטרה, ייצגו את המשטרה חוקרים של היחידה הארצית לחקירות פשעים (יאח"פ). נציג יאח"פ הציג בפני השופט דן גבאי, חומר חקירה חדש, שהוגדר סודי.

עו"ד כ"ץ טען: "היות ומדובר בבקשת מעצר רביעית, נדרש מזה רמ"ח רע". השופט, עיין בחומר שהוצג לו וקבע כי מדובר בדו"ח סודי. נציג המשטרה אמר כי יש בידיהם יותר מ־100 קלטות, שיש צורך לתמלל אותן. החוקר הודה כי לא היה זמן לחקור את צור, למרות שיש חומר חקירה חדש הקושר אותו לפרשה. עו"ד כ"ץ הטיח לעברו: "אתה לא דובר אמת" והוסיף "שני אנשים יושבים במעצר כבר 18 ימים רק בגלל לחצים פוליטיים".

נציג היחידה דחה את הדברים. עו"ד כ"ץ שאל: "האם כבר חקרתם את מר מוזס מ'ידיעות אחרונות'?" החוקר השיב "אני לא זוכר. אני לא חקרתי אותו". עו"ד כ"ץ: "הבעלים של 'מעריב' נחקרו? החוקר: "גם הבעלים של 'מעריב' לא נחקר". החוקר גילה כי יש "תפנית בחקירה". הוא העלה את החשש כי בוצעו האזנות גם לגורמי ביטחון והמטרה להגיע למוסמכי החקירות כדי לוודא שלא עשו בחומר שקיבלו שימוש. הוא ביקש להאריך את המעצר בעוד 10 ימים כדי לסיים הכנת כתב אישום ולבקש הארכת מעצר עד תום ההליכים.

עו"ד כ"ץ קבל על כך שהחקירה הועברה מיחידה ליחידה מבלי להסביר מדוע. "זה מדבר בעד עצמו. בקשת המשטרה מבישה. זה לחץ מביש. החקירה הועברה ליאח"פ בהוראת דרגים בכירים ביותר, שאינם לובשים מדים. לא סתם שאלתי על 'ידיעות אחרונות' ו'מעריב'", אמר. השופט דן גבאי, לא קיבל את בקשת המשטרה והורה לשחרר את החשודים בתנאי מעצר בית למשך 15 יום. נציג המשטרה ביקש דחיית ביצוע עד לשעה אחת בצהרים, כדי להגיש ערר על החלטת השופט גבאי נגד תר לבקשה.

התובע, עו"ד רפאל לוי ונציגי יאח"פ פנו לשופטת מחוזית תורנית בבקשה לדון בבקשתם לעכב את שחרורם של השניים. בדיון קצר קבעה כי הבקשה איננה דחופה ודחתה למעשה את בקשתם. כדי למנוע את שחרורם, שלף לפתע התובע, עו"ד לוי, כתב אישום שהוכן ביום חמישי והגיש אותו מיד לבית המשפט. במקביל הגיש בקשה לעצור את השניים עד תום ההליכים נגדם.

בדיון שהתקיים בשעה 1 בצהרים בפני שופטת בית משפט השלום ויזה הרמן אמר עו"ד כ"ץ כי על פי החלטת השופט גבאי הם כבר משוחררים אבל הפרקליטות ביצעה מניפולציה. הוא טען כי התובע הסתיר ממנו את הכוונה להגיש את כתב האישום אתמול "ובכך נמנע ממני בצורה בלתי הוגנת ומסוערת להתכונן לדיון. זה מנוגד לכללי צדק בסיסיים". הוא ביקש לדחות את הבקשה.

השופטת הרמן החליטה שהשניים יישארו במעצר עד לדיון בבקשת הפרקליטות להארכת מעצרם עד תום ההליכים הבוקר בשעה 8.30.

בנו של יעקב צור, אחד הנאשמים, המשרת ביחידה המרכזית של משטרת תל־אביב יצא לחופשה לפי הצעת המשטרה עד לסיום החקירה, למרות שאין כל חשד נגדו.

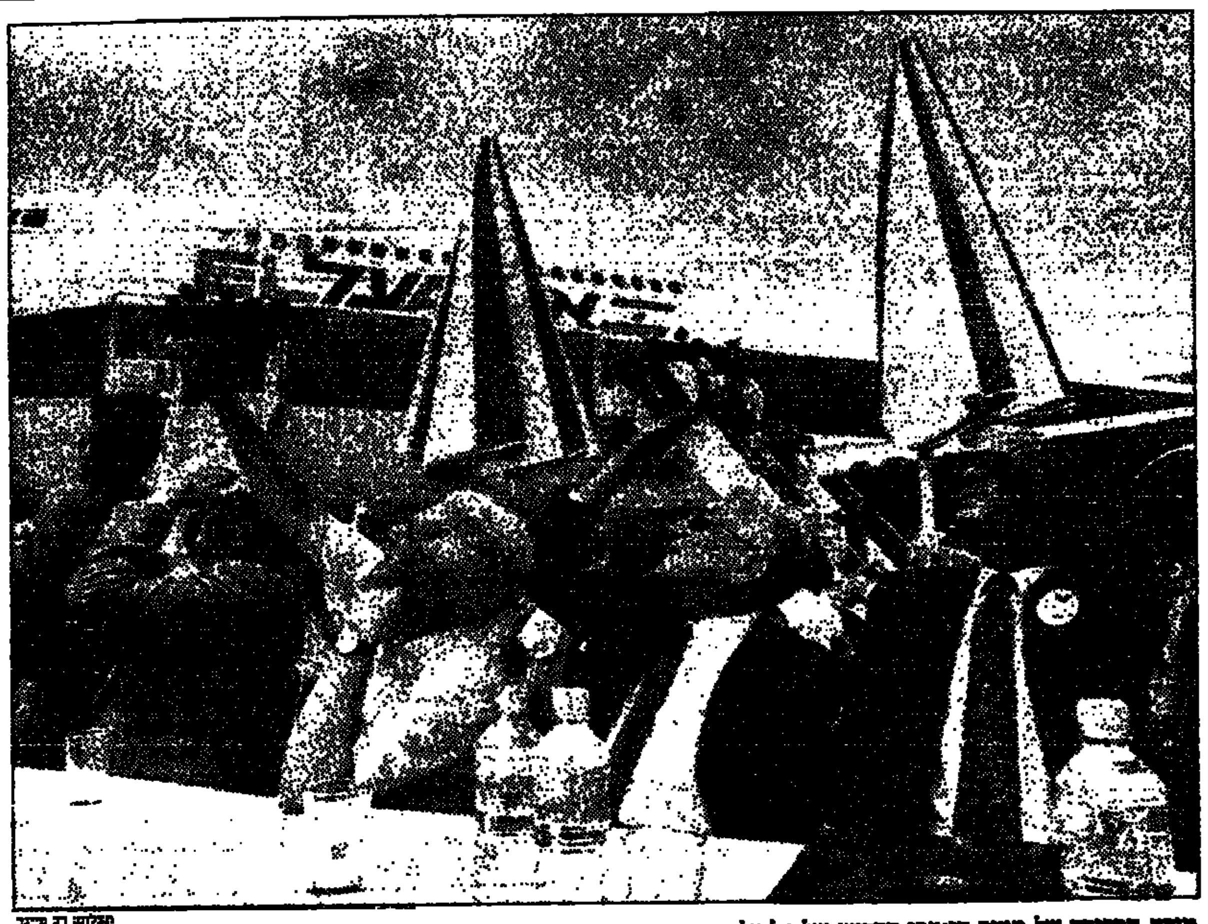

טיסת הבכורה של מטוס הג'מבו החדיש של אל־על, מדגם בואינג 747/400, נחתה ביום שישי אחר הצהריים בנתב"ג. המטוס הגיע ממפעלי חברת בואינג בסיאטל, ארה"ב. בטיסה הגיעו גם כ־300 מוזמנים לביקור מיוחד. את המטוס קיבלו חמישה צנחנים, שצנחו לרחבת המבוגרים אוחזים בדגלי הלאום ואל־על, אותם הגישו לנשיא. בתמונה: מנכ"ל אל־על, רפי הר־לב (מימין), נשיא המדינה עזר וייצמן, ושר התחבורה, ישראל קיסר

אהלן אברם. פרסום באומן בר ריבנאי בדרך אליך. בימים אלה אנחנו עוברים למשרדינו החדשים במגדל המאה, ברח' אבן גבירול. יש כאלה שמכנים אותו בנין השק"ם. ואנחנו מכנים אותו - הבנין הגדול מול מסעדת "כתר המזרח". אז בקרוב נהיה שכנים, ואתה תתחיל לראות פתאום פנים חדשות אצלך במסעדה, חבריה שמוסיפים תמיד אחרי ההזמנה - "אבל תעשה לי את זה מהר בבקשה, כי אני לחוץ". כי אצלנו בפרסום - זה כמו אצלך במסעדה - הזמן קצר וכולם צריכים לצאת שבעים ומרוצים. אז להתראות בקרוב.

מר אברהם שמאי, בעל מסעדת "כתר המזרח" ברח' אבן גבירול 115 בתל־אביב.

באומן בר ריבנאי
ח ב ר ה ל פ ר ס ו ם

כתובתנו החדשה **מ-1 במאי**: מגדל המאה, רח' אבן גבירול 124, תל-אביב 62038, טל': 03-5202626, פקס: 03-5279096.

שביתת העובדים הסוציאליים עיכבה חקירת תלונתה של ילדה על תקיפה מינית

החשוד נתון במעצר בית. בשל השביתה נאלצה המשטרה לעכב מסדר זיהוי

מאת משה מרבאל

שביתת העובדים הסוציאליים עיכבה את חקירת המשטרה בתלונת ילדה בת 11 על תקיפה מינית. בגלל שחוק מחייב נוכחות עובד סוציאלי בגביית עדות מקטין שהותקף מינית, נאלצו חוקרי המשטרה לפנות למזכיר העובדים הסוציאליים, כדי שיאשר לאחד השובתים להשתתף בתחקור הילדה המתלוננת.

מזכיר האיגוד, נענה מיד לבקשה. אבל המשטרה נאלצה להמתין 24 שעות עד שהגיע העו"ס. בגלל העיכוב בהגעתו של העו"ס, לא הספיקה המשטרה לבצע מסדר זיהוי לחשוד.

הפרשה נחשפה ביום שישי בבית משפט השלום בתל אביב.

החשוד, בן 50, אב לחמישה מבני ברק, נעצר ביום רביעי שעבר, בחשד שתקף מינית ילדה בת 11. חוקר המשטרה, רס"ר יובל אריאל, טוען כי החשוד פגש את הילדה סמוך לביתה ב־11 באפריל. הוא גרר אותה מאחורי ביתה, הפשיט אותה וביצע בה מעשה מגונה. החשוד מכחיש את החשד המיוחס לו.

כעבור שבועיים ראתה הילדה את החשוד במעשה ליד ביתה. היא הצביעה עליו לאמה, "זה האיש שעשה לי". האם הגישה תלונה במשטרה, שהחלה מיד בחקירה. המשטרה פנתה למזכיר איגוד העובדים הסוציאליים בבקשה לאשר לאחד העו"ס להשתתף בתחקור הילדה במשטרה למרות השביתה, ורק כעבור 24 שעות הגיע עובד סוציאלי לחקירה.

החוקר, רס"ר אריאל ביקש להאריך את מעצרו של החשוד בחמישה ימים כדי לסיים את החקירה ולהעביר את חומר החקירה לפרקליטות כדי להכין כתב אישום נגדו.

מעצר בית

השופט, דן גבאי, עיין בחומר החקירה שהוצג לעיונו וקבע, כי יש הצדקה בהמשך חקירת החשוד. "מדובר במקרה חמור, אולם בשל נסיבות המקרה ולאחר שעיינתי בהודעתה של המתלוננת, נראה לי שמעצר בית יכול להוות תחליף למעצר באופן שהמשטרה תוכל לערוך לו מסדר זיהוי מבלי לפגוע בחקירה".

השופט הורה לשחרר את החשוד בערבות עצמית של 3,000 שקלים ולהשאירו שישה ימים במעצר בית מוחלט.

עובדות המועצה המקומית בקרית מלאכי יחויבו ללבוש בגדים צנועים בשעות העבודה

מאת דניאל אביב

הנהלת המועצה המקומית קרית מלאכי החליטה, כי עובדות המועצה יחויבו ללבוש בשעות העבודה בגדים צנועים.

נושא לבוש עובדות המועצה נכלל בדיונים של ישיבת הנהלה לבקשת נציג ש"ס במועצה, גבי רחמים. רחמים טען כי, תושבים מתלוננים על קושי בביקור במשרדי המועצה, לצורך קבלת שירותים, בשל "לבושן הבלתי צנוע של מספר פקידות".

בישיבת ההנהלה דרש רחמים לחייב את כל העובדות להתלבש בבגדים צנועים שלא יחשפו חלקים מגופן. דרישתו זכתה להיענות חיובית מצד ראש המועצה, משה שמעון. חברי ההנהלה הביעו תמיהה על הדרישה, אבל לבסוף היא התקבלה.

דובר המועצה המקומית, אריה פיקל, אמר בסוף השבוע, כי אין בהחלטת הנהלת המועצה חידוש משום שלדבריו הנחיות התקשי"ר מחייבות להגיע לעבודה בלבוש הולם.

לדבריו, עובדות המועצה המקומית לא יוכלו ללבוש מכנסיים קצרים או צמודים. פיקל הוסיף, כי העובדות יוכלו ללבוש גם חולצות קצרות שרוולים, אבל בלי מחשופים. "עובדות המועצה משרתות את כלל הציבור בקרית מלאכי ואסור לפגוע ברגשותיו של איש. 85% מתושבי המועצה המקומית שומרי מסורת, כש־40% מהם דתיים", אמר פיקל.

בימים אלה אמור מזכיר המועצה לשלוח לעובדות מכתב על החלטת הנהלת המועצה.

ביהמ"ש העליון ידון היום בשאלת הפעלתם של אוטובוסים בשבתות

מאת משה ריינפלד
סופר "הארץ" לענייני משפט

בית המשפט העליון ידון היום בשאלת חוקיותה של הפעלת אוטובוסים בשבת לשירות הציבור. הדיון יתקיים לאחר שהותר לפעיל נגד הכפייה הדתית, אברהם פריד (פריצי), לערער על פסק דין של בית המשפט המחוזי בירושלים. בפסק הדין נקבע ברוב דעות, כי קו האוטובוסים שהפעיל פריד בעיר בשבתות, לא היה חוקי, וכי יש להרשיעו בעבירה על חוקי התעבורה.

פריד וכמה פעילים אחרים יזמו בינואר '88 הפעלה מדי שבת קו אוטובוסים שחצה את ירושלים מבית החולים הדסה עין כרם עד בית החולים הדסה בהר הצופים. הנסיעה היתה חינם, אך הנוסעים נדרשו לתרום מכיסם למען הפעלת הקו. את האוטובוסים שכרו מפעילי הקו מחברות אגד.

באותו מארבע השכונות הדתיות שבתוך פעל הקו, קיבלו השוכרים אוטובוס שרשיונו היה להסעת תיירים בלבד, ולא ל"הולכה מיוחדת" של נוסעים רגילים. משרד התחבורה ביטל את ההרשאות והגיש מיד כתב אישום נגד פריד על הפעלת האוטובוס.

שופט בית המשפט לתעבורה בירושלים, יצחק דוידסון, דחה את טענת ההגנה. על כך ערער פריד, באמצעות עורכי הדין יעקב חבין וגדעון קורן, לבית המשפט המחוזי. פרקליטיו טענו כי לא יעלה על הדעת שאזרח יעמוד לדין אם הזמין שירות כדין, אך קיבל שירות קלוקל.

בית המשפט המחוזי אימץ את ההרשעה ברוב דעותיהם של השופטים יעקב בזק ויעקב צמח.

עקב החלטת בית המשפט העליון לדון בערעור, הודיע פריד כי אם ישיג את הזיכוי, ישוב ויפעיל את אוטובוס השבת הירושלמי.

ליבאי מעכב הטיפול בבקשות לקיצוב עונשם של רוצחים עד לדיון שיקיים עם וייצמן

מאת גדעון אלון

שר המשפטים, דוד ליבאי, מעכב את הטיפול בבקשות לקיצוב עונשם של אסירי עולם, שהורשעו במעשי רצח, ואינו מעביר את חוות דעתו לנשיא המדינה, עזר וייצמן, בשל המחלוקת שהתגלעה בין השניים בנושא זה.

ליבאי מתכוון להיפגש בקרוב עם וייצמן כדי לדון עמו על הפניות, ולנסות לשכנע אותו לשנות את מדיניותו ולנקוט גישה פחות מחמירה כלפי אסירי עולם, שהורשעו ברצח.

כמו כן, ינסה ליבאי לשכנע את הנשיא לתת פרסום פומבי להחלטות על חנינה והקלה בדין של אסירים שמשפטם עורר עניין ציבורי, למעט מקרים אשר בהם יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה ובצנעת הפרט.

גורם משפטי בכיר העריך אמש, כי בבתי הסוהר מרצים כיום עונשי מאסר עולם כ־100 אסירים, שטרם נקצבה תקופת מאסרם בידי הנשיא. בטקס מינוים של שופטים חדשים, שהתקיים בסוף השבוע, הודיע וייצמן כי אם לא יבוצעו תיקוני חקיקה, שיעניקו לשופטים שיקול דעת עצמאי להחליט כמה שנות מאסר ייגזרו על רוצחים, הוא לא יחתום כמעט על כל קיצוב עונש.

שר המשפטים מתנגד בתוקף להצעתו של הנשיא ליזום שינויי חקיקה, ונשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, תומך בעמדתו. ליבאי סבור שאם יוחלט ליזום שינוי חקיקה, שיקנה לשופטים שיקול דעת לגבי מספר שנות המאסר, תעלה גם דרישה להטיל עונש מוות על רוצחים, דרישה שהוא מתנגד לה בכל תוקף.

גורם משפטי בכיר אמר אמש, כי "גם אם משרד המשפטים היה מאמץ את הצעתו של הנשיא לשינוי בחקיקה, נשאלת השאלה מה יעלה בגורלם של 100 אסירי עולם, שהורשעו ברצח ואשר עדיין לא נקצב עונשם. על הנשיא לנקוט עמדה לגבי אותם 100 אסירים".

ממשרד המשפטים נמסר, כי ליבאי לא המליץ בפני הנשיא לקצוב את עונשו של יונה אברושמי, שנידון למאסר עולם בגין רצח אמיל גרינצוויג. לדברי גורמים במשרד, השר החליט לעכב את הטיפול בבקשה עד לתום הדיון העקרוני עם וייצמן.

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

	משחק׳	נצ׳	תיקו	הפ׳	שערים	נק׳
1. מכבי חיפה (1)	34	25	9	–	23–87	84
2. מכבי תל אביב (2)	34	25	5	4	31–72	80
3. בית"ר ירושלים (3)	34	19	5	10	52–67	59
4. הפועל באר שבע (4)	34	15	10	9	34–46	55
5. הפועל תל אביב (5)	34	15	5	14	50–53	50
6. מכבי נתניה (7)	34	11	9	14	61–56	42
7. בני יהודה (8)	34	12	6	16	57–43	42
8. צפרירים חולון (6)	34	10	12	12	53–39	42
9. מכבי פתח תקוה (10)	34	10	11	13	39–34	41
10. הפועל פתח תקוה (9)	34	9	11	14	47–39	38
11. מכבי הרצליה (11)	34	9	10	15	44–32	37
12. עירוני אשדוד (12)	34	8	8	18	53–46	32
13. הפועל כפר סבא (13)	34	7	8	19	54–30	29
14. הפועל חיפה (14)	34	4	11	19	74–27	23

(בסוגריים – מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

מלך השערים

1. אלון מזרחי (מכבי חיפה)	27
2. איציק זוהר (מכבי ת"א)	21
3. נ. קודריצקי (בני יהודה)	20
4. אמיר תורג'מן (אשדוד)	17
5. אלי אוחנה (בית"ר י-ם)	16
6. מוטי קקון (הפועל פ"ת)	15
7. רונן הרזי (בית"ר י-ם)	14
8. ו. גרשנייב (בית"ר י-ם)	13
9. אמיר אבינדור (באר שבע)	12
–. רומן פיליפצ'וק (נתניה)	12

במחזור הבא

הפועל פ"ת – מכבי ת"א (1–2, 1–2)
הרצליה – מכבי חיפה (0–1, 0–2)
הפועל ת"א – באר שבע (1–3, 1–3)
חולון – הפועל חיפה (1–3, 0–0)
נתניה – בית"ר י-ם (1–5, 1–1)
בני יהודה – כפר סבא (3–1, 0–1)
מכבי פ"ת – אשדוד (0–1, 1–0)

אוחנה, זוהר ואלימלך חוזרים לנבחרת שתתאמן ביום שלישי

מאת אשר גולדברג

מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל, שלמה שרף, זימן לאימון ביום שלישי 21 שחקנים. לסגל חוזרים אלי אוחנה, איציק זוהר וסתיו אלימלך ששוחררו מהנסיעה לליטא בשבוע שעבר. לאחר שיתברר היום מצבם של השחקנים הפצועים יזמין שרף במידת הצורך שחקנים נוספים.

נראה כי על הנבחרת נמצאים כלם מכבי נתניה אלון חלפון והלם מכבי תל-אביב גדי ברומר. ביום שלישי תקיים הנבחרת באיצטדיון רמת גן משחק אימון נגד הנבחרת האולימפית הכבנה למשחק ב-31 במאי נגד נבחרת ארגנטינה.

מאמן רוסי מגיע לבאר שבע

אם יוחלט להתחימו יועסק לצידו מאמן ישראלי

מאת אברהים אבורדקיק

ויסלי שיפצוקו, מי שהיה מאמן נבחרת הנוער של ברית המועצות בכדורגל, מועמד לאמן את הפועל באר שבע בעונה הקרובה. ויסלי, בן 43, יגיע בסוף השבוע לבאר שבע לתקופת התנגלות של שבועיים. "אם נגיע להבנה, הוא יהיה המאמן הבא של הפועל באר שבע", אמר אתמול היו"ר רן פסח.

אם תחליט באר שבע להעסיק את המאמן הרוסי יועסק לצידו מאמן ישראלי. עלותם הכספית של השניים תסתכם בכ-80 אלף דולר, ציין אתמול פסח.

הגעתו של המאמן הרוסי לבאר שבע גרמה לסערה בין ויקו חדד לרן פסח. היו"ר הודיע שהמאמן האורח יישב על ספסל הקבוצה במשחק הקרוב נגד הפועל תל אביב, אולם חדד מתנגד בלכך באופן מוחלט. "איני מסכים שהוא ישב על הספסל. שישב ביציע אם הוא רוצה", אמר המאמן חדד.

פרלמן בבאר שבע: פורש מאימון

יעביר התפקיד לויקו חדד ובהתייעצות משותפת שתהיה מחר יקבעו את סגל נתניה לעונה הבאה

מאת אברהים אבורדקיק

מאמן מכבי נתניה שמואל פרלמן הודיע אתמול, בסיום משחק קבוצתו בבאר שבע, שהוא פורש מאימון בתום העונה הנוכחית. המאמן הוותיק אמר: "עשיתי את שלי בכדורגל הישראלי ובמכבי נתניה. יש לי קבלות והגיע הזמן שאנוח".

מחר ייפגש פרלמן עם ויקו חדד, מאמן מכבי נתניה בעונה הקרובה, ויעביר לו דיווח מפורט על כל שחקן של מכבי נתניה. חדד ופרלמן יתייעצו לגבי סגל הקבוצה הנתנייתית בעונה הקרובה.

"ויקו חדד מאמן מצויין. אני משאיר לו קבוצה טובה, עם חומר מצויין, ואין בלבי צל של ספק שהוא יצליח בנתניה", אמר המאמן הוותיק.

בתוך כך נודע שהנהלת באר שבע כועסת על ויקו חדד, בגלל העובדה שעוד לפני סיום העונה הוא כבר עובר למעשה בנתניה. "לא ייתכן שחדד ירקוד בשתי חתונות. כל עוד הוא בבאר שבע אין לו את הזכות לעבוד בנתניה", אמר חבר הנהלה בכיר של הפועל באר שבע.

'לבקוביץ' מועדף בבני יהודה

מאת אשר גולדברג

בבני יהודה רוצים את המאמן אמציה לבקוביץ' לעונה הבאה. לבקוביץ', שאימן בשכונה בשנה שעברה, הוא המאמן המועדף ונראה כי כבר בימים הקרובים, לאחר שיהיה נוספת שתתקיים איתו, הוא יסכם עם הנהלת הקבוצה.

כיום משמש לבקוביץ' מנהל מקצועי בהפועל חיפה. לאחר שהתברר שהוא לא סיכם עם באר שבע בעשתה אליו פנייה מבני יהודה. מקורבים למאמן אמרו אתמול, כי אם ייענו כל דרישותיו הוא ישוב ויקח את שרביט האימון לידיו. מועמדים נוספים הם צבי רוזן וניסים בכר.

הפועל ר"ג לארצית

הפועל רמת גן ממחוז צפון בליגה א', הצטרפה למכבי קרית גת והפועל לוד ממחוז דרום, ועלתה לליגה הארצית. רמת גן הביסה במשחק צמרת את מכבי עפולה 4–1.

תוצאות אחרות בצפון: אור עקיבא – מכבי טמרה 2–2, נצרת עילית – גבעת אולגה 0–0, קרית שמונה – בית"ר נהריה 1–0, מכבי עוספיה – אום אל פאחם 4–2, הפועל טבריה – טירת הכרמל 2–1, מכבי שפרעם – מכבי חדרה 0–0. הצמרת (מחזור 28): רמת גן 43, קרית שמונה 39, מכבי עפולה 38.

התוצאות במחוז דרום: הפועל מרמורק – קרית אונו 0–0, הפועל לוד – בית"ר באר שבע 2–1, רמת עמידר – מכבי שעריים 2–0, קרית מלאכי – הפועל ירוחם 3–1, באר יעקב – צעירי יפו 2–1, קרית גת – אור יהודה 1–0, כפר שלם – השקמה רמת חן 3–8, לזרוס חולון – בית"ר רמלה 2–0. הצמרת (מחזור 28): קרית גת 47, לוד 46, קרית אונו 39.

הצגה כפולה צפויה בשבת בבלומפילד

הצגה כפולה צפויה בשבת באיצטדיון בלומפילד: במשחק המרכזי תתמודד הפועל פתח תקוה נגד מכבי תל-אביב ובמשחק המוקדם תארח מכבי הרצליה את מכבי חיפה.

משרד הדין מוכן לרכוש את ההצגה הכפולה ובעיסקה זו תעבור הפועל תל-אביב לשחק ביום שישי במשחק שבו תארח את הפועל באר שבע.

הפרס הראשון בטוטו 13 מיליון

אמש נתברר שאיש לא ניחש 15 משחקים בטופס הטוטו, שבוע שני ברציפות, ואם לא יימצא היום מנחש 15 יהיה הפרס הראשון בטוטו בשבת הקרובה 13 מיליון שקלים – כך נמסר אמש מהנהלת הטוטו.

29 משתתפים דייקו ב-14 תוצאות: 508 ב-13: 4,944 ב-12: 32,101 ב-11.

הניחוש הנכון: 2, 2, 1, 1, x, x, 1, 2, 2, 2, x, 2, 2, 1.

● מוטו תיקו. אף משתתף לא דייק בכל שבעת המשחקים. 16 דייקו ב-6: 600 ב-5, יותר מ-6,900 ב-4. המספרים: 5, 6, 12, 17, 18, 23, 32.

סיני הרחיק את גרנט מהאליפות

אחרי חמש שנות הפסדים בדרבי התל אביבי, היתה הפועל טובה ממכבי, זכתה בנקודה (0–0) והפחיתה מסיכויי מכבי להדביק את מכבי חיפה, שהגגה ניצחון 6–0 על הפועל פתח תקוה והגדילה את יתרונה ל-4 נקודות

צילום: עדי קרן

חיים רביבו חולף על פני גדי ברומר שגלש לרגליו. משמאל נועם שוהם

מאת צבי קרמן

חמש שנים חיכתה הפועל ת"א לשבת כזאת. לא איכפת לה מי תזכה באליפות. ההשפלה בלי הפסקה בדרבי, כאשר האדומים מוצאו אותה ולעגו לה – רק זה לא נתן לה מנוחה. או מה אם לפני שבוע ספגה שער הפסד מחיפה האתמול לא ספגה, מה שכנראה יכול לתת להופה את האליפות. איך לא מפסידים סוף סוף – זו היתה השאלה, והיא קיבלה תשובה רעננה.

צהלת האדומים בסיום ביטאה יותר מאלף המבקים את הפורקן הגדול. קודם כל, לא עוד הפסד נגד מכבי. אבל לדעתי, יותר חשוב: הפועל שיחקה כקבוצת צמרת ושרת ולוחמת. מכבי לא זוכרת בשנים האחרונות את הפועל ככושר כזה, במאקטיקה שהביכה את מי שרוצה אליפות. ועל זה צריכים אחרי הפרעל להודות לא רק לשחקנים שלהם אלא גם, ואולי בעיקר, למאמן משה סיני.

התעמיד המצויין של הקבוצה לא נתן למכבי למצות את עצמה, גרם לה מבוכה והוציא אותה משיווי משקל לפחות בשעה הראשונה. גם מכבי יודעת שההגנה של הפועל היא הבעייה הגדולה שלה. לא אחד מול. הלחימה, השקט והנפשי והסגירה – לא איפשרו למכבי הזדמנויות, כמו להפועל. ניר סביליה היה בודד האומלל בין שני בלמים ולפעמים גם מול אוטובסקי, קשר הגנתי בקיס הרחבה.

גרנט חור הוכיח למי שלא יודע, כי לא חשוב כמה חלוצים בחוד. זה נכון, כך היה במכבי, כאשר זוהר, נימני, קלינגר ואפילו אלון ברומר, שוהם והמגינים פורצים מדר או בסבלנות ומתחברים לסביליה. אבל כאשר זוהר אינו מתרומם מבירוניתו, נימני מסתובב באגפו, וגם מתמיץ שקר, קלינגר לוחם כתמיד, אבל מגלה ליריאליות לרשלנות הקרבוקתית: הלל עולה ופורץ אבל מרפר הרבה לאדומים, והגיחות המצורכנות של אבי כהן אינן יעילות כבעבר ויצרו בלבול במשחק המסודר (לשעבר), אי אפשר לעשות הרבה. במיוחד כאשר הפועל מצמצמת בתבונה והמאבקים נחושים על הכדור את מה שמכבי ביקש לראות מרובב מהיה ועשייה.

להפועל חלק עיקרי באין אונים של מכבי, עד כניסתם של דדיקס ומליקה, שהובילו לכמה התקפות מסוכנות, שבגללן לא משו מרכית הצופים מהיציעים. אולי ציפו לשער ניצחון של מכבי כמובן, על פי המסורת האחרונה שלה. אלא שגם או יצאו האדומים משמחו לכמה מתפרצות שלא היו רחוקות מהפסך בכבוד.

שתיים שלוש מתפרצות, שהשפי הגנה מכבית פתות הרמסית משל הפועל, מעידות גם על ביטחון רב. וזה חידוש גדול לעומת הדרבים הקודמים.

חוץ מהלחימה היתה גדולתה של הפועל במגידה המצויינת בשטח שלה, וגם באמצע המגרש, כאשר לא נתנו לקשרי מכבי אוויר לנשימה. לפעמים אפילו מרקו, הור הבייד של הפועל, שפעל הבמרכז השדה והגיח מהר קדימה, פקה עין על נימני כשזה יצא מהעומק של מכבי. המגן אופיר העז לפרוץ מימין, כשלפניו תומר אליהו, אחד האדומים שהתמיץ מקרוב שער ניצחון (43). כמוהו רביבו, שנגח מקו השער לרשת החיצונית.

כאשר זוהר ובעיקר נימני מרשרשים ברשא, ציפו לפתות בהפועל להבנה של רביבו, שסיפל לרוב רק כשהכדור היה ברגליו. כשהגיעו באחוקתו, חשב שיתעלל בהגנת מכבי, המתרגל וגם איבד כמה כדורים, שלא כדרכו.

בדרבי אפור שכזה, כאשר הצד לוחמה על הכבוד (הפועל) והצד ליפות (מכבי) גדרה עבירות ואגרסיביות כדורים, עד כדי כיעור, רק לנאמני הקבוצות היתה סיבה לבוא ולהישאר עד השריקה האחרונה. כל מי שאינו צהוב או אדום, יצא עצוב מרמת גן, אפילו שהיה מה לראות מהפועל האחרת. אבל זה לא מספיק, כשאין לה שתהפה לכדורגל של צמרת.

אז אולי הפועל תמנע ממכבי אליפות. אבל אם הן ייפגשו גם בגמר הגביע – כדאי למכבי לזכור את הפועל של אתמול.

● מכבי: אובארוב, אבי כהן, פולר-קאורה, גדי ברומר, הלל, שוהם, קלינגר, נימני, זוהר (מליקה), אלון ברומר, סביליה (דדיקס). המאמן: אברהם גרנט.

● הפועל: באקו, אופיר, לוקאשיק, מרקו, הרשליקוביץ, אוטובסקי, מרד (ירון), תומר אליהו, רביבו, מרקו, שירזי (בן עמי). המאמן: משה סיני.

שפט אריה פרוסט, 30 אלף צופים, ברמת גן.

קליימן: למה שמחים בהפועל?

מאת אשר גולדברג

שריקת הסיום מצאה את שחקני הפועל תל אביב מנופפים לקהל שלהם ואלה החזירו להם במחיאות כפיים, כאילו זכו זה עכשיו בתואר. המנהל משה סיני יכול היום לבוס להשתלמות מאמנים במצב רוח מצויין ולפגוש את יוהן קרויף, הבוס של ברצלונה.

סיני: "שאפנו להגיע למשחק מאורגן בכל 90 הדקות. שיחקנו טוב. אם היינו מנצלים את המצבים מול השוער אובארוב, היינו מנצחים. השחקנים לא ויתרו על שום כדור ואני בהחלט מרוצה".

חיים רביבו נכנס לחדר ההלבשה בסערה. "שיחקנו כדורגל טוב ועצרנו את סדרת ההפסדים של השנים האחרונות. אני שמח שהקהל נהנה. הגענו ליותר מצבים, אבל גם כך אני בהחלט מרוצה".

בחוץ חגגו מאות אוהדים של הפועל ואפילו שרו 'הגביע הוא שלנו'. כבר חושבים על המשימה הבאה, חצי גמר הגביע נגד מכבי פתח תקוה.

בחדר ההלבשה של מכבי היתה אווירה של הלם. ראשי שחקנים היו מורכנים. ברור להם שהאליפות בורחת. היו"ר רוני קליימן מתנתם ב-900,000 שקל הכנסה מהמשחק.

קליימן: "אני לא מבין על מה אוהדי הפועל שמחים. אני גם לא מבין את השחקנים שלהם שחוגגים. בסך הכל הם לא הפסידו. לסתום תיקו אחרי כמה שנים זו שמחה של עניים. צריך לראות בכמה נקודות הם רחוקים מאיתנו. אני מאמין שהאליפות עדיין לא ברחה לנו.

גרנט: שיחקנו רע מאד במחצית הראשונה

המאמן אברהם גרנט זכה לספירות שכם מהיו"ר שלו. גם הוא יודע שהקבוצה לא שיחקה טוב. "במחצית הראשונה שיחקנו רע מאד. לא הגענו לשום מצב, אבל המחצית השניה היתה משופרת והגענו לארבעה מצבים מול השוער. קבוצה שרצה לאליפות צריכה לעשות מה גול ולא עשינו זאת. חוסר ניצול המצבים רודף אותנו כבר מתחילת העונה. יש לנו ניצול של 25 אחוז וזה רע מאד".

צילום: עדי קרן

אבי נימני (במרכז) נבלם על ידי (מימין) אוטובסקי ואופיר. משמאל סביליה

טיוווחו והמתינו לבשורה מרמת גן

מכבי חיפה – הפועל פתח תקוה 6–0 (2–0)

מאת דרור מרשלקוביץ

במכבי חיפה כבר התחילו אתמול התגיגות לקראת מה שיקרה בעוד חמישה מחזורים. הקטע המעניין ביותר במשחקה של חיפה נגד הפועל פתח תקוה היה לאחר שריקת הסיום, כשכל הצופים נשארו ביציעים לשמוע את תאור הדקות האחרונות של הדרבי התל אביבי. שאגת השמחה לאחר שריקת הסיום ברמת גן, היתה גדולה בהרבה מהשאגות לאחר כל שער שכבשה חיפה.

לפי התוצאה הסופית זה נראה קל מאד, אבל כל הסיפור של חיפה היה יכול להיות קשה הרבה יותר אם בדקה ה-31 היה כובש קקון מנקודה הלבנה. אריק בנאדו הכשיל את חלוץ הפועל פתח תקוה קקון והשופט רחמים דינאצ'י שרק לבעיטת 11. קקון בעט בחצי גובה ורפי כהן הדף.

עד לאותה דקה היתה חיפה ברדעה. היא התעוררה רק לאחר ההחמצה של קקון. הבולט בחיפה היה איתן טבקו, שנכנס בדקה ה-25 במקום אייל ברקוביץ' החולה. גצקו כבש שלושה שערים ובישל שניים נוספים.

דקה 31: גצקו מסר לקנאורוב שמתוך הרחבה בעט שטוח פנימה, 1–0. 41: גצקו הגביה משמאל, מנגני פתח תקוה התקשו להרחיק ועמר בעט מקרוב פנימה, 2–0.

לאחר ההפסקה כבר לא היה אפשר לעצור את שחקני חיפה. דקה 49: קנאורוב הגביה מימין, הם הדף לא טוב וגצקו המשיך בנגיחה פנימה, 3–0.

אבל המבצע של המשחק שייך ללא ספק לראובן עטר למרות שבסיומו לא הובקע שער. בדקה ה-57 קיבל עטר כדור על קו ה-16, הקפיצו באוויר מרגל שמאל לרגל ימין ובעט בעוצמה למשקוף. הכדור נחת על הקו והורחק.

לא עברה דקה והכבר 4–0. גלאם הגביה משמאל וגצקו נגח פנימה. דקה 65 התגיגה נמשכת. עטר הגביה משמאל ושוב גצקו הגיע מאחור ובעט מהאוויר פנימה, 5–0. את הקינוח רצו מאד להעניק למלך השערים, אלון מזרחי, אבל אתמול לא היה היום שלו. דקה 79: חזן הגביה, מזרחי נגח לקורה ובלבול בעט מצויין משמונה מטרים לפינה הגבוהה, 6–0.

עד לסיום העבירו שחקני חיפה את הזמן כדי לחכות לבשורה שהגיעה מאיצטדיון רמת גן ונתנה להם עוד הרבה הרבה ביטחון.

● מכבי חיפה: רפי כהן, בלבול, חרזי, בנאדו, גלאם, רוני לוי (דניאל), קנאורוב, חזן, ברקוביץ' (גצקו), עטר, מזרחי. המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

● הפועל פתח תקוה: הם, עודה, גרעם קייסי, באריה, אברהם קייסי, קופל, בישיש, יוסי לוי (מאיה), אברה, קקון (סאסט), אברבנאל. המאמן: אלי מחפוד.

שפט רחמים דינאצ'י, 9,000 צופים, בקרית אליעזר.

גצקו: אמרתי בלבי שאני צריך לתת הכל לקבוצה

מאת דרור מרשלקוביץ

בניגוד לאוהדי הקבוצה, שחקני מכבי חיפה ניסו לשמור על איפוק בסיום המשחק, לפחות כלפי חוץ. המנג'ר גיורא שפיגל מיהר לצאת לתל אביב והמאמן אבי אבוקרט שיבח את השחקנים.

"למרות שהתחלנו לא טוב מפני שניסינו להבקיע מהר מדי, חזרנו אחר כך לעצמנו. נראה שהחמצת הפנדל עוררה אותנו. למרות הפער שגדל בפסגה, יש עוד חמישה משחקים ואסור להיכנס לשאננות".

איתאן גצקו: "עוד לפני השריקה הייתי מוכן לכך שאשחק. אמרתי בלבי שאני צריך לתת הכל בשביל הקבוצה. קשה לומר אם זה היה המשחק הכי טוב שלי העונה, אבל בכל מקרה לא שיחקתי מספיק. לא יודע בכמה שערים הייתי מבקיע אם הייתי משחק כל העונה, אבל בטוח שיותר משמונה שערים שיש לי בליגה היום".

מנהל הפועל פתח תקוה, יוסי רוזנבוים, אמר על שחקניו להתראיין היחיד שדיבר היה המנהל המקצועי גיא לוי: "אני לא יודע מה קרה לנו. צריך עכשיו לבדוק טוב את כל הליקויים הפרסונליים. אני מאמין שלא נרד ליגה, אבל כזאת תבוסה לא צריכה לקרות. מכבי חיפה אמנם גדולה עלינו בכמה מספרים, אבל זה לא מצדיק תוצאה של 6–0 שזו התבוסה הגבוהה ביותר שאני זוכר מאז אני בהפועל פתח תקוה. נראה שלהחמצת הפנדל היתה השפעה יותר מדי גדולה עלינו".

למשחק אתמול נמכרו 4,400 כרטיסים שהכניסו לקופת מכבי חיפה 150,000 שקלים.

צילום: ארכיון

איתאן גצקו, כובש השלושער מתוך החצי תריסר של חיפה

בית"ר ירושלים רוצה את אופ"א

בית"ר ירושלים – הפועל צפרירים חולון 6–1 (3–0)

מאת דרור מנר

בית"ר ירושלים מכין עצמו למשחקי גביע אופ"א למקרה שבו המקום השלישי בטבלה יקנה את הזכות להשתתף במפעל האירופי, כאשר בשליטה מוחלטת בשרה, גמל להולון על ההפסד 1–5 בסיבוב הקודם.

אתמול נבבשו השערים בקלות. חולון ניסתה לחסום את האגפים מפריצות המגינים ע"י מאיה ובן ברוך, אך השערים הובקעו בזכות דרך מרכז הגנת חולון החוירה, שהזכירה את ההתלהבות שאיפיינה אותה בנצחון על מכבי תל אביב. המשחק התנהל באיטיות כאשר הבית"רים החזיקו בכדור ובנו את התקפותיהם באיטיות מרגיזה.

בדקה ה-32 מסר רונן הרזי, שהיה טוב אם כי לא כבש, ליעקב שוורץ ברחבה וזה מ-8 מ' בעט לרשת 1–0. בדקה ה-35 הגביה אולג קשלוק לרונן הרזי שנגח אל אלי אוחנה שהמשיך בנגיחה 2–0. כעבור 2 דקות כבר 3–0 שמאל לוי הגביה לראשו של אלי אוחנה שנגח שוב לרשת 3–0.

במחצית השניה התנהל משחק פתוח בסיגנון סוף עונה. עתה גם חולון החלה לתקוף. אוחנה קיבל מתנה מהגנת חולון בדקה ה-57, אמר תודה וקבע 4–0. איציק טריסה החטיא ממטר בדקה ה-66 ובדקה ה-75 הוכשל ע"י אסייג השוער כשעשד לרחבה. מרקו בן ברוך הקטין ל-1–4 בבעיטת 11 מ'. בדקה ה-87 ציפתה הגנת חולון לשריקת נבדל שלא נשמעה ואיפשרה לשמוליק לוי לפרוץ ולהעלות ל-5–1. שוורץ בעט בדקה ה-89 לשער, מגן חולון הציל מהקו, אך אלי אוחנה השתלט על הכדור וכבש את שערו הרביעי 6–1.

● בית"ר ירושלים: אסייג, לוי, טרסיאק, אוזלאי, מזרחי, קדוש, שוורץ, גרשנייב, קשלוק, הרזי, אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

● הפועל צפרירים חולון: ליטקוב, הרשליקוביץ (מישאל), גולדברג, קונסטנטין, קלוזמבקין, מאיה, בן ברוך, פס, חפיף (מור), מזרחי, טריסה. המאמן: אלי גוטמן.

שפט יוסף בבישותי, 15,000 צופים, באיצטדיון רמת גן.

באר שבע החמיצה נצחון

הפועל באר שבע – מכבי נתניה 0–0

מאת יגאל סלה

הפועל באר שבע השמיטה הזדמנות לנצחון רב שערים על מכבי נתניה. נתון סטטיסטי: 9 קרנות נפסקו לזכות באר שבע לעומת אחת לנתניה. הבאר שבעים בעטו ונגחו לכיוון שער נתניה 23 לעומת 5 פעמים של נתניה. נתניה עברה את מחצית המגרש ותקפה את שער באר שבע לא יותר מ-5 דקות לעומת 85 דקות בהן שהו הבאר שבעים ברחבת נתניה.

מדוע לא הובקעו שערים? כי הבאר שבעים לא יודעים לפצח הגנה צפופה. הם תוקפים ומביאים כדור עד רחבת היריב ואינם מנצלים ההזדמנויות.

הנתנייתים הצטופפו ברחבה, יצאו למתפרצות בראשות פיליפצוק ושקירין שניצלו להיטות מגיני באר שבע להתמך בהתקפה ולהפקיר את שערם.

בדקה ה-23 הגיע פיליפצוק מול רחמים שהדף את הכדור. כעבור דקה הדביק סתיו אלימלך כדור בין חיבורי קורות נתניה. בדקה ה-36 שלח שקירין כדור לשער באר שבע וסתיו אלימלך הדפו מהקו. בדקות 70 ו-73 הדף רחמים 3 כדורים ושמר על שער נקי לבאר שבע ששתקניה תקפו ללא הרף, אך בלי תחושה.

השופט הצעיר אייל צור שפט כהלכה בהופעת הבכורה בליגה הלאומית.

● הפועל באר שבע: רחמים, דוידי, אילוז, ביטון, דויד (מזרחי), אלימלך, אבינדור, הפר, חוזה, סקנסי, אל עוקבי (סגרון). המאמן: ויקו חדד.

● מכבי נתניה: אלבז, מלכה, קרגיל, חלפון, פקר, דדפיין, דומב, גבאי (יוסף), האגו, פיליפצוק, שקירין. המאמן: שמואל פרלמן.

שפט אייל צור, 2,500 צופים, בבאר שבע.

יומו הגדול של גרסימץ

עירוני אשדוד – בני יהודה 3–1 (2–0)

מאת יוסי אוחאבן

סרגיי גרסימץ, הזר של בני יהודה, היה גיבור נצחון קבוצתו באשדוד על עירוני 3–1. גרסימץ שכבש 2 שערים הפגין יכולת מצויינת. שחקני עירוני היו בלחץ לאחר שירידתם למאבק נגד הירידה לארצית הפועל כפר סבא ניצחה ביום שישי את מכבי הרצליה וצימצמה את הפער ל-3 נקודות.

בני יהודה היו האויים לניצחון, תקפו והביכו את הגנת אשדוד. ההזדמנות הראשונה שלהם היתה בדקה ה-8 עזי אוטאצ'י בעט וגינצבורג עצר. בדקה ה-18 עלתה בני יהודה ל-1–0, כאשר סהר מזרחי בעט מ-14 מ' לרשת. גינצבורג חילץ את קבוצתו. בני יהודה תקפה והשיגה דקה להפסקה את השער השני: מהמחוזה בתוך לבאבה הגביה כדור לרחב השער, גרסימץ נגח ממטר, הכדור עבר את קו השער, והלם עירוני רוני אואט המשיכו לרשת.

בדקה ה-46 חטף גרסימץ כדור מאיתן רבינו, חדר לרחבה והעלה את בני יהודה ל-3–0. בדקה ה-64 בעט איציק לוי כדור מ-25 מ', גינצבורג הדף, גרסימץ בעט את הכדור החוזר למשקוף.

בדקה ה-84 הצליח אמיר תורג'מן לצמצם כשבעט מ-18 מ' כדור חלש שנגע בצ'אנוב התגלגל לרשת 3–1. בדקה ה-90 הורחק המחליף של עירוני מבני יהודה כשנגע ללא כדור בשחקן אשדוד.

● בני יהודה: צ'אנוב, איזמירלי, גיא שרעבי, שטרית, עופר לוי, אוטאצ'י, אבוקסיס, איציק לוי, מזרחי (ששון), גרסימץ, אייזנברג (עדני).

● עירוני אשדוד: גינצבורג, זריהן, רבינו, אואט, סלמניקוב, סלקר, איזונייר, לב (קורה), ששוני, פטרוב (אלון כהן), תורג'מן.

שפט עמית קליין, 3,000 צופים, באיצטדיון באשדוד.

נצחון אחרי שש אכזבות

הפועל כפר סבא – מכבי הרצליה 2–0 (2–0)

מאת אייל זעירא

לאחר שצברו רק נקודה בששת המשחקים האחרונים, הצליחו תניכיו של ניסים בכר, מהפועל כפר סבא, להשיג נצחון ביתי חשוב ושלוש נקודות חשובות לא פחות, למרות שהסדר את המבקיע הבכסיין מוטי יברבויים, שעדיין מגלים מפציעה בראשו במשחק הנבחרת האולימפית בליטא.

בדקה ה-8 עלתה כפר סבא ליתרון, כאשר ולנטין מוסקבין פרץ, מסר לגבי ספיר שבעט מ-7 מ' כדור שטוח לפינת ימין של בלדב 1–0. בדקה ה-22 הגביה יניב כהן כדור קרן משמאל ומייקל יפה נגח וקבע 2–0 לכפר סבא.

המחצית השניה החלה בנסיונות הרצליה להבקיע, אולם ניסים כהן נשמר היטב ע"י רונן שפירא, והלוב ע"י גבי ספיר. יובל אוחנה, הבולט בהרצליה, לא הצליח להחדר בהגנת כפר סבא, שחיסלה את נסיונות החדירות לרחבה, שהתבטאו במסירות קצרות ולא מתוחכמות של חלוצי הרצליה.

לכפר סבא היו הזדמנויות מצויינות להגדיל את התוצאה. ולנטין מוסקבין יצר מצבים נוחים שהתחירו את יניב כהן (65) ואת יודי מזרחי (85) לבדם מול בלדב, אך הם החטיאו ברשלנות.

● הפועל כפר סבא: אגמון, ברדיין, מזרחי, סוחר, חיים, יפה, י. כהן, ת. בן חיים, ספיר (קורצקי), שפירא (שמש), מוסקבין. המאמן: ניסים בכר.

● מכבי הרצליה: בלדב, עטבי (אלטון), לסק, י. כהן, עטבה, דניאל, סוקריסוב, נ. כהן, אמסלם, אוחנה, מרדכי. המאמן: אלי כהן.

שפט רחמים שאשו, 4,000 צופים, בכפר סבא.

הבית של הפועל חיפה אינו מבצר

מכבי פתח תקוה – הפועל חיפה 2–1 (1–1)

מאת משה הריגנער

מי יכול להבין כיצד הפועל חיפה, חוזרת עם נקודה מבאר שבע, מנצחת בחוץ את בית"ר ירושלים, אך מפסידה במשחקיה הביתיים ומאבדת את מעט הסיכויים שנותרו לה להישאר בליגה. שלשום אחרי ההפסד 1–2 למכבי פתח תקוה השלימו. ההישאות משחק בית שלישי רצוף ללא ניצחון.

לעומת ההשיאים רן ברישמען, אייל בגלייבטר, אבי פיטוסי והבריהם מפתח תקוה, הצטיינו בשקט נפשי כדי לנצל את המתח של המארחים. הכדור הנבע ביעילות והפתח תקואים לא נזקקו ליכולת שיא, כדי לסכן את הגנת חיפה החוירה. בדקה ה-9 הגביה פיטוסי לרחבה ועופר דיגבי נגח לרשת 1–0. דני גיראן מחיפה בעט לקורה בדקה ה-18 ושער המשוה הושג בדקה ה-40: בגאורי גדישין החולף ע"י אביבי וזהר שהגביה לרחבה והישאם זועבי נגח והכביע את מלול.

מאמבי חיפה להשיג שער נוסף הגיעו להץ ללא תוצאות. שער הניצחון של פ"ת הובקע בדקה ה-70, כאשר ירון גבעטל מחיפה הבקיע שער עצמי. לפני הסיום הורחק זועבי בגלל פגיעה ברן ברישמען. אחרי הסיום, נפגע גם השוער גולן מלול, ע"י אוהד מקומי.

● הפועל חיפה: פציבאלוב, ע. כהן, דוד לוי, מלכין, גרישין (זוהר), רוזאלס, אלבז (רוני מלכה), מסוכי, זועבי, גיראן. המאמן: רוני דורה.

● מכבי פתח תקוה: מלול, ס. צופין, ר. ברישמען, רבינוביץ', אבוקסיס, גיא יצחק (לסקאיב), בגלייבטר, פיטוסי, שאבי, א. ברישמען, דיגבי (אזולאי). המאמן: יהושע פייגנבוים.

שפט בני כהן, 4,000 צופים, בקרית אליעזר.

שער שיוויון שספגה בדקה ה־90 הפחית מסיכויי העליה של בת ים

בית שאן וביתי"ר תל אביב מקדימות בחמש נקודות את טייבה ושמשון. הפסד ראשון לראשל"צ אחרי 12 מחזורים. החמיר מצבה של מכבי עכו

מאת אילן פיש

הפועל בת ים שמטה ביום שישי ניצחון בבית שאן, שהיה משפר את מעמדה במאבק על העליה לליגה הלאומית. אולם שער המשוה שספגה בדקה ה־90 בגלל טעות של שוערה משה מרקוביץ', הפחית לא רק מסיכוייה לעלות ללאומית, אלא גם הרחיק אותה מעט מהמאבק על המקום הרביעי, ממנו עו־לים למשחק המבחן.

גם מכבי יבנה ספגה מהלומה במאבק צמרת, כאשר נוצחה במגרשה 1–0 בידי ביתי"ר תל אביב. למקום הרביעי עלתה הפו־על טייבה שניצחה ביפו 1–0 והיא מקדימה בהפרש שערים את שמשו־ן תל אביב שניצחה באשדוד 2–0 את הפועל. בין בית שאן וביתי"ר תל אביב לבין טייבה ושמשון מב־דילות חמש נקודות.

עירוני ראשון לציון שכבר הב־טיחה את עלייתה לליגה הלאו־מית, נוצחה לראשונה אחרי 12 מחזורים, 2–1 בידי הפועל חדרה. מצבה של מכבי עכו החמיר בתחתית, אחרי שנוצחה במגרשה 2–0 בידי ס.ב. נס ציונה.

הפועל בית שאן – בת ים 1–1 (0–0)

● השער לבית שאן: מוטי מרדכי (90). לבת ים: מנשה שמעונוב (80)
● המצטיין: מנשה שמעונוב

הפועל בת ים הוכיחה פעם נוס־פת שהיא אינה עומדת בלחץ של הדקות האחרונות במשחקי חוץ. לפני כמה שבועות היא הוליכה 0–2 בחוץ נגד הפועל ירושלים אך ספגה שני שערים בתוך דקה בח־מש הדקות האחרונות. ביום שישי ספגה בת ים שער שיוויון בזמן פציעות ואיבדה מסיכוייה לעלות לליגה הלאומית.

מאבק הצמרת היה דל בריגוש, בעיקר במחצית הראשונה. אחרי ההפסקה עלתה מעט הרמה ובת ים היתה מסוכנת יותר. בדקה ה־80 נראה היה שהמשחק הוכרע. כדור הגבה משמאל לשער בית שאן ומנשה שמעונוב הבקיע 1–0. בית שאן לא אמרה נואש ובעזרת כדו־עות של שוער בת ים משה מרקו־ביץ' שפגה ביציאה אל הכדור, מוטי מרדכי ניצל זאת וכבש פנימה, 1–1.

שפט דני קורן, 1,500 צופים, בבית שאן.

שמעון מגב

עירוני ראשון לציון – הפועל חדרה 2–1 (0–0)

● השערים לחדרה: יעיש מויסה (85), דוד מרציאנו (90). לראשון לציון: אופיר חיים (75).
● המצטיין: יעיש מויסה

הפועל חדרה הנחילה לעולה החדשה לליגה הלאומית הפסד בי־תי ראשון העונה, ההפסד ראשון לאחר 12 מחזורים – בדיוק כמו במפגש הראשון, כאשר גם אז הב־קיעה חדרה שער ניצחון בזמן פצי־עות.

המאזן במשחק השקול הופר בדקה ה־75 משער של אופיר חיים בבעיטה מהאוויר, 0–1 לראשון לי־ציון. בדקה ה־85 השווה יעיש מויסה ל־1–1 אחרי שהטעה את השוער שבים אלימלך.

השופט אבנר כהן הוסיף ארבע דקות ללא סיבה מוצדקת והחדר־תים ניצלו זאת להבקיע את שער הניצחון. מויסה הגביה כדור קרן ודוד מרציאנו דחק מקרוב פנימה, 1–2 לחדרה.

שפט אבנר כהן, 1,500 צופים, בראשון לציון.

רוני בראון

מכבי יפו – הפועל טייבה 1–0 (1–0)

● השער: נתי עזריה (59)
● המצטיין: נתי עזריה

הפועל טייבה לא נזקקה ליכו־לת משכנעת כדי לזכות במשחק החוץ ולשמר את סיכוייה במאבק על העליה לליגה הלאומית. שתי הקבוצות הציגו משחק חלש ודל באירועים, שהתנהל ברובו במרכז המגרש, והטיונות והבקעה התבס־סו על התקפות מתפרצות.

הלוץ טייבה, נתי עזריה, היה המצטיין והגיע לכמה הזדמנויות טובות לכיבוש שער. המשחק הוכ־רע בדקה ה־59, כשעזריה נגח ל־רשת כדור קרן שהגביה הנייב שריף.

שפט יעקב שמש, 1,000 צופים, ביפו.

גד לבנון

הפועל אשדוד – שמשון תל אביב 2–0 (0–0)

● השערים: אריק שריקי (46), זורי ברימבר (75)
● המצטיין: אריק שריקי

המאבק היה משעמם ודל הרבה אירועים. במחצית השניה היתה שמשון תל אביב עדיפה והיא הגי־עה לכמה הזדמנויות, בשתיים מהן היא הבקיעה את שערי הניצחון החשוב במאבקה על מקום בליגה הלאומית.

שפט יצחק בן יצחק, 500 צו־פים, באשדוד.

יוסי אהאבן

מכבי יבנה – ביתי"ר תל אביב 0–1 (0–1)

● השער: יבגין יקותמי (34)
● המצטיין: יבגין יקותמי

מכבי יבנה הזהיקה בידה בכל הכלים והקלפים כדי להעפיל לזו־בת הצמרת הנאבקת על העליה לליגה הלאומית, אבל בסיום 90 הדקות התברר ששער אחד שכבש הזר של ביתי"ר תל אביב יבגין יק־ותמי שיבש את התכניות של המקומיים והעניק שלוש נקודות לביתי"ר.

שחקני יבנה עשו הכל כדי לכ־בוש את הפירצה בשער הבית"רי, אבל ההחטאות היו רבות מדי, או החמיצו מתחום ריבוע.

גם אחרי שהורחק בדקה ה־29 אחרי פגיעה ביעקב סובול, לא השכילו היבנאים לנצל את יתרונם המספרי, וכפי שקורה פעמים רבות – מי שלא מבקיע, סופג. יקותמי ניצל טעות של הבלם בוגנלו שמסר לשוער, השת־לט על הכדור וקבע 0–1.

שפט סבי אלגזה, 800 צופים, ביבנה.

יצחק פרי

ד.א. כרמל – הפועל אשקלון 2–1 (1–1)

● השערים לאשקלון: שלומי עמר (38), אבי פרץ (50). לדלית אל כרמל: נימאם עטימי (36)
● המצטיין: שלומי עמר

דלית אל כרמל הופיעה עם הרכב צעיר, שכלל שחקנים שרק לפני שנה שיחקו בקבוצות הנערים, כולל שוער ומגינים. אולם זה לא הפריע לה לנהל מאבק שקול עם הפועל אשקלון ששחקניה בראו שאננים. אולם הנסיון הוא שהכריע את המאבק.

שפט יעקב שמש, 1,000 צופים, ביפו.

אייל הורן

הכח רמת גן – הפועל ירושלים 1–2 (0–2)

● השערים להכח: מאיר גודלפינגר (40), יצחק מוטרי (45). לירושלים: מוטי אהרון (85)
● המצטיין: יצחק מוטרי

הכח רמת גן שיפרה את מצבה בתחתית הטבלה. ברוב שלבי המחצית הראשונה היה משחק חלש ורצוף בפגיעות גופניות. אמיר גולה הורחק בדקה ה־25, אחרי שספג שני צהובים. כיבושו של יצחק מוטרי (הטוב במגרש) בדקה ה־35 עצר את המקומיים. בדקה ה־40 מסר מוטרי למאיר גו־לדפינגר שהבקיע מקרוב, 0–1. בזמן פציעות של המחצית הראשו־נה הגביה אלון יצחקי כדור קרן ומוטרי דחק מקרוב פנימה, 0–2.

חמש דקות לפני סיום המשחק נגח מוטי אהרון מקרוב פנימה וקבע 1–2.

שפט דוד מלכה ב', 1,600 צו־פים, ברמת גן.

גד לבנון

מכבי עכו – ס.ב. נס ציונה 0–2 (0–0)

● השערים: דני משה (70, 80)
● המצטיין: דני משה

המשחק היה חלש ללא אירועים מיוחדים, מלבד שתי הבקיעות של דני משה במחצית השניה. המסו־תוך ככל הנראה את גורלה של מכבי עכו לרדת לליגה א'. בדקה ה־82 הורחק המקומי יצחק דרזון אחרי שקיבל צהוב שני.

שפט יהושע לויה, 500 צופים, בעכו.

אייל הורן

טבלת הליגה הארצית

1.	עירוני ראשל"צ	26	17-46	54
2.	הפועל בית שאן	26	17-28	44
3.	ביתי"ר תל אביב	26	26-31	44
4.	הפועל טייבה	26	23-27	39
5.	שמשון ת"א	26	29-32	39
6.	הפועל בת ים	26	29-35	38
7.	הפועל חדרה	26	24-43	36
8.	מכבי יבנה	26	30-28	36
9.	הפועל ירושלים	26	26-36	32
10.	מכבי יפו	26	21-19	32
11.	הפועל אשקלון	26	30-37	31
12.	ס.ב. נס ציונה	26	33-36	30
13.	הכח רמת גן	26	33-38	27
14.	הפועל אשדוד	26	25-34	26
15.	מכבי עכו	26	42-26	21
16.	ד.א. כרמל	26	54-17	6

מלך השערים

1. דני משה (נס ציונה)	11
–. אבנר מרכר (שמשון ת"א)	11
–. ניר שיקורה (ראשל"צ)	11
–. יובל פילוס (ביתי"ר ת"א)	11
5. רמי ברדה (הפועל בת ים)	10
–. ניר לוי (נס ציונה)	10

משחקי המחזור הבא

הכח ר"ג – הפועל אשדוד	(0-1)
הפועל י-ם – מכבי יבנה	(3-2)
ביתי"ר ת"א – ראשון לציון	(3-0)
הפועל חדרה – בית שאן	(0-0)
הפועל בת ים – מכבי עכו	(1-1)
נס ציונה – דלית אל כרמל	(1-2)
הפועל אשקלון – מכבי יפו	(0-0)
הפועל טייבה – שמשון ת"א	(3-1)

בעיטה חופשית

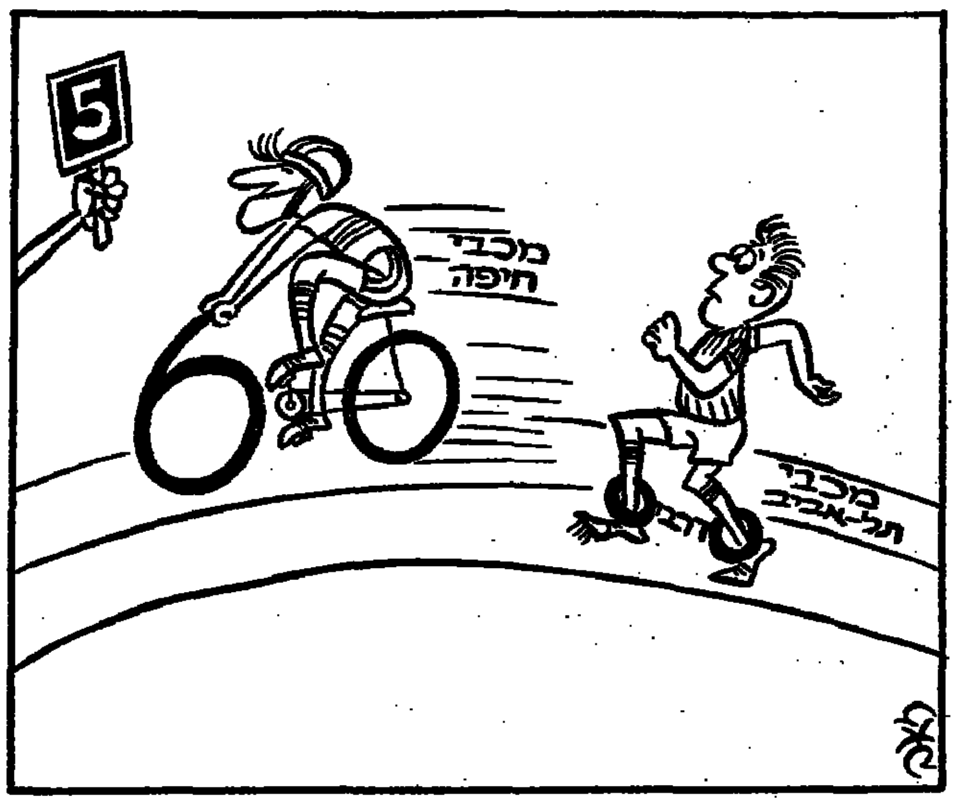

אנגליה: שבע קבוצות בסכנת ירידה

אוורטון הובסה 3–0 בלידס. יונייטד היום באיפסוויץ'; בלקבורן מחר בקובנטרי

רויטר (ווירט). מנצ'סטר יונייטד (היום באיפסוויץ') ובלקבורן (מחר ב־קובנטרי) לא שיחקו אתמול, והמוקד ההתעניינות בליגה האנגלית היה בתחתית.

שבע קבוצות נאבקות להימנע משני המקומות, המובילים לליגה הראשונה (אחרי שסווינדון כבר יר־דה). אוורטון, אחת מחמש הגדולות של הליגה האנגלית, קרובה לירידה אחרי 40 שנה בעקבות ההפסד את־מול 3–0 ללידס. מקאליסטר, ווטסון (שער עצמי) וויט הבקיעו. לראשונה העונה ירדה אוורטון אל מתחת לקו האדום והיא חייבת לנצח את ווימבל־דון בשבוע הבא, כדי להותיר לעצמה סיכוי להישאר בליגה.

גם מצבה של טוטנהאם החמיר בעקבות הפסד 2–1 לווימבלדון. הר־לדסורת' וקלארק כבשו לווימבלדון, ואילו שרינגהאם צימצם בבעיטת־11 מטרים אחרי שרוני רוזנטל הוכשל ברחבה. יריבותיה של טוטנהאם בתחתית סיימו בתיקו. אולדהאם נפרדה ב־0–0 משפילד וונסדיי ואי־לו מנצ'סטר סיטי חזרה מפיגור 2–0 נגד צ'לסי והשוותה ל־2–2.

'הקופ' המפורסם אחרי 88 שנה, בהפ־סד 1–0 לנוריץ'. בקיץ יהרס היציע וייבנה במקומו יציע ישיבה. הקהל הנלהב של ליוורפול נתן אתמול הצ־גת עידוד נפלאה. לאכזבתו, היה זה ג'רמי גוס מנוריץ' שהבקיע את הש־ער האחרון מול 'הקופ', ולא שחקן מקומי.

סווינדון, שכבר ירדה, ניצחה את ק.פ.ר. 1–3 בלונדון. זה היה ניצחון החוץ הראשון שלה העונה, במשחק החוץ האחרון. סאות'המפטון הביסה את אסטון וילה 1–4, כשמנויר לה טיסיה כובש צמד.

● ליגה ראשונה: נוטינגהאם ניצחה את פיטרבורו 2–3 והצטרפה לקריס־טל פאלאס בעלייה לליגה הבכירה. בארנסלי – סאות'המפטון 2–0; בול־טון – בירמינגהאם 1–1; דרבי – אר־קספורד 2–1; לסטר – סטוק 1–1; לוטון – סאות'אנד 1–1; מילוול – בריסטול סיטי 0–0; נוטס קאונטי – צ'ארלטון 3–3; סנדרלנד – פראנמיר 3–2; ווטפורד – פורטסמות 0–1; ור־סט ברומיץ' – ברמסבי 0–1.

● סקוטלנד: הדרבי הגדול של גלז־גו בין ריינג'רס לסלטיק הסתיים ב־1–1. שאר התוצאות: אברדין – דאנדי 1–1; דאנדי יונייטד – סט. ג'ונסטון 0–0; היברניאן – הארטס 0–0; מאדרוול – קילמרנוק 1–0; פארטיק – ראית' 2–2. הצמרת (מח־זור 41, שלושה לסיום): ריינג'רס 57 נקודות, מדרוואל 53, אברדין 50.

הטבלה האנגלית

1.	מנצ'סטר יונייטד	39	37-76	85
2.	בלקבורן	40	34-62	83
3.	ניוקאסל	41	41-80	74
4.	ארסנל	41	26-52	71
5.	לידס	40	37-58	66
6.	וימבלדון	41	56-54	65
7.	שפילד וונסדיי	40	51-73	62
8.	ליוורפול	41	52-58	60
9.	ק.פ.ר	40	60-60	56
10.	אסטון וילה	41	49-44	54
11.	נוריץ'	41	60-64	52
12.	וסטהאם	40	55-44	50
13.	קובנטרי	39	43-39	49
14.	צ'לסי	40	49-45	48
15.	מנצ'סטר סיטי	41	48-37	44
16.	טוטנהאם	40	57-51	42
17.	סאות'המפטון	40	61-46	42
18.	איפסוויץ'	40	58-34	42
19.	שפילד יונייטד	40	56-39	41
20.	אברטון	41	61-39	41
21.	אולדהאם	39	64-40	38
22.	סווינדון	41	95-47	30

סן ז'רמן אלופה

פאריס (רויטר). קבוצת פאריס סן ז'רמן זכתה אתמול באליפות צרפת בפעם השניה בתולדותיה, אחרי ניצ־חון 1–0 על טולוז. המגן הברזילאי ריקארדו כבש את שער הניצחון בד־קה ה־72 לעיני 30 אלף צופים נלה־בים בפארק דה פרינס. האליפות הקודמת של סן ז'רמן היתה ב־1986. מארסיי סיימה בתיקו 2–2 את משח־קה עם אוקזר ומפגרת אחרי סן ז'רמן בשבע נקודות, שני מחזורים לסיום. אנדרסון ובולי הבקיעו למארסיי.

שאר התוצאות: קאן – נאנט 4–0; אנז'ה – מונפלייה 2–3; לה האבר – מונאקו 1–0; לנס – סט. אטיין 3–1; ליון – ליל 0–0; מרטיג – בורדו 0–0; מץ – שטרסבורג 2–1; סושו – קן 0–0. הצמרת: (36) סן ז'רמן 55, מארסיי 48, בורדו 44.

● ספרד. דפורטיבו לה קורוניה איבדה אתמול נקודה חשובה כשסיי־מה ב־0–0 עם ראיו ואיאקנו. ברצלו־נה תשחק היום נגד ספורטינג גיחון.

● בלגיה. אנדרלכט – אוסטנדה 2–0; לומל – גנט 1–3; ליארסה – סרקל ברוז' 3–2; סטאנדרד ליאז' – אנטוורפן 0–0; שארלרואה – הארנם 2–1; אקרן – פ.צ. ליאז' 4–1; ברוז' – בנק 3–1; מכלן – מולנבק 3–1; פ.צ. ברוז' – סרינג 0–0.

● פורטוגל. בנפיקה ניצחה את בלנ־נשה 2–0 בחוץ. שאר התוצאות: פאר־קוס פריירה – בראגה 0–1; סלגואירוש – פמאליקאו 2–2; סטוב־אל – מרטימו 4–1; אסטורלה אמאדו־רה – ביירה מאר 2–2; ויל ויטנאה – באווישטה 0–0; גימאראיש – פאר־נשה 2–2. הצמרת: בנפיקה 46, ספורטינג 44 (משחק חסר), פורטו 38 (שני משחקים חסרים).

● רומניה. גלוריה ביסטריטה זכתה בגביע הרומני אחרי ניצחון 1–0 בג־מר נגד אוניברסיטה קראיובה.

מהפך: קייזרסלאוטרן (2–0 על דורטמונד) הדיחה את באיירן

מינכן (רויטר). המאבק בצמרת הגרמנית קיבל תפנית דרמטית, אח־רי שקייזרסלאוטרן עלתה למקום הראשון בעקבות ניצחון 2–0 על בו־רוסיה דורטמונד. באיירן מינכן, שתוצאת משחקה נגד נירנברג בוט־לה כבור, השיגה רק תיקו 1–1 בק־ארלסרואה וירדה למקום השני.

נראה ששום דבר לא הולך לבאיי־רן בשבוע האחרון. באיירן הובילה משער בדקה השמינית (וויצק) אך קארלסרואה השוותה בדקה ה־34 (קרלי). לאחר ההפסקה הורחק וואווז'יניאק מבאיירן, שעלתה לשחק ללא מתיאוס הפצוע.

קייזרסלאוטרן לא התקשתה מול דורטמונד וניצחה משערים של קונץ (17, בעיטת־11) וקוקה (69). שאר התוצאות: לברקוזן – שטוטגרט 1–1; מנשנגלדבאך – פ.צ. קלן 4–1; פרנקפורט – המבורג 1–1; נירנברג – ואטנשייד 1–4; שאלקה – דויס־בורג 3–1; פרייבורג – לייפציג 1–0; דרזדן – ורדר ברמן 1–0.

הטבלה הגרמנית

1.	קייזרסלאוטרן	33	35-61	41
2.	באיירן מינכן	32	37-61	40
3.	קרלסרואה	33	38-45	38
4.	לברקוזן	33	45-57	37
5.	דורטמונד	33	44-45	37
6.	פרנקפורט	33	39-54	36
7.	דויסבורג	33	50-41	36
8.	מנשנגלדבאך	33	55-63	35
9.	שטוטגרט	33	43-48	35
10.	ורדר ברמן	33	42-47	34
11.	פ.צ. קלן	33	48-47	34
12.	המבורג	33	48-47	34
13.	דרזדן	33	41-53	34
14.	שאלקה	33	48-38	29
15.	נירנברג	33	46-49	28
16.	פרייבורג	33	57-52	26
17.	ואטנשייד	33	60-43	21
18.	לייפציג	33	86-30	17

הצעה באיטליה: 3 נקודות לניצחון

רומא (רויטר). ראשי הליגה האי־טלקית הגישו הצעה להתאחדות ה־איטלקית ולראשי המועדונים בליגה להעניק שלוש נקודות לניצחון, הח־ל בעונה הבאה. השיטה, שהונהגה לראשונה באנגליה לפני 12 שנים ואומצה בכמה מדינות (בהן ישראל), אומצה גם על ידי פיפ"א ובמונדיאל בארה"ב יוענקו שלוש נקודות לניצחון.

"מתן שלוש נקודות לניצחון יעו־דד את המשחק ההתקפי וימנע מקבו־צות לשחק על תיקו", אמר לוצ'יאנו ניצולה, נשיא הליגה.

מאבק על גביע אופ"א במחזור האחרון בליגה

המאבק על גביע אופ"א וגם הי־רידה יגיע היום לשיאו במחזור האח־רון הליגה האיטלקית. המשחק המרכזי יפגיש את פוג'יה ואת נאפולי, כאשר המנצחת תשתתף בעונה הב־אה בגביע אופ"א והמפסידה לא, אם כי תיקו עשוי להספיק לשתי הקבו־צות, אך תלוי בתוצאות האחרות.

שאר המשחקים: אטאלנטה – אינ־טר; קרמונזה – קוריינו; יובנטוס – אודינזה; לאציו – קאליארי; מילאן – רג'יאנה; רומא – טורינו; סמפדוריה – לאציה. במשחק שהוקדם ליום שי־שי סיימו פארמה ופיאצנצה ב־0–0.

● רוד חוליט אישר אתמול כי ישחק במילאן בעונה הבאה, אך אמר כי עדיין לא חתם על החוזה עם הקבוצה. חוליט בן ה־31 יפרד היום מסמפדו־ריה ומאוהדיה במשחק נגד גנואה.

כדורסל: ניצחון שלישי בראשל"צ יכתיר הערב את הפועל כאלופה

קבוצת הכדורסל של הפועל ראש־ון לציון תוכל לזכות כבר הערב (20.30) באולם שני ברציפות, אם תנצח באולמה הביתי את מכבי ראש־ון לציון במשחק השלישי בסידרת הגמר.

הפועל ניצחה העונה את מכבי חמש פעמים: פעמיים בליגה, פעם בגמר הגביע ופעמיים נוספות בשני המשחקים הראשונים בסידרת הגמר, 15–26 ו־21–26.

כפיר הפתיע את פז ואילוז ב־200 מטר

גולן כפיר הפתיע אתמול בתחו־רות האתלטיקה הבין אגודתית בהד־יוקי, כשניצח בריצה ל־200 מטר בז־מן של 21.59 שניות. הוא הקדים את עדי פז ואיתי אילוז.

בקפיצה לרוחק ניצח רוגל נחום – 7.36 מטר; ב־1,500 מטר קבע דב קרמר 3:25.48 דקות. נשים: 200 מטר – גלית מרקין 26.10 שניות; 1,500 מטר – עינה לנקרי 4:25.60 דקות.

מדליית כסף לצוות בכר ושמש בתחרות בדגם 470 בצרפת

שי בכר וארז שמש זכו במדליית הכסף בתחרות בינלאומית בדגמים אולימפיים במפרשיות מדגם 470 שנערכה בהייר, צרפת. במקום הר־אשון זכה צוות איטלקי. בתחרות השתתפו 82 שייטים מ־25 מדינות. ניר חזן שגשל סיים במקום ה־31 ובין הנשים הודגו שני קרמי ועגת פבריקנט במקום ה־23.

בתחרות המקבילה בגלשנים אר־ליספיים סיים רועי חגו מאילת במ־קום החמישי, מ־80 משתתפים. גיא פרידמן סיים שביעי ובין הנשים הד־גה מיכל היין שביעית.

● בליגה הלאומית במחודרים נבדה קרית טבעון על פתח תקוה 15–9; אס"א תל־אביב על גוש דבולון 5–4 וקריית אונו על ירושלים 24–4. לפ־לייאוף העליון העפילו אס"א, קרית טבעון וגוש דבולון.

הצוות הרפואי באימולה שבאיטליה מנסה להחיות את הנהג האוסטרי רולאנד ראצנברגר, שנהרג בהתרסקות מכוניתו שנסעה במהירות של 290 קמ"ש, במירוץ המוקדם בגראנד פרי של סאן מרינו. תצלום: רויטר

הנהג האוסטרי ראצנברגר ניספה בתאונה במירוץ מוקדם באימולה

אימולה, איטליה (רויטר). נהג ה־פורמולה־1 רולאנד ראצנברגר נהרג שלשום בתאונה במהלך המירוצים המוקדמים לקביעת מיקצה הדירוג, לקראת הגראנד פרי של סאן מרינו היום (שידורים ישירים ביורוספורט וסטאר־ספורט).

ראצנברגר, שנהג במכונית מדגם סימטק, התהפך באחת הפניות במהי־רות של יותר מ־290 קמ"ש. אחרי טיפול במקום, הוטס במסוק במצב אנוש לבית חולים בבולוניה. כעבור שעות אחדות הודיע בית החולים על מותו.

ראצנברגר האוסטרי היה נהג מק־צועי ב־11 השנים האחרונות. הוא השתקע במונאקו והיה חבר קרוב של בני קבוצת בנטון, מיכאל שומאכר וג'יי־ג'יי לאטו. השניים לא חזרו להת־חרות במירוץ המוקדם בשבת. גם איירטון סנה היה כה מזועזע מהתאו־נה, שלא חזר למירוץ המוקדם של שבת, אבל התוצאה שלו ביום שישי הספיקה לו לזכות במקום הראשון לקראת המירוץ שיהיה היום.

זו הפעם הראשונה שנהג פורמו־לה־1 נהרג בתאונה, מאז מותו של האיטלקי דה אנג'ליס בשנת 1986.

סאן מרינו: ההזדמנות של סנה להציל את עונת המירוצים

מאת יעקב צלאל

איירטון סנה מקבוצת פרארי, הוא המועמד העיקרי לנצח בגראנד פרי של סאן מארינו, שיזנק היום באימו־לה ב־14.30. המירוץ אמנם מתקיים באיטליה, אך הוא בחסות הרפובלי־קה העצמאית של סאן מרינו, שביצ־עה את המהלך כדי שלאיטליה יהיו שני מירוצים בעונה שמונה 16.

סנה לא צבר שום נקודה בשני המי־רוצים הראשונים, סוג כשלון שלא הכיר בעשר שנותיו הראשונות ב־פורמולה־1. הכשלון היה לשברה כשני נצחונותיו של מיכאל שומאכר מבנטון פורד, יריבו העיקרי לאלי־פות. אולם למרות הכשלונות הפגין סנה כושר טוב בשני המירוצים. הוא זינק מהמקום הראשון במסלול. בבר־זיל איבד סנה את ההובלה בעת החל־פת צמיגים הדלוק, שהיו איטיים מאלה של שומאכר. אלמלא תקלה זו, ספק אם שומאכר היה מסוגל לעקוף את סנה, וספק אם סנה היה עו־שה את הסיבוב על המקום (ספין) שעשה במרדף אחרי שומאכר ופרש מהמירוץ.

מצבו של סנה היה טוב עוד יותר בגרנד פרי הפסיפי באווידה שביפן. סנה הקדים את שומאכר במעקף המירוץ, אף שצורת המסלול אמורה היתה להעניק לבנטון. אלא שהפעם זינק סנה גרוע מאוד, לראשונה אחרי מירוצים רבים. שומאכר זינק מצויין. מאחורי סנה היה הפיני הצעיר מיקה האקינן במקלארן פג'ו, שפגע בו מאחור בפניה הראשונה, סובב את מכוניתו של סנה על צירה ודחק אותה אל מחוץ למסלול. באותו רגע הוכרע המירוץ, מאחר שהשנה יש שני מתורים ועוד 24 משתתפים.

בין המשתתפים ניתן למנות גם את נהגי קבוצת פרארי. למרות ה־תוצאות הטובות יחסית – ז'אן אלזי שלישי במירוץ הראשון, וגרהארד ברגר שני במירוץ השני – הקבוצה מרוחקת שניה, אך בפיגור ניכר בבי־צועי המכוניות, אחרי וויליאמס ובנ־טון.

ביפאן נתמכה פרארי בניסיון לס־גור את הפער על ידי שימוש במער־כת לבקרת אחיזת מסלול, האסורה לשימוש החל מהשנה. המקרה נחשף כשניקולה לאריני, המחליף את אלזי שנפצע באימונים, חשף בשיחה עם עיתונאים את הימצאותה של המער־כת האסורה במכונית. מאז עושות התאחדות הספורט המוטורי והתאח־דות בוני המכוניות מאמצים להעמיד את פרארי לדין, בטענה להוכיח את אשמתה. אם תימצא אשמה, תעמוד פרארי לתקופה ארוכה מהמירוצים.

שום גורם בגראנד פרי אינו מע־וניין בכך, ודאי לא המארגנים בסאן מרינו, באוטודרומו ע"ש אנצו ודינו פרארי, המחשב למירוץ הביתי של פרארי; אם המכוניות האדומות לא יהיו על המסלול, הקהל ייעדר מהמי־רוצים.

אבל גם אם פרארי תהיה שם, יתנ־הל הקרב העיקרי בין הוויליאמס־רנו של סנה לבנטון־פורד של שומאכר. לסנה זו ההזדמנות האחרונה להציל את העונה, והמסלול של אימולה מתאים לו במיוחד.

● בתחרות ארצית בירי בחץ וקשת ניצח ירון קלטניק שצבר 1,258 נקו־דות, ובין הנשים לובה גולדנשטר שצברה 1,135 נקודות.

הקרב האחרון על הכרטיס לגמר

הדרמה לשיאה: באווירה חמה יתמודדו הערב (20.30) באוסישקין 2 הגדולות של הפועל, מתל אביב ומירושלים, על הזכות להיאבק עם מכבי ת"א על האליפות

מאת אלי פרוסי

הפועל תל אביב תארח הערב (20.30, שידור ישיר בערוץ המפורט בכבלים) את הפועל ירושלים במש־חק החמישי והמכריע בין הקבוצות על העלייה לגמר הגמר סל, ועל הז־כות להתמודד עם מכבי ת"א על זכייה בכתר האליפות.

סידרת חצי הגמר בין הקבוצות היא עד כה העתק דומה למה שהיה בעונה שעברה. בהתאם לכך צריכה הפועל ת"א לשחזר את בכורה מ־אשתקד (96–76). אולם יש לזכור שאז שיחקה ירושלים בלי ארז חזן ואם הפועל ת"א רוצה לשחזר את ההיסטוריה היא חייבת להכתיב את הקצב, להימנע מאיבודי כדורים רבים שאיפיינו אותה בסידרה, ועל ידי עזרה בהגנה של שחקניה לא לאפשר לירושלים לנצל את בעיית התיאום בהגנה ממנה סובלים שחקני הפנים.

תומר שטיינהאואר: "המטרה של־נו היתה להחזיר את יתרון הביתיות, אחרי ההפסד במשחק הראשון, ואת זה השגנו. נכון שיש לנו בעיות תי־אום בשמירה, אבל אנחנו צריכים ל־חשוב איך אנחנו מנצלים את היתרונות שלנו, ובעיקר את יתרון הגובה. אני מקווה שיהיה משחק רגוע ושנצא בכבוד. אני נגד התנהגו־יות של השתוללות האוהדים וההתב־טאות על התקשורת, למרות שהשופטים והתקשורת נגררו".

גם אם הפועל ירושלים תפסיד הערב, הקבוצה, ובעיקר מאמנה יורם הרוש, עשו מעל ומעבר בסידרה הז־את. עם זו אחר זה עדי גורדון המוחלים לאיכות ממולה ממושכת, ירושלים הכתיבה את הקצב בסידרה והחמישי־ית האתלטית בהן ניקס חרוש, היקשה על הפועל ת"א. מבחינה מספרית כב־רזן ירושלים הערב תלוי בהספק הנ־קודות של מיקי ברקוביץ'. כשברקוביץ' קלע מעל 10 נקודות ירושלים מנצחת.

אמש אמר מיקי ברקוביץ': "אני מקווה שנעשה הערב היסטוריה. אנחנו מרגישים טוב באוסישקין. אני מקווה שנעשה זאת הערב ובגדול".

על ליאור אדרישי, הצל של ברקו־ביץ' בסידרה הזאת, אמר מיקי: "אד־רישי שומר עלי בצורה מאוד ברוטאלית. השופטים נותנים לו יד חו־פשית מדי. לפי דעת רבים, עם סגנון השמירה שלו, התפיסות בגוף וכו' הוא לא יכול לגמור מחצית בלי לקבל 5 עבירות. אבל אני לא מתלונן. אם שופט לא רואה זה המינוס שלו".

המלחמה הקרה בין המועדונים נמשכה בסוף השבוע. הנהלת הפועל תל אביב הודיעה אמש, כי כל הכר־טיסים למשחק נמכרו וכי המשטרה מבקשת ממי שאין בידיו כרטיסים לא לבוא הערב לאוסישקין. הנהלת ירושלים קבלה על כך שהנהלת הפו־על ת"א סירבה למכור כרטיסים ל־אוהדי הפועל ירושלים ועל כך שדרשה תעודות מזהות מרוכשי הכרטיסים. ההנהלה הירושלמית הו־דיעה לעיתונות כי ח"כ אברהם בורג, הידוע כאוהד הפועל ירושלים, מת־כוון לפנות היום לערכאות משפטי־ות, כדי לפתור את הבעיה. נאמר גם, כי ח"כ בורג פנה במכתב לדני קסטן, יו"ר איגוד הכדורסל, בבקשה להסדיר את העניין.

בתגובה אמר גבי אביבזר, יו"ר הפועל ת"א: "זו עוד הסתה ופרובוק־ציה של הנהלת הפועל ירושלים, שהגיעה עד כדי זריקת אבנים עלי ועל צבי שרף מאמן הקבוצה במשחק האחרון בירושלים. זה פשוט שקר וכ־זב".

ישפטו: דוד דגן וראובן וירובניק.

השבוע בכדורסל

יום ראשון
● חצי גמר הגמר סל, משחק חמישי: הפועל ת"א – הפועל ירושלים.

יום שני
● גמר סל נשים, משחק שני: א.ס. רמת השרון – אליצור חו־לון (1–0 לחולון).
● גמר סל נוער, משחק ראשו־ן: הפועל חולון – מכבי ת"א.

יום רביעי
● גמר הגמר סל, משחק ראשו־ן: מכבי ת"א – הפועל ת"א/הפועל י-ם.

יום חמישי
● גמר סל נשים, משחק שלי־שי: אליצור חולון – א.ס. רמת השרון.
● גמר סל נוער, משחק שני: מכבי ת"א – הפועל חולון.

תצלום: רויטר

ג'ראלד ווילקינס מקליבלנד קאבלירס (משמאל) מטביע בדונק מול שמירה של הוראס גראנט משיקאגו בולס, במשחק הפתיחה בסיבוב הראשון בפלייאוף בליגת המקצוענים. שיקאגו ניצחה 104–96.

שיקאגו החלה בהגנה על התואר

שיקאגו (רויטר). סקוטי פיפן עם 31 נקודות, 12 ריבאונדים, חמישה אסיסטים וארבע חטיפות הוליך את האלופה שיקאגו לניצחון ראשון בפ־לייאוף. שיקאגו, שזכתה בשלוש אליפויות ברציפות, ניצחה 104–96 את קליבלנד קאבלירס והובילה 0–1. סקוט וויליאמס הוסיף 21 נקו־דות, וטוני קוקץ' 11 נקודות ושמו־נה ריבאונדים ב־16 דקות. ג'ראלד ווילקינס בלט בקליבלנד עם 23 נקודות.

ניו יורק ניקס – ניו ג'רזי נטס 91–80 (0–1 לניו יורק). צ'ארלס סמית מחק אתמול לפנות בוקר את הטראומה שהותיר בתקופת המשחק המכריע בפלייאוף בשנה שעברה נגד שיקאגו, כשהוליך את ניו יורק לניצחון עם שמונה נקודות (17 בסך הכל) בארבע הדקות האחרונות. פטריק יואינג בלט עם 25 נקודות ו־13 ריבאונדים. דריק קולמן קלע 27 נקודות לניו ג'רזי, שלא קלעה סל שדה בחמש הדקות האחרונות של המשחק.

יוטה הפתיעה בסאן אנטוניו

סאן אנטוניו ספרס – יוטה ג'אז 106–89, 84–96 (1–1). מלך הסלים של העונה הסדירה, דייויד רובינסון, סיים את המשחק עם 25 נקודות וש־מונה ריבאונדים. קארל מלון קלע 36 נקודות ליוטה. במשחק השני בסיד־רה שהיה אמש בסאן אנטוניו ניצחה יוטה 84–96 והשוותה ל־1–1.

יוסטון רוקטס – פורטלנד טרייל בלייזרס 114–104 (0–1 ליוסטון). האקים אולאג'ואן עם 26 נקודות, עשרה ריבאונדים ושש חסימות, והו־רנן מאקסוול עם 24 נקודות הוליכו את יוסטון לניצחון. קלייד דרקסלר קלע 26 לפורטלנד וטרי פורטר הו־סיף 21, אבל זה לא הספיק.

פיניקס סאנס – גולדן סטייט ווריי־רס 111–104 (0–1 לפיניקס). צ'ארלס בארקלי עם 36 נקודות וקווי־ן ג'ונסון עם 24 נקודות ושבעה אסיסטים בלטו בפיניקס.

מיאמי היט – אטלנטה הוקס 93–88 (0–1 למיאמי). אלופת המזרח אטלנטה, הפסידה בביתה ביום שישי לפנות בוקר. גלן רייס ממיאמי קלע ארבע נקודות ב־37 השניות האחרו־נות (13 בסה"כ), והוליך את קבוצתו לניצחון הראשון אי־פעם באולמה של אטלנטה. סטיב סמית היה הבולט ב־מיאמי עם 22 נקודות. בימבו קולס הוסיף 17 נקודות, שישה ריבאונדים וחמש חטיפות. קווין וויליס קלע 17 נקודות וקלט 16 ריבאונדים לאטלנ־טה.

אינדיאנה פייסרס – אורלנדו מג'יק 89–88 (0–1 לאינדיאנה). אורלנדו הפסידה במשחק הבכורה שלה בפלייאוף, מסל שלוש נקודות ביירון סקוט, שתי שניות לסיום ה־משחק. רג'י מילר בלט באינדיאנה עם 24 נקודות. שאקיל אוניל סיים את המשחק עם 24 נקודות, 19 ריב־אונדים וחמש חסימות לאורלנדו.

סיאטל סופרסוניקס – דנבר נאגטס 106–82 (0–1 לסיאטל). סיאטל ממשיכה להציג את המשחק הקבוצ־תי שלה גם בפלייאוף: דטלף שרמפף 21 נקודות, גארי פייטון 20, שון קמפ 16, ריקי פירס 13. בראיין וויליאמס קלע 15 לדנבר.

אילת מתלבטת בין רכישת דיירון ניקס או אנדרו קנדי

מאת אלי פרוסי

הנהלת הפועל אילת והמאמן ישראל לב קיימו שלשום ישיבה רא־שונה לגבי מיבנה הקבוצה לעונה הבאה. המגמה היא לרכוש רכז צעיר, כשהמועמד הראשי הוא גיא קטסור מא.ס. רמת השרון. ראשי הקבוצה מנהלים מו"מ עם ג'ו דאוסן לגבי העונה הבאה, אולם בין הצדדים יש פער כספי שכרגע אינו ניתן לגישור. המועמדים העיקריים להחליף את דאוסן הם דיירון ניקס, ששיחק לפני שנתיים במכבי ת"א והעונה הוא הזר השלישי של יובנטוד בדאלונה, ואנ־דרו קנדי ששיחק אשתקד בגליל העליון ובעונה במונפלייה מצרפת.

● מכבי ת"א. רלף קליין, המנהל המקצועי, חזה בסוף השבוע בשלושה משחקים באיטליה. קליין ראה את המשחק המכריע בין סטפאנל טריאסטה לפורטיטודו בולוניה (73–72), במטרה לעקוב אחרי דן גאי (32, 2.07) הזר של בולוניה, המשחק שמו־נה שנים באיטליה. כן מקיימת הנה־לת הקבוצה מעקב אחרי שחקנים נוספים, בהם הסלובני ראדיצ'ב צ'ורצ'יץ', שנבחן בקבוצה אשתקד.

● הפועל גבעתיים. ראש העירייה אפי סטנצלר אמור להכריע בימים הקרובים מי יהיה יו"ר הקבוצה. התפ־קיד יוטל כנראה על מיכה שמבן בן ה־76, מנהל מחלקת הנוער, שיפעל יחד עם איש העסקים מוטי סיקצקי. תקציב הקבוצה בעונה הבאה יהיה כמליון דולר, המועמדים העיקריים לאמן את הקבוצה הם מאיר קמינסקי וארז ארלשטיין.

● בוריס פולק סיים במקום השביעי מ־72 משתתפים בתחרות הגביע הע־ולמי בירי ברובה זעיר, 60 כדור במצב שכיבה, כשצבר 593 נקודות. התחרות נערכה בהוואנה שבקובה.

מנסדורף הודח ברבע גמר מינכן

נוצח בשתי מערכות בידי קארבאכר, אחרי שהשלים ניצחון על בראש במשחק שהופסק ביום ה' בגלל גשם

מינכן (רויטר). עמוס מנסדורף נו־צח ברבע הגמר בטורניר מינכן 6–3, 7–5 בידי הגרמני ברנד קארבאכר. לפני כן השלים מנסדורף ניצחון ב־סיבוב השני נגד הגרמני קארסטן בר־אש. המשחק הופסק ביום חמישי במצב 1–1 במערכות ומנסדורף ניצח במערכה המכרעת 7–6 (8–6).

מיכאל שטיך (מדורג 2) ניצח את־מול בחצי הגמר את אנדריי צ'סנוקוב 6–1, 6–2, 6–0. פטר קורדה (5) גבר על קארבאכר 6–2, 6–3.

● סרג'י ברוגרה ותומאס מוסטר ייפגשו היום בגמר הטורניר במדריד. אלוף השנה שעברה ברוגרה, ניצח בחצי הגמר את בן ארצו אלכס קורט־חה 6–7, 6–2. מוסטר ניצח את חיימה איזגה מפרו 6–0, 7–5, 6–3. ברוגרה ומוסטר נחשבים לשחקני החימר ה־טובים ביותר כיום וצפוי גמר מרתק.

● שתי המדורגות הראשונות בטור־ניר המבורג יתמודדו היום בגמר. שטפי גראף (1) ניצחה את המדורגת שלישית יאנה נובוטנה 6–3, 6–3. אראנצ'ה סאנצ'ז ויקאריו (2) הביסה את סאבינה האק (6, גרמניה) 6–1, 6–1.

صكنا من الأمل

היום בצהרים ייערך טקס חילופי מפכ"לים בלשכת ראש הממשלה

ניצב אסף חפץ יועלה לדרגת רב ניצב וימונה למפכ"ל במקום רפי פלד

מאת ראובן שפירא

בטקס שייערך בלשכת ראש הממשלה היום בצהרים, ימונה ניצב אסף חפץ כמפכ"ל החדש של המשטרה ויועלה לדרגת רב ניצב. במסדר מסורתי שיתקיים לאחר מכן בחצר המטה הארצי בירושלים, יעביר מפכ"ל המשטרה היוצא רפי פלד את תפקיד המפכ"ל, לאחר 13 חודשים בלבד, לידי אסף חפץ, ייפרד מה־משטרה ויעזוב בנסיעה במכונית השרד את תחומי המטה הארצי.

קציני משטרה רבים הביעו צער על עזיבתו המוקדמת של המפכ"ל היוצא פלד, שהסתבך בפרשה של קבלת הנחות מבתי מלון ונאלץ לפרוש, אבל קציני משטרה בכירים סבורים כי לא יהיו זעזועים בצמרת המשטרה וכי המפכ"ל החדש חפץ, ששימש עד כה כממלא מקום המפכ"ל והמפקד מחוז המרכז ומכיר היטב בבעיות ובמשימות המשטרה, ייכנס לתפקידו בצורה חלקה.

אחת הבעיות המרכזיות שהמפכ"ל החדש יצטרך לפתור בעתיד הקרוב היא פרשת ההתבצרות של עוזי משולם וחסידיו ביהוד, הנמשכת כבר כחודש וחצי וגורמת טרדה רבה למשטרה ולתושבים המתגוררים בשכנות לרב. בימים האחרונים, נוכח פרובוקציות שונות של משולם ואנשיו המזוינים, שמאיימים לפתוח באש על שוטרים ומשליטים סגור בסביבתם, הגיעו בצמרת המשטרה למסקנה כי אי אפשר למשוך זמן רב את הטיפול בפרשת משולם הפוגעת קשה ביוקרת המשטרה ומסכנת אזרחים שלוים.

משה בלוך בן זאב
ממקימי ובוני סולל־בונה
איננו
אבלים: אשתו דבורה
ילדיו, נכדיו, ניניו ואחותו
הלויה תצא ביום א' 1.5.94 בשעה 3.15 אחה"צ
מבית דוב בכפר בילו
(ע"י הרבנות) לבית העלמין של כפר בילו.

שר החוץ האיראני: נמשיך לתמוך בארגוני הסירוב

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

איראן תוסיף לתמוך בחמאס ובארגונים הפלשתיניים המתנגדים לתהליך השלום, כך הצהיר שר החוץ האיראני עלי אכבר ולאיאתי בסוף השבוע. המדינאי האיראני דיבר עם כתב העיתון "וואשינגטון פוסט" במהלך ביקור בניו־יורק, לרגל מפגש שרי החוץ של מדינות האיסלאם בנושא המשבר בבוסניה.

בהתייחסו להסכם בין ישראל לאש"ף, אמר ולאיאתי כי ממשלת טהראן תתמיד בתמיכתה בארגונים איסלאמיים מיליטאנטיים, המנהלים מאבק אלים נגד ההסכם. לדבריו, אש"ף אינו מייצג את האוכלוסייה בשטחים הכבושים ולכן איראן דוחה את ההסכם מספטמבר 1993 לכינון ממשל עצמי מוגבל בעזה וביריחו.

במקום זאת היא תוסיף לתמוך "בכל המאבקים נגד מימוש זכויותיהם, בין אם הם משתייכים לחמאס ובין אם הם חברים בקבוצות אחרות", אמר ולאיאתי, והכחיש שאיראן מספקת סיוע צבאי לחמאס. הוא ציין כי ממשלתו מסתפקת בגיבוי פוליטי ורגשי למתנגדי ההסכם.

השר האיראני האשים את ממשל קלינטון בניהול מדיניות מוטעית וחד־צדדית בתהליך השלום, שכן אין רגליים במציאות להנחה שאש"ף הוא נציגם המוסמך של הפלשתינאים. לטענתו, רוב הפלשתינאים מתנגדים בעליל להסכם.

בהמשך הראיון רמז ולאיאתי כי ארצו מעוניינת בשיפור היחסים עם ארצות־הברית, והצביע על כרסום רב ביחסים עם ממשל קלינטון, בהשוואה לממשלים קודמים.

כרוז של המטה הצעיר במפ' העבודה תוקף את המדיניות הכלכלית של הממשלה

מאת ירח טל, כתב "הארץ" לענייני מפלגות

המטה הצעיר של מפלגת העבודה הפיץ אתמול כרוזי תעמולה הקוראים להצביע עבור רשימת העבודה בראשות הברפלד להסתדרות, ובהם ביקורת קשה על מדיניותה הכלכלית של ממשלת העבודה. בכרוז נאמר כי הממשלה הנוכחית ממשיכה את המדיניות של ממשלת הליכוד, וההסתדרות היא הגוף היחיד שנותר להגן על השכבות החלשות. במפלגת העבודה הגיבו על כך בתדהמה וזעם.

שר האוצר, אברהם שוחט, אמר כי מדובר בכרוז "לא הגון" שאינו משקף את המציאות, ומן הראוי שמפלגת העבודה תמצא דרכי תעמולה יעילות יותר. השר בנימין בן־אליעזר העריך כי הכרוז הוכן והופץ שלא בידיעתו של מנכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, וקרא לו להסתייג מתוכנו ולהפסיק את הפצתו. אך מזכ"ל ההסתדרות לא הסתייג מתוכן הכרוז, וטען בתגובה כי זכותו של המטה הצעיר לנהל מסע בחירות על פי שיקול דעתו. חברי המטה הצעיר בראשותו של מזכיר המשמרת הצעירה, עופר דקל, התנפשו לחדרים מש"ס, ורקדו לצלילי מוסיקה דתית מול עוברים ושבים בצומת הרחובות ריינס־פרישמן והכיכר ליד מזרקת אגם.

אנו מודיעים בכאב רב
על פטירת אהובנו
עו"ד **ויקטור חזן**
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, כ' אייר תשנ"ד (1.5.94)
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין של רמת־השרון, צמוד לצומת מורשה
המשפחה המתאבלת

הבית הלבן החליט לנקוט קו תקיף: המשך אמברגו על עיראק, ושימוש אפשרי בכוח בהאיטי

סקר טלוויזיוני: רק אחד מעשרה אמריקאים מרוצה מתפקודו של קלינטון בתחום יחסי החוץ

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הבית הלבן קיבל בסוף השבוע שורה של החלטות שמטרתן הצגת מדיניות חוץ אקטיבית יותר של ממשל קלינטון: אפשרות של שימוש בכוח בהאיטי והמשך האמברגו על עיראק. ההחלטות התקבלו בשל דאגה גוברת בבית הלבן נוכח גל חדש של ביקורת חריפה מצד חוגי עלית, בכללם מנהיגים דמוקרטיים מרכזיים.

מקורות מדיניים בוואשינגטון אמרו, כי בין השאר משתמש עתה הממשל בתהליך השלום במזרח התיכון כדי לצבור אמינות בתחום מדיניות החוץ. כך, למשל, מוסברת החלטתו של מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, להישאר באזור כדי להיות נוכח בחתימה על ההסכם בין ישראל לאש"ף.

סקר שערכה רשת הטלוויזיה סי־בי־אס, העלה כי רק אחד מעשרה אמריקאים מרוצה מתפקודו של קלינטון בתחום יחסי החוץ. עם זאת, כל הסקרים מגלים, כי הציבור לא תומך במעורבות אמריקאית באזורי סכסוך. עיתוני סוף השבוע היו גדושים מאמרים וקריקטורות הלועגות לפער בין המלל "הגברי" של קלינטון לבין הביצוע הדל בבוסניה, בצפון קוריאה, בהאיטי, בסין ובסומליה. פרשנים מצביעים שזהו ההסבר להחלטות הממשל לאמץ מדיניות תקיפה יותר כלפי המשטר הצבאי בהאיטי ולגייס תמיכה בינלאומית לחידוש הסנקציות נגד עיראק.

במאמר ששלח מריאר לעיתון "ניו יורק טיימס" (שגר בתוך החודש, הקודם הסביר את המדיניות כלפי סין), מסביר כריסטופר את הצורך בהמשך הסנקציות נגד משטרו של סדאם חוסיין ודוחה את ההצעות לשנות את המדיניות כלפי עיראק. המאמר נועד לגייס תמיכה ציבורית בשל לחצים שמפעילות כמה חברות במועצת הביטחון להסיר אחדות מהסנקציות לקראת הדיון בחידושן בחודש הבא.

כריסטופר טוען, כי עיראק שמה ללעג את החלטות מועצת הביטחון, ובכלל זה התחייבויות שנטלה על עצמה לאחר מלחמת המפרץ, בעיקר כלפי כווית. הוא מזכיר את הניסיון לרצוח את הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש בביקורו בכווית, את רצח השייח אל תמימי בידי סוכנים עיראקים בביירות ואת גירוש ערביי הביצות בדרום עיראק על ידי ייבושן.

כריסטופר מזכיר את השמדת כפרי הכורדים בצפון עיראק, השמדת 50 אלף אזרחים כורדים, כמו רצח בגז של 3,000 תושבי העיר חאלאבג'ה.

כריסטופר דוחה את הטענה, כי יש להקל בסנקציות על עיראק, נוכח הנכונות שמגלה סדאם חוסיין לציית לתנאי האו"ם בתחום נשק ההשמדה.

המזכיר קובע, כי הסנקציות שוחקות את תמיכת הציבור העיראקי בשליט. לדעתו, סדאם מקווה כי יצירת אשליה על נכונות תוכנית החימוש הגרעינית, הכימית והביולוגית, תגרום למועצת הביטחון להסיר את הסנקציות האוסרות יצוא נפט מעיראק.

כריסטופר טוען, כי סדאם מבקש לגייס מקורות מימון לצורך הצטיידות מחודשת בנשק, שמופנה, ללא היסוס, נגד עמו ושכניו. המזכיר מדגיש, שהשליט העיראקי עושה שימוש ציני בסבלם של בני עמו, כדי להיחלץ מהסנקציות. הוא אומר, כי הסבל אמיתי, אך האחריות לכך רובצת על כתפיו של השליט העיראקי ולא לפתחה של הקהילה הבינלאומית.

כריסטופר קורא לסולידאריות בינלאומית שהחלה לתת אותותיה הראשונים, עם נקיטת צעדים ראשונים של ציות עיראק להחלטות מועצת הביטחון.

כריסטופר מסיים את מאמרו בהבטחה שארה"ב תדבק במשימה, שבשמה פעלו קרבנות המטוסים שעשו דרכם למטה ההנהגה הכורדית – הגנתם של החלשים מפני פגיעתם של תוקפים והכשלת האינטרסים הבינלאומיים והאמריקאיים באזורים קריטיים.

עם הידוק היחסים בין ישראל לתורכיה, בעידודה של ארה"ב, פנו שלטונות אנקרה לישראל בבקשה לסייע לפעילותם בארה"ב לגייס עבורם את תמיכת הממשל והקונגרס בתחומים שונים, בכללם הבעיה הכורדית. מקורות במחלקת המדינה אמרו, כי במגעים עם תורכיה מגלה הממשל סלחנות יתרה כלפיה ומסתפק בהערות על אי שביעות רצונו מהטבח המתמשך בכורדים.

ספירת

(סוף מעמוד 1א)

ריקאי", ששמר על שקט במרוצת הבחירות ונהר לקלפיות בהמוניו.

התוצאות הסופיות והרשמיות של הבחירות צפויות להיקבע רק בסוף השבוע, או אפילו רק בתחילת השבוע הבא, אולם צופים כי היום או מחר יגיע די מידע מקלפיות בכל אזורי הבחירה, שיאפשר לצייר תמונה אמינה יותר של תוצאות הבחירות.

נחתם הסכם

(סוף מעמוד 1א)

על הדעת שהיה קיים עד כה, ושגרם לירידת שכר בין תקופת העבודה לפנסיה.

הממשלה תדון היום בשביתת העובדים הסוציאליים, הנכנסת ליומה ה־11. מזכיר איגוד העובדים הסוציאליים, אלי בן־גרא, איים שאם הממשלה לא תורה למנותה על השר כך לפתוח במו"מ עם נציגי העובדים, "ננקוט פעולות מחאה בלתי שגרתיות ואף נשבש את חגיגות השלום של רבין". בן־גרא אמר, כי העובדים הסוציאליים לא יסתפקו בתוספת שכר פחותה מזו שלה זכו עתה המהנדסים.

מחר יקיימו חברי הסגלים האקדמיים באוניברסיטאות שביתת הוראה בת יום אחד. גורמים במועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמיים הדגישו, כי אם לא ייפתרו המחלוקות עם האוצר, [illegible] בם לא יתבטא לפתוח בשביתה מקשר־כה. בסוף השבוע לא נערכו פגישות או דיונים רשמיים בין הצדדים בניסיון לפתור את המחלוקות. המועצה המתאמת תערוך היום ישיבה מיוחדת באוניברסיטת תל־אביב, בהשתתפות פעילי ועד הסגל האקדמי של האוניברסיטה.

עיקר טענותיהם של ראשי ועד הסגל האקדמי הן כי בהאוצר ות"ת לא עומדים בסיכומים שהושגו בעל פה, באשר לשינוי שיטת חישוב הוותק של חברי הסגל האקדמי, וכן בנושאים אחרים. לטענתם, מנסה כעת האוצר להחיל את שיטת החישוב החדשה באופן רטרואקטיבי, דבר המביא להקטנה משמעותית בשכר.

גורם ישראלי

(סוף מעמוד 1א)

ן לטלוויזיה הישראלית כי "אוטונומיה היא עצמאות בדרך, עצמאות בכל התחומים פרט לחוץ ולביטחון. מדוע שלא יהיה להם כל משלוחת [illegible] מדוע שלא תהיה נגיב, אם יהיה להם טוב יותר" פרס אמר כי אם מנהיג החמאס השייח אחמד יאסין, הכלוא בישראל, יקרא לתומכיו להפסיק את דרך הטרור ולפנות לשלום, הוא ישוחרר.

ישראל תתיר ליו"ר אש"ף יאסר ערפאת לחזור לעזה וליריחו למחרת החתימה על ההסכם עם אש"ף ביום רביעי השבוע. כך אמר בסוף השבוע גורם בכיר במשלחת הישראלית בקהיר. לדברי הגורם הבכיר, הדבר סוכם עם ערפאת, וכעת בואו לשטחים יהיה תלוי בשיקוליו בלבד, ולא־בשר [illegible] ישראל.

צה"ל יתחיל הבוקר בסדרת דיונים לקראת פינוי כוחותיו מעזה ומיריחו. היום ומחר יקיימו הרמטכ"ל אהוד ברק וקצינים במטה הכללי דיונים לקראת פינוי עזה ויריחו, שיעסקו בין היתר ב"קבצת פקודות" לפינוי כוחות צה"ל מעזה ומיריחו. בדיונים יקבעו במטה הכללי איך וכיצד יפנה צה"ל את עזה ויריחו, וייקבע לוח זמנים לפינוי.

לדברי גורם צבאי בכיר, מרגע חתימת ההסכם בין ישראל לבין הפלשתינאים, שנקבעה ל־4 בחודש, יידרשו לצה"ל שבוע עד עשרה ימים כדי להתחיל בפינוי.

צבי זרחיה מוסר: ההסכם הכלכלי בין אש"ף לבין ישראל נחתם שלשום בפאריס. שר האוצר אברהם שוחט אמר בסוף השבוע כי ראש הממשלה רבין וראש אש"ף ערפאת יכריעו בשאלה האם הסכם קהיר גובר על ההסכם הכלכלי שנחתם בפאריס. לדברי שוחט, ישראל מתנגדת לתביעת הפלשתינאים לכינון מטבע עצמאי, ובעניין זה יכריעו הוועדות המשותפות לשני הצדדים, שימשיכו בעבודתן.

גדעון אלון מוסר: סיעות האופוזיציה תקפו בחריפות רבה את הסכם קהיר שנחתם שלשום בין שר החוץ פרס ומנהיג אש"ף ערפאת. שר החוץ לשעבר ח"כ דוד לוי אמר כי הממשלה הניחה את התשתית לכינון מדינה פלשתינית.

בלחץ היהודים אסרו שלטונות קנדה את כניסת דוברו לשעבר של פרחאן

מאת עקיבא אלדר

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בהתערבותם של מנהיגים יהודים מקומיים, אסרו שלטונות קנדה את כניסתו של הפעיל המוסלמי השחור חליד עבד אל־מוחמד, שזכה למוניטין ברחבי ארצות־הברית עקב נאומים גזעניים ובעיקר ביטויים אנטישמיים.

רשויות ההגירה בקנדה הורו למשטרת הגבולות להתחקות אחרי מוחמד, שהיה דוברו של מנהיג ארגון האומה האיסלאמית, לואיס פרחאן, עד אשר הודח בראשית השנה בעקבות שימוש בביטויים כגון "היהודים מוצצי דם". אם יעלה בידו להיכנס לתחומי קנדה, ייעצר מוחמד ויגורש בחזרה לארצות־הברית.

ארגונים שחורים בקנדה שהזמינו את מוחמד לנאום מטעמם היום בטורונטו, מחו נגד הקונגרס היהודי הקנדי, שלטענתם הביאו את ביקורו של מוחמד לידיעת השלטונות. הם קראו להניח להם לממש את זכותם להאזין לכל אורח ולתמוך בו.

פקידים קנדים נימקו את ההחלטה לאסור את כניסתו של מוחמד בעברו הפלילי בארצות־הברית (שימוש במספר רישום מזויף של ביטוח סוציאלי) וכן בחשש כי האיש יפר את החוק למניעת תעמולה עוינת.

בשנה שעברה, לאחר הרצאה [illegible] זומן מוחמד לחקירה אצל שלטונות ההגירה אך עזב את תחומי קנדה. הוא היה אמור לנאום אתמול בקמפוס של אוניברסיטת טורונטו, אך הנהלת האוניברסיטה ביטלה את האישור להקצאת אולם הרצאות לאחר שהתבררה לה זהות הדובר. במקום זאת שכרו הפעילים השחורים אולם בתשלום מלא מחוץ לתחומי הקמפוס.

ארון קודש וספר תורה הוצתו בבית כנסת של בי"ס המלמד יהדות ברוח הזרם הרפורמי

מאת אבירמה גולן

ארון קודש וספר תורה הוצתו ביום חמישי אחר הצהרים בבית הכנסת שליד בית ספר תלי בהוד השרון. יום קודם לכן הוצתו בבית הספר שתי כיתות ובהן ספרי תלמוד ותנ"ך וספרים בנושאי איכות הסביבה.

בית ספר תלי (תגבור לימודי יהדות) הוא בית ספר ממלכתי, המלמד על פי תוכנית הלימודים המיוחדת של משרד החינוך, ברוח הזרם הרפורמי והזרם הקונסרבטיבי ביהדות. בתוכנית הלימודים של תלי מקבלים התלמידים יותר שיעורים של לימוד תורה, תפילה ותורה שבעל פה, ברוח הזרמים הליברליים.

השר שמעון שטרית ביקר בבית הכנסת ביום שישי, יחד עם ראש עיריית הוד השרון. "חברה שאיננה מכירה [illegible] סופה שתעמוד בפני הצתות של בתי כנסת [illegible] חינוכי הזרם מבית ספר תלי בהוד השרון", אמר שטרית. "זהו חלק מבעיה ארצית כוללת. על משרד החינוך לפעול בכל הדרכים כדי שמעשים מסוג זה לא יישנו".

התנועה ליהדות מתקדמת, השותפה למסלול החינוך של תלי בכל הארץ, הודיעה אתמול בתגובה על שריפת ארון הקודש וספר התורה כי יש חשש שהרקע למעשה היא התנגדות לחינוך היהודי הליברלי הנהוג בבתי הספר של תלי.

ראשי התנועה ליהדות מתקדמת קראו לשר החינוך ולשר הדתות לגנות את מעשה ההסתה בקרב הנוער בנושא הזרמים השונים ביהדות, והקריאה לפלורליזם ולסובלנות דתית, כדי למנוע מעשים כאלה בעתיד. התנועה קוראת לראשי הציבור האורתודוכסי לצאת בגינוי חד משמעי לשריפה, ללא קשר להשקפתם [illegible]

בראיון ל"ג'יינס דיפנס ויקלי"

עברי: הסורים מהווים איום ביטחוני, משום שלמרות המו"מ הם ממשיכים להתחמש

מאת שרון שרה, כתב "הארץ" לענייני ביטחון

סוריה עדיין מהווה איום על ישראל – אומר מנכ"ל משרד הביטחון, אלוף (מיל') דוד עברי בראיון שהתפרסם בגיליון האחרון של ה"ג'יינס דיפנס ויקלי". למרות שיחות השלום, אומר עברי, סוריה נתפסת כאיום לטווח הקצר, בעוד שאיראן ועיראק נחשבות כמהוות איום לטווח הארוך.

לדברי עברי, למרות התהליך המדיני נמשך מרוץ החימוש במזרח התיכון, והסורים אפילו האיצו את קצב התחמשותם.

"כמות הכספים המושקעים בהצטיידות וברכישת אמצעי לחימה אינה קטנה מבעבר", הוא אומר. "סוריה מצטיידת גם עכשיו בכמות גדולה של טנקים מסוג ט־72, בארטילריה ניידת, וטילי סקאד מתקבלים מדי יום מצפון קוריאה. אם אנו בעיצומו של תהליך שלום, מה מניע את הסורים להמשיך ולהתחמש" שואל עברי.

מסקנתו היא שישראל צריכה להגביר את כוחה בכל התחומים, אבל במקביל לדבוק בתהליך השלום. "אסור שגורם כלשהו יתפתה לפגוע בישראל ולנסות להרוויח במלחמה את מה שהוא לא יכול להשיג בתהליך שלום. אם ישראל תהיה חלשה אין סיכוי לסיים את תהליך השלום".

עברי מזכיר בראיון עמו, כי "גם הנשיא סאדאת הבין שלא יוכל להכריע את ישראל בדרכי מלחמה, הדבר דרבן אותו לחתום על הסכם שלום".

מנכ"ל משרד הביטחון גם דוחה את ההצעות שהועלו לבטל חלק מהסנקציות שהוטלו על עיראק בעקבות מלחמת המפרץ, ומזהיר מפני התגברות כוחה של איראן.

"ישנן אשליות בנוגע לסדאם חוסיין, ויש הסבורים כי הגיע הזמן להתיר מעט את הרסן סביבו. שליט עיראק מהווה עדיין סכנה. הוא מסתיר אמצעי לחימה מפני צוותי הביקורת המיוחדת של האו"ם והוא נחוש בדעתו לבנות את כוחו מחדש", אומר עברי.

"ישראל צדקה לכל אורך הדרך כאשר התריעה מפני כוונותיו לפני מלחמת המפרץ – גם בגלל פיתוח תותח העל וגם לנוכח היומרות שלו בתחום הגרעין", אומר עברי. "לרוע המזל, אני סבור שהחששות שלנו מפני איראן יתגלו גם הם כמוצדקים".

פיצוץ באילת: ככל הנראה מעשה קונדס

(עט). פיצוץ עז נשמע במוצאי שבת, סמוך לשעה 23:00, באילת, מאזורי שכונת מגורים חדשה, מערב־שבע. ככל הנראה מדובר במטען נפץ שפוצצו נערים כמעשה קונדס.

כתוצאה מהפיצוץ, שהדיו נשמעו למרחקים, נגרמה בהלה ותושבים רבים התקשרו לתחנת משטרת אילת.

בצער רב ובכאב עמוק, אנו מודיעים
על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
חנה אולמן
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, 1.5.94,
כ' אייר תשנ"ד, בשעה 13.30, בבית העלמין ירקון.
יושבים שבעה בבית המנוחה, שיכון דן, אבן ספיר 37, תל־אביב
אבלים:
בתה וחתנה: דניאלה ובן־עמי צוקרמן
בתה וחתנה: רותי ושלום מגור
בנה וכלתה: עודד ונאוה אולמן
כל הנכדים והנינה

שניים טבעו בכינרת ובנהריה

מאת גבי זהר

שני אנשים מתו מטביעה בסוף השבוע, האחד טבע בכינרת והשני בחוף גלי גליל בנהריה. אדם נוסף שטבע, ניצל והובהל לבית חולים במצב בינוני.

ראאד ג'אמל חלבי, בן 28, מדלית אל כרמל, טבע ביום שישי בחוף ברניקי בכינרת, שבו אין שירותי הצלה. המאמצים להחיותו עלו בתוהו. חלבי הוא הטובע הראשון בכינרת בשנה זו.

שמעון תתגאשוילי, בן 25, מקרית אתא, טבע ומת בשבת בצהרים בחוף גלי גליל בנהריה. המצילים הצליחו למשות טובע נוסף ששהה עם תתגאשוילי, והוא הועבר במצב בינוני לבית החולים בנהריה.

(עט). הרשויות ומינהלת הכנרת יצאו בהודעה לפיה, המים בחלק מחופי הכינרת עמוקים מאוד, וקיימת סכנה חמורה להיכנס לחוף ללא שירותי הצלה. בעיקר מסוכנת הרחצה בחופים פתוחים, בהם לא רק שאין שירותי הצלה ועזרה ראשונה, אין גם אמצעים להעניק עזרה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה
מרים ארקין
ההלויה תצא היום יום ראשון כ באייר תשנ"ד, 1.5.94, בשעה 16.00,
מבית הכנסת במזכרת בתיה (עקרון) לבית העלמין במושבה.
יושבים שבעה בבית בנה עמיקם ארקין ברחוב אחרוני 22 רחובות.
האבלים: בניה: ישראל ונאוה ארקין – חיפה
עמיקם ותמי ארקין – רחובות
בתה: חני ואבי דיאמנט – רחובות
אחותה: ציפורה וברוך כהנא וב"ב – חיפה
אחותה: רחל ואברהם כהן וב"ב – ירושלים
אחיה: בצלאל ויהודית כרמי וב"ב – רמת־גן
אחותה: שושנה ויהונתן הסוני וב"ב – חיפה
נכדיה: דנה, צחי, קרן, ערן, רוז, בן וחן

במלאת שנה לפטירת יקירנו
משה יבנאי ז"ל
נעלה לקברו ביום ב', כ"א אייר תשנ"ד, 2 במאי 1994
בשעה 16:30 בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים ליד השער.
המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
אליהו ברנשטיין ז"ל
נתיחד עם זכרו מחר, יום שני, 2.5.94 בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין שדה יהושוע (כפר סמיר).
נפגשים ע"י שער מס' 3.
אשתו: כרמלה
הבנים: נתן ומיכאל (מיקי)
ובני ביתם

במלאת שלושים לפטירתו של אבינו
אברהם אלכסוב ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה וגילוי מצבה
ביום שלישי, כ"ב אייר תשנ"ד 3.5.94
בשעה 15:00
בבית העלמין בקרית שאול.
משפחות אכסף ואלכסוב
אנו מודים לכל מנחמינו בכתב ובעל פה

"אגודת שים לב ללב"
חיפה וסביבתה
משתתפת בצערו של חבר הנהלת האגודה
ג'ו פרוליך ומשפחתו
על פטירת הבן
דוד פרוליך ז"ל
מכל חברי האגודה

במלאת שנתיים לפטירת אהובתנו
נטשה שחר ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום שני, 2 במאי 1994.
נפגשים ע"י השער בבית העלמין בקרית־שאול, בשעה 16:30
המשפחה

ליהודית ומרדכי נסיהו
אתכם בכאבכם בהלקח בדמי ימיו
ד"ר **חיים נסיהו**
תלמיד וחבר
פרופ' איתן תדמור

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
ישעיהו -שיה- **ונדרוב** ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי כב' באייר 3.5.94
בשעה 16:30 בבית העלמין שדה יהושוע (כפר סמיר)
שער מס' 3.
תודתנו נתונה לכל אלה, שניחמונו בע"פ ובכתב.
המשפחה

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער החבר
אלי עקיבוב והמשפחה
על מות **האח** ז"ל

קואופרטיב "דן"
אבל על מות חברו הגימלאי
שלום לרנר ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

במלאת 11 שנה לפטירת יקירתנו
נעמי גורן ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום ה' 5.5.94 כ"ד אייר תשנ"ד בשעה 15:30
בבית העלמין בקיבוץ נחשון
המשפחה

הבחירות בדרום אפריקה

נלסון מאנדלה: אין חשיבות לניצחון של אדם או מפלגה – העם הדרום-אפריקאי הוא שניצח

מאת אורי ניר
שליח "הארץ" בדרא"פ

יוהנסבורג (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא המיועד של דרום-אפריקה, נלסון מאנדלה, קרא בסוף השבוע לכל הקבוצות הפוליטיות במדינה – לרבות הימין הקיצוני האפריקנרי – להירתם לפיוס לאומי.

מאנדלה אמר כי לא יהסס לפתוח בהידברות אפילו עם אנשי "חזית ההתנגדות האפריקאנרית" הניאו-נאצית, הדורשת לשמור על הפרדה גזעית. מנהיג התנועה, יוג'ין טרבלאנש, איים ביום חמישי כי "גיהנום של טרור" יפרוץ בדרום-אפריקה כאשר יועבר השלטון לידי הרוב השחור. הוא אמר כי הוא סבור שיהיו עוד פיגועי חבלה אם הממשלה תמשיך להתעלם מדרישות האפריקנרים להגדרה עצמית.

מאנדלה קרא לכל אזרחי המדינה לפתוח דף חדש: "מה שהיה, היה, הבה נירתם כולנו לרוח ההתפייסות". הוא אמר כי בעבר עמדה מפלגת השלטון, המפלגה הלאומית, במקום שבו עומדים היום אנשי הימין המיליטנטי. "אולם אנו הצלחנו להביא את המפלגה הלאומית מהעמדה הזו לעמדה בה הם היום ידידינו, ושמסמנה אנו מנסים יחדיו לקדם את רוח ההתפייסות ולבנות מדינה בריאה".

מאנדלה הבטיח להמשיך במגמה זו, והציע להידבר גם עם אנשי הארגון הקיצוני של טרבלאנש. "אם הם מוכנים לדבר אתי, אשב ואדבר אתם. אני מוכן", אמר.

בראיון לתחנת הטלוויזיה של דרום-אפריקה אמר מאנדלה כי הוא חש "סיפוק, תקווה ועוצמה למראה התגשמות חלומי לבנות דרום-אפריקה בריאה, שבה אזרחים מכל קבוצות הגזע יכולים לעבוד יחדיו כדי לקדם רוח של התפייסות ובניית לאום". הוא הבטיח "לעבוד למען האינטרס של כל אזרחי דרום-אפריקה, לא רק של הרוב".

לדבריו של מאנדלה, אלה החוששים מפני הדמוקרטיה בדרום אפריקה, "ומעוניינים להגבל בתאומים הקונסטיטוציוניים שעושים הדרום אפריקאים רבים", מהווים אך מיעוט קטן בקרב אוכלוסיית המדינה.

במסגרת קריאתו לפיוס לאומי, שב מאנדלה והבטיח חנינה כללית לכל אנשי מערכת הביטחון, "שביצעו עבירות בעלות אופי פוליטי" לפני 8 באוקטובר 1990 – יום חתימת ההסכם לסיום המאבק המזוין בין הקונגרס הלאומי האפריקאי לבין ממשלתו של פ.וו. דה-קלרק.

מנהיג המפלגה המנצחת לכנה בבחירות הציע גם לנהל דיאלוג של פיוס עם יריביו במפלגת אינקאתה של שבט הזולו. "דיאלוג הוא הנשק החשוב ביותר, ומשום שהשתמשנו בנשק זה, השגנו התקדמות כזו", אמר מאנדלה. הוא העריך כי המדינה מוכנה לממשלת האחדות הלאומית שתיכון אחרי הבחירות.

מאנדלה הקדיש מאמץ מיוחד להרגעת המיעוט הלבן, וביקש להבהיר כי מגמת פניו אינה להיפרע ממנו, אלא להפך. "תמיד אמרתי כי כפי שנלחמתי נגד השררה הלבנה, כך אלחם נגד שררה שחורה", אמר. לדבריו, האידיאל העומד לנגד עיניו הוא להפוך את דרום-אפריקה לאומה אחת, שבה אין כל מחיצות גזע. מאנדלה אמר כי אין חשיבות לניצחון של איש או של מפלגה בבחירות, "משום שהעם הדרום-אפריקאי ניצח".

לדברי מאנדלה, אחת העדיפויות הראשונות שלו בממשלת האחדות הרחבה שתקום בהנהגתו, תהיה "לבנות אמון הדדי בינינו". עדיפות חשובה אחרת, לדבריו, תהיה להורא שהמיעוט הלבן "שנהנה מהזדמנויות טובות יותר וצבר ידע ומיומנויות, יהיה חלק מהתמורה הזו, כי הם יכולים למלא חלק קבוע בקידום רוח ההתפייסות, כדי לטפל בצרכים הבסיסיים של המוני העם".

לתומכיו קרא מאנדלה להתאזר בסבלנות. "אי-אפשר ליישם בן לילה את תוכנית הבנייה והפיתוח שלנו. הדבר יצריך שנה-שנתיים, או אפילו חמש. לכן אנשינו צריכים להיות סבלניים", אמר.

(ע"ה). "על בסיס המעקב שלנו, הבחירות בדרום-אפריקה התקיימו בצורה חופשית והוגנת", אמר המדינאי ההולנדי יאן ניקו שולטן, חבר סגל המדינאים האירופים ששימשו כמשקיפים בבחירות.

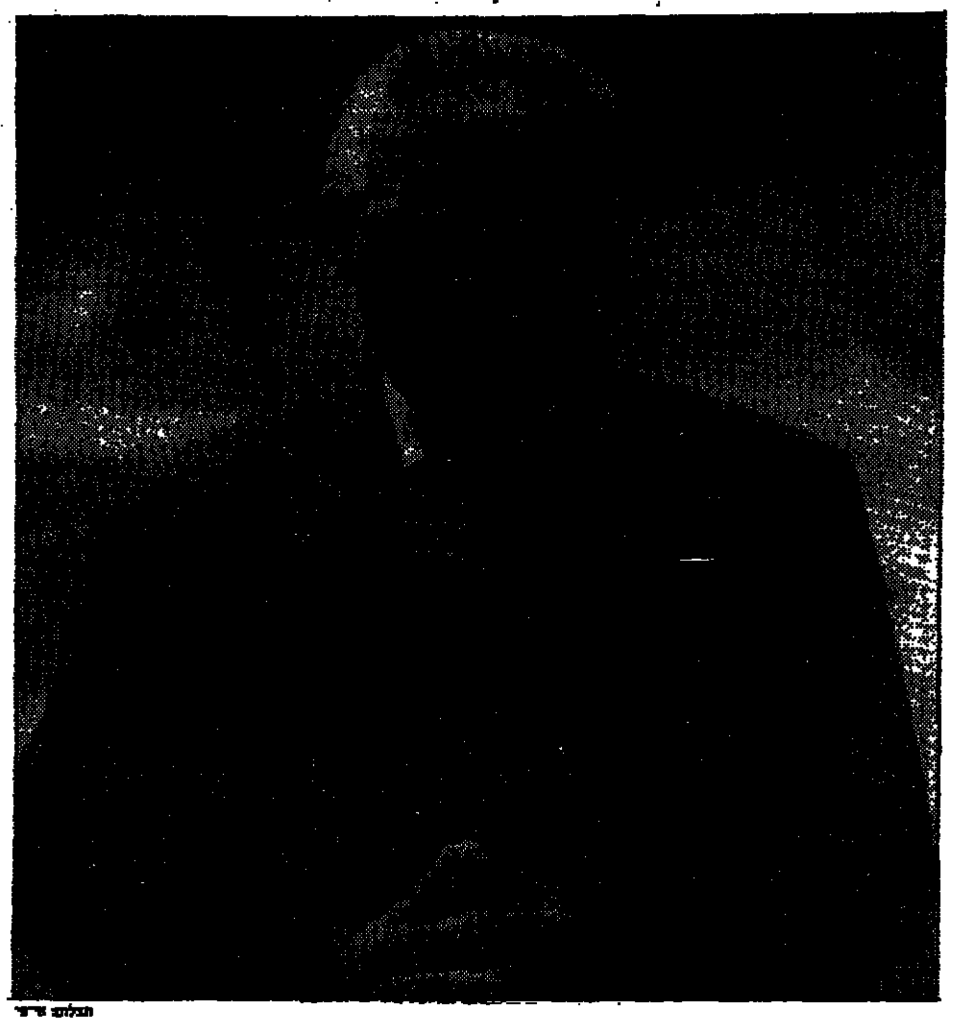

מאנדלה במסיבת עיתונאים ביוהנסבורג. "אעבוד למען האינטרס של כל התושבים, לא רק של הרוב"

מאנדלה – "אבי האומה" שיועד להיות צ'יף שבט הטמבו, הפך למנהיג לאומי

צופים כי שלטון מאנדלה יתאפיין בעירוב של ריכוזיות כוחנית ופשרנות

מאת אורי ניר

יוהנסבורג (מיוחד ל"הארץ"). לפני כחודשיים, במלאת ארבע שנים לשחרורו מהכלא, ביקר נלסון מאנדלה במתקן הכליאה רובן-איילנד, בו כלוא 18 מ-27 שנות המאסר שלו.

הכלא באי רובן שימש שנים כאכסניה לאסירים הפוליטיים ה"כבדים" של דרום-אפריקה, שמאנדלה היה המפורסם והנערץ שבהם. האסירים הועסקו בעבודות פרך, בעיקר בחציבת אבני-סיד, שנמצאו בשפע באי.

מול קהל גדול של עיתונאים וצלמים נזכר מאנדלה כיצד יום אחד, כשניהל ויכוח להוט עם עמיתו לכלא במקום לעסוק בחציבה, גער בו אחד הסוהרים: "אתה שם, אתה מדבר יותר מדי ועובד פחות מדי", והעניש אותו בהפחתת מנת המזון שלו למשך שבוע.

בארבע השנים האחרונות, ובעיקר מאז פתח במסע הבחירות שבסופו יהפוך לנשיא השחור הראשון של דרום-אפריקה, עבודתו של מאנדלה היתה לדבר: לדבר עם הנשיא פ.וו. דה-קלרק על אופיה של החוקה החדשה ועל טיבה של ממשלת האחדות הלאומית שתיכון אחרי הבחירות, לדבר עם נציגי התנועה הלאומית הבדלנית של בני שבט הזולו, לדבר אל אנשי המפלגה שלו, בפרט אל המיליטנטים שביניהם, כדי לסייע להם במעבר ממנטאליות של ארגון מחתרת טרוריסטי למפלגה פוליטית עממית ומגובית, ובמיוחד לדבר אל קהל האוהדים שלו ואל קהל הבוחרים – שחורים ולבנים כאחד.

דומה כי אין אדם מתאים יותר מאשר מאנדלה לשמש כנשיא השחור הראשון של דרום-אפריקה, המשימה לכך מטילה על כתפיו עול כבד.

מאז השתחרר מהכלא בפברואר 1990, נראה היה מאנדלה כמי שמנסה להצדיק את המיתוס שנרקם סביבו. מסע הבחירות שלו אכן נראה פעמים רבות כמין פולחן אישיות ברוח משטרים קומוניסטיים בעולם השלישי, דבר שהרתיע רבים בדרום-אפריקה וביניהם כמה מיועצי התדמית של מאנדלה עצמו.

עד לשבועות האחרונים הופיע מאנדלה באצטדיונים ענקיים, מלאים בעשרות אלפי תומכים, בעצרות שנקראו "פורום העם". קומץ המכובדים המקומיים (בדרך כלל פעילים אזוריים של הקונגרס הלאומי האפריקאי) שכובדו בכבוד, עלו ברעד והודו לו בכבוד ... שאלות למנהיג הנערץ. מאנדלה אמר למקורביו כמה פעמים כי המעמד אינו נוח לו, ומכריו אומרים שזו אינה ענוותנות מעושה.

מאנדלה היה אמור להיות צ'יף שבטי ולא נשיא לאומי, "אבי האומה" כפי שכינה אותו הבישוף האנגליקני הנודע, חתן פרס נובל, דסמונד טוטו.

שמו האמצעי של מאנדלה, רוליהלהלה, פירושו בלשון שבט הקוזה הוא "אדם המביא צרות על עצמו"

נלסון רוליהלהלה מאנדלה נולד ב-1918 בכפר קטן במחוז טרנסקאי (שהפך למדינת חסות תחת שלטון האפרטהייד), על גדת נהר מבאשה שבדרום-מזרח דרום אפריקה. הנהגת השבט שלו שבט הטמבו (פלג של שבט הקוזה, השני בגודלו בדרום אפריקה אחרי הזולו) עברה בירושה במשפחתו במשך מאות שנים. בגיל 12, אחרי מות אביו, נשלח מאנדלה לארמון השבט בעיירה סמוכה, כדי להתחנך להיות צ'יף שבטי. לפני כשלוש שנים אמר מאנדלה בראיון כי שאיפותיו באותו גיל דמו לשאיפותיו של אביו, "שהיו לו חמש נשים, והונו נמדד בכבשים ובבקר".

אחרי ההכשרה המסורתית הקצרה נשלח מאנדלה הצעיר לבית ספר מיסיונרי של הכנסייה המתודיסטית, ואחר כך המשיך ללמוד באוניברסיטת פורט הייר – האוניברסיטה היחידה במדינה שהיתה פתוחה לשחורים בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. פורט הייר היתה לחממה ללאומנות שחורה. על בוגריה נמנו רוב מנהיגי הקונגרס הלאומי האפריקאי, שבילו שנות מאסר ארוכות עם מאנדלה.

מאנדלה הסטודנט מרד במסגרת השבטית, שהצטיירה בעיניו כמסגרת "ריאקציונית" המעכבת את השחרור הלאומי האפריקאי. כשניסה להכל בבחירות למועצת הסטודנטים, גורש מאנדלה מהלימודים. לאחר מכן ברח מטרנסקאי כדי להימלט מנישואים שבטיים מסודרים לנערה שנבחרה עבורו. בגיל 22 יצא ליוהנסבורג, העיר הגדולה והכלכלית של המדינה, ונכנס לעולם הפוליטיקה הלאומית השחורה.

חברו וולטר סיסולו, שלמד אתו באוניברסיטה והיה למנהיג הקונגרס הלאומי האפריקאי, דחק בו לחזור ללימודים בבית הספר למשפטים של אוניברסיטת ויטווטרסראנד, וצירף אותו לקונגרס הלאומי האפריקאי.

בקונגרס הלאומי שב נרתם מאנדלה למרד. באמצע שנות ה-40' התקיים מרי הדרגתי של המשמרת הצעירה בארגון נגד ההנהגה הוותיקה, שעדיין התאפיינה בגמגמנויות שבטיות, והאשמה בכך שהיא בובת משחק של השלטון הלבן.

ב-1944 השתתף מאנדלה בהקמת "ליגת הנוער" של הקונגרס הלאומי, שנקטה קו לאומי נוקשה יותר. הוא מרד בהנהגה המבוגרת והמתונה של הקונגרס הלאומי האפריקאי, וקרא למאבק פעיל ואלים נגד ממשלת האפרטהייד. ב-1950 נבחר לעמוד בראש ליגת הנוער, ושנתיים לאחר מכן כבר היה סגן נשיא הקונגרס הלאומי.

בהנהגתם של כמה קומוניסטים קיצוניים פיתח מאנדלה אסטרטגיה של מאבק מזוין נגד הממשלה. כיוון הפעולה שלו הפך פופולארי יותר בקרב הארגון לאחר טבח שארפוויל בשנת 1960, כאשר שוטרים לבנים הרגו בירייה 69 מפגינים שחורים ופצעו כ-200. שנה לאחר מכן מונה מאנדלה למפקד הראשון של "חנית האומה" – ארגון הגרילה של הקונגרס הלאומי.

בהשראת תנועות שחרור אפריקאיות אחרות שפעלו נגד הקולוניאליזם ירד מאנדלה למחתרת ויזם שורה של מעשי חבלה בערים שונות בדרום אפריקה. הוא הצליח לחמוק ממעצר פעמים רבות, אך באוגוסט 1962 נתפס (על-פי מידע שמסר לממשלת דרום אפריקה סוכן של הסי-איי-איי).

מנדלה נשפט ונכלא ל-27 שנים. הוא שוחרר רק בפברואר 1990, אחרי שנשיא דה-קלרק הודיע על ביטולו המוחלט של משטר האפרטהייד ועל פתיחת דף חדש בהיסטוריה של דרום אפריקה.

הביוגראפים של מאנדלה נוהגים להזכיר כי שמו האמצעי, רוליהלהלה, משמעותו בלשון שבט הקוזה היא "אדם המביא צרות על עצמו".

לאחר שחרורו נאלץ מאנדלה להשלים עם נפילת המארקסיזם, אך שמר על קשר עם שליטים רודנים בעולם השלישי

סגנון השליטה הריכוזי של מאנדלה בארגונו לאחר שהשתחרר מהכלא, עורר ביקורת קשה בקרב צמרת הקונגרס הלאומי האפריקאי. מאנדלה מיהר לקרוא להסרת הסנקציות הבינלאומיות, וקרא לקונגרס ליצור בריתות פוליטיות עם צ'יפים מסורתיים בפריפריה, המוחזקים בעיני תנועת השחרור הלאומית השחורה ככוחות ריאקציוניים שליליים.

עם שחרורו מהכלא, נאלץ מאנדלה להשלים עם נפילתו של המארקסיזם. בהתאם, חדל להשתמש בטרמינולוגיה המעמדית המארקסיסטית. למרות זאת המשיך לשמור על קשר חם עם שליטים רודנים בעולם השלישי, הנחשבים "ידידי המהפכה". הוא עורר את חמתו של הממשל האמריקאי כשיצא לבקר את מועמר קדאפי בלוב לפני שנתיים, וכאשר ביקר בפומבי את מדיניות ארה"ב במלחמה נגד עיראק. גם תמיכתו החמה בנשיא קובה, פידל קסטרו, מכעיסה את הממשל.

מפתח חשוב להבנת הכוח הפנימי של מאנדלה הוא אמונתו הדתית. כנער זכה לחינוך נוצרי אדוק, ובשנות המאסר שלו ניכרה בו אמונתו החזקה. במשך 21 שנים שהה בתא מבודד שגודלו כשני מטר על שני מטר, ובו מיטה, שולחן וכיסא. מעל מיטתו תלה כרזת אריג קטנה שעליה רקומות מלותיו האחרונות של ישו: "הו אלוהי, האם זנחת אותי?"

מאנדלה נראה צעיר מכפי 75 שנותיו. עוזריו ותומכיו מכנים אותו "הזקן", אבל הוא עדיין אנרגטי מאוד, מבורך בה פיסית ונפשית כאחד. בצעירותו היה מתאגרף חובב, ומאז שמר על כושר גופני טוב. היום הוא מתעורר בשעה 5:00 לפנות בוקר ומתעמל במשך שעה לפני שהוא מתחיל בשגרת יומו העמוס.

בדרכו לנשיאות דרום-אפריקה התנער מאנדלה באר לגאנטיות מן העול התדמיתי של אשתו, ויני. בתחילה היו השניים לא רק נאהבים אלא גם עמיתים בתנועת השחרור, אולם מאסרו של מאנדלה השפיע על ויני לרעה. היא הולכה לשנות, והתחברה לפעילים רדיקאליים נגד האפרטהייד, שנהגו להפיל משתפי פעולה בהבערת צמיגים סביב צוארם. ב-1986 אמרה ויני כי "בעזרת קופסאות הגפרורים והצמיגים הבוערים שלנו, נשחרר את המדינה".

ב-1980 הקימה ויני את "מועדון הכדורגל של מאנדלה", ששימש ככסות לחבורות רחוב פרועות שעסקו לא רק בחיסול חשודים בבגידה, אלא גם בפשע פלילי מובהק. היא עצמה התנבכה בפלילים כאשר האשמה בהשתתפות בחטיפה ותקיפה של צעירים מסוואטו, שאחד מהם מת מפצעיו.

משפטה של ויני מאנדלה התנהל ב-1991, לאחר שחרורו של מאנדלה מהכלא, וגרם לו עגמת-נפש רבה. היא נמצאה אשמה לא רק בסעיפי האישום שיוחסו לה, אלא גם בבידוד אליבי. מאוחר יותר התברר כי ניהלה רומאן עם עורך הדין שלה.

לפני שנתיים הודיע מאנדלה כי הם נפרדים. בינתיים זכתה ויני מסעיפי האישום העיקריים שלה בהליך הערעור, והולה לשקם את עצמה מבחינה פוליטית. כיום היא נמצאת במקום ריאלי ברשימת הקונגרס הלאומי לפרלמנט.

מיודעיו של מאנדלה צופים כי סגנון השלטון שלו יהיה עירוב של נטיות ריכוזיות סמכותיות עם יישוב דעת פשרני, המקבל את רוח הקונסנסוס שיאפיין את מבנה הממשלה החדשה של דרום-אפריקה.

פעם בשבוע הם רואים את "הארץ" דרך הספרים

אם ברצונך להעניק למכריך בחו"ל מתנה עם טעם של "הארץ", רכוש להם מנוי על "מוסף ספרים" של "הארץ".
עכשיו עומד המוסף העשיר והמעניין גם כשבועון בפני עצמו המופץ בחו"ל.
מכריך ימצאו בו מדורי ספרות ילדים, ספרות יפה, ספרות מקצועית וספרים חדשים.
אלו יפתחו בפניהם שער לעולם הספרות העברי והעולמי. ועל כך הם יודו לך כל שבוע.
מחיר המנוי ל"מוסף ספרים" שבועי של "הארץ" לחו"ל הוא 260 ש"ח לשנה למנויי "הארץ" ו-360 ש"ח למי שאינו מנוי.
תן למכריך בחו"ל מתנה עם טעם של "הארץ" - מנוי על "מוסף ספרים".

הארץ
טל. 03-5121341
פקס 03-815296

פעם בחודש מגיע כדור הרגעה לביתם של 280.000 איש

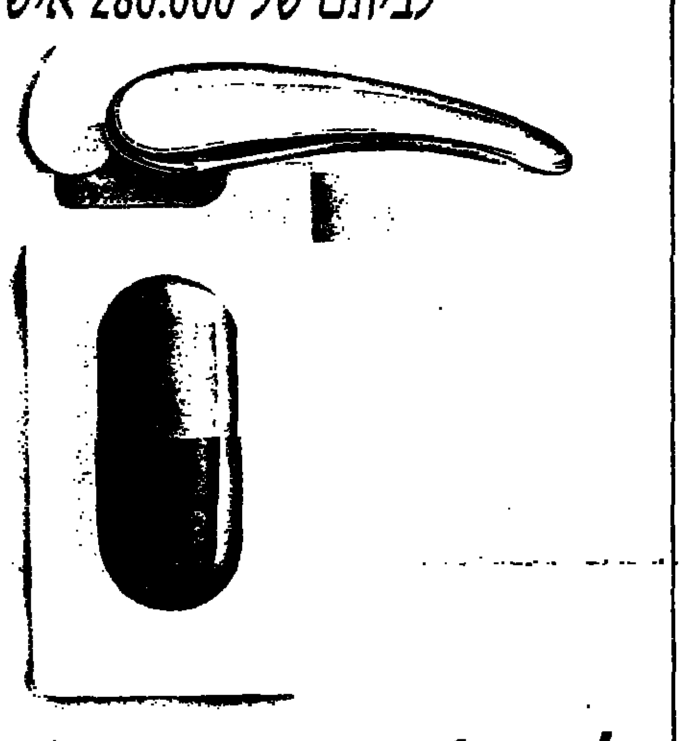

מרקחתון מוסף בריאות, עדכני בכל תחומי הרפואה, בתרופות חדשות ובתזונה נכונה.

אם אתה רוצה להגיע עם המוצר שלך לביתם של מאות אלפי קוראים ("הארץ", העיתונים המובילים ברשת שוקן ומבקרים בבתי מרקחת פרטיים) - פרסם ב"מרקחתון". זהו מוסף בריאות של עיתון "הארץ" בשיתוף איגוד בתי-המרקחת הפרטיים, המופיע פעם בחודש ומביא מאמרים וסקירות על חדשות הרפואה בארץ ובעולם.

במוסף מתפרסמות מודעות של קופות החולים, יבואני תרופות, מכוני בריאות ושרותי בריאות אחרים. אתה לא יכול להרשות לעצמך לא להיות שם

הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

לוח העיר עושה לך מחיר!

149 ש"ח למודעה

עכשיו ההחלטה היא שלך: אם אתה סתם נהנה להוציא כסף - בבקשה. אבל אם אתה רוצה למכור... או זה הזמן להגיע בכור הטובה של גוש דן. כי רק לוח העיר עושה לך מחיר!

לוח העיר ישר ולעניין בגוש דן
638-20-20

חברת החשמל לישראל בע"מ

מכרזים

מכרז מס': 17328 (פרסום חוזר)

בנושא: התקשרות עם סוכנות נסיעות למתן שרותי נסיעות (לרבות טיסות ושרותי קרקע).

תאור ההתקשרות: אספקת שרותי נסיעות לעובדי החברה בתפקיד ולמוזמני החברה בארץ ובחו"ל.

תקופת ההתקשרות: שנה אחת עם אופצית הארכה וזכות בטול מוקדם ע"י חב' החשמל, בכפוף לתנאי ההתקשרות.

תנאים מוקדמים להשתתפות במכרז:

חב' החשמל לא תשקול הצעה, שתוגש לה במסגרת מכרז זה, אלא אם כן המציע עומד בכל התנאים הבאים:

1. מחזור המכירות השנתי של המציע עלה על 7.5 מליון ש"ח בכל אחת מהשנים 1992 ו-1993.
2. המציע הינו בעל משרד נסיעות, הממוקם בעיר חיפה, בעת הגשת ההצעה, והיה בעל משרד זה במהלך 12 החדשים, שקדמו להגשת ההצעה.
3. במשרד המציע בחיפה מועסקים בעת הגשת ההצעה, והועסקו במשך 6 החדשים שקדמו להגשתה, לפחות שני סוכנים מומחים, שכל אחד מהם הוא בעל נסיון של 5 שנים או יותר במקצוע, ועוד שני סוכנים מומחים או מורשים.
לענין סעיף זה ההתייחסות לסוכן מומחה ולסוכן מורשה פרושה סוכן שקיבל רשיון כסוכן מומחה או כסוכן מורשה, לפי הענין, מהמשרד הממשלתי המוסמך להוציא רשיונות כאלה.
4. במהלך כל אחת מהשנים 1992 ו-1993, המציע סיפק, באופן שוטף, שרותי נסיעות עסקיים, לשלוש חברות או שלשה ארגונים לפחות, שמצבת העובדים של כל אחד מהם עלתה על 200 איש.
5. בעת הגשת ההצעה, על משרד המציע בחיפה להיות מנוי על שרותי מערכות ממוחשבות לקבלת הזמנות מסוג כרמל ו- WORLDSPAN.
6. בעת הגשת ההצעה, על המציע להיות חבר/מנוי בארגון IATAN.
7. המציע הגיש לחברה את כל האישורים, המכתבים והמסמכים הנדרשים עפ"י טופסי המכרז.

המועד והמען להגשת ההצעות:

הצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי חב' החשמל, שדרות פל-ים 11, קומה ג', חיפה, עד ליום 29.05.94 בשעה 11:00.

דמי השתתפות:

את טופסי המכרז ניתן לקבל בכתובת הנ"ל כנגד הצגת שובר תשלום המעיד על תשלום לחשבון חב' החשמל בבנק הדואר ע"ס: -.468 ש"ח.

שוברי תשלום ניתן לקבל בכתובת הנ"ל או באמצעות טלפון: 04-615454/5.
לפי רכישת טפסי המכרז ניתן לעיין בהם במשרדי מח' שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל.
חב' החשמל שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ עם המציעים.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עיצוב קלאסי נוחות מירבית – CORNARO מאיטליה

פתוח במוצ"ש בהרצליה
19.00 - 21.30
רהיטים ובלים

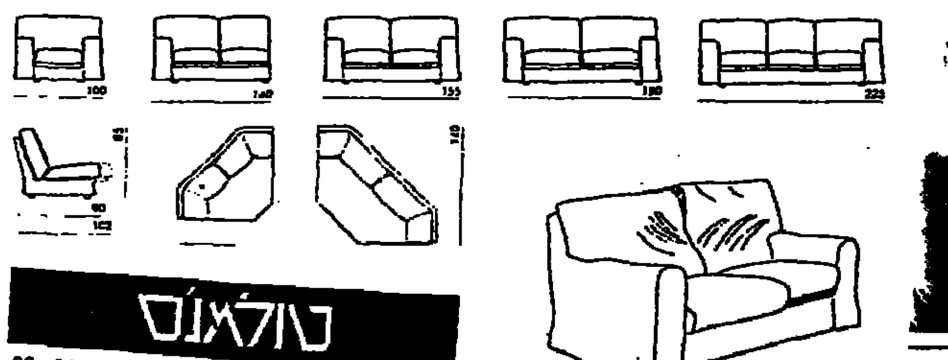

ספות מהשורה הראשונה של טולמוס - LA LOGGIA, CASSINA, B&B ITALIA חברות שמובילות בעולם בעיצוב ובנוחות.
בצילום דגם CORNARO מציג מושב המחליק קדימה ומשנה זווית כרית הגב לנוחות מירבית בכל תנוחה בהתאם להלך הרוח. בד ניתן להסרה בקלות - לניקוי.
יעוץ ותכנון אחר ובביקור צלצל/י 03-6053135, 09-544390

5490 ש"ח

טולמוס
הרצליה פיתוח, מדינת היהודים 87 09-544390, תל אביב, ה' באייר 72, 03-6053135, מפרץ חיפה, מקלף 5, 04-413729, ירושלים, האומן 4 תלפיות 02-723223

صكا من الأمل

חדשות חוץ

כוחות סרביים ירו על חיילים בריטים מכוח השלום של האו"ם במובלעת גוראז'דה

מאת סוכנויות הידיעות

אש נפתחה אתמול על יחידה של חיילים בריטים בכוח השלום של האו"ם, במרחק של שלושה ק"מ מהאזור המפורז סביב גוראז'דה. דובר האו"ם בסרייבו אמר כי הכוחות הסרביים בבוסניה פתחו באש על החיילים הבריטים, וכי יחידה מהגדוד של שם הדוכס וליינגטון, סיירה בגבול האזור המפורז אחר הצות בין שני לשבת. לפתע נפתחה על היחידה אש מכיוון החיילים הבוסנים דרומית מזרחית לגוראז'דה.

הדובר, אריק שפארון, אמר אתמול כי "הבריטים השיבו אש ונסוגו. הסרבים יצאו אחרי הסיור הבריטי וירו עליהם שוב. הפטרול השיב אש ונסוג ללא אבדות". לאחר מכן טענה היחידה הבריטית כי פגעה בשלושה סרבים. "טענה זו יש עדיין לאשר", אמר.

לפי האולטימטום של נאט"ו, היו הסרבים צריכים לסגת למרחק של שלושה ק"מ מגוראז'דה עד סוף השבוע שעבר, ולמרחק של 20 ק"מ עד יום רביעי.

דוברי האו"ם ציינו כי הארגון שבע רצון מעמידתם של הסרבים בתנאי האולטימטום, אך בדיווח של עובדי סיוע של האו"ם בבוסניה נאמר כי המשקיפים הצבאיים עדיין מוצאים באזור ציוד צבאי "תוך הפרת האולטימטום של נאט"ו". כמו כן נאמר שהמשקיפים דיווחו על "המשך שריפת הבתים" מחוץ לאזור שלושת הק"מ.

24 אזרחים שנפצעו בבוסניה הוטסו לבלגיה

23 אזרחים שנפצעו בהפגזות הסרביות על גוראז'דה, ונער בן 6 שנורה בידי צלף בסרייבו, הוטסו אתמול לטיפול רפואי דחוף בבלגיה, מסרו דוברים של האו"ם.

הפצועים מגוראז'דה כללו נערה בת 9, שמצבה חמור מאוד, לאחר שרסיס של פגז נתקע במוחה. דובר נציבות הפליטים של האו"ם בסרייבו מסר כי אמה ואחיה של הילדה נהרגו מפגז, במהלך המתקפה הסרבית בת שלושת השבועות על גוראז'דה, שהסתיימה בסוף השבוע שעבר. קבוצת הפצועים הוטסה לבלגיה מנמל התעופה של סרייבו.

הדובר ציין כי "כל הפצועים הללו שרויים במצב קשה ביותר". נציבות הפליטים מסרה שהיא מתכוונת להטיס 10 פצועים נוספים לאירלנד ולאחר מכן 24 פצועים לצרפת.

הרשויות של הסרבים־בוסנים פרסמו עותקים של מכתב לסוכנות הרווחה של האו"ם, שבו דרשו מזון, לבוש ואספקת חירום אחרת בשביל הסרבים באזור. במכתב נאמר כי 10,588 סרבים היו באזור לפני המלחמה, אך רובם נאלצו להימלט.

במובלעת גוראז'דה, שנתונה למצור סרבי במרבית מלחמת האזרחים בבוסניה, הנמשכת כבר שנתיים, חיים כעת 65 אלף תושבים ופליטים.

בחזית אחרת דווח על התכתשות כוחות של הסרבים־בוסנים ושל חיילי צבא הממשלה סביב ברצ'קו, הנקודה הצרה בפרוזדור שבשליטת הסרבים, המחבר בין שטחים שבידיהם בקרואטיה ובמערב בוסניה לבין סרביה עצמה.

שפארון אמר כי נמסרו עדויות על כך שחיילי צבא הממשלה הגיעו לפרוזדור, וצילומים אוויריים הוכיחו כי הסרבים מזיזים את הארטילריה שלהם.

רדיו בוסניה מסר אתמול כי הארטילריה הסרבית נסוגה מגוראז'דה והועברה לחזית ברצ'קו, והוסיף כי חיילי הממשלה מצפים ל"מתקפה העזה ביותר" עד כה.

בסרייבו דיווח האו"ם על מספר הולך וגובר של הפרות של הפסקת האש שהושגה ב־10 בפברואר, ובמה נתמנה שורר שקט יחסי בעיר. נמסר כי נשמעו בעיר שלוש התפוצצויות, זמן קצר לאחר הצות.

לפחות 3 טנקים סרביים

שפארון אמר כי באזור החיץ נראו לפחות שלושה טנקים סרביים שלא נמסרו לידי האו"ם. שלשום אמר כי יש כ־10 כלי נשק כבדים סרבים באזור.

לדבריו, מסוק פומה צרפתי נפגע אתמול בגב בירייה אש קלה, בעת טיסתו בנמל התעופה של סרייבו. לא היו כל נפגעים. נראה כי הירייה הגיעו מעמדות הסרבים.

תחת האיום בהפצצות מהאוויר של כוחות נאט"ו, הבטיחו האו"ם הפסקת אש באזור החיץ בסרייבו, וגם שישם לאחר מכן בגוראז'דה. אך הולך וגובר החשש של פקידי או"ם בכירים, שאינם בטוחים כמה זמן יוכל ההסדר בסרייבו להחזיק מעמד.

תצלום: אי־פי

אלבט מתיום, יו"ר שבט המאוטוני באוקלהומה, מחזיק את הדגל האמריקאי בטקס שהתקיים ביום ששי ברחבת הדשא של הבית הלבן. בטקס, שפתח את פגישת הנשיא ביל קלינטון ומנהיגי השבטים האינדיאניים, הדגיש הנשיא את מחויבותו לפעול למען ביזור שלטון עצמי של השבטים האינדיאניים.

יומן

יבשת אומללה

סיום השלטון הלבן בדרום־אפריקה ובחירת נשיא שחור אינם מבטיחים לשחורים שם חיי רווחה, שגשוג ושלום, כפי שרבים מהם מאמינים ומצפים. ראשי הקונגרס האפריקאי הלאומי יצטרכו להשקיע מאמץ עצום, ונראה שיזדקקו גם לנסים כדי לקיים את הבטחות הבחירות המפתות שלהם. שחרור מדומיננטיות לבנה ומתן ביטוי פוליטי לעמי הארץ אינם יכולים במגע של מטה קסמים להפוך את אפריקה לחופשייה ומאושרת. לא צריך לחפש הרבה כדי למצוא אין־ספור דוגמאות לאירועים המחרידים שהתרחשו באפריקה השחורה ב־30 השנים האחרונות, ולמצבה הנוכחי של היבשת האומללה הזו. מדינות אפריקה העצמאיות, תחת הנהגה שחורה, הגיעו לשיאים של דיכוי, שחיתות, עוני, ושיסוי אתני שיכולים להתחרות בהצלחה מול כל עוולות האפרטהייד.

למעשה, דווקא על רקע הבחירות המרגשות בדרום־אפריקה, מתרחשת אחת הזוועות האיומות ביותר שידעה אפריקה מעודה. מאות אלפי פליטים נמלטים מהקטל השבטי ברואנדה, אשר לדברי הארגונים ההומניטאריים גבה עד כה מחיר דמים של כ־200 אלף הרוגים, במהלך פחות מחודש ימים.

אנשי הארגונים הללו עומדים חסרי אונים נוכח גלי המצוקה האנושית השחורה האתנית שאינה יודעת רחמים. גם האלימות הקשה בדרום־אפריקה שגרמה למותם של אלפים בשנים האחרונות היא תוצאה של עימותים אתניים, האוכלים כל חלקה טובה באפריקה. מבחינה זו דרום אפריקה משתלבת היטב בפסיפס היבשתי. יש לקוות, כי עם העברת השלטון לידי נציגי הרוב לאחר ההכרעה הדמוקרטית, לא יקבלו העימותים הללו גיבוי של הצבא ומנגנון המדינה כפי שקורה במוקדי הקטל האחרים באפריקה.

שחרור משלטון גזעני הוא משאת לב של רבים בדרום־אפריקה ובעולם כולו. לגבי מה שיקרה לאחר מכן – אם לשפוט על־פי הדוגמה האפריקאית, יהיו שם רבים שיתגעגעו לאפרטהייד. אפשר לאחל לדרום־אפריקה החדשה שתצליח ללכת בדרך שונה, ותוכיח שיש גם אפריקה שונה.

ניצן הורוביץ

הפרס האמיתי יהיה לראות את השבויים והנעדרים שבים הביתה. עכשיו.

פרסום אדמון זוכה אות הכסף
עבור מסע פרסום בשרות הציבור, להחזרת השבויים והנעדרים.
תודתנו לרבים, שבתרומתם סייעו להעלאת הקמפיין.

ראלי דורש מעורבות צבאית של האו"ם ברואנדה; אומדן ההרוגים – 200,000

מאת שלמה שמיר וסוכנויות הידיעות

בצינו ארצות הברית ואחרות ממדינות המערב במרכז האו"ם מגלים היסוסים והסתייגות לגבי יוזמת המזכיר הכללי, בוטרוס בוטרוס ראלי, שבאיגרת מיוחדת אותה שיגר שלשום לחברות מועצת הביטחון הוא מבקש מהן לגלות מעורבות פעילה לבלימת מעשי הטבח ברואנדה.

בפגישה שקיימה שלשום בבוקר הבירה מועצת הביטחון בצורך למצוא דרכים להשיב את הסדר במדינה, כולל אמברגו נשק על רואנדה, וכן בדרכים לסייע לפליטים ולהגן עליהם. לא הוזכר תפקידם של חיילי האו"ם, אך נאמר כי המועצה תתן דעתה על מכתבו של המזכ"ל.

מדינות העולם השלישי תומכות ביוזמת המזכ"ל, אך לדברי פרשנים במרכז האו"ם, ארצות הברית ומדינות המערב חוששות מכישלון פלישתן לסומאליה ואין הן ששות למלא את המלצת המזכ"ל.

באיגרתו לחברות המועצה מבקש המזכ"ל "לשקול אמצעים תקיפים להשלטת הסדר והחוק ברואנדה ולבלימת טבח האזרחים".

המזכ"ל מציין כי המצב בעיר הבירה קיגאלי ובדרום רואנדה מידרדר ולדבריו הצטברו סימנים כי מכינים טבח חדש באוכלוסייה האזרחית. בוטרוס ראלי מבקש ממועצת הביטחון להגביר מחדש את כוחות האו"ם ברואנדה שמצבת כוח האדם שלהם קוצצה לפני כשבועיים על פי החלטה של המועצה.

מתוך כוח שמנה 2,500 חיילים נותרו היום ברואנדה כ־270 חיילים. המזכ"ל אומר במכתבו כי עד כה נרצחו ברואנדה 200 אלף בני אדם. לדברי גורמים באו"ם, השיעור העצום של קרבנות בקרב האוכלוסייה האזרחית ברואנדה מצדיק הערכת הטבח במדינה זאת כג'נוסייד. כתוצאה ממעשי הרצח ההמוניים מאות אלפי תושבים נמלטים מרואנדה ועוברים למדינות הגובלות ברואנדה, בעיקר לטנזניה.

בכירים בנציבות הסוכנות לפליטים של האו"ם, שמושבה בז'נבה, הודיעו אתמול כי ביומיים האחרונים נמלטו לטנזניה כ־250 אלף פליטים מרואנדה. נציג האו"ם לענייני פליטים אמר כי בריחת האזרחים מרואנדה היא "בריחה המונית של בני אדם, הגדולה ביותר" הנודעת לו.

הערכה היא כי מספר הפליטים עלול להגיע ל־500 אלף. "אנו עומדים בפני אסון הומניטארי בהיקף עצום", אמר בכיר בצלב האדום הבינלאומי.

באיגרתו למועצת הביטחון מציין בוטרוס ראלי כי הוא מודע לכך שיישום המלצתו בדבר הגבר כוחות האו"ם ברואנדה "ידרוש מהמדינות מחויבות להקדיש משאבים אנושיים וחומריים בשיעור כזה שעל פי ניסיון העבר מעורר אצלן היסוסים". לדברי המזכ"ל, היקף הסבל האנושי ברואנדה וההשלכות החמורות שיהיו לאירועי הדמים שם על היציבות במדינות השכנות "אינם מותירים למועצת הביטחון אלטרנטיבה אחרת מאשר בחינת אפשרויות לפעולה".

ניירובי, קניה (אי־פי). מאות אלפים מתושבי רואנדה, הנמלטים ממרחץ הדמים בארצם, התקדמו אתמול לעבר הגבול עם טנזניה, בקו שנמשך לאורך יותר משמונה ק"מ. יותר מ־250 אלף פליטים נמלטו לטנזניה שלשום.

רוסיה חתמה על הסכם להסגת 12 אלף חייליה מלאטוויה

מוסקווה (אי־פי). בוריס ילצין, נשיא רוסיה, וגונטיס אולמאניס, נשיא לאטוויה, חתמו אתמול על הסכם להוצאת 12 אלף חיילים רוסים מהרפובליקה הבאלטית עד ה־31 באוגוסט.

בטקס החתימה שהתקיים בקרמלין הגדיר ילצין את ההסכם כהיסטורי, ואמר כי הוא מקווה שהסכם זה יסלול את הדרך ליחסים טובים יותר עם לאטוויה.

סוכנות הידיעות איטר־טאס"ס מסרה כי שני הנשיאים חתמו על חבילה של חמישה מסמכים, כולל הסכם מפתח על נושא טעון מאוד: מתן זכויות סוציאליות ל־20 אלף חיילים רוסים בדימוס, הדרים בלאטוויה.

לאחר שיחות על הזכויות הסוציאליות, שיחות שהתקיימו בתחילת השבוע שעבר בז'ורמלה, לאטוויה, אמרו פקידים בכירים רוסים ולאטוויים כי שני הצדדים הסכימו לסייע לחיילים אלו הרוצים לעזוב את לאטוויה.

כ־130 אלף חיילים סובייטים לשעבר נסוגו משלוש הרפובליקות הבאלטיות – לאטוויה, ליטא ואסטוניה – מאז קיבלו מדינות אלו את עצמאותן ב־1991. בליטא לא נותר אף חייל רוסי, אך כ־12 אלף נותרו בלאטוויה וכ־2,300 באסטוניה.

הסכם זה טעון בעת אישור של הפרלמנט הרוסי והפרלמנט הלאטווי. בשני הפרלמנטים יש השפעה רבה ללאומנים המושבעים, וייתכן כי צפויים קשיים.

האפיפיור עבר ניתוח להחלפת עצם הירך הימנית לאחר שהחליק באמבטיה

יזדקק לפיזיותראפיה במשך חודשים אחדים

רומא (אי־פי). האפיפיור יוחנן פאולוס השני ישן היטב לאחר הניתוח להחלפת עצם שעבר ביום ששי, והתפלל אתמול יחד עם מזכירו האישי בחדרו בבית החולים. האפיפיור נפל בחדר האמבטיה שלו ביום חמישי בלילה וקצה עצם הירך הימנית שלו נשברה וזזה ממקומה.

הרופאים הוליכו שלשום את העצם שניזוקה בשתל ממתכת ופלסטיק, בניתוח שארך 90 דקות. לפי הערכת הרופאים, הניתוח עבר בהצלחה.

פקידים בכירים בבית החולים ג'מלי פוליקליניק אמרו כי האפיפיור לא היה זקוק למשככי כאבים ואתמול בבוקר הוא נראה נינוח ולא חש בכאבים רציניים. הוא אכל ארוחת בוקר קלה והשתתף במיסה במשך היום, כפי שתוכנן מראש.

יוחנן פאולוס השני צפוי להישאר בבית החולים ברומא לפרק זמן של עד שלושה שבועות, ונראה כי אחר כך יזדקק לחודשים של פיזיותרפיה לפני שיוכל ללכת ללא מקל הליכה או קביים.

דובר הוותיקאן, יואקים נבארו, אמר כי האפיפיור פשוט החליק, ולא נפל משום שהיה חסר הכרה או חולה. הוא סירב למסור פרטים נוספים על נסיבות התאונה.

הפציעה אילצה את מנהיג הכנסייה הקתולית, שיחגוג את יום הולדתו ה־74 ב־18 במאי, לבטל או לדחות כמה ביקורים, כולל ביקור בסיציליה שתוכנן להתקיים בסוף השבוע שעבר.

בנובמבר 1993 נשברה זרועו של האפיפיור וזזה ממקומה, לאחר שנפל ממדרגות בוותיקאן בעת קבלת פנים. ידו קובעה במשך קרוב לחודש, אך הוא לא שינה את סדר היום שלו.

האפיפיור נותח בעבר פעמיים בג'מלי פוליקליניק ב־1981, לאחר שנורה בכטנו על ידי טורקי וביולי 1992, להסרת גידול שפיר במעיו.

האפיפיור נבחר לתפקידו ב־1978. פרט להפסקות חלקיות בפעילותו שצוינו לפני כן, הוא נחשב כמי שמתפקד היטב.

בקצרה

● קהיר. שוטרים מצרים הרגו אתמול בירויות שבעה קנאים מוסלמים, לאחר חילופי אש במחוז הדרומי סוהאג'. מקורות ביטחוניים מסרו, כי שבעה אנשים פתחו באש על שוטרים, שניסו לעצור אותם בעיירה תהתה, 340 ק"מ דרומית לקהיר. השוטרים השיבו אש והשבעה נהרגו. המקורות הוסיפו, כי ארבעה מההרוגים היו אנשי ארגון "ג'מאעה איסלאמיה", שברחו מפני המשטרה מאסיוט, המחוז השכן. (ע"ר וע"צ)

● ניירובי. לפחות 70 איש מתו שלשום בטביעת מעבורת במדבר סה שבקניה. מקורות בקניה ציינו כי כ־70 גוויות נמשו מהים, אך לא ידוע כמה אנשים היו על המעבורת, המסוגלת להכיל כ־200 איש. (ע"ר)

● בלפאסט. שלושה חיילים מתו ושמונה אחרים נפצעו בוליקה, שפרצה אתמול בבסיס צבאי בצפון אירלנד. הנספים הם חלק מהכוח ה־אירי המלכותי, המפעל ליסינו של הצבא הבריטי במאבק נגד המחתרת האירית. (ע"ר)

● סיאול. דרום־קוריאה דחתה ביום חמישי את קריאתה של צפון־קוריאה להסכם שלום, שיחליף את הסכם שביתת הנשק, אשר נחתם אחרי המלחמה. בסיאול טוענים, כי פיונגיאנג צריכה קודם כל לחשוף את תוכנית הגרעין הסודית שלה. בהצהרה שנמסרה מטעם משרד החוץ הדרום־קוריאני, נאמר כי הסיבה למתח השורר בחצי האי היא סירובה של צפון־קוריאה להרגיע את חששות המערב מפני הנשק הגרעיני, שהיא מפתחת בסתר. "פתרון הבעיה הגרעינית נמצא בעדיפות ראשונה, וצפון־קוריאה צריכה לשתף פעולה", נאמר בהצהרה. (ע"ר)

● ניו־יורק. הזמר מייקל ג'קסון קיבל ביום חמישי את פרס "ההאגה לילדים", בהתאם למשאל שהתקיים בקרב 100 אלף ילדים בניו־יורק. 75% מהילדים בחרו בג'קסון כדמות האהובה עליהם ביותר. הם ציינו כי הוא העשיר את חיי הנוער, למרות ההאשמות נגדו שלפיהן התעלל בילד בן 14 בלוס אנג'לס. מאות ילדים מהמוחו כאן לכבד את הכוכב בטקס הגיגי, שהתקיים לכבודו בבניין העירייה בניו־יורק. ג'קסון, שהופעותיו הציבוריות נדירות, בא לקבל את הפרס והתקבל בתשואות סוערות. (ע"ר)

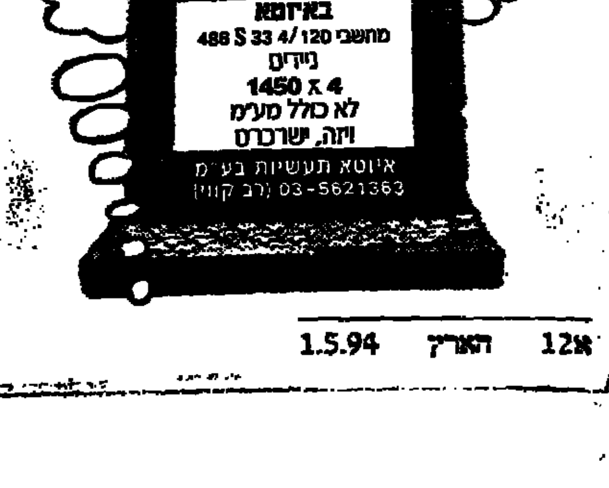

בנקאי בכיר: הבנקים יציגו הרעה ברווחיות – ברבעון ראשון 1994

מאת מרית בילת

תוצאות המערכת הבנקאית ברבעון הראשון של '94 יהיו הרבה פחות טובות מאשר ב-'93. כך אמר בסוף השבוע גורם בכיר ביותר באחד הבנקים הגדולים. לדבריו, ההשוואה עם הרבעון הרביעי של '93 – שקבע שיא ברוב הבנקים – תהיה קשה במיוחד. אבל בממוצע צפויה המערכת להציג הרעה גם בהשוואה לרבעון הראשון אשתקד, שבו רשמה רווחיות מתונה יותר.

"ההערכה היא שהתשואה להון של הבנקים תהיה בממוצע 2%-3% פחות מאשר התשואות השנתיות ב-'93", אמר. כזכור, אשתקד נעה התשואה להון בחמשת הבנקים הגדולים בין 14.1% בבנק המזרחי ל-8% בבנק דיסקונט.

לדברי הגורם הבנקאי הבכיר, הבנקים סבלו ברבעון הראשון של 1994 משתי תופעות עיקריות:

● נפילת הבורסה – זו הביאה לשחיקה משמעותית בעמלות מפעולות בני"ע, של פרטים, קרנות נאמנות וקופות הגמל. כמו כן, פחתו רווחי הניהול שגבו הבנקים בגין קרנות הנאמנות. ברבעון זה היו מעט מאוד הנפקות, ולכן לא היו לבנקים הכנסות מהן. גם בהנפקות שיצאו אל הפועל לא נהנתה המערכת מרווחי אשראי, בגלל ביטול שיטת ההנפקות במחיר המקסימום בחודש דצמבר אשתקד.

לפיכך, לאחר שנים מספר של גידול בהכנסות התפעוליות עלולים הבנקים להציג ירידה בסעיף זה. בבנק המזרחי, הנשען במידה רבה על פעילות בבורסה, צפויה הפגיעה הקשה ביותר.

● שחיקת המרווח הפיננסי – התופעה של השחיקה המתמדת במרווח במגזר השקלי הלא צמוד (שהוא המגזר הרווחי ביותר עבור הבנקים) נעצרה בתחילת שנה זו בעקבות העלאת הריבית שביצע בנק ישראל בסוף '93. בחודש שעבר היתה עלייה קלה במרווח השקלי. מנגד, התאפיין הרבעון הראשון של '94 בשחיקה בולטת במגזר הצמוד ובמגזר הדולרי, שפגעה ברווח המימוני.

כל הבנקים אמורים לפרסם את הדו"חות לרבעון הראשון עד סוף מאי.

מטבע

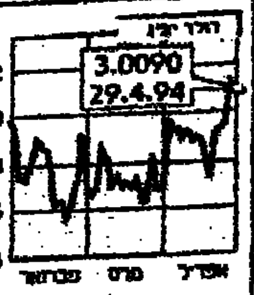

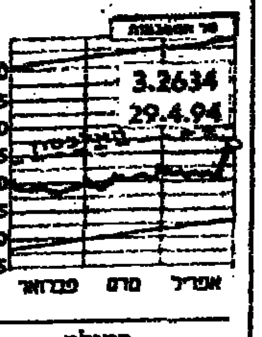

בעולם

הדולר רוב התערב ביום ששי כדי לתמוך בשער הדולר מול הין (עמוד 52)

שערי המטבעות המרכזיים מול הדולר ביום ששי:
מארק – 1.6530, +0.57%
ליש"ט – 1.5195, +41%
ין – 101.60, -0.25%

שוק ההון

מאיר עפרא – רווחי ני"ע קיזזו הפסדי תפעולי ברבעי (עמוד 53)

בנקים אמריקאיים דחו הנפקת חברות ישראליות בניו יורק

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בנקים אמריקאיים להשקעות דחו באחרונה הנפקתן של חברות ישראליות בניו יורק. גורמים המעורים בתחום ההנפקות הישראליות בוול סטריט מסרו כי חוסר אמון שנוצר בקרב משקיעים מוסדיים כלפי המניות הישראליות הניע בנקים להשקעות לדחות הנפקות, וגם אם ההנפקה תצא לפועל, מחיר המניה יהיה נמוך מהצפוי.

סימן שאלה גדול מרחף סביב הנפקתה של חברת אינרינג, המבקשת לגייס הון בסך 100 מיליון דולר. גורם המקורב לחתמים הביע תקווה כי מעורבותו של ג'ורג' סורוס באינרינג תסייע לגבור על הקשיים הקיימים בשוק.

גורם המקורב לשוק המניות הישראליות אמר כי משקיעים מוסדיים מתרחקים ממניות ישראליות בגלל רווחים נמוכים מהתחזיות ושערוריות המודיעות שנקשרו לשוק ההון בישראל.

אר.אס.אל זכתה במכרז לצבא ארה"ב ב-11.5 מיליון דולר

מאת שלמה פרידמן

החברה הבת של אר.אס.אל – אר.אס.אל ארה"ב – שבבעלותה המלאה, זכתה בשלוש במכרז לייצור מדי מהירות לרוע מתנודדות לצבא ארה"ב. ההיקף המיידי של המכרז הוא 11.5 מיליון דולר עם אפשרות להגיע למכירות בסך 16 מיליון דולר לאחר מימוש כל האופציות שנכללו במכרז. ההתקשרות היא בתחום רב שנתי למשך חמש שנים. בהתאם לתנאי המכרז של ממשלת ארה"ב, חייבת החברה הזוכה לייצר את המוצר במלואו בארה"ב.

הזכייה באה לאחר תחרות בין ארבעת החברות המובילות בעולם בתחום זה. התחרות נמשכה שלוש שנים וכללה בין השאר סדרת ניסויי שדה במתקני ניסויים של צבא ארה"ב.

אר.אס.אל מציינת, כי זכייתה במכרז זה היא המשך למגמת העלייה המתמדת בספר ההזמנות שלה, שעמד לפני הזכייה הנוכחית על 37.2 מיליון שקל. בשבוע האחרון הודיעה החברה על קבלת הזמנה מחיל האוויר הגרמני בהיקף 4.75 מיליון דולר ועל חתימת הסכם שיתוף פעולה עם חברת ג'נרל-אלקטריק, לשיווק משותף של יחידת בקרה מתוצרת אר.אס.אל המיועדת למנוע סילון מתוצרת ג'נרל-אלקטריק.

החברה דיווחה על רווח נקי של 1.5 מיליון שקל ברבעון הראשון של '94.

ביטוח חיים בסכום ההשקעה – ללקוחות קרן הנאמנות של הבינ"ל והכשרת היישוב

מאת רונית מורגנשטרן

חברות הכשרת היישוב לביטוח וחברת דקלה מקבוצת הבנק הבינלאומי יעניקו ביטוח חיים חינם לרוכשי קרן הנאמנות המשותפת שהן מקימות.

זו הפעם הראשונה שקרן נאמנות מעניקה ביטוח חיים – הסדר שכבר קיים בקופות הגמל של הבנקים.

סכום הביטוח, שיהיה ביטוח ריסק בלבד, יהיה כגובה ההשקעה בקרן בכל רגע נתון. כלומר, אם השקעת הלקוח בקרן תהיה 30 אלף שקל, זה יהיה גם גובה ביטוח החיים שממנו ייהנה אוטומטית. תמורת ביטוח החיים שתספק, תקבל הכשרת היישוב חלק מדמי הניהול שמשלם הלקוח לקרן. כך מסר יו"ר דירקטוריון הכשרת היישוב ביטוח והמשנה למנכ"ל הקבוצה, רוני ויסברג.

קרן הנאמנות שמקימות דקלה והכשרת היישוב, שתיקרא "מעיין ארזים", תהיה קרן גמישה. בימים אלה מגבשים ראשי שתי החברות את המוצר הסופי של הקרן וביטוח החיים הנלווה לה.

לדעת ויסברג, בעתיד הלא רחוק ילכו קרנות נאמנות נוספות בעקבות שיתוף הפעולה בין הבינלאומי והכשרת היישוב, ויספקו מוצר המשלב השקעה פיננסית וביטוח חיים, בדומה למה שקיים בקופות הגמל. לדבריו, הכשרת היישוב מנהלת מגעים עם גופים פיננסיים נוספים ועם ברוקרים פרטיים על הקמת עוד קרנות נאמנות משותפות בנוסח זה, ובכוונת החברה להקים כמה קרנות נאמנות מכל סוג: גמישה, מעורבת, מניות, אג"ח וגם חו"ל.

פעילות משותפת אחרת של הכשרת היישוב ביטוח והבנק הבינלאומי היא הפניית מבוטחים של הכשרת היישוב ביטוח אל חברת סלקטיב לניהול תיקי השקעות שבבעלות הבינלאומי.

מבוטחי הכשרת היישוב יקבלו בסלקטיב תנאים מועדפים, שהעיקרי בהם הוא סף כניסה נמוך במיוחד – 50 אלף שקל בלבד, לעומת סף הכניסה הרגיל של 150 אלף שקל. בכל סף תיבנה תוכנית השקעות מיוחדת למבוטחים, ובה שלוש רמות מבחינת הסולידיות של ההשקעה.

יומן

1 במאי היום, שכחתם?

בינואר השנה החליטה הוועדה המרכזת של ההסתדרות – לפי הצעתו של יו"ר המרכז לחינוך ותרבות, הד"ר רן כוהן – לקיים ב-1 במאי מצעד, ואף קבעה את מסלולו מאצטדיון תל אביב דרך רחוב אבן גבירול ועד חצר הוועד הפועל. סיסמת המצעד נועדה להיות: "הנוער רוצה בהסתדרות כללית".

לפני כשלושה שבועות החליטה ההסתדרות, כמעט במחתרת, לבטל את החגיגה ולא בפעם הראשונה. זו השנה השלישית שההסתדרות אינה חוגגת את ה-1 במאי. בשנתיים האחרונות סיפק לוח השנה תירוצים טובים לביטול אירועי ה-1 במאי – הוא חל בימי שישי ושבת. הפעם חל ה-1 במאי ביום א' – מתאים מאוד למפגנים ועצרות.

כאשר נשאל כוהן לסיבת הביטול, הסביר כי המצעד היה אמור להתבסס על חניכי תנועת הנוער העובד והלומד, אלא שחברים אלה עסוקים זה לא כבר בוועידה גדולה לציון 70 שנה לתנועה, ו"אין להם כוח ארגוני למאמץ כה מוגבר לקראת ה-1 במאי".

ההסבר הזה מעורר חיוך סלחני, שהרי כולנו יודעים את הסיבה האמיתית לביטול החגיגות: קיימת רתיעה גוברת מפני ציון יום שנקשר – אולי לא בצדק, אבל זו עובדה – עם משטרים רודניים אכזריים. אם בימים כתיקונם יש למפלגת העבודה חשש מזיהוי עם משטרים אלה או זכרונותיהם, 10 ימים לפני הבחירות על אחת כמה וכמה.

החשש אינו רק מפני ה-1 במאי, אלא גם מסמלים אחרים. שימו לב איך נעלם הצבע האדום מהמודעות הצבעוניות של מפלגת העבודה לקראת הבחירות. גם קופת החולים ההסתדרותית בורחת מהאדום: היא מפרסמת את מודעות הפרסום שלה בצבעים של כחול וירוק, ואפילו הסמל האדום של קופת החולים – אדום גברי – הכחיל לפתע.

יש להניח כי ה-1 במאי לא יהיה עוד לעולם מה שהיה, וכל מה שיוותר ממנו הוא יום חופשה במפעלים, שבהם הצליחה ההסתדרות להכניס אותו בהסכמי העבודה, או יום בחירה בשירות הציבורי. זה אחד מאותם ימים, שבהם לוקחים את המשפחה לפיקניק: ה"מנגל" המשפחתי החליף את הפטיש ההסתדרותי.

האם אין מקום לציון יום עבודה ועובדים, כפי שמקובל למשל בארה"ב (Labor Day)? למה לא. אם יש יום האם, יום האב, יום איכות הסביבה ויום ירושלים, אפשר גם יום העבודה והעובדים, מה גם שזכות השבתון מוקנית כבר ממילא בהסכמי עבודה רבים: אך אנא, לא ב-1 במאי, המעורר זכרונות רעים ואסוציאציות דוחות.

אברהם טל

הועלתה הריבית על הבונדס בעקבות עליית הריבית בארה"ב

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). מפעל הבונדס העלה בימים האחרונים את שיעורי הריבית, למרות ביקורת שנמתחה בישראל על היותו יקר לקופת המדינה, בהשוואה לכספים שנגייסו במסגרת הערבויות.

שיעורי הריבית על מספר סוגים של איגרות הבונדס עלו בין 1%-1.2%, בעקבות עלייה בשיעורי הריבית בארה"ב וירידת האטרקטיביות של האיגרות הישראליות הללו, שנשאו ריבית של 6%.

איגרות הבונדס היו אטרקטיביות על רקע שיעורי הריבית הנמוכים בשוק האמריקאי בשנתיים האחרונות. לאחר הנפקת איגרות החוב הישראליות בערבות ממשלת ארה"ב, אמרו פקידים בירושלים שישראל גייסה בעזרת הערבויות כספים במחיר זול יותר מאשר הבונדס.

כאשר הועלתה הריבית בארה"ב חלה ירידה במכירות הבונדס. על רקע זה התקיימו מגעים בין מפעל הבונדס בניו יורק לבין ירושלים. אנשי הבונדס לחצו להעלות את שיעורי הריבית. עמדתם נתקבלה.

גורמים ישראלים ויהודים בארה"ב ציינו כי אנשי האוצר השמיעו בעבר ביקורת על הצורך בקיום מפעל הבונדס, משום שהוא יקר מדי למדינת ישראל, במיוחד לאחר קבלת הערבויות, ועתה בנקסים צעירים שסותרים את ההתנבאויות הללו.

נודע כי ראשי מפעל הבונדס חששו כי המצב החדש יערער את הדינמיות הגרושה של הארגון, להתמקד במשקיע "הקטן".

500 מוסדות ישותפו בניסוי טכנולוגיית השירות הספרתי המשולב שתפעיל בזק

מאת עירית רוזנבלום

500 לקוחות של בזק הקשורים ל-11 מרכזות טלפון ציבוריות בגלילים בניסוי בטכנולוגיית ISDN – שירות ספרתי משולב לקול, נתונים ממחשבים ותמונה המופעל באמצעות קו הטלפון הרגיל. במסגרת הניסוי תשאיל בזק את הציוד ללקוחות בחינם ותגבה תשלום רק על פעימות מונה. 10 מיליון שקל יושקעו בניסוי. המערכת אמורה לפעול במלואה ב-'95.

בסוף השבוע חתמה בזק על הסכם עם חברת טלקום הולנד להפעלה בינלאומית של שירותי הרשת הספרתית המשולבת, שמהווה פריצה בשירותי התקשורת בתחומי התרבות, העסקים והמוקד בישראל.

מנכ"ל בזק, יצחק קאול, אמר כי השירות החדש יאפשר, בין השאר, למחשב המרכזי של חברת החשמל לקרוא את המונים בתוך הדירות באמצעות קווי הטלפון של הדיירים.

בעקבות החתימה שיגרה טלקום ההולנדית את יו"ר איגוד ISDN באירופה ואת מנהל שירותים אלה בהולנד, לליווי ההכנות הנעשות בבזק.

המזוט הכבד לתעשייה התייקר בחצות ב-71%

מאת עמירם כהן

מינהל הדלק במשרד האנרגיה והתשתית הודיע אתמול על העלאת מחירי הדלק. אתמול בחצות הועלו מחירי המזוט הכבד, המזוט הקל, הנפטא, בנזין 96 ובנזין 95 נטול עופרת, שהם מוצרים בפיקוח.

המזוט הכבד לתעשייה ולחברת החשמל התייקר אתמול (מחירי שער-בה"ד) ב-71.1%, המזוט הקל לתעשייה התייקר בשיעור 8.8% והנפטא התייקרה ב-16.4%. כן התייקר בנזין 96 אוקטן ב-3.6% (2.01 ש') ובנזין 95 אוקטן נטול עופרת התייקר ב-3.7% (1.96 ש' לליטר).

משרד האנרגיה מסר כי השינוי נובע מפיחות השקל לעומת הדולר.

לידיעת בעלי המוסכים

חוזר מס' 110 מיום 5.4.94 של איגוד המוסכים:

איגוד המוסכים בישראל
מסונף לאיגוד הבינלאומי I.O.M.T.R.
ISRAEL GARAGE ASSOCIATION MEMBER OF I.O.M.T.R.
משרד ראשי: תל אביב, קארו יוסף 24, ת.ד. 51667 מיקוד 67132
HEAD OFFICE: TEL AVIV, 24 KARO YOSSEF, P.O.B. 51667 Zip Code 67132
טל. רב קווי: 03-5620113 Phone: 03-5620113 פקס: 03-5620440 Fax: 03-5620440

חוזר מס' 110

שאלה: מה יקרה למוסך שיסרב לפעול על פי ההסכם?

תשובה: בעל מוסך שלא יכבד את כל סעיפי ההסכם, גם אם העובדים יסכימו לכך, יהיה צפוי להתבע לדין ע"י אותו עובד, ובעל המוסך יחוייב בתשלומים רטואקטיביים של כל סעיפי ההסכם וזאת בתוספת הצמדה הלאה +20% ריבית לכל חודש ממועד חתימת ההסכם ועד לתשלום בפועל, על פי חוק הגנת השכר. האיגוד לא יוכל לתת הגנה משפטית לאלה שלא יכבדו את סעיפי ההסכם במלואם.

שאלה: מדוע בחר האיגוד בתוכנית הביטוח של חב' לה נסיונל בע"מ, כאשר סוכני הביטוח מציעים לם הצעות טובות יותר?

תשובה: האיגוד בדק הצעות לביטוח של 16 חב' ביטוח ומצא שההצעה של חב' ביטוח לה נסיונל היא הטובה ביותר וזאת בנוסף להטבות נוספות שהושגו.

אין אנו רואים עצמנו אחראים לכל הצעה שתוגש למוסכים ע"י סוכני ביטוח שונים המבטיחים דברים שאינם יכולים לעמוד בהם לאורך זמן ויוצרים אנדרלמוסיה בקרב בעלי המוסכים.

אנו רואים מחובתנו להזהיר את החברים שלא לבטח את עובדיהם בביטוח אחר, פרט לזו המוצעת. ע"י לה נסיונל אנו חוזרים ומזהירים שכל מוסך שלא יבטח את עובדיו עד התאריך הקבוע יהיה חייב לבטח את עובדיו ב"מבטחים".

MEMBER OF THE SWISS LIFE NETWORK
Swiss Life

לה נסיונל
חברה ישראלית לבטוח בע"מ

מוגש כשירות ע"י לה נסיונל
מקבוצת הפניקס הישראלי – הדר

בדבר פרטים ניתן להתקשר לטלפון 050-287800, 03-5176229 ליורם או לכרמלה

צווארון לבן / צבי הראל

...י מגיע שקוף

יהושע פורד הואשם כי ב-'89, כשהיה יו"ר חברת ישרס, העניק תרומה של 10 אלף שקל למועמד הליכוד לראשות עיריית ר"ג, צבי בר, והעדיף אותו על מתחרהו, אורי עמית, שהערים קשיים על פרויקט של ישרס. בשבוע שעבר הורשע פורד בעבירת מס קלה בלבד

פורד. פעילות רשלנית

קשיים כספיים גרמו למצב רוח ירוד במטה הבחירות של הליכוד ברמת גן, בראשותו של צבי בר, לפני הבחירות לרשויות המקומיות בחודש פברואר '89. משרד הפרסום צנעני-שטרנשוס, שנשכר על ידי מטה הבחירות העירוני, הודיע לראשי הסניף כי אם לא יקבל את הכספים המגיעים לו הוא יפסיק את שירותיו לאלתר. "אין עבודה ללא תמורה", אמר דוד שטרנשוס, מנהל חברת הפרסום, לראשי המטה העירוני.

מכיוון שראשי הליכוד ברמת גן ידעו כי הגזברות הארצית של תנועת הליכוד לא תסייע להם, הם פנו לתורמים שיעבירו את כספם ישירות לחברת הפרסום. ואכן, זמן קצר מאוד אחרי ששטרנשוס איים להפסיק לעבוד עם הסניף העירוני הגיע הכסף.

וכך סיפר שטרנשוס בבית המשפט, לאחר שפרקליטות מחוז תל אביב למיסוי ולכלכלה הגישה נגדו כתב אישום על עבירות מס ובהן הוצאת חשבוניות פיקטיוויות: "תוך זמן קצר הגיע הכסף. צ'קים של חברות שונות ומכובדות הגיעו למשרד, מבורסה ליהלומים למשל, מחברת ישרס, שהיו"ר שלה, יהושע (שוקי) פורד, היה מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה. היו גם חברות נוספות כמו בני ערמונים, שהיא חברה קבלנית מכובדת. הצ'קים הגיעו למזכירה במשרד או להנהלת החשבונות של חברת הפרסום על ידי שליח, או על ידי אבי בריק, שהיה עוזרו ויועצו של צבי בר".

בפרשת התרומות לסניף הליכוד ברמת גן היו נאשמים רבים בעבירות מס. האישום הוגש גם נגד התורמים שקיבלו מחברת הפרסום חשבונית מס, מאחר שהם ביקשו ליהנות מכל העולמות: מצד אחד לשאת חן בעיני אנשי הליכוד ברמת גן, ומצד שני שתרומתם תוכר כהוצאה מוכרת. חשבונית המס היתה למעשה פיקטיווית מכיוון שמשרד הפרסום לא נתן שירות כלשהו לאותם תורמים.

ביום רביעי שעבר הורשעו חלק מהנאשמים, ביניהם חברת הפרסום צנעני-שטרנשוס, יהושע פורד ודוד שטרנשוס. בין אלה שזוכו היה עוזרו של ראש העירייה, אבי בריק, והחברות הקבלניות ישרס ובני ערמונים.

זו הפעם הראשונה שבית המשפט מוציא הכרעת דין בשאלת החוקיות של תרומות, כאשר הנאשמים כופרים בכתב האישום נגדם. מכאן גם חשיבותה של פסיקת השופט המחוזי אורי שטרוזמן. אמנם בעבר היו הרשעות בפרשיות ובעבירות דומות, אלא שהן היו במסגרת עסקות טיעון. בפרשה הנדונה הורשע סגן ראש עיריית רמת גן (מטעם הליכוד), דוד מלמדוביץ', בעסקת טיעון ונדון למאסר על תנאי ולקנס של 50 אלף שקל.

ההליכים המשפטיים נגד תורמים נוספים, כמו הקבלן ישראל אולר וחברה שבשליטתו הבונה ברמת גן, הסתיימו בכופר. גם ההליכים נגד חברת ברנר ומנהלה, משה ברנר, שיש לה מפעל בעיר, הסתיימו בכופר.

פרק נרחב בהכרעת הדין של השופט שטרוזמן נוגע לעניינו של פורד. בכתב האישום שהוגש נגדו התבקש, עו"ד כרמלה אוסטפלד, כי חברת ישרס תרמה 10 אלף שקל למטה הבחירות של בר. עניינו של פורד ראוי להערה מיוחדת מכיוון שהוא טען שמפלים אותו לרעה בהשוואה לנאשמים אחרים – אולר וברנר – שרשויות המדינה (מס הכנסה והמכס) הסכימו להמיר את כתב האישום נגדם בכופר.

בקשת פורד להמרת כתב האישום בתשלום כופר נדחתה – עקב מעמדו והיותו בעל רשיון עריכת דין

ביוני '92, כשנה וחצי אחרי הגשת כתב האישום, פנה פורד בפעם השנייה בבקשה להמיר את כתב האישום נגדו בתשלום כופר. פורד, בן 59 מרחובות, שכר את שירותיו של עו"ד רן כהן.

להלן כמה מהטענות שהובאו על ידי עו"ד כהן:

● "זו הפעם הראשונה שהעבירות בהן מדובר מובאות בפני בתי המשפט בישראל.

● פורד מעולם לא הועמד לדין – לא על פליליים ולא על עבירות הקשורות לפקודת מס הכנסה ולחוק מע"מ.

● בנסיבות העניין לא נגרם כל נזק לאוצר המדינה.

● סכומי המס הרלוונטיים לעבירה שיוחסו לפורד נמוכים מאוד.

● חומרת המעשה המיוחסת לפורד פחותה מן המיוחסת ליתר הנאשמים, שכן פורד פעל בשם תאגיד שהוא חברה ציבורית, ולא קיבל או ציפה לקבל טובת הנאה אישית בהיותו עובד שכיר של החברה".

פורד לא הורשע באף לא אחת מארבע העבירות החמורות שבהן הואשם בכתב האישום, אלא בעבירת מס קלה יחסית

עו"ד כהן טען, כי אולר וברנר הופלו לטובה, למרות שיש להם אינטרסים בולטים מובהקים כבעלי עסקים בעיר. לטענתו, פורד התפטר מישרס חצי שנה אחרי הבחירות ב-'89.

הסיבות העיקריות לכך שבקשתו של מס הכנסה והמכס לא נענו לבקשת פורד הן דווקא מעמדו, פעילותו הציבורית והיותו בעל רשיון לעריכת דין, שאמור להבין את משמעות מעשיו. אחרי שבקשתו נדחתה בשנית הוא עתר לבג"ץ, אולם לבסוף הסיר את העתירה ביוזמתו.

כשמעלעלים בנימוקיו של השופט שטרוזמן, ניתן להיווכח עד כמה ההחלטה לדחות את בקשת הכופר היתה במקומה.

העובדה הבולטת בפרשה זו מלמדת, כי לישרס היה מניע מהותי ושקוף להעדיף את צבי בר על פני אורי עמית. עובדה זו אינה מתיישבת עם טענתו של עו"ד כהן בבקשת הכופר. פורד, כך כתב השופט, אישר בעדותו כי פרויקט בנייה של ישרס ברמת גן ("ישרס 2000") נתקל בקשיים שהערים עמית, ולכן היה לישרס עניין רב לתמוך בבר.

בין היתר קבע השופט, כי "ההחלטה על הסיוע לצבי בר היתה של פורד, שהיה מוסמך להחליט על תרומות למוסדות שונים. פורד סיפר על תרומה זו לחבר מועצת המנהלים של החברה, יעקב אבן עזרא".

"אין חולק שהחלטה של מועצת המנהלים, או של כמה מנהלים, על תרומה זו לא התבקשה ולא התקבלה", הוסיף השופט. "והאסמכתאות על התרומות הרבות שהעניקה ישרס למוסדות שונים מלמדות, כי זו אושרה על ידי פורד. אף לא אחת מהן היתה יותר מאלף שקל, ולא הובאה בפניו לאישור על פי החשבונית. אישור החשבונית על ידי פורד מלמד כי הוא נתן דעתו עליה, שהרי הוא הורה להנהלת החשבונות לסווגה בתחום השייך לפרויקט הבנייה "ישרס 2000"".

המסקנה המרשיעה של השופט היתה כי על פורד היה להקפיד בעת בדיקת החשבונית והאישור, לבל ייכשל ולבל יכשיל את החברה. התמונה של פורד היא בכך שהוא לא הורשע באף לא אחת מארבע העבירות החמורות שבהן הואשם בכתב האישום. העבירה שבה הורשע היא לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה ("מסירת ידיעה לא נכונה המשפיעה על חיובה של חברה במס"), שהעונש המרבי בגינה הוא שנתיים מאסר וקנס של 36 אלף שקל.

עבירת מס זו קלה יחסית בהשוואה לעבירות המתוארות שבכתב האישום, מכיוון שאין חובה על התביעה להוכיח כי העבירה נעשתה בכוונה פלילית. מעבירת המע"מ זוכה פורד.

באשר לזיכויה של ישרס, קבע השופט, כי בפעילות הרשלנית של פורד ברישום התרומה כהוצאה לא היתה זהות עם החברה. באותו עניין כתב השופט, כי "המחשבה הפלילית של החברה בגין מעשה מנהלה, שאינה אחריות שילוחית ואינה אחריות מוחלטת, חלה כאשר ניתן לומר שהמנהל והחברה – חד הם. החברה, ככזאת, לא ידעה על פעילותו של פורד בהנחיה לרישום התרומה כהוצאה ולא נתנה יד לכך. לכן אינני סבור שניתן להטיל על ישרס את האחריות הפלילית של פורד".

הטיעונים לעונש נדחו למועד מאוחר יותר.

صكنا من الأهل

דו"ח על דו"ח / אודי ארז

רבד – תזרים מזומנים שלילי ב-93'

החברה נמצאת בתהליך כרסום מתמיד ברווחיותה כתוצאה מירידה מתמשכת בשיעור הרווח הגולמי. ברבעון האחרון של 1993 היה ההפסד הגולמי 5.3% מהמחזור

רבד בע"מ התאגדה כחברה פר־טית ב-27.9.51. ב-25.10.93 הפכה לחברה ציבורית. ב-10.11.93 הנפי־קה מניות וכתבי אופציה לציבור תמורת 39.39 מיליון ש' (לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה). ניירות הערך של החברה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א ברשימה הראשית.

בעלי המניות בחברה, בהנחה של מימוש כל כתבי האופציה, הם אבר־הם גרין וישראל וקסמן – כ-28% כל אחד, שלמה אופנהיים כ-12%, יורשי יוסף מנוביץ כ-6%, עודד קסלר כ-4% והציבור כ-22%.

החברה מבצעת עבודות קבלניות בתחומי ההנדסה האזרחית, הכוללות עבודות תשתית, עפר ופיתוח. כמו כן היא בעלת 47.85% מבית אגיש רבד בת"א.

החברה מעסיקה כ-70 עובדים, וב-31.12.93 ההון העצמי שלה הסת־כם ב-66.741 מיליון ש'.

סקירה ענפית

לענף התשתית באה עדנה בשנות ה-90 הראשונות, לאחר הגאות המו־רה בשנות ה-80. הגידול השנתי המ־מוצע בהשקעות בתחבורה, תקשורת, חשמל ומים בשנות ה-70 היה 6.3% הגידול בשנות ה-80 הוא ירד לכ-3.6%, כאשר הירידה הבולטת במיו־חד היתה בהשקעות בכבישים. במשך שנים הצטבר פיגור רב בפיתוח כב־ישים ובתחזוקתם. בתחילת שנות ה-90 מסתמן גידול בסלילת כבישים חדשים ובהרחבה ושיקום כבישים קיימים.

אולם הגידול במספר כלי הרכב בארץ יצר צפיפות ועומס. מ-1970 ועד 1993 חלה עלייה של כ-342% בכמות כלי הרכב, מול עלייה של כ-45% בלבד באורך הדרכים הסלו־לות. הגידול הבולט חל בשנים 92'-93' – 34% ו-29% בהתאמה. והשקי־עות בתשתית הכבישים השנה צפוי־ות לגדול מכוח התקציב המיועד לכך.

חשוב להבין כי תקציבים אלה אי־נם צריכים לשקף באות זמנית ב־השקעה בתשתית הכבישים אלא רמת השקעה מינימלית הנדרשת למניעת החמרה נוספת בצפיפות בדרכים.

השגשוג בענף התשתית משך חב־רות חדשות למעגל העסקי והרחיב את הפעילות של החברות הוותיקות. כתוצאה מכך גברה התחרות. על רקע זה יש לבחון את תוצאות פעי־לותיה של רבד.

רווחיות

הכנסות החברה מעבודות ב-93' הסתכמו ב-55.439 מיליון ש' לעומת 64.323 מיליון ש' ב-92'. למעשה, למרות ש-93' לוותה בגידול ניכר במשאבים שהוקצו לסלילת כבישים ותחזוקתם, אנו עדים לבלימת הצמי־חה בחברה. עיון בדו"ח רווח והפסד מלמד כי למרות הירידה ברמת הה־כנסות קיימת עלייה ברווח הגולמי אשר הסתכם ב-93' ב-17.171 מילי־ון ש', לעומת 16.018 מיליון ש' ב-92'. במבט ראשון ניתן להבין כי החברה התייעלה והתמקדה בעבודות רווחיות. בהנחה שהמחזור אינו מטרה בפני עצמה אלא הרווח הנקי, נמצא כי 93' היתה מוצלחת מקודמתה. מס־קנה זו של ניתוח לוקה בחסר, שכן אינה מתמקדת במגמה המסתמנת ב־ביצועי החברה. מסקירת התפתחות הרווחיות ברבעונים השונים של 93' עולה תמונה הפוכה לזו המצטיירת בשנת פעילות שלמה מול שנה קוד־מת. למעשה, החברה נמצאת בתה־ליך של כרסום מתמיד ברווחיותה

דו"חות רווח והפסד בש"ח מותאמים לחודש דצמבר 1993

	1993	9-12/93	7-9/93	4-6/93	1-3/93	1992	1991
הכנסות	55,439	15,699	14,924	15,808	9,008	64,323	49,987
עלות העבודות שבוצעו	38,268	16,534	8,834	8,488	4,412	48,305	43,192
רווח (הפסד) גולמי	17,171	(835)	6,090	7,320	4,596	16,018	6,795
שיעור הרווח (הפסד) הגולמי	31%	(5.31%)	40.8%	46.3%	51%	24.9%	13.6%
הוצאות הנהלה וכלליות	2,506	102	1,000	807	597	6,818	2,465
הוצאות (הכנסות) מימון נטו	206	179	66	—	(39)	(222)	570
רווח מעסקת בנייה משותפת	1,571	(80)	—	1,651	—	—	—
הכנסות אחרות	1,488	718	711	173	(114)	450	781
מיסים על ההכנסה	7,435	309	2,459	3,367	1,268	4,664	2,644
רווח נקי	10,083	(787)	3,276	4,968	2,626	5,208	1,897

כתוצאה מירידה מתמשכת בשיעור הרווח הגולמי. בדו"חות הכספיים ל־חודש ינואר 93' שהיוו את הבסיס ל־תשקיף החברה הוצג שיעור רווח גולמי ממוצע של 48% (51% לרבעון הראשון ו-46.3% לרבעון השני).

הדו"חות לרבעון השלישי של 93' שפורסמו זמן קצר ביותר לאחר הה־נפקה לציבור הצביעו על ירידה חדה בשיעור הרווח הגולמי לרמה של 40.8%. מסתבר כי תוצאה זו היתה את מבשר רע. האכזבה מתוצאות הפעילות העסקית אירעה ברבעון האחרון של 93', שכן אין מדובר בי־ריגה נוספת בשיעור הרווח הגולמי אלא על סף שתוצאתו הפסד גולמי בשיעור של 5.3% מהמחזור – 835,000 ש'.

כיצד קרה הדבר? איך ייתכן שדו"ח התוצאות העסקיות לינואר־יוני 93', שהיה גולת הכותרת בתש־קיף החברה, הציג לפני קורא הדו"חות הכספיים שיעור רווח גולמי אדיר – 48%, והנה שוד ושבר, כעבור חודשים מספר בעלי המניות ניצבים נוכח הפתעה גמורה, מהפך בשולי הרווחיות מרווח גולמי בשיעור ניכר להפסד גולמי.

לפתרון התעלומה נחזור לתעודת הלידה של החברה כחברה ציבורית – התשקיף. בפרק הדן בניתוח התוצ־אות העסקיות בתשקיף, מסבירים קברניטי החברה את העלייה ברווח הגולמי ובשיעורו בחצי הראשון של 93' לעומת שנים קודמות.

"העלייה בשיעור הרווחיות בשנה זו (המחצית הראשונה של 93') נבעה בין היתר מן העובדה שמסוף 91' הוכפלו כמעט מספר יחידות ציוד מכני הנדסי בבעלות החברה והוחלפו בציוד חדיש, כך שב-92' ובעיקר ב-93' העסיקה החברה ציוד עצמי והק־טינה מהותית את חלקם של קבלני המשנה". ניתוח עלות העבודות שבוצעו מתיישב עם הסבר זה. בעוד ששיעור התשלומים לקבלני משנה מההכנסות עמד ב-92' על 31%, בחצי הראשון של 93' שיעור זה הסתכם ב-16% בלבד. פתרון התעלומה של נפילת הרווח הגולמי נמצא בגורם ששיפר את הרווח הגולמי במחצית הראשונה של 93'. בעוד שתשלו־מים לקבלני המשנה הסתכמו במח־צית הראשונה של השנה ב-4.036 מיליון ש' (16% מהמחזור), גדלו תש־לומים אלו ל-11.685 מיליון ש' במחצית השנייה של השנה (38.16% מהמחזור).

לאור הציפיות שנבעו מתיאור ההתייעלות בתשקיף, להמשך שיפור הרווחיות, אין ספק כי האכזבה מרה. היה ניתן לצפות כי סקירת ההנהלה לדו"חות הכספיים ל-93' תשפוך אור על הגורמים לשינוי במגמה להעסיק ציוד עצמי ולהקטין את חל־קם של קבלני המשנה, כמפורט ב־תשקיף, וכי יוסברו הגורמים לדרדור ברווחיות החברה, אך עיון בדו"ח המ־נהלים מצביע על חוסר התייחסות מוחלט.

ההנהלה הסתפקה בציון הגידול ברווח של 93' לעומת 92'. אין חולק כי במקרה דנן המשקיעים זכאים להרבה יותר. הוצאות ההנהלה ברב־עון האחרון של 93' הסתכמו ב-102,000 ש', לעומת 1,000 ש' ברב־עון השלישי, 807,000 ש' ו-597,000 ש' ברבעון השני והראשון של 93' בהתאמה. הצמצום בהוצאות אלו נו־בע מהקטנת הוצאות השכר בגין תשלומים לבעלי עניין מסך של 5.444 מיליון ש' ב-92' ל-408,000 ש' ב-93' כולה. (מ-94', אם משכו־רות בעלי השליטה ישתנו ערב הה־נפקה, תחול חובה לצרף דו"חות רווח והפסד פרופורמה לתקופות שקדמו להנפקה על מנת לספק לקורא הדו"ח הכספי מצב בר השוואה לדו"חות רווח והפסד לשנים שלאחר ההנפקה באמצעות נטרול השפעת ה־שינוי במשכורות בעלי השליטה).

ב-93' השלימה החברה את בניית בית אגיש רבד יחד עם שותפה (חב־רת שבכא קרונפלד בע"מ). ההכנסות ממכירת שטחי משרדים הניבו לחב־רה רווח של 1.571 מיליון ש'. ברשות החברה נותרו שטחים להשכרה. הוצ־אות המימון שלה גדלו במחצית הש־נייה של 93' לעומת המחצית הראשונה ב-284,000 ש' וכתוצאה מכך, בעוד שבמחצית 93' החברה ה־ציגה הכנסות מימון בסך 39,000 ש', בסיכום שנתי לחברה הוצאות המי־מון בסך 206,000 ש'. הסיבות לכך הן הירידה ברווחיות והגידול באשר־אי ללקוחות, כמפורט בהמשך.

דו"ח התוצאות העסקיות לרבעון האחרון של 93' מציג תוצאות מאכז־בות ביותר: הפסד נקי של 787,000 ש' לעומת רווח של 3.276 מיליון ש' ברבעון השלישי, 4.968 מיליון ש' ברבעון השני ו-2.626 מיליון ש' ברבעון הראשון של 93'.

שיטת העבודות המדורות

החברה רושמת את הכנסותיה מ־ביצוע העבודות בשיטת "העבודות המדורות". הטכניקה האמת מפורשת בדו"ח הכספי וממנה עולה כי נרש־מות ההכנסות והעלויות על פי בי־צוע העבודה בפועל והחשבוניות שאושרו על ידי מזמיני העבודה, לפי תעריף לכל יחידת מדידה שנקבע בהסכם או לפי התמורה הצפויה בגין אותו חלק שבוצע בתקופת הדו"ח להערכת מהנדסי החברה. לשיטה זו קמו באחרונה מבקרים רבים בטענה כי שיטת העבודות המדורות, שאינה מתחשבת בצפי לסיום הפרויקט אלא רק בביצוע בפועל מול ההכנסות ב־פועל, גורמת לדיווח האופייני בס־טיית תקן גבוהה ביותר. הראיה לכך מצויה בדו"ח שלפנינו. השונות הג־דולה בשיעור הרווח הגולמי בין הרבעונים השונים של 93' (51%, 46%, 41%, הפסד ברבעון האחרון בשיעור 5.3%) יכולה להביא למסקנה כי מתוקיות ה"צרות" שעשו באחרו־נה החשבונאים ברשות לני"ע לצורת מדידה זו.

הגישה המסתמנת כיום היא כי ניתן לדווח בשיטת העבודות המדו־רות בתנאי שתובא בחשבון הרווחיות המצטברת של כל הפרויקט, ומדידת התוצאות העסקיות לא תיעשה בנפ־רד לכל קטע. מדידת רווחי הביניים לא תסטה מהרווחיות הממוצעת של הפרויקט, ורווח הביניים המדווח בכל תקופה לא יעלה על שיעורו היחסי מסך כל הרווח הצפוי בכל הפרויקט.

איתנות פיננסית

החברה קשורה בעיקר עם גופים מוסדיים הנתמכים מתקציבים ציבורי־ים (כגון נתיבי איילון ומע"צ) ולפי־כך מושפע מחזור הפעילות של החברה משינויים או מהקצאות תקצי־בים אלה.

כתוצאה מההנפקה לציבור זרמו לחברה 39.392 מיליון ש'. יתרות המזומנים בחברה גדלו מ-3.077 מי־ליון ש' בתום 92' ל-24.672 מיליון ש' לתום 93'. אין ספק כי ההנפקה שיפרה את מצבה הפיננסי של החב־רה. נכון לתום 93' השתמשה החברה בכ-1.5 מיליון ש' לרכישת ציוד מכ־ני הנדסי. יתרת תמורת ההנפקה עומדת לרשות החברה (יותר מ-30 מ' ש') ותשמש כנראה לצורך הרחבת הפעילות בתחומים השונים.

עם זאת יש לזכור כי גיוס משא־בים באמצעות הנפקה אינו פתרון לאורך זמן. לב המהות הכלכלית המאפשרת ליהנות מאיתנות פיננ־סית לאורך זמן הוא תזרים המזומנים מפעילות שוטפת. התפיסה המוד־רנית רואה את החברה כמכשיר להפ־קת מזומנים ולכן השיטה המקובלת ביותר להערכת שווי החברה מתבס־סת על היוון תחזית תזרימי המזומ־נים העתידיים. דו"ח תזרים המזומנים של החברה מצביע כי 93' היתה גרועה, שכן בעוד תזרים המ־זומנים בשנתיים שקדמו היה חיובי 8.313 מיליון ש' ב-91', וכ-11.592 מיליון ש' ב-92', הרי שב-93' תזרים המזומנים מפעילות שוטפת היה שלילי והסתכם ב-1.445 מיליון ש'.

לעתים תהליך צמיחה מלווה בתז־רים מזומנים שלילי עקב הגדלת רמות המלאי כחלק מתהליך הנסיקה. מאחר שבדבר הגידול בפעילות בנ־לם ב-93', יש לחפש את הגורם לתז־רים המזומנים השלילי בסעיף אחר.

יתרות מזמיני העבודה גדלו ב-93' ב-9.200 מיליון ש' בעוד שהמחזור ירד ב-8.884 מיליון ש'. בממוצע, האשראי ללקוחות גדל מכ-53 יום ב-92' לכ-100 יום ב-93'. כלומר, הסיבה לתזרים המזומנים השלילי מ־קורה בגידול מהותי באשראי הניתן ללקוחות החברה.

צמצום במחזורים וגידול בתזרים המזומנים מפעילות המאפיין את סיומה של 93' אינו יכול להימשך לאורך זמן בלי שייגרם נזק לחברה. חלק מעודפי המזומנים שמקורם בה־נפקת המניות לציבור מצאו דרכם להשקעה בני"ע הנסחרים בבורסה וכתוצאה מכך סבלה החברה מהפסד ברבעון הראשון של 94' של מיליון ש'. על רקע ההפסדים ברבעון האח־רון של 93' המלווים בתזרים מזומ־נים שלילי מפעילות, יש להתייחס בכובד ראש להפסד האמור מני"ע שכן הוא נדבך נוסף בכיוון הבלתי רצוי אליו פנתה החברה.

מבט לעתיד

בידי הגופים האחראים קיימות תוכניות מפורשות לסלילת דרכים בעלות חשיבות לאומית. אחת הדר־כים החשובות ביותר היא דרך מס' 6 – כביש חוצה ישראל, המיועד להוות עורק תחבורה מרכזי של ישראל. אור־ך הכביש יהיה כ-280 ק"מ וב-95' צפויה תחילת סלילתו. התקציב ההתחלתי צפוי להיות כחצי מיליאר־ד דולר, ובסופו הוא צפוי להגיע לשני מיליארד ד'. רבד היא בעלת ניסיון רב, ועם גב פיננסי רציני תו־כל ליהנות מהגידול בהקצבות לתש־תית, אם הגורמים לדרדור ברווחיות החברה יובאו בחשבון וייעשה מאמץ להקטינם על ידי בחירה בפרויקטים בעלי רכיב גבוה של רווחיות לחברה, כגון עבודות עפר. כך תוכל חברת רבד בע"מ להתמודד בשוק התעתי־די, תוך ניצול יתרונה היחסי מבחי־נת מיקום, מגוון הציוד וכוח העבודה המיומן.

הכותב הוא רואה חשבון, מרצה בכיר לחשבונאות באוניברסיטה העברית

אנשים ועסקים

פוגל. מקוריות

שטראוס. שותף

נור. יתרונות בבאר שבע

יזמים צעירים

שש קבוצות של אנשי עסקים צעירים אשר הקימו חברות, פית־חו מוצרים ומכרו אותם בשוק ה־חופשי, הצליחו לשלב הנבחר בתחרות "יזמים צעירים". את התחרות מארגנים, זו השנה הרבי־עית, בנק לאומי ומכון האדליר. בתחרות לוקחים חלק כאלף תל־מידים המאורגנים ב-36 קבוצות מבתי ספר תיכוניים ברחבי הארץ.

לדברי יונה פוגל, ראש אגף שיווק, פרסום והדרכות בבנק לאו־מי, אשר עמד בראש ועדת השי־פוט, הקריטריונים שהנחו את השופטים היו: מקוריות, ניהול עסקי, מכירות רווחיות ואיכות ה־מוצר. השופטים היו מיכאל שטר־אוס, אברהם בירנשטוק, פרופ' אבי משולח, אביגעם ברוג, זאב הפ־נר, מהמכון מסאוריה ועקיבא דו־רון.

צמח נגד מיגרנה

צמח מרפא חדש כנגד מיגרנה בשם "בן חרצית", פותח בקיבוץ כפר הנשיא נעשה על ידי חברת "צמחי מרפא הגליל" שבבעלות ה־קיבוץ, בשיתוף פרופ' דן פולוביץ ממכון וולקני.

לאחר מחקר של שלוש שנים, הצליחה החברה לפתח זן מיוחד של הצמח המכיל ריכוז גבוה של החומר "פרתנוליד", הידוע בתכו־נותיו המקילות על מיגרנה. רוי בוסקילה, מנכ"ל החברה, מסר כי בניגוד לכמה מהתרופות הכימיות נגד מיגרנה שיש להן תופעות ל־וואי קשות, לתרופה המופקת מן הצמח הזה אין תופעות לוואי.

עמירם כהן

קרן חדשה

קרן חדשה למימון וסיוע לעס־קים קטנים החלה לפעול במסגרת המתנה המרכז לטיפוח יזמות עס־קית בבאר־שבע.

לדברי מנהלת המרכז לטיפוח יזמות בבאר־שבע, לסליאן רובי־נשטיין, שהיא גם המנהלת האד־מיניסטרטיבית של הקרן החדשה, היא הוקמה על ידי קרן קהדה, קרן מרת־שור ובנק אוצר החייל. ההל־וואות ניתנות ללא ריבית והן צמודות למדד או לדולר, כשהקרן ערבה ל-70% מהסכום.

זוהר בלומנקרנץ

הרצוג עובר למו"לות

נשיא המדינה לשעבר, חיים הרצוג, מונה ליו"ר מועצת המנה־לים של ההוצאה לאור דוהרון עתי, שנוסדה לפני שנה ומוציאה היום ירחון חדש לענייני מדע, "מדע פופולארי", שהוא הגרסה העברית של "פופיולאר סאיינס" האמריקאי.

תקשורת מושבים הרשנית מעבירה את הירחון מתבניתו האנגלית לעברית. בארץ נוספים לו כ-15 מאמרים מקומיים, והוא יופץ ב-22,000 עותק.

ההוצאה לאור היא בבעלות החברה להשקעות של בנק הפוע־לים, אמפל, אמיר והרזון, לשעבר מנכ"ל "מעריב", וד"ר יהודה עתי, מומחה למימון ומאגרי מידע.

באחרונה הצטרף כשותף לחב־רה פרופ' גרוזין ג'והמפון, יו"ר מועצת המנהלים של חברת ICM המייצ־גת בין השאר את הזכויות על ספ־ריהם של בכירי הפוליטיקאים בעולם, ובהם הנרי קיסינג'ר ומרגרט תאצ'ר.

עידית רוזנבלום

יתרון אסטרטגי

קבוצת נור פרסום חוצות זכתה במכרז לשילוט האוטובוסים של החברה לתחבורה העירונית בב־אר־שבע, המונה 118 כלי רכב. לדברי מנכ"ל החברה משה נור, תציע החברה למפרסמים 3 שטחי פרסום בכל אוטובוס. "הזכייה היא יתרון אסטרטגי", אמר.

זוהר בלומנקרנץ

מינויים

● בעשות־אשקלון: מיכאל אר־ליך, כמנהל החטיבה העסקית, דן בין כמנהל התפעול ובתיה רוימש במנהלת משאבי אנוש.

חברת ייעוץ תבדוק כדאיות הפעלת החממות העסקיות

מאת זוהר בלומנקרנץ

מרכז טיפוח יזמות הסוכנות הי־הודית יבדקו מחדש את כדאיות הפ־עלתן של חממות עסקיות, המיועדות לקדם עסקים קטנים. בדיון סגור שהתקיים באחרונה ברשות לעסקים קטנים, בהשתתפות נציגי כל הגור־מים המעורבים – הסוכנות, הג'וינט, משרד התעשייה והמסחר ומנהלי החממות – הוחלט לשכור את שירותיה של חברת ייעוץ חיצונית כדי שתבדוק באיזו מידה מכשיר החממה עסקית עונה על המטרות שלמענן נוצר, והאם הוא תורם יותר מאמצעים אחרים, למשל מרכז טיפוח יזמות רגיל.

מרכז טיפוח יזמות רגיל נותן ליז־מים ולבעלי עסקים את כל השירו־תים, בין השאר ייעוץ בתוכנית עסקית והפניה למקורות מימון. מר־כז טיפוח יזמות המשמש גם כחממה, משמעותו, בין השאר, שבמבנה אחד יש 10-15 עסקים בצעדיהם הראשו־נים, המקבלים מהמט"י, בנוסף לשי־רותים הנ"ל, גם מקום מתאים קטן; חדר ישיבות, פאקס, שירותי מזכי־רות וצילום; ייעוץ וליווי הרבה יו־תר צמודים.

גורם בכיר ברשות לעסקים קטנים אמר בסוף השבוע בתשובה ל"הארץ" כי "אין תחושה שהחממות העסקיות לא הצליחו, אך אולי אפשר להשיג אותם דברים באמצעים אחרים, כיוון שחממה עולה יותר ממרכז טיפוח יז־מות רגיל. אנו רוצים להיות משוכנ־עים שיש לחממה ערך מוסף מעל למט"י רגיל, ואם אמנם כן, באיזה כיוונים לפתח את החממות. יש כל מיני רעיונות. אחת האפשרויות היא למקד את הענפים בתוך החממה או לטפל בענף אחד".

כיום פועלות שש חממות עסקיות, ארבע שקשורות עם מרכזי טיפוח יזמות עסקית – בכרמיאל, נצרת עלית, משגב, ובית שאן, ושתיים שקשורות עם יחידות לפיתוח כלכלי – בקרית מלאכי ובקרית גת.

מסקנות הוועדה לפתרון הצפיפות בנמלים מתעכבות

מאת יעקב צלאל

הוועדה לפתרון בעיית הצפיפות בנמלים תתכנס בפעם הראשונה רק ביום שלישי הקרוב, למרות ששר התחבורה, ישראל קיסר, הבטיח שמ־סקנות הוועדה יוגשו בראשית שבוע זה. שלושת חברי הוועדה קיבלו את כתבי המינוי רק בסוף השבוע.

ראש מינהל הספנות, הפורש, שמואל לוי, שיעמוד בראש הוועדה, ייפגש עם קיסר שינחה אותו לקיים את דיוני הוועדה ברציפות.

קיסר היוזמה את הקמת הוועדה בכך שכל הצדדים המעורבים בסו־ף יקבלו את מסקנותיה, אבל כבר בשבוע שעבר הודיע איגוד קציני הים המייצג את הנתבים, שמסקנות הוועדה לא יהיו מקובלות עליו.

דובר משרד התחבורה, אלי דנון, אמר בתגובה ששר התחבורה נחוש ברצונו לפתור את הסכסוך בהקדם.

בואו לראות תאורת-גן סולרית
בתערוכת "בניה, תעיר, אנרגיה ואיכות הסביבה"

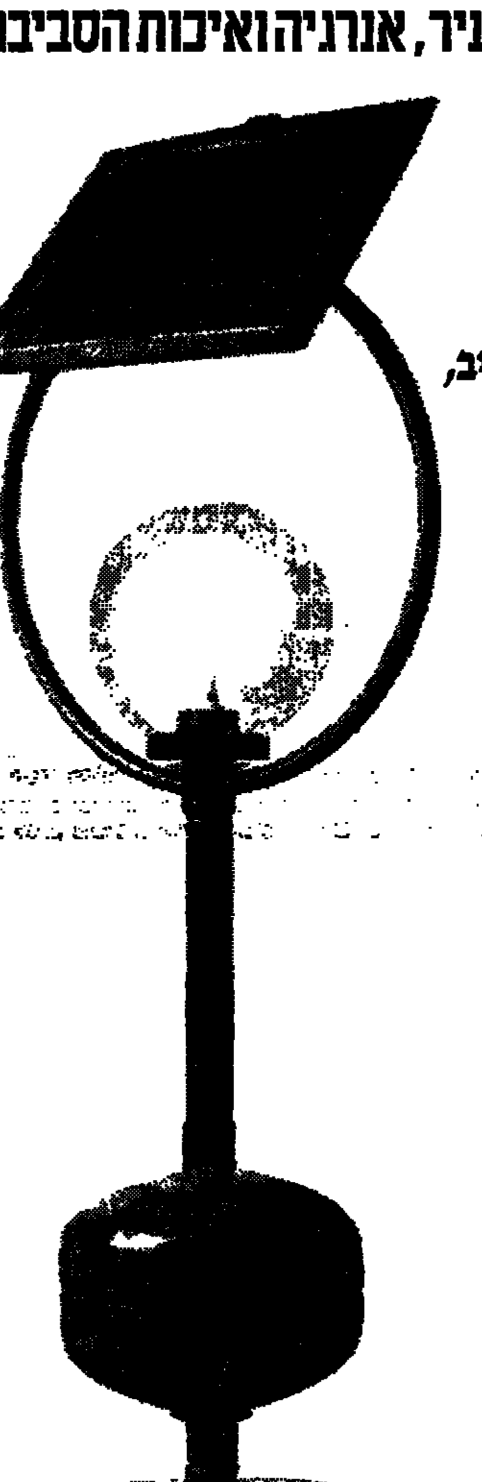

ראנד מערכות אנרגיה מציגה בביתן 28, בגני התערוכה תל אביב, מבחר מנורות גן סולריות לכל מטרה.

המנורות מופעלות ישירות ע"י אנרגיית השמש ואין צורך בחיבור למקור חשמל.
המנורות מתאימות לגינות פרטיות וגנים ציבוריים, לתאורת שבילים ולכל תאורת חוץ המרוחקת ממקור חשמל.

מידע נוסף בטל: 03-5644125
רח' אחד העם 34 תל אביב.

ראנד מערכות אנרגיה

תור●פון TOURPHONE
בלעדי למנויי הארץ
מוזל ל-60 יום בלבד
ל מ י י מ י ו ע ד !
לאלה שאין להם זמן לנשום ולבעלי פנאי - זה כדאי

לבעלי כרטיס אשראי 18 ש"ח לחודש בלבד (במקום 25 ש"ח) וכל השיחות חינם.
ללא הגבלת כמות ומשך זמן השיחה מנוי הארץ אשר יוותה כמה יקבל מידע, יעוץ, עצה, הדרכה, הנחיה ותכנון פנאי, תכנית נופש, תופש, טיול, ביקור.
טל. 03-5323777

עודד רוח
שירותי המפעיל לשרותך (מאז 1962)
בכל הקשור ברשם החברות
רשום חברות הדשות רשומים במחשב הרשם + מידע מחשב
מרכז כלל חדר 1227 מתחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248989
פקס 02-250202

הודעה לנושי מפעלי תכן בע"מ

בהתאם להחלטות כבוד ביהמ"ש המחוזי תל־אביב־יפו מיום 29.4.1994, לפיה באסיפות הנושים המתקיימות ביום 2.5.1994, לא התקבלה עדיין כל החלטות, הריני להודיעכם כדלקמן:
אסיפות נושי מפעלי תכן בע"מ תאוחדנה ללא הבחנה בין סוגי נושים שונים ותתקיימנה ביום 2.5.1994 במלון דן פנורמה בתל־אביב בשעה 11:00.

ד"ר אריאל הלפרין
הנאמן לביצוע הסדר פשרה במפעלי תכן בע"מ

המראה מתל אביב ב-05:50
נחיתה בפרנקפורט ב-09:15
כבר בצהרים באירופה

לאור הביקוש הרב לטיסת הבוקר שלנו לפרנקפורט, בימי ראשון, אנו שמחים להודיע על טיסת-בוקר נוספת בימי שני - תחילת שבוע העסקים הבינלאומי.
שתי טיסות הבוקר השבועיות, נוחתות בפרנקפורט כבר בשעה 09.15, ואתה יכול להגיע לכל אחד מ-97 היעדים שלנו באירופה כבר בצהריים כשכל היום עוד לפניך.

Lufthansa

צרכנות

עורכת לאה פורת

אירוע סוחט מוח

חור בכיס

אברהם טל

ביום שישי היה המועד האחרון להגשת דוח"ת מס הכנסה 1993 "לשכירים ולנישומים שאינם מנהלים את חשבונותיהם לפי שיטת והשבונאות הכפולה". אינני יודע מה חושבים נישומים שאינם מנהלים את חשבונותיהם לפי שיטת החשבונאות הכפולה, אבל בתור שכיר שחייב בהגשת הדו"ח אני רוצה להביע את מורת רוחי מטופס הדו"ח – צורתו ותוכנו. אני לא מצפה שיום הגשת הדו"ח יהיה יום חג, אבל לא כתוב בשום מקום שזה חייב להיות יום מעצבן, שרודים אותו עד הרגע האחרון כמו ביקור אצל רופא שיניים – וימחלו לי רופאי השיניים על ההשוואה.

אני שייך כנראה למיעוט די קטן של שכירים המתעקשים למלא את הטופס המעצבן הזה בכוחות עצמם,

טובעים במספרים

כלומר בלי עזרת יועץ מס הכנסה. הסיבה לכך אינה רק כספית (לפי מה ששמעתי, היועצים גובים סכומים מרשימים תמורת עבודה של מה בכך), אלא קשורה גם בעיקרון: לפי דעתי, שכיר רגיל, שאין לו עסקים מסובכים, צריך להיות מסוגל למלא את הדו"ח על הכנסותיו בעצמו.

ומה רע בטופס? מי שלא זכה לראותו, שיבקש ממישהו שזכה לקבל אותו. זה לא טופס, זה סדין, למעשה סדין כפול (מקור והעתק) כלומר ציפית, ברוחב שלושה עמודי פוליו מתקפלים. אין צורך בנייר פחם כדי להעביר את הכתוב על הציפית העליונה לציפית התחתונה, וזה יתרון; אבל לעומת זאת, אם אינך נזהר ומשרבט חישוב כלשהו על דף עזר המונח על הציפית העליונה (שבגלל ממדיה מכסה את פני המכתבה), ה"קשקוש" מונצח על הציפית התחתונה, האמורה לשמש כתיעוד הנתונים שמסרת בדו"ח. אם בכלל נחוצים כל הפרטים ושימי הפרטים שיש למלאם בטופס (למעשה, רוב הפרטים אינם רלוונטים לרוב השכירים), מדוע אי אפשר לדחוס על דפים בגודל רגיל? אומרים שיש ארצות שבהן ממלאים שכירים דו"ח מס הכנסה על גלויית דואר?

בטופס יש שני סוגי שורות למילוי הנתונים בידי הנישומים: שורות שבהן מפרידים קווים ניצבים בין ספרה לספרה, ושורות חלקות ללא קווי הפרדה. לא ברורה סיבת ההבדל, וכבר התבלבלתי בין השורות החלקות לבין שורות שאסור באיסור חמור למלאן כי הן שמורות "לשימוש משרדי".

קל להעתיק את הנתונים מטופס 106 שנותן המעסיק בידי השכיר לאחר תום שנת המס, כי בטופס 106 של מעסיקים מסודרים, רשומים ליד כל נתון מספרים התואמים את השורות המתייחסות לאותו נתון בדו"ח. הנישום ממלא כאן רק פונקציה טכנית של העתקה מטופס 106 לטופס הדו"ח, השאלה אם כך היא – לשם מה דרוש מילוי טופס הדו"ח?

מבחינה עניינית יש קטע אחד בדו"ח ששכיר מצוי לא מסוגל להתמודד עמו אם לא קיבל הדרכה מיוחדת, וזה קטע הניכויים והזיכויים הסוציאליים, במיוחד כי אשר יש זיקה ביניהם (סעיפים 45א ו־47 לפקודת מס הכנסה). בדברי ההסבר התמציתיים המצורפים לטופס הדו"ח אין כל הסבר (לבד מקביעת סכום ההכנסה המזכה), ואילו בחוברת דברי ההסבר המפורטים יש הסבר מילולי סתום־מה עם דוגמאות מספריות מסובכות, שצריך לעבור קורס מיוחד כדי להבינם. קטע זה ממחיש היטב את הצורך הדחוף ברפורמה מפשטת של דיני מס הכנסה בישראל בדובר האלמנטרי ביותר.

התוצאה מהסיבוכים האלה ואחרים היא שהשכיר המצוי יתקשה לעשות אומדן מושכל, האם הוא חייב כסף למס הכנסה, או אם מגיע לו החזר. מס הכנסה כנראה יודע זאת, ולכן ויתר בשנים האחרונות על טופס לוואי לדו"ח, שעליו אמור הנישום לערוך את החשבון המס השנתי הכולל.

אחרי 46 שנות מס הכנסה בישראל (53 שנה מאז הונהג בארץ) מגיע לנו טופס דיווח פשוט, שניתן להבנה ומילוי (כולל חישוב יתרת המס המגיע) גם בידי נישום שאין בכיסו תעודת רואה חשבון מוסמך או יועץ מס.

800 דולר בשביל לא לטייל למזרח הרחוק

ביטוח הביטול, שהנוסעים לחו"ל משלמים בעבורו עשרות דולרים, אינו ממלא תמיד את מטרתו

מאת צילה שני

ישראלים המבקשים לנסוע לחו"ל בטיול מאורגן, נדרשים לשלם, נוסף למחיר הטיול, סכום המוגדר כדמי הרשמה וביטוח ביטול. הסכום אינו גבוה – פחות מ־50 דולר למשתתף, אבל בניגוד למצופה הוא אינו מבטיח החזרת דמי הטיול בכל המקרים של ביטול הטיול – פריט מידע ששוב סוכני הנסיעות אינם טורחים כלל לצייר בו את לקוחותיהם.

בני הלל למד על כך כשהחליט לעשות מה שרוב הצרכנים אינם עושים – לקרוא את האותיות הקטנות בחוברת הטיולים שהנפיקה החברה הגיאוגרפית־נאות הכיכר, טרם צאתו לטיול למזרח הרחוק. נאמר שם שביטוח הביטול תקף רק עד שמונה ימים לפני יציאת הטיול, וכי במקרה של ביטול מאוחר יותר, יחויב בקנס של 800 דולר. כשפנה לסוכנות הנסיעות נאמר לו שהקנס אינו מוטל בכל מקרה גם אם יש לנרשם סיבות מקלות לביטול השתתפותו בטיול. הסוכנות, הגדיר להלל, לא נהגת לשקול כל מקרה לגופו במקרה של ביטול בטווח הזמן של שמונה ימים או פחות לפני הטיול.

לדעת הלל הצגנה קנס אינו מתאים משום שקנס הוא פעולת ענישה על עבירה. אבל במקרה זה, לא רק שאין המדובר בעבירה אלא שקיימות נסיבות המאלצות את הנוסע להישאר בבית בניגוד לרצונו. לדעתו, סוכני הנסיעות וחברות הנסיעות, אינם מפסידים משום ש שבגודל כלל קיים תור גדול של ממתינים ואלה שמוכנים תמיד לקפוץ על הנסיעה.

בחברת נאות הכיכר אישרו את העובדות בתלונתו של הלל ומסרו כי בטיולים מאורגנים ליעדים מסויימים כמו סין, רוסיה וחבר העמים, ביטוח הביטול תקף רק עד שמונה ימים לפני מועד תחילת הטיול, ולאינדונזיה הוא תקף עד עשרה ימים. במקרים אלה ישלם הלקוח כפיצוי מוסכם מראש 800 דולר. ביטוח הביטול לכל היעדים האחרים תקף עד יומיים לפני תחילת הטיול. אם הלקוח מודיע על ביטול ביומיים אלה, החברה תחייב אותו בתשלום מלא על הטיול.

לדברי מנהל "היסטור" בתל אביב, דני בקשטיין, כל הסיטונאים בארץ מחייבים את הלקוח לבטח את עצמו בדמי רישום ודמי ביטול בסכום של 47 דולר, שהם למעשה ההוצאות שחלות על הסיטונאי בגין מתן השרותים. את אלה משלם הנוסע, מבלי שיוחזרו לו גם אם יצא לטיול. הלקוח יכול לבטל את השתתפותו עד 48 שעות לפני מועד יציאת הטיול לרוב היעדים, בלא שיחויב בתשלום נוסף. חריגים מכלל זה הם הטיולים למזרח הרחוק, לרוסיה ולקניה. לדברי בקשטיין, הקנסות הגדולים במקרה של ביטול מאוחר נובעים מכך שהסוכנים מתחייבים בפני ספקי השירותים באותם יעדים ואם אינם מודיעים לאלה מראש על ביטול ההזמנות, עליהם לשלם מכיסם בעבור הנוסע, שבעוד מהטיול.

עזרא ארזוס, מנכ"ל "סקאי הכיכר" בתל אביב, אמר בעניין זה שיש סוכנים שמחילים את הקנס הגדול גם על אתרים נוספים כגון דרום אמריקה וסקנדינביה, הכל בהתאם לדרישות הספקים מחו"ל ותנאי סוכני הנסיעות.

מבדיקה אצל כמה חברות התברר שאמנם יש שוני ביניהן. בחברת "דיזנגוף טיולים", לדוגמה, ישלם הנוסע במקרה של ביטול נסיעה לחו"ל 48 שעות ופחות לפני מועד היציאה, קנס של 200 דולר. כשהיעד הוא מדינות חבר העמים, קניה, וסין דמי הביטול הם 300 דולר בשל ביטול שמונה ימים ופחות לפני מועד יציאת הטיול, ב"בוא ניסע" – דמי הביטול במסגרת 48 שעות – הם 300 דולר לכל היעדים פרט לרוסיה, למזרח הרחוק ולקניה, שהנוסע ייאלץ לשלם 600 דולר כדי לבטל את השתתפותו בהם בטווח זמן של 48 שעות לפני יציאת הטיול. ב"סקאי טיולי הכיכר" – גובה דמי ביטול הוא 200 עד 400 דולר בהתאם ליעד, פרט לסין העממית שביטול טיול אליה שמונה ימים ופחות לפני היציאה תעלה לנוסע 600 דולר.

ראוי לציין שבביטוח הרפואי שמטיילים רבים עושים לפני נסיעתם לחו"ל, כלול לא רק ביטוח מטען אלא גם ביטוח מפני ביטול הטיול. מי שרוכש ביטוח כזה, במקרה של ביטול תצטרך חברת הביטוח לפצותו בגין הנזקים שנגרמו לו כתוצאה מביטול הנסיעה. גובה ההשתתפות עצמית לרוכשי ביטוח כזה הוא 50 דולר לכל יעד.

אבל גם לחברות הביטוח יש אותיות קטנות. לדוגמה, בחברת הביטוח שילוח, שהיא החברה המובילה בארץ בתחום זה של ביטוח נוסעים לחו"ל, יפוצה הלקוח רק במידה וסיבת הביטול היא מסיבת בריאות, ולא מכל סיבה אחרת. אבל במקרים של מצב של מחלה שהיה קיים לפני תחילת הביטוח, או מום גופני שהמבוטח לקה בו לפני היכנס הביטוח לתוקף, לא יאפשרו לפצות את המבוטח, אלא אם כן הצטייד בפוליסה המכסה מקרה שבו חלה הזמרה במצב של מחלה שהוא סובל ממנה – מצב מחלתי קיים בלשון המבטחים. ביטוח רגיל שאינו מכסה מצב מחלתי קיים עולה בין דולר אחד ל־2.30 דולר ליום; ביטוח הכולל ביטוי הזמרה של מצב מחלתי קיים יעלה 3.25 דולר ליום ואם המבוטח הוא בן 60–75 יעלה הביטוח שישה דולר ליום. מומלץ לשלם תוספת של 10 דולר על כל פוליסה, לצורך הטסה רפואית הכוללת ליווי רפואי מחו"ל.

כמה סוכני ביטוח, שביקשו להישאר בעילום שם, טענו כי העובדה שסוכני הנסיעות גובים 47 דולר שאותם הם מכנים דמי ביטוח היא בגדר שערורייה וקוראת לטיפול של משרד התיירות. לדבריהם, בביטוח הנסיעות לחו"ל, מרכיב הביטול הוא קטן מאוד, בהשוואה למחויבות של חברות הביטוח לאשפוז, תאונות אישיות, מוות ונכות. בעוד שחברות הביטוח גובות פרמיה של 21 דולר לשבועיים, סוכני הנסיעות גובים סכום שהוא יותר מכפול. גרוע מזה – יש חפיפה ביניהם.

סמנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות, סרג' קורשיא, אמר בתגובה ש־47 דולר הם דמי רישום ותרומה שהסיטונאי משקיע בטיפול בנוסע. הוצאה זו באה גם כדי להבטיח שהנוסע לא יירשם בכמה סוכנויות וייווצר מצב שבו לגבי אותו נוסע מופיעות, במקביל, התחייבויות אצל מספר סיטונאים, דבר שיביא לשיבושים בעבודה. לדבריו, עד שהונהגו הקנסות ב־1991, היה העניין פרוץ. אנשים נרשמו בחודש מארס לטיול שהיה אמור לצאת באוגוסט, כדי לזכות בהנחה, ולאחר מכן ביטלו את הרשמתם והסוכנים נאלצו לספוג את ההתחייבויות כלפי הספקים. עוד אמר קורשיא שאדם שנרשם לטיול, חובה עליו לקרוא היטב את האותיות הקטנות בחוברות, לפני שהוא משלם בעבורה. התקנות קיבלו, לדבריו, אישור מטעמי התיירות ועל הנוסע לבדוק את נושא דמי הביטול, כי הכל יכול לקרות.

חיה זינגר, הממונה על סוכני נסיעות במשרד התיירות, שאליה פניתי כדי לברר מהי עמדת המשרד לגבי הקנסות במקרה של ביטולים, אמרה שמקרה זה הוא מקרה ברור של חוזה בין שני גורמים והביטול הוא הפרת ההסכם.

אם כן, ממשרד התיירות לא תבוא לנוסע הישועה. לא נותר לו אלא לאמץ את עצתו של סמנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות לבדוק, לשקול ולהחליט למי וכמה הוא מוכן לשלם.

קלוריות, שומנים, כולסטרול ונתרן גם

תקנות לסימון תזונתי ייכנסו לתוקף בסוף החודש הזה, אבל יצרני המזון עדיין לא מוכנים, אף על פי שניתנה להם שהות של יותר משנה לשם כך

מאת לאה פורת

תצלום: עודי קרן

רק חלק קטן מהחברות מסמנות את מוצריהן בסימון תזונתי

אם לא יקרה משהו בלתי צפוי באמת, ייכנס לתוקף, החל ב־25 במאי, חוק המחייב סימון תזונתי על מוצרי מזון ארוזים מראש. כך תהיה ישראל המדינה השנייה בעולם שבה קיים חוק כזה, אחרי ארה"ב, שבה אמור חוק דומה להיכנס לתוקף 17 ימים קודם לכן – ב־8 במאי השנה. נוסח החוק פורסם ב־25 במאי 1993 בקובץ התקנות תחת השם "תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי) התשנ"ג־1993", ונאמר בהן שתחולתן שנה מיום פרסומן.

סימון תזונתי אינו מתייחס לרכיבי המזון במוצר, שכבר משנת 1982 חלה חובה לפרט אותם על גבי האריזה, אלא לערכים קלוריים שלו ותכולת אבות המזון בו – חלבון, שומן ופחמימות וכן נתרן (מלח). פריטים אלה נחשבים היום למידע בסיסי, שדרוש לכל מי שרוצה לשמור על תזונה נבונה או על דיאטה מסויימת – בין אם לצורך ירידה במשקל ובין אם כדי להימנע מצריכה של אב מזון מסוים או כדי לצרוך אותו בצורה מבוקרת. מדובר אפוא בהישג חשוב ביותר, שמציב את ישראל לפני כל מדינות אירופה ולפני מדינות מפותחות אחרות, בכל הנוגע לחקיקה בנושאי בריאות הצרכנות.

ההיסטוריה של סימון תזונתי בארץ החלה בראשית שנות ה־80' בעת ההכנות לתקן המפורסם, ת"י 1145, לסימון מזון ארוז מראש. תקן זה כלל גם סעיף הדן בסימון תזונתי, אולם נוכח ההתנגדות הנמרצת של יצרני המזון והעובדה שלא חלה חובה כזאת בשום מקום בעולם, התקבלה ההלכה כי סימון תזונתי יהיה בגדר רשות, פרט למזון שסומן כמו "דל קלוריות", "דל נתרן", "ללא תוספת סוכר", "ללא תוספת מלח" או בביטויים שקולים להם, וכן למזון שבסימונו יש התייחסות לפריט אחד או יותר מהפריטים הבאים: ערך קלורי, תכולת חלבונים, פחמימות או שומנים. עוד נקבע בתקן שגם מזון לתינוקות או כל מזון אחר שהרשות המוסמכת תחליט שהוא טעון התייחסות מיוחדת, תהיה חובה לסמנו בסימון תזונתי. בהמשך אותו סעיף נכללו הוראות כיצד יש לפרט את הסימון התזונתי על גבי המוצרים. ההוראות של או דומות מאוד לתקנות הנוכחיות.

מאז פורסם ונכנס לתוקף תקן 1145, לא היה קושי ממשי לפרסם בנפרד את הוראות הסימון התזונתי בכל עת ולהכריז עליהן כמחייבות. אבל במשך 12 שנה, ועל אף דרישות חוזרות ונשנות מצד גורמי צרכנות ובריאות, שיתופי ימי עיון, סימפוזיונים וקונגרסים בנושא זה, לא הפכו התקנות למחייבות.

באמצע מפתיע או לא, היה זה חיים רמון, שר הבריאות עד 8.2.94, שהודיע את תקנות הסימון התזונתי והביא לכך שהן פורסמו (לאחר עיכובים ותיקונים קלים) ב־25.5.93 בקובץ התקנות, שבו נקבע כי הן ייכנסו לתוקף כעבור שנה. כפי שסיפר רמון, מה שהמריץ אותו לתת עדיפות לעניין, היה שכמעט כל מוצרי המזון המשווקים באירופה נושאים סימון תזונתי בעוד שבארץ רק חלק קטן מהם מסומן. הוא פנה אל מנהל המחלקה לתזונה במשרדו, ד"ר אברהם רשף, וכן למנהל שירות המזון דאז אינג' דניאל רייכמן (היום יועץ בשירות המזון) והם הסבירו לו שבאירופה רוב היצרנים מסמנים את מוצריהם באופן וולונטרי בעוד שבארץ מספרם של אלה קטן בהרבה. רמון הסיק מכך שרק חוק מחייב יביא לסימון תזונתי, והורה להכין נוסח של תקנות לסימון תזונתי.

יצרני המזון מיחו על הכוונה למסור בחוק את עניין הסימון התזונתי. טענתם העיקרית היתה שאין חוק כדוגמתו בשום מקום בעולם. על כך השיב רמון שישראל איננה חייבת תמיד לחקות ארצות אחרות ומותר לה גם לצעוד לפעמים בראש המדינה (בינתיים הקדימה אותה ארה"ב).

כשלושה חודשים לפני שפורסמו התקנות בקובץ התקנות, נשלחה הודעה רשמית לכל יצרני המזון על הכוונה להנהיג סימון תזונתי, כדי להתיר להם די זמן להתכונן. הכוונה היתה לאפשר להם לנצל את מלאי התוויות הישנות שלא כללו סימון תזונתי. כמה מחברות המזון הגדולות כמו תנובה, שטראוס, אסם, עלית, תלמה הקפידו שמוצרים חדשים שלהם ישאו סימון תזונתי. אבל מוצרים הותיקים נשארו ללא סימון תזונתי עד היום.

יצרנים אחרים לא הקפידו על סימון תזונתי אפילו במוצרים חדשים. בפסק הזמן של יותר משנה שהוענק להם, עסקו יצרני המזון באמצעות אגף המזון שבהתאחדות התעשיינים, בניסיונות שכנוע של הנוגעים בדבר לדחות את מועד כניסת התקנות לתוקף, אולם רמון עמד על שלו ולאחר שהתפטר נראה שאף אחד במשרד הבריאות לא היה מוכן לפגוע בירושה שהותיר אחריו. התשובה החד משמעית שקבלו היצרנים היתה שהתקנות ייכנסו לתוקף כפי שפורסם, דהיינו ב־25 במאי 1994. מה שנותר ליצרני המזון היה להציע תיקונים, שחלקם התקבל. אמנם בעת הכנת הכתבה, טרם אישרו אותם בחתימת ידם ממלא מקום שר הבריאות וראש הממשלה יצחק רבין והמנכ"ל משרד הבריאות פרופ' מרדכי שני, אולם מדובר באקט פורמלי בלבד.

על השאלה מדוע בעצם מתנגדים יצרני המזון לסימון התזונתי, השיב מנהל אגף המזון בהתאחדות התעשיינים, עו"ד קודס גאבור, שהם אינם מתנגדים לסימון עצמו, אלא ל"תקנות שנוסחו בצורה כללית ופורסמו בחיפזון". עוד אמר שמעל 70% מהסחר של המזון הוא עם האיחוד האירופי ויצרני המזון הישראלים מוכנים לאמץ את כל ההוראות הקיימות באיחוד האירופי (שאינן כוללות סימון תזונתי, ל"פ). אשר לטענה בדבר כוללניות, טען גאבור שאין טעם בסימון כל המוצרים וביחוד לא מוצרים כמו חומרי גלם, אריזות ממסדיות, מים וכיו"ב (ואכן, בתיקונים האחרונים, פטורים מוצרים אלה מסימון תזונתי). לדבריו, גם אין טעם בסימון תזונתי על מוצרים שאין להם ייעוד תזונתי מיוחד (גאבור התעלם בדבריו מההר בה הקיימת מאז 1982 לסמן סימון תזונתי על מזונות דיאטטיים, מזונות לתינוקות וכיו"ב כלומר, הוא היה מעדיף לשמר את רמת הדרישות הנהוגה כיום לגבי סימון תזונתי). עוד אמר שהכנת התוויות החדשות "תעלה מיליונים", לכן ביקשו לתת ליצרני המזון ארכה של שנת הסתגלות נוספת (סך הכל שנתיים ורבע) כדי לנצל קודם את התוויות שבמלאי. עוד טען גאבור שהיה צריך להתיר את חובת הסימון בהדרגה.

להערכתנו, שיעור היצרנים המסמנים היום את האריזות בסימון תזונתי מגיע לקצת יותר מ־40%. זה יהיה מן הסתם השיעור גם כשייכנסו התקנות לתוקף בעוד 25 יום. כלומר, רוב היצרנים לא ניצלו את פסק הזמן שניתן להם כדי להתכונן לחובת הסימון. יתרה מזאת, מעקב אחרי מוצרים חדשים שיצאו לשוק בשנה האחרונה, והיו מאות כאלה, מראה שרובם יצאו לשוק ללא סימון תזונתי. הרי היתה ליצרנים הזדמנות לכלול את הסימון הזה על התוויות החדשות, שאם לא כן יצטרכו להדפיס תוויות חדשות. אבל הם כנראה קיוו בסתר ליבם שיישום התקנות יידחה עד אין קץ.

מה יעשה משרד הבריאות עם כל כך הרבה עבריינים? לדברי ד"ר בריין קאוין, מנהל שירות המזון במשרד הבריאות, ככל שמתקרב המועד שבו ייכנסו התקנות לתוקף מבינים היצרנים שלא יהיה מנוס מהסימון, אבל היות ורובם אינם מוכנים, התחילו לפנות למשרד הבריאות בבקשת דחייה. המשרד אמנם נענה לחלק מהבקשות במקרים מסוימים, שבהם הוא סבור שיש הצדקה לבקשה ומעניק לחלק מהיצרנים אישור לא ליישם את התקנות כשלושה עד שישה חודשים נוספים. אחרי המועד הזה יתחילו לפתוח תיקים משפטיים נגד מי שיפר את החוק.

האחריות לסימון התזונתי חלה, על פי התקנות, גם על המשווקים ("לא ייצר אדם מזון ארוז מראש, לא ייבאו, לא ישווקו, לא יאחסנו ולא יציגו למכירה, אלא אם כן הוא מסומן בסימון תזונתי בהתאם לתקנות..."). מבירור אצל כמה מרשתות השיווק הגדולות, עולה כי הן החלו בהכנות לכך באמצעות פנייה אל היצרנים. לדברי רותי שקד, הממונה על ההסברה ברשת שופרסל, נשלח לכל יצרני המזון מכתב שבו הם נדרשים לשווק החל מ־25 בחודש רק מוצרים שיש עליהם סימון תזונתי. כן נדרשו היצרנים לאסוף עד ל־20 במאי את האריזות שאינן מסומנות כחוק.

יורם דר, מנהל אגף הסחר בקואופ הריבוע הכחול מסר גם הוא שנשלחו מכתבים ליצרנים להקפיד על סימון האריזות כחוק ולאסוף את אלה שהן ללא סימון תזונתי. רשת ההיפרשוק, לדברי מנהל השיווק שלה רני בנימיני, שלחה אף היא חוזרים ליצרנים בהם התבקשו שכל המוצרים החדשים ישאו סימון תזונתי. פטורים מכך כמה יצרנים שהציגו לרשת מכתבים ממשרד הבריאות המאשרים להם לדחות את ביצוע החוק עד יולי או ספטמבר.

מותרת סטייה של 20%

בהתאם לתקנות החדשות, לרבות התיקונים האחרונים, יכלול הסימון התזונתי את הפרטים הבאים:

- ● ערך קלורי של המזון ביחידות של קילוקלוריות (להלן קלוריות), תכולת החלבונים, הפחמימות והשומנים בגרמים או במ"ל ותכולת הנתרן במ"ג; אם הערך של אחד מהפרטים, למעט נתרן, הוא פחות מ־0.5% יסומן לצידו אפס, ואם כמות הנתרן היא פחות מ־5 מ"ג ב־100 גרם, יסומן לידו אפס; מוצר המכיל בהרכבו שומנים בשיעור העולה על 4.5% יסומנו גם תכולת הכולסטרול בו (במ"ג) ותכולת חומצות השומן הרוויות (בגרמים); אם על פי הסימון של היצרן יש במזון סיבים תזונתיים או ויטמינים, יהיה עליו לציין גם את שיעורם במוצר.
- ● כל הערכים יחושבו ויסומנו ל־100 גרם מזון מוצק או מוצק בנוזל או ל־100 מיליליטר מזון נוזלי. יצרנים יוכלו בנוסף לכך גם לסמן ערכים למנה או לכל התכולה שבאריזה.
- ● חישוב הערך הקלורי ייעשה לפי המקדמים הבאים: חלבונים – 4 קלוריות לגרם, פחמימות זמינות – 4 קלוריות לגרם, שומנים – 9 קלוריות לגרם, ממתיקים רב כהליים (כגון סורביטול) – 2.4 קלוריות לגרם, חומצות אורגניות – 3 קלוריות לגרם, כהל – 7 קלוריות לגרם.
- ● מותרת סטיה של 20% (יותר או פחות) בסימון התזונתי.
- ● מוצרי המזון הבאים יהיו פטורים מסימון תזונתי: מים ומים מוגזים, תבלין, קפה, תה, חליטה להכנת משקה, שמרים, אבקת אפייה, ממתיק מלאכותי, תמצית מאכל וצבע מאכל, חומר גלם ליצור מזון בתעשייה ומזון אחר באישור מנהל שירות המזון; משקאות משכרים, יינות ובירה די שהסימון שלהם יכלול רק ערך קלורי; יחידות מזון שמשקלן אינו עולה על 10 גרם כל אחת יהיו פטורות מסימון תזונתי, בתנאי שהאריזה החיצונית שלהן תסומן בסימון תזונתי המשקל הכולל לא יעלה על קילוגרם אחד.

מסנן המים כבר בפנים

חדש

לשאלה אם יש לסנן את מי הברז שאנו שותים אין עדיין תשובה חד משמעית. אלה המאמינים שיש צורך בסינון ירצו אולי לדעת שאפשר לרכוש קומקומים חשמליים שהמסנן כבר מותקן בתוכם. כך אפשר לחסוך את כלי הפלסטיק הנפרד עם המסנן, שנהוג למזוג ממנו לקומקום את המים.

הקומקומים הם מתוצרת פיליפס ומיובאים לישראל על ידי חברת אלקטרה סחר. לבחירת הצרכן עומדים שלושה סוגי קומקומים: מיני קומקום בתכולה של 0.8 ליטר שמתאים לנסיעות – 168 שקל; קומקום בתכולה של 1.7 ליטר – 230 שקל; וקומקום נשלף באותה תכולה – 284 שקל. המחירים נראים לנו גבוהים, וכדאי בכל זאת לבדוק אם לא משתלם יותר לקנות קומקום לחוד ומסנן לחוד.

דיאטה אישית

כמה קלוריות הגוף באמת צורך ומה בדיוק "נשרף" כשעושים דיאטה הרזיה – עודפי שומן או אולי רקמת השריר? חברת "מדיטון" העוסקת בדרך כלל בבדיקות רפואיות עבור חברות הביטוח, מציעה שירות חדש שיכול לתת תשובה לשאלות אלה: בדיקת צריכת קלוריות באמצעות מכשיר ממוחשב, "קלורימטר". המכשיר, שפותח בטכניון בחיפה, מספק בתוך דקות ספורות נתונים מדוייקים לא רק לגבי צריכת האנרגיה, אלא גם על מאגרי הפחמימות בגוף, סוגי החומרים השרופים ועוד.

הבדיקה פשוטה ביותר. שוכבים במשך עשרים דקות במרתף הממוזג של מלון הילטון, לאחר צום של שש שעות. או חובשים כובע־בלון המזכיר את ערכת המגן של הילדים במלחמת המפרץ וממשיכים לשכב במנוחה עוד כחמש־עשר דקות. בינתיים נושמים ונושפים באופן טבעי. צינורית המחוברת לבלון מעבירה נתונים למחשב על קליטת החמצן ופליטת הפחמן הדו־חמצני ושולפת תמונת מצב עדכנית.

ברזיה טל, דיאטנית, טוענת שהערכה החדשה חוסכת מטפלה כמה שבועות של התאמת דיאטה אישית למטופל. למשל, ידוע שלאנשים שמנים יש נטיה מוגברת לייצר שומן מפחמימות. אלא שמחסור בפחמימות, לא פותר את הבעיה הנודד מינימום של פחמימות עלול לגרום ליצירה מוגברת של קטונים, חומר המוכיד אציטון ומורגש גם בהבל פה רע. הבדיקה ב"קלורימטר" מאפשרת לה לדעת כמה פחמימות צריך הגוף לקבל כדי שישרוף שומן ולא רקמת שריר. מחיר בדיקה 150 שקל ומחיר של ייעוץ להרכבת דיאטה – 150 שקל נוספים.

אביטל ניצן

לימון איטלקי

לייבא מיץ לימון מאיטליה לישראל נשמע כמו לייבא קרח לאסקימוסים, אבל מתברר שיש חידוש במיץ המיובא. מדובר במיץ טבעי שהוסיפו לו חומר משמר – למרבה ההפתעה טעמו אינו מורגש – המשווק בבקבוקוני פלסטיק קטנים – 200 מ"ל – דמויי לימון. אורך חיי המדף של המיץ הוא שנה לפחות, ואחרי הפתיחה יש לשמור אותו במקרר.

יפה לשים את הבקבוק על השולחן, אבל נראה שהוא מועיל בעיקר בטיולים ארוכים, בשלכשר השימור, האריזה הקומפקטית והסגירה הטובה. המוצר מופיע בשני טעמים: לימונים צהובים ולימונים ירוקים. היצרן: ססיליה, איטליה; היבואן: אקסטרה שיווק. המחיר: 4.75 שקל לבקבוק.

משאבה למשחה

חברת כ.צ.ס הולה לייבא מאורגנה מבריטניה את משחת השיניים סנסודיין באריזות משאבה. את המשחה, המיועדת לשיניים רגישות, מייצרת חברת סטפורד מילר. כשלוחצים על החלק העליון של האריזה, יוצאת מנה מדודה של משחה. אין ספק שנוח מאוד להשתמש באריזה כזאת – שאגב אינה בבחינת חידוש – אך כדאי לדעת שמשלמים תמורתה מחיר נוסף. בסניף של הסופרפארם ברמת אביב מצאנו שמחיר המשחה באריזת משאבה בתכולה של 100 מ"ל הוא 26.90 שקל. שפופרת רגילה של 75 מ"ל עולה שם 16.99 שקל, כלומר, 22.65 שקל ל־100 מ"ל. ההפרש: 4.25 שקל.

50% פרי

"צ'אנר" הוא שמה של סדרת מותג חדשה, הכוללת שמונה סוגי ריבות, שיובאה באחרונה על ידי רשת הסופר. סדרה זאת היא חלק ממגוון ריבות, מעדנים ולפתנים מתוצרת רומניה. הריבות בסדרה מכילות לפחות 50% פרי ואין בהן חומרים משמרים. הטעמים ודובדבנים, תות שדה ומישמש נמכרים במחיר זול במיוחד – 4.25 שקל לצנצנת של 450 גרם.

הרצועה נקרעה, העקב נשר

תביעה קטנה

תרצה מעוז מרמת השרון קנתה ב־30 באוגוסט 1992 זוג סנדלים בחנות נעליים של מוריס משעל, ברחוב דיזנגוף בתל אביב, ושילמה בעבורן 150 שקל. למחרת הקנייה נעלה לראשונה את הסנדלים, ולהפתעתה נקרעה הרצועה באחד הסנדלים והעקב נשר.

כבר ביום חזרה לחנות, שם הפנו אותה לסנדלר לתיקון. אולם הסנדלר לא הצליח לתקן את הסנדלים ועל כן חזרה לחנות. בעל החנות סירב להחליף לה את הסנדלים או להחזיר לה את תמורתם.

מעוז פנתה לקבלת עזרה ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות. ציון זהבי, המטפל בתלונות צרכנים ברשות, התקשר לבעל החנות, אולם הוא סירב להענות לפנייתו.

הצעד הבא של הרשות היה פנייה למכון התקנים הישראלי לשם בדיקת הסנדלים. ראש המעבדה לטקסטיל ועור במכון התקנים כתב בחוות דעתו כי בחלק העליון של הגפה נקרעו העור והבטנה, אבל הדבר איננו ניתן לתיקון עקב פגם בייצור. עם חוות הדעת הזאת פנה זהבי בשנית אל בעל החנות, אך הוא עמד בסירובו להחליף את הסנדלים.

עתה לא נותרה ברירה אלא לפנות לבית המשפט. בעזרתה של עו"ד בתיה מילד מהרשות להגנת הצרכן נוסח כתב תביעה שהוגש לבית המשפט לתביעות קטנות בתל אביב. הדיון התקיים ב־18 בינואר 1994 בפני השופט אשר גולדין. בבית המשפט טען הנתבע, מוריס משעל, כי התובעת קרעה את הסנדלים מפני שקרעה אותם או שבישה דרך עליהם. כן טען כי התובעת העלימה במכוון את הרצועה הקרועה, כדי שאי אפשר יהיה לתקן את הסנדלים. לדבריו, הסנדלים יובאו מאיטליה, והוא לא היה יכול להכניסם לישראל אם מכון התקנים לא היה מאשר את תקינות המשלוח.

אשר לבדיקה הספציפית של סנדלי התובעת, טען בעל החנות שהמכון כתב דברים לא נכונים.

השופט גולדין לא שוכנע מדברי הנתבע, וקבע שטענתו כי הסנדל נקרע עקב שימוש לא נאות, אין לה כל סימוכין. בפסק הדין כתב שאין לו ספק כי הוכחה טענתה של התובעת, שהמוצר שנמכר לה אכן היה פגום.

השופט חייב את הנתבע להשיב לתובעת את מחיר הקנייה – 150 שקל – בתוספת הצמדה וריבית כחוק מיום הקנייה (30.8.92) ועד ליום התשלום בפועל, וכן הוצאות משפט בסך 120 שקל, בתוספת ריבית הוצאות מיום מתן פסק הדין ועד יום התשלום המלא בפועל.

לדרוש הוראות שימוש בעברית

דין פרוטה

לאה פורת

בכתבה על שואבי אבק שפורסמה במדור זה לפני שבועיים, סופר על כך שרוב היבואנים אינם מקפידים על צירוף הוראות שימוש בשפה העברית למוצרים, כמתחייב מצו הגנת הצרכן (סימון טובין). שואבי אבק הם רק מוצר אחד מתוך עשרות מוצרי חשמל, מוצרים אלקטרוניים ומוצרים ביתיים אחרים שיש לצרף להם הוראות שימוש בשפה העברית.

ב־1 באפריל השנה עודכנה הרשימה והיא כוללת עתה כ־50 מוצרים כאלה. צרכן ההולך לקנות אחד מהמוצרים האלה צריך לדרוש עלון או חוברת הדרכה בעברית. אם אינו מקבל אותם, רצוי שיודיע על כך למשרד המסחר של משרד התעשייה והמסחר, שכן יש בכך משום הפרה של הצו.

זאת הרשימה המעודכנת: מקרר חשמלי ומקפיא לשימוש ביתי, מכונת כביסה חשמלית לשימוש ביתי, תנורי הסקה ביתיים, קופות רושמות, מקלטי טלוויזיה, כיריים ותנורים חשמליים, שעונים דיגיטליים, מצלמות, מכונות תפירה חשמליות לשימוש ביתי, מערבלי מזון ביתיים, סכינים חשמליים לחיתוך, שואבי אבק ביתיים, מייבשי כביסה ביתיים, מגהצים, מייבשי שיער, מכונות גילוח, מסחטות חשמליות, מפזרי חום, מצננים, מערכות סטריאו, מכשירי גז ביתיים לשימוש בגז פחממני מעובה (דרושות הוראות בטיחותיות), תנורי מיקרוגל, תנורי נפט, מחשבים אישיים לרבות הרכיבים הנלווים אליהם, חלקי טובין להרכבה עצמית, מדיח כלים ביתי, תנורי בישול ואפייה, מקדחות חשמליות, משורי שולחן חשמליים, מלחמים, דבק נוזלי באריזות הקטנות מקילוגרם אחד, מכונות סריגה ביתיות, חומר המיועד לניקוי עדשות ראייה ועדשות של משקפים, משחקים אלקטרוניים, מצלמות וידאו, מכשירי רדיו־דיו, מערכות קומפקט דיסק, סירי לחץ, סיפוני מתכת ליצור מי סודה, צבעים וחומרי איטום, טמפונים (תוכן הוראות השימוש חייב באישור משרד הבריאות), חומרי ניקוי, אבקות כביסה, נוזלים לכביסה, תכשירים לניקוי כלים, תכשירים לניקוי, מכלים של ארוסול לשימוש ביתי.

דגים במשקל נקי, ללא קרח

בשורה טובה לצרכני הדגים: תקנה חדשה שנועדה להגן על הצרכן מפני מכירת דגים קפואים הנשקלים עם ציפוי הקרח שעליהם, פורסמה לפני שלושה שבועות בקובץ התקנות ותיכנס לתוקף ב־10 באוקטובר 1994. בהתאם ל"תקנות בריאות הציבור (מזון), בדיקת דגים, התשנ"ד 1994", אין לייצר, לשווק או לייבא דג קפוא ארוז מראש, אלא אם כן אריזתו מסומנת במשקל נקי שהוא משקל הדג ללא אריזה וללא זיגוג (ציפוי קרח).

תקנה זו היא תשובה לכל אותם צרכנים שכתבו אלינו והתלוננו על כך שלעיתים קרובות נמכרו להם דגים עטויים במעטה קרח והם חויבו בתשלום על המשקל הגבוה בהרבה של הדגים בעטיפה זו.

עם כניסת התקנה לתוקפה כל משווק דגים שיעשה כן, יהיה בבחינת עבריין.

صكذا من الأمل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

פועלים: עדיין לא להגדיל רכיב המניות. כלכלני בנק הפועלים חוזרים על המלצתם מהשבוע שעבר, שלפיה לא כדאי להגדיל את רכיב המניות בתיק ניירות הערך. "הירידה בסטיית התקן של מדדי המניות העיקריים השבוע, הצטמצמות המחזורים היומיים לכדי כ-210 מיליון שקל בממוצע, מעידות על המשך אווירת אי הוודאות בשוק, שבעטיה מרבית השחקנים הגדולים נותרו בעמדות המתנה. בחינת רמת הריבית במשק (בעוד שבועיים), ההתקדמות האיטית יחסית בשיחות השלום בקהיר והשפעות הסגר על השטחים הם כולם גורמים זמניים, שהשפעתם השלילית עלולה להעיק על אווירת המסחר בשוק בזמן הקרוב.

"על אף האופטימיות באשר לטווח הארוך, בשל גורמי אי הוודאות הרבים המשפיעים בטווח הקצר אנו ממליצים בהמלצתנו שלא להגדיל את הרכיב המנייתי בתיק ההשקעות בתקופה הקרובה, קודם להתבהרות של כמה גורמי השפעה מרכזיים. עם זאת, מומלץ לשנות את הרכב החלק המנייתי בתיק על פי הערכות עדכניות על התפתחויות ענפיות ולפי הדו"חות הכספיים הממשיכים להתפרסם".

לאומי: רכישה סלקטיווית תניב תשואה גבוהה. כלכלני בנק לאומי מתייחסים להשפעת הריבית על מחירי המניות: "עלייה בריבית הריאלית מגדילה את הוצאות המימון של החברות, ומאידך גיסא עולים שיעורי התשואה הנדרשים בהם מהוונים את רווחי החברות. בדרך כלל הדבר צריך להשפיע בירידת מה על רמת השערים שבהם נסחרות המניות. האמנם בהכרח?

"ממודל המניות שלנו עולה כי מחצית ממניות החברות שבמודל נסחרות מתחת לשווין הכלכלי. נתון זה מלמד שבממוצע, היחס שווי כלכלי לשווי בורסאי של החברות אכן מתייצב סביב 1, דבר שמצביע באופן כללי על כך שהמניות נסחרות ברמת שיווי משקל.

"מהמודל ניתן גם ללמוד שכשליש מהחברות במודל נסחרות ב-93% או פחות מערכן הכלכלי, מכאן שעל ידי רכישת מניות באופן סלקטיווי ניתן לבנות תיק השקעות אשר עשוי להניב תשואה הגבוהה מהממוצע בשוק".

מועדים בבורסה

1.5	אקם פדיון חלקי	– לאומי משכ' 151, לאומי מימון 161,
	האקם ריבית באג"ח	– לאומי מימון 167, בל"ת 4.
	איי.סי.אקם	– אקם דיווידנד 45%, תשלום 1.6.94.
	ניסן	– אקם דיווידנד 15%, תשלום 22.5.94.
2.5	ו.סא קפיטל	– הנפקה ראשונה לציבור של מניות.
	אקם פדיון חלקי באג"ח	– שיא 3, אוחים 2, בל"ת מימון 3.
	בינלאומי	– אקם דיווידנד 1,500%, תשלום 1.6.94.
	פיבי	– אקם דיווידנד 2,000%, תשלום 1.6.94.
3.5	אגוד מיחשוב	– אקם דיווידנד 20%, תשלום 23.5.94.
	לאומי	– אקם דיווידנד 4%, תשלום 30.5.94.
	ר.מ.ל	– אקם דיווידנד 6%, תשלום 13.6.94.
	אוניסורל אבקור	– אקם דיווידנד 42%.
4.5	ים המלח	– אקם דיווידנד 16.4%, תשלום 25.5.94.
	אפליקום	– אקם דיווידנד 60%, תשלום 25.5.94.
5.5	שוק משני – אג"ח זא	– אקם פדיון חלקי וריבית, תשלום 12.5.94.
	גלבוע סד' 6154	– יום מסחר אחרון, פדיון 20.5.94.
	הזנבוה אופ' 2	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 9.5.94.
	ממעיל	– אקם דיווידנד 18%, תשלום 30.5.94.
8.5	גילון אג"ח סד' 2126	– אקם ריבית, תשלום 10.5.94.
	אלונר חן	– אקם הטבה 90%, הקצאה 11.5.94.
	אוסם אופ' 1	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 10.5.94.
	אשלר אופ' 1	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 10.5.94.
9.5	קים	– אקם דיווידנד 55%, תשלום 30.5.94.
10.5	ארגוד תע' אג"ח 2	– אקם ריבית, תשלום 31.5.94.
	גיבור אג"ח 1	– אקם ריבית, תשלום 31.5.94.
11.5	אג"ח – אקם ריבית	– בן יקר א', תים א', אוזים 3, אסיף ב'.
	סבא אופ' 1	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 15.5.94.
	מלה אופ' 1	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 15.5.94.
	שקר אג"ח להמרה	– אקם ריבית, תשלום 2.6.94.
12.5	אקם ריבית באג"ח	– ליגר 1, רנקור א, התכוך א, תשלום 31.5.94.
	סנו	– אקם דיווידנד 5.7%, תשלום 5.6.94.

• מקור: בנק המזרחי

הגשת דו"חות כספיים – אפשר גם אחרת

השבוע בבורסה
שלמה פרידמן

התופעה חוזרת על עצמה מדי רבעון. בסמוך למועד הגשת הדו"חות שמתחיל עם פרסום מדד המחירים, הופכים כמה חודשים לאחר מכן לשיטפון. את הדו"חות השנתיים על כל החברות הבורסאיות להגיש עד סוף אפריל. בניגוד לדו"חות רבעוניים, יש לחברות זמן רב יותר להכין דו"חות אלה, היות שבהם מושקעת עבודת ביקורת רבה יותר על ידי רואי החשבון.

השנה חל 30 באפריל בשבת. את העובדה הזאת ניצלו חברות רבות כדי להגיש את דו"חותיהן היום. בתחילת השבוע שעבר עוד היו חברות רבות שטרם הגישו את הדו"חות. ואז התחיל המבול. מיום ליום גדל מספר הדו"חות שהגיע.

בשיא, ביום חמישי האחרון, הגישו יותר מ-40 חברות את דו"חותיהן. הגשת הדו"חות לא פסקה גם בסוף השבוע. ביום ששי נראה אולם הכניסה של הבורסה כמו מחסן של בית דפוס. בכל פינה הונחו ארגזים וחבילות מלאות בדו"חות כספיים. מהבוקר ועד שעות הצהריים הגיעו לבורסה דו"חות כספיים של יותר מ-20 חברות. אל אלה הצטרפו דו"חות תקופתיים של חברות רבות נוספות. היום צפויים, כאמור, עשרות דו"חות נוספים.

מאות טיוטות התשקיף שהוגשו מאמצע ינואר מוכיח כי אפשר בהחלט להגיש דו"חות כספיים יום לאחר פרסום מדד המחירים. הנהלת החשבונות בחברות ממוחשבת, רובה ככולה, ומועד הגשת הדו"חות תלוי במידה רבה ברצון המנהלים. נכון, יש חברות שבהן דרושה עבודת ביקורת רבה יותר ויש גם חברות, בעיקר הגדולות שבהן, עם מבנה אחזקות מסובך שגם מצריך זמן נוסף.

אבל הניסיון מראה שלא גודל החברה או מבנה הקבוצה קובע את מועד הגשת הדו"חות. הדו"חות של הבנקים, ושל כלל, כור, איי.די.בי, בזק וחברות גדולות נוספות הוגשו זה מכבר. מה שקובע במקרים רבים את מועד ההגשה הוא השורה התחתונה בדו"חות. מנהלי חברות רבות שמציגות הרעה בפעילותן נוטים לדחות את ההגשה. התחושה היא שבכך ייבלע לו הדו"ח בין עשרות הדו"חות המוגשים באותו יום, השוק "לא ישים אליו לב".

הדבר אכן יוצר בעיה. אף גוף שמתעניין בדו"חות – הבנקים, חברות הברוקרים, מנהלי התיקים, מערכות העיתונים וקוראי העיתונים עצמם – אינו יכול להתמודד עם כמות כזו גדולה של מידע בזמן כל כך קצר. כבר עתה נסחרות יותר מ-600 חברות בבורסה. לו היו מתחלקים 600 הדו"חות באופן שווה על פני התקופה (כ-100 יום מאמצע ינואר עד סוף אפריל), היה מדובר על שש דו"חות ביום. גם זה הרבה, אבל עדיין סביר. המספר הדו"חות גדל מרבעון לרבעון. כל חברה המונפקת בבורסה מנפיקה מאז רבע גם ארבעה דו"חות נוספים בשנה.

ועם בארבעה דו"חות עסקינן – בניגוד לשלושה דו"חות הביניים, אשר מצביעים על תוצאות של רבעון בודד – הדו"חות השנתיים כוללים רק את התוצאות השנתיות. תוצאות הרבעון הרביעי ניתנות לעתים נדירות, וגם זאת בסקירת המנהלים בלבד. בדרך כלל יציין אותן מנהל חברה רק אם חל בהן שיפור. מובן שתוצאות הרבעון הרביעי קיימות אצל החברות. אלא שהן אינן חייבות לפרסם אותן – והן אכן אינן עושות כן.

נתוני השנה כולה חשובים כמובן. הם נותנים מידע שאינו כולל השפעות עונתיות חמניות. אלא שאת "החדשות", את מה שקרה ועדיין לא פורסם, את זאת אפשר לקבל רק מנתוני הרבעון הרביעי. שכן נתוני השנה כולה כוללים שלושה רבעונים שכבר ידועים מזה זמן.

אולי הגיע הזמן שכללי הדיווח יתאימו עצמם לנעשה במקום אחר – בוול סטריט. שם מחויבות החברות להגיש את נתוני הרבעון הרביעי לצד הנתונים השנתיים. גם מהירות הדיווח שם שונה מהותית. בעוד שבתל אביב אנו עוסקים עדיין עם דו"חות שנתיים, הרי שבוול סטריט עומדים לסיים את הגשת הדו"חות לרבעון הראשון. נכון, פה חייבות החברות להמתין שבועיים מתום הרבעון לפרסום המדד, אבל גם אם נקח את השבועיים הללו, אנחנו עדיין בפיגור ניכר מבחינת זמן הדיווח.

היעד של כי"ל: מכירות של 700 מ' ד' לשנה בפרמצבטיקה ובחומרי המבנה

מאת יורם גביזון

מאז הצעת המכר שלה, במארס 92', זכתה כי"ל ליחס צונן בשוק ההון. כי"ל נחשבת להנפקה יקרה שנכשלה, ותלותה החזקה ברמת מחירי האשלג לא סייעה לה להתחבב על המשקיעים האנליסטים. לפני שנה, במאמץ לשנות את תדמיתה בשוק, החלה כי"ל לקיים מפגשים עם אנליסטים ובמסגרת זו התקיים בסוף השבוע כנס בתל אביב. משתתפים בכינוס מסרו ל"הארץ" כי אלון בר שני, סמנכ"ל כלכלה ותכנון בכי"ל, ודני פלוטקין, משנה למנכ"ל לתעשייה ופיתוח תעשייתי, ניסו להעביר שני מסרים לאנליסטים. האחד – למרות הירידה ברווח הנקי – 37.4 מיליון דולר לעומת 65.4 מיליון דולר – שמרה כי"ל על רווחיות סבירה יחסית לחברות אחרות בענף בעולם. המסר השני הוא שהנהלת בהתמודדות של מדיניות מבוסס האשלג בצד הבטין וכמחויות בביקושים לדשנים צריכה להיפסק. "כי"ל חייבת להיראות אחרת בתום העשור", אמר פלוטקין. "אחרת" משמע שבשנת 2000 רק 20% ממחזור המכירות של הקונצרן יבואו ממכירת דשנים וחומרי גלם בסיסיים.

כדי לממש מטרה זו תתבסס האסטרטגיה של כי"ל על כניסה לתחומים בעלי פוטנציאל צמיחה גבוה. הסף התחתון להשקעה בחברה יהיה פוטנציאל מכירות מינימלי של 90 מיליון דולר. כי"ל רואה את העתיד בתעשייה הפרמצבטית בכימיקלים המיוחדים ובחומרי המבנה, והיא תסיט את השקעותיה לתחומים אלה. בניגוד לתחום הדשנים, שמושפעים מקצב הגידול של האוכלוסייה בעולם ומרמת הפעילות החקלאית, בפרמצבטיקה אין מגבלה מבנית לצמיחה, אמר פלוטקין.

יעד המכירות של כי"ל הוא 400 מיליון דולר בשנה בפרמצבטיקה, באמצעות השקעה בארבע-חמש חברות סטרט-אפ שיפתחו תרופות גנריות משופרות. ל"הארץ" נודע כי שתיים מהן אמורות להבשיל עד סוף העשור לחברות שייצרו מחזור מכירות גדול ורווחיות גבוהה, אם כי פלוטקין הסתייג ואמר כי "בדרך מחכה לנו הרבה עוגמת נפש". כעת מחזיקה כי"ל ב-67% ממניות חברת תכשירי פריז, העוסקת בשחרור מבוקר של תרופות. בכי"ל מעריכים כי החברה תגיע לשוק תוך שנתיים-שלוש, וכי בסתיו 94' תגיש תרופה ראשונה לאישור השלטונות האירופיים ובסתיו 95' תבקש את אישור ה-FDA לתרופה.

החזקה אחרת של כי"ל היא 10% ממניות סופרג'ן, חברה אמריקאית המפתחת תרופות לטיפול בחולי סרטן ולעידוד המערכת החיסונית. בשבועות הקרובים אמורים להגיע לארץ סמנכ"לים של החברה האמריקאית, כדי לאתר מקום לייצור התרופה הראשונה של החברה שאושרה לניסויים קליניים. נוסף לתכשירי פריז ולסופרג'ן עתיד דירקטוריון כי"ל להחליט השבוע על השקעה בשתי חברות סטרט-אפ.

התחום השני שבו תשקיע כי"ל הוא חומרי המבנה. מדובר בעיקר בהשקעה של 364 מיליון דולר ב-94' במפעל המגנזיום המתוכנן, האמורה לתת פירות ב-95'–96'. פעילות אחרת בתחום שייכת לפריקלס ולחומרי קרמיקה, שיפתחו חומרי קרמיקה מתקדמים. פלוטקין ציין שהיעד בתחום זה הוא מחזור שנתי של 300 מיליון דולר.

האנליסטים בכינוס אמנם האזינו ברוב קשב לתוכניותיה של כי"ל לסוף העשור, אך כמי שאמונים על תחזיות רווח רבעוניות גילו עניין רב יותר בעתיד הקרוב, ובעיקר בתחום הדשנים, שיספק לפחות בשנתיים הקרובות את עיקר המזומנים של כי"ל. השאלה המתבקשת היתה מהו המחיר הממוצע של אשלג ברבעון הראשון של 94' ומהן ציפיותיה של כי"ל בתחום זה. נמסר כי המעט שהסכים לגלות אלון בר שני, סמנכ"ל כלכלה ולתכנון, הוא שברבעון הראשון ניכרת עלייה מתונה במחיר לאחר התייצבות בסוף 93'.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העלייה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. רמגור 1	+30%	1. ארגוקם	-17%
2. גבעות עולם	+27%	2. מ.ג.נ 5	-17%
3. רציו	+24%	3. אורדע	-17%
4. רמגור 4	+23%	4. ים תיכון	-16%
5. כץ	+22%	5. אשמרם תעש'	-15%
6. ציקלון 1	+21%	6. סי.די.אי	-15%
7. איתם	+21%	7. דנבאר 1	-15%
8. יונידרס	+20%	8. ליירים	-15%
9. קומפיוליס	+19%	9. בנק פיתוח	-14%
10. אריים	+18%	10. מרזב	-14%

• מקור: בנק הפועלים

פולק – צרות בצרורות

דו"חות כספיים
שלמה פרידמן

תמונה עגומה עולה מהדו"חות של חברת פולק. עגומה מאוד. התמונה הזו לא עולה דווקא מהמאזן ומדו"ח רווח והפסד, המציגים הרעה גדולה בפעילות לכשעצמם, אלא מסקירת המנהלים ומדו"ח רואי החשבון שביקרו את הדו"חות.

חברת התרופות מכפר סבא עסוקה מזה למעלה משנה בהתגוששות עם משרד הבריאות סביב מוצר חדש שפיתחה בשנת 92' – הג'ל אקס. מדובר בתכשיר לסיכוך חיטוי האמור למנוע הידבקות במחלות מין, ובכללן איידס.

מיכאל פורת, מנכ"ל החברה, מביא בסקירת המנהלים את השתלשלות האירועים סביב תכשיר זה. החברה אמנם קיבלה מספר חוות דעת של מומחים, אך משרד הבריאות טרם התיר לה את רישום התכשיר כתרופה ואת שיווקו.

פורת מסביר בסקירה כי השקעת הזמן והאנרגיה סביב נושא האישור גרמה לחברה נזקים כבדים. בין השאר נגרמו בשנתיים האחרונות לחברה קשורה – המשווקת את מוצרי פולק בארה"ב – הפסדים כבדים שהביאו אותה לגירעון בהון. מטעמי הזהירות יצרה פולק הפרשות בגובה הגירעון.

פולק	באלפי שקלים	
הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות	2,314	2,797
רווח גולמי	(678)	(259)
רווח תפעולי	(1,393)	(667)
רווח נקי	(1,987)	(300)
השנה כולה	'93	'92
מכירות	8,814	9,355
רווח גולמי	510	1,705
רווח תפעולי	(1,505)	(258)
רווח נקי	(3,696)	(280)
רווח למניה (ש"ח)	(4.85)	(0.37)

כל אלה הביאו אותה להפסד גדול ב-93', אשר צמצם מאוד את ההון העצמי של החברה. זה ירד מ-5.3 מיליון שקל בסוף 92' ל-1.6 מיליון שקל בסוף 93'. שווי השוק של החברה הוא 15.6 מיליון שקל.

אבל בפולק הצרות מגיעות, כנראה, בצרורות. נגד החברה ומנהליה בעבר ובהווה הוגש מספר תביעות משפטיות בדבר עבירות לכאורה, על חוק ניירות ערך ועל פקודת מס הכנסה. תביעה נוספת הוגשה נגד החברה הבת של פולק ונגד פורת עצמו, בדבר קבלת דבר במרמה.

אולם בכך לא מסתיימות הצרות. פורת מציין בסקירת המנהלים כי בחודשים אפריל-מאי 94' תהיה פגיעה של כ-30% במכירות החברה בארה"ב לגבי משלוחי תרופות שהוקפאו לשם לאחר מארס 94'. זאת, בעקבות איסור של ה-FDA (מינהל המזון והתרופות האמריקאי) שערך ביקורת במפעל החברה. פורת מציין כי היות שבמחסני החברה יש מלאי ממשלוחים קודמים, לא יהיה לאיסור השפעה מיידית.

בעיה נוספת אליה עלולה פולק להיקלע היא תובנות אבודים. יתרת החוב של לקוחותיה ליום 31 בדצמבר 93' היתה 4.2 מיליון שקל, מתוכם חוב בסך 3.1 מיליון שקל מלקוחה העיקרי – IM INC.

רואה החשבון של החברה מציין בדו"ח כי קיימת אי ודאות להמשך פעילותו של לקוח זה כ"עסק חי". לקוח זה נמצא בקשיים ובהונו העצמי נוצר גירעון של 659 אלף דולר. רואה החשבון של הלקוח ציין בחוות דעתו כי בגלל ההפסדים המשמעותיים קיים ספק ממשי בדבר יכולתו להמשיך כ"עסק חי".

טופליין – הרעה ניכרת ברביעי

שבוע לאחר שמתחרתה הגישה שבוע דו"ח, הזכי מגישה גם טופליין את דו"חותיה. אבל בהם הסיפור כבר שונה לחלוטין. שנת 93' לא היתה מן המשופרות בטופ ליין, למרות עלייה נאה בהיקף המכירות, החברה עברה מרווח להפסד.

כמו המכירות, גם הרווח הגולמי של החברה עלה. ולא רק הרווח הגולמי, אלא גם הרווחיות – החברה שיפרה את אחוז הרווח הגולמי מ-15.5% ב-92' ל-17.4% ב-93'. אבל השיפור בשורות העליונות של הדו"ח נבלם בהוצאות המכירה, הנהלה וכלליות. אלו כמעט הכפילו את עצמן מ-15 מיליון שקל ב-92' ל-27 מיליון שקל ב-93'.

טופליין	באלפי שקלים	
הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות	52,815	35,767
רווח לפני מס	(3,037)	(114)
רווח נקי	(4,560)	559
השנה כולה	'93	'92
מכירות (מ' ש')	185.1	137.0
רווח גולמי	32,129	21,322
רווח תפעולי	5,066	6,248
רווח נקי	(5,820)	3,825
רווח למניה (ש"ח)	(0.73)	0.53

בסקירה המצורפת מסבירים מנהלי החברה כי העלייה הניכרת בהוצאות ההנהלה והכלליות נבעה מאיחוד לראשונה של החברה הבת קריסטל. הוצאות אלו אצל החברה הבת הסתכמו ב-93' ב-9.5 מיליון שקל. הסקירה מתייחסת לעלייה הניכרת בהוצאות המימון. לדברי רוני סיני ומשה נגריה, עלייה זו נבעה מהכללת הוצאות המימון של קריסטל וכן מההוצאות על האשראי שנלקח כדי לממן את רכישת קריסטל.

סיני ונגריה מציינים כי עיקר ההפסד של החברה היה ברבעון האחרון וכי הוא נבע בארגון מחדש של פעילותה העסקית של החברה. הארגון מחדש כלל העסקת פעילות היבוא של מוצרי החשמל, תוך חיסול מלאים וניצול מלאי מוצרים לשימוש כחלקי חילוף. כמו כן עברה החברה ממשרדיה למשרדי קריסטל.

ברבעון האחרון של 93' הפנתה טופליין את פעילות היבוא של מוצרי החשמל והאלקטרוניקה לקריסטל, והרכות מסוף 93' את כל פעילות היבוא של הקבוצה. "תוצאות ההיערכות הארגונית האמורה יבואו לידי ביטוי בדו"ח לרבעון הראשון של שנת 94'", מסיימים המנהלים את סקירתם.

הקלילות מטפסות במחזורים זניחים; אמפ"ל – +10.1%

וול סטריט
צבי רבין

מחזור שקט נרשם בסוף השבוע בוול סטריט ומדד דאו ג'ונס טיפס קלות ב-13 נקודות. גם בישראליות נרשם מסחר רגוע, תוך יציבות.

המחזורים ממשיכים להיות נמוכים מאוד והמשקיעים האמריקאים והישראלים כאחד ממעטים לבצע פעולות. כדאי לשים לב כי בימים האחרונים התנודתיות במניות הקלילות חזקה מאוד, והיא נרשמת במחזורי מסחר נמוכים.

בעוד הבורסה בתל-אביב מטפסת ביום חמישי על רקע השמועות על סגירת המשא ומתן עם אש"ף, הרי שביום ששי הפכו השמועות לעובדה כמעט מוגמרת. למרות זאת, לא ניכרה בישראליות פעילות חריגה והעליות שנרשמו בהן לא היו חדות כעליות שהן רשמו ב"התפרצות" השלום הקודמת.

המניה הבולטת בקרב הישראליות ממשיכה להיות טבע, שרשמה עלייה נוספת של 2.9% למחיר של 26.875 דולר. עיקר הפעילות בטבע ממשיך להתרחש בשעה הראשונה של המסחר. טבע משלימה עם העלייה של סוף השבוע מסע התאוששות ממחיר שפל של 22.5 דולר, שרשמה עם הנפילות במניות הגנריות בארה"ב. העליות בטבע בלטו בסוף השבוע גם מול העובדה שמניית חברת התרופות הגדולה מרק, יורדת חדות זה ימים ברציפות.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
אי.סי.איי	⬇	20.6	-2.0%	5.5
טבע	⇧	26.9	+2.9%	3.4
ג'יאוטק	⇧	11.0	+2.3%	2.3
סאייטקס	⬇	20.0	-0.6%	1.4
ת.א.ת	⇧	4.8	+8.6%	0.9
מדד דאו ג'ונס	⇧	3681	+0.36%	
מדד נאסד"ק	⇧	764	+0.44%	

לעומת השיפור המתמשך בטבע, התיקון הקל שעברה סאייטקס נעצר. המניה נסחרה ביום ששי ב-20 דולר במחזור נמוך מאוד של 68 אלף מניות. המאזן של סאייטקס צפוי להתפרסם בשבוע הבא. גם אי.סי.אי נעצרה לאחר מסע עליות, והיא סגרה בירידה של 2%.

מניית המימד הרביעי מתקנת מעט ובסוף השבוע טיפסה למחיר של 6.375 דולר. משבר האמון שנוצר כלפי הנהלת החברה, בעקבות שתי ההודעות האחרונות על תיקונים במאזן השנתי, הוא חריף. גם המחזורים הגבוהים שנרשמו במניה, נעלמו.

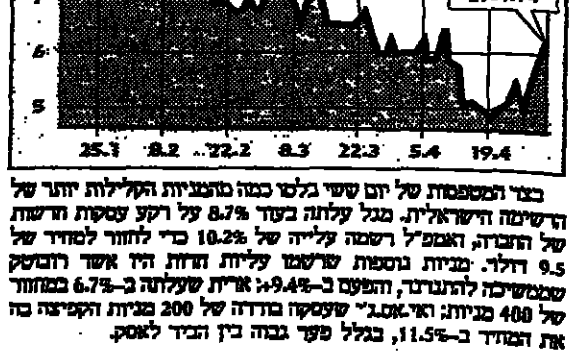

בצד המטפסות של יום ששי בלטו כמה מהמניות הקלילות יותר של הרשימה הישראלית. מגל עלתה בעוד 8.7% על רקע עסקות הרשות של החברה, האמפ"ל רשמה עלייה של 10.2% כדי לחזור למחיר של 9.5 דולר. מניות נוספות שרשמו עליות חדות היו אשר רובוטק שממשיכה להתגרגר, הפעם ב-9.4%; ארית שעלתה ב-6.7% במחזור של 400 מניות; ואי.אס.ג'י שעסקה בודדה של 200 מניות הקפיצה בה את המחיר ב-11.5%, בגלל פער גבוה בין הביד לאסק.

ניו-יורק/ 30.04.94

שם המניה	מחיר מניה	שינוי יומי	שינוי יומי ב-%	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה ב-94'	נמוך ב-94'	אחוז שינוי מ-1.1.94	הון עצמי (במיליוני דולרים)	רווח שנתי (במיליוני דולרים)	מכירות (במיליוני דולרים)	שווי שוק (במיליוני דולרים)	מכפיל
מדד ד.ג'	3682	+13	+0.4	3788	3642			3979	3552	-2					
מדד נ.י'	1267	+5	+0.4					1676	1225	-24					
באושקם	20	-1/8	-0.6	20 1/4	19 7/8	68300	1366000	26 7/8	19	-19	716.3	89.4	625.0	854	10
אי.בי.אי.	20 5/8	-7/16	-2.1	21 1/2	20 1/2	266700	5508688	28 1/2	18 3/4	-20	249.8	61.9	295.2	1560	25
מבטן	26 7/8	+3/4	+2.9	27	26 1/8	139800	3757125	34 1/2	22 5/8	-11	267.5	57.5	501.9	1478	26
אלביט	36 3/8	+1/4	+0.7	36 7/16	36	5000	181875	44 1/4	31	-15	279.0	40.8	600.2	677	17
אלסינט	2 7/8	-1/8	-4.2	3 1/8	2 7/8	18700	53763	5 1/8	2 7/8	-39	163.6	26.4	237.8	229	9
אלרון	16 1/2	+1/4	+1.5	16 1/2	16 1/2	3700	61050	21 1/4	14 1/2	-20	162.4	10.5	797.0	287	27
לקנט	8 3/4	-1/8	-1.4	9	8 3/4	2700	23625	12 3/4	8 1/8	-25	71.9	4.1	49.3	95	23
תדיראן	20 7/8	—	0	21 7/8	20 3/4	26900	561538	26 1/2	18 1/4	-21	189.7	62.3	784.4	409	7
אינטרפרם	13 1/2	-1/2	-3.6	13 1/2	13 1/2	100	1350	23 1/2	11	-36	20.8	5.1	50.1	84	17
בזו טכנול'	3 5/16	-1/16	-1.8	3 1/2	3 1/4	32200	106679	5 7/8	2 3/8	-37		-23.1	13.9	122	
נייר חדרה	45 5/8	—	0					45 3/4	36 1/2	+6	159.1	10.5	252.0	172	16
סי.אי.בי.	28	—	0	28 1/4	28	3400	95280	34 3/4	27 1/8	-10	880.6	42.0	65.2	526	13
המימון 4	6 5/8	+1/4	+4.1	6 5/8	6 1/8	13700	87338	24 1/2	6 1/8	-73	50.6	7.0	27.7	71	10
סאייטקס	8 3/4	-1 5/8	-15.7	10 1/2	8 3/4	83900	734125	23 1/4	8 3/4	-54	36.7	3.1	52.0	96	32
איי.איי.אס.	8 1/4	—	0	8 1/4	7 31/32	3000	24750	26	7 1/2	-68	75.1	11.1	104.9	108	10
אורבוטק	9 1/4	+1/4	+2.8	9 3/4	9	10200	94350	45 1/2	8 1/4	-31	31.1	3.8	100.7	117	31
פלורסה	13 3/4	-1/2	-3.5	14 1/4	13 3/4	8800	121000	18	13	-21	49.4	9.7	36.9	143	15
לאנטמפיקס	7 3/4	+1/4	+3.3	7 3/4	7 3/4	1600	12400	18 3/4	7	-57	31.9	4.2	14.7	47	11
אמפל	9 1/2	+7/8	+10.1	9 1/2	9	16200	153900	13 1/8	8 1/4	-17	112.5	0.2	73.3	175	760
הכ' השבש	24	—	0					30 1/4	19 3/4	-8	124.1	3.8	156.0	218	57
גילת	10 1/2	+3/8	+3.7	10 1/2	10	8200	86100	15	9 7/8	-22	30.5	4.1	17.0	88	21
מגל	6 1/4	+1/2	+8.7	6 1/2	5 3/4	20100	125625	9 3/8	4 7/8	-28	12.4	0.6	10.8	30	49
מכנוטפיקס	6 1/2	-1/4	-3.7	7	6 1/2	13500	87750	12 3/4	6 1/2	-26	33.3	2.6	16.8	52	20
קומברס	8 7/8	—	0	9	8 5/8	111900	993113	15 5/8	8 1/8	-37	90.5	12.7	70.4	184	14
אירונטיקס	5 5/8	+1/2	+9.8	5 3/4	5 5/16	15500	87188	14	5	-59	17.6	2.3	10.0	34	
תאורנים	5 1/2	—	0	5 1/2	5 1/4	1800	9900	8 5/8	5 1/8	-29	9.8	-0.2	28.9	54	
תא"ם	3 1/16	+1/16	+2.1	3 1/16	3 1/16	100	306	3 7/8	2 1/4	-16	42.5	-3.3	119.7	73	
א' רובוטק	2 3/16	+3/16	+9.4	2 3/16	2 1/8	2000	4376	3 3/4	1 23/32	-33	10.2	-0.5	7.9	22	
מג'יק	13 1/4	+1/8	+1.0	13 1/4	12 3/4	9800	129850	17 3/4	11 1/2	-7	19.7	2.5	16.9	52	20
אלאורין	6 3/8	—	0					10 1/4	6 1/4	-28	10.1	1.3	4.2	27	21
איי.אס.בי.	4 7/8	+1/2	+11.4	4 7/8	4 7/8	200	975	45 1/2	4 1/4	-47	11.8	1.5	3.9	22	15
ראפיא	5 1/2	-1/4	-4.3	5 7/8	5 1/2	8100	44550	10 1/8	5 3/8	-41	13.0	-1.8	29.0	32	
עין לבוד	10 1/4	+1/2	+5.1	10 1/4	10	4500	46125	15 3/4	7 1/8	-29	21.1	2.6	100.2	51	12
עין לבוד א	9 1/8	+1/2	+5.8	9 1/8	8 7/8	2300	20985	11 7/8	6 5/8	-14	21.1	2.6	100.2	51	12
עיטם	3 1/2	+1/4	+7.7	3 3/4	3 1/2	17900	62650	6	3 1/8	-24	10.2	-1.3	27.9	24	
בי.טי.אף.	8 7/8	+3/8	+4.4	8 7/8	8 3/8	8500	75438	19 5/8	7 7/8	-54	14.7	0.8	17.4	52	66
ת' לייזר	7 3/8	-1/8	-1.7	7 5/8	7 3/8	2000	14750	9 3/4	5 1/2	-21	7.3	2.8	33.2	44	16
אריתמטכ	10 3/4	-3/4	-6.5	11 1/2	10 3/4	1800	19350	19	10 1/4	-25	15.4	1.5	8.8	50	33
כרמל	8 5/8	—	0					11 7/8	8 1/2	-15	13.7	1.9	68.5	22	11
תאות מבטל'	4 3/4	+3/8	+8.6	4 3/4	4 5/8	189380	899175	8 5/8	4 1/4	-42	11.4	2.4	16.1	42	17
די.אס.פי.איי	8 1/2	+1/4	+3.0	8 1/2	8 1/4	17500	148750	13 3/4	7 1/2	-33	31.0	2.0	57.9	53	27
אבישכבם	6 7/8	+1/4	+3.8	6 7/8	6 7/8	1500	10313	14	6 1/2	-50	8.4	-1.9	1.3	34	
הלת' קר	2 5/16	—	0	2 7/16	2 5/16	10400	24055	3 5/8	2 1/16	-23	10.5	0.4	5.8	27	69
ארית	4	+1/4	+6.7	4	4	900	3600	6 3/4	3 1/4	-32	8.5	-3.6	17.7	32	
גאוטק	11 1/8	+1/4	+2.3	11 1/8	10 5/8	204700	2277288	16	9 1/2	-29	105.0	-53.6	47.4	501	
מדיטל	6 1/8	—	0					15 5/8	6 1/8	-49	5.8	-2.0	0.9	52	
פילוקם	4 3/4	-1/8	-2.6	4 3/4	4 3/4	500	2375	6	4	-3	6.2		1.2	19	475
רוטמטיקס	2 1/2	—	0	2 1/2	2 1/2	2300	5750	8 3/4	2 3/8	-68	4.6	-1.8	10.5	11	
אלקטריק פיול	10 1/4	+5/8	+6.5	10 1/4	9 3/4	23300	238825	12 7/8	8	-20	0.5	0.7	3.7	81	125
עידן	1 1/8	+1/8	+12.5	1 1/8	1 1/8	1000	1125	1 15/16	15/16	-31	11.9	0.1	4.8	31	438
יסמק	1 7/32	—	0	1 7/32	1 5/16	29700	56204	2 9/16	1	-41	2.8	0.3	0.6	10	33
סי.ר.ב.צ.	2 3/8	—	0					4 5/8	2 3/8	-32	7.0		0.4	13	1547
פלנרף	5 5/8	+1/4	+4.7	5 5/8	5 1/4	15500	87188	10	4 1/4	-42	7.0	-0.1		17	
אג"ח בור		-98	-100.0												
איי.אס.אל.	14 7/8	—	0	14 7/8	14 1/2	8000	119800	20 1/4	13 7/8	-5					

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו.

ניו-יורק – עלייה במניות, נסיגה באג"ח

מניות וול סטריט ניתקו בשבוע החולף את הקשר השלילי החזק שהיה להן עם איגרות החוב, ורשמו עליות. מסחר סלקטיווי אך חיובי בבורסות האירופיות. ירידות במזרח

בורסות בעולם
שי אבנית

מדד	מחירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3,682	+0.9	-1.9
אס אנד פי (ניו יורק)	450.9	+0.7	-3.3
אמקס (ניו יורק)	439.9	+1.5	-7.8
נסדא"ק קומפ' (ניו יורק)	733.8	+1.6	-5.5
פייננשל טיימס (לונדון)	3,125	-0.3	-8.6
דקס (פרנקפורט)	2,248	+1.4	-8.9
ניקיי (טוקיו)	19,725	-1.2	+13.3
האנג סנג (הונג קונג)	8,966	-2.1	-24.6
סי.אי.סי (פאריס)	2,166	+1.4	-4.5
מיבטל (מילנו)	12,760	+2.7	+27.7
אס.בי.סי (ציריך)	2,736	-1.8	-7.5

יום המסחר המוצלח שעבר על הבורסות של ניו יורק ביום שני שעבר, הספיק כדי להציב את המדדים המובילים בסוף השבוע בעמדה גבוהה יותר מאשר היו בתחילתו. נכון אמנם שמדד דאו ג'ונס לא הצליח להישאר מעבר לקו ה-3,700 נקודות יותר מאשר כמה שעות, אך המגמה, לדעת מרבית הסוחרים והאנליסטים, היא מעלה.

אולם הנקודה החשובה המסתמנת היא ניתוק הקשר ההדדי-עקבי בין המניות לאג"ח, שהוליך את שוק המניות לירידות חדות מאז תחילת פברואר, כשהחלו העלאות הריבית של הפדרל ריזרב.

המגמה הזו בלטה בעיקר ביום המסחר האחרון, שלשום, שבו המשיך שוק איגרות החוב לסגת לאחר פתיחה מוצלחת של השבוע, ואילו המניות שמרו על מגמה חיובית. נראה גם שהיו המרות כספיות גדולות של איגרות חוב למניות, בניגוד למקרים קודמים שבהם נרשמו מימושי רווחים בשני השווקים. גם מבחינה טכנית אפשר לראות תמיכה טובה לשוק המניות ברמתו הנוכחית.

הדינוקים בפתיחות השבוע נבעו מהמשך פרסום הדו"חות הכספיים הטובים של המגזר העסקי לרבעון הראשון של השנה. מדד דאו ג'ונס, למשל, קפץ

ביום ו' היו המרות כספיות גדולות של איגרות חוב למניות, בניגוד למקרים קודמים שבהם נרשמו מימושי רווחים בשני השווקים

ב-57 נקודות, במיוחד בהשראת חברת דופונט שהציגה רווח למניה של 0.94 דולר לעומת רווח חזוי של 0.74.

למרות לא נרשמו מימושים משמעותיים, הכל היה ערוך לקפיצת מדרגה נוספת לאחר יום האבל על מותו של ריצ'רד ניקסון. קפיצה כזו לא היתה, ואפילו נרשמה ירידה של קרוב לאחוז לאחר שהתברר כי קצב הצמיחה ברבעון הראשון היה רק 2.6% במונחים שנתיים, לעומת תחזית קודמת לגידול כ-3.1%.

שני הנתונים נמוכים משמעותית משיעור הגידול השנתי ברבעון הרביעי של 93', שהצביע על 7.0%. נתון משמעותי יותר היה העלייה בקצב האינפלציה ל-2.6% – הקצב הגבוה ביותר מאז ינואר אשתקד. קצב כזה מעלה את החשש שהפדרל ריזרב לא יסתפק בהעלאות הריבית האחרונות, ויידרש להעלאה נוספת. עם זאת, שלשום גילה השוק חוסן ורשם עליות שהובלו על ידי מגזר הרכב המתאושש, ובמיוחד על ידי פורד, שרשמה דו"חות רבעוניים טובים מהצפוי.

החשש מגידול בקצב האינפלציה הביא לכך שאיגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות, שעלו יפה ביום שני והירידו חזרה, המשיכו לסגת גם ביום ששי, במקביל למגמה החיובית יותר בשוק המניות. התשואה באיגרות ל-30 שנה, שירדה בתחילת השבוע שעבר ל-7.11%, טיפסה שוב בשתי עשיריות מלאות. מכרז גדול של הפדרל ריזרב לאיגרות לחמש שנים בתנאים שונים שלישית שוב כי הכלכלה צועדת בתוואי הנכון, שלח את האיגרות בחזרה מטה, ורק התער-

בותו של הבנק המרכזי בשוקי המטבע עצרה את הסוף.

שוק האיגרות ישפיע ככל הנראה בימים הקרובים גם מהמתרחש בשוקי המט"ח. אם הדולר יוסיף ויירד לא יהיה מנוס מהקדמת העלאת הריבית עליו כדי להגן, אירוע שיאיץ את קצב השחיקה של איגרות החוב. התערבות הפדרל ריזרב לטובת הדולר ביום ששי הצליחו לתמוך בו והרגיעה את המשקיעים, ולו לכמה שעות, מחשש של צעד מוניטרי מהיר. אם הדולר יתייצב, עשויים סכומי כסף גדולים לחזור לשוק האג"ח העצבני לאחר שימורו לדולרים.

באירופה התמונה היתה שונה. ביום שני נרשמו בבורסות ברחבי היבשת ירידות, פרט לבורסה של מילאנו, שהיתה סגורה לרגל חג. הירידות, שנבעו בעיקר מהחולשה בשוקי איגרות החוב, לא היו חדות. סביר להניח שללא מחזורי המסחר המתונים באותו יום הן היו קטנות יותר.

המשך השבוע היה מעורר יותר. ביום שלישי זינקה מילאנו ביותר מ-3%, על רקע הציפיות להודעה קרובה על הרכבת ממשלה, ושבועה אחר כך על יציבות למרות האטה בקצב הביקושים של משקיעי חוץ. האיטלקים, מסתבר, עדיין מאמינים גדולים בברלוסקוני. פרנקפורט התאוששה בעקבות ביקושים בשוק קים העתידיים ופאריס חיקתה אותה. שתי הבורסות הושפעו לטובה מהפחתה קלה נוספת בריבית הריפו של הבונדסבנק, וכן מסימנים הולכים ומתגברים לכך שכלכלת גרמניה עולה על דרך הצמיחה.

אכזבה סיפקו הבורסות של לונדון וציריך. המסחר בלונדון היה זהיר נוכח המתרחש בניו יורק, והתחזיות הן להמשך מסחר הססני גם השבוע, אולי עד כדי ירידה אל מתחת לקו ה-3,100 נקודות. ציריך רשמה שחיקה נוספת, במיוחד ביום מסחר חלש שלשום.

במזרח הרחוק נשחקה הבורסה של טוקיו תוך כדי מחזורי מסחר קטנים ופעילות רגועה יחסית לפני פגרת חג לאומי שהיתה שם ביום ששי, ותתרחש באמצע השבוע. הגורם שהביא לירידות היה הין היפאני, שהתקרב לאזור ה-100 ין לדולר. עצירת מגמת ההתחזקות הזו תביא גם לייצוב הבורסה.

לעומת זאת המשיכה המטלטלה החדה בהונג קונג, שסיימה את השבוע בנפילה הגדולה ביותר – 2.67%. ההבדל הזה בין הפוטנציאל העצום של הונג קונג לבין הבעיות הקשות בתהליך העברתה לסין שוחק את עצבי המשקיעים, והשבוע כבר נצפתה ירידה משמעותית בהיקף מחזורי המסחר. גם העובדה שעדיין לא היתה העלאת ריבית בעקבות ההעלאה האחרונה של הפדרל ריזרב בארה"ב מביאה לעצבנות ותורמת למגמה השלילית בבורסה. מדד האנג סנג סיים מתחת לקו ה-9,000 נקודות, ובסך הכל איבד השנה כרבע מערכו.

הכותב הוא רואה חשבון

PONTIAC GM BUICK CHEVROLET
טרייד אין מוטורס
מציעה:
רכבים משומשים מטרייד אין.
1. גרנד פרי 92'/94'
2. ביואיק סנצ'ורי 87'
3. הונדה אקורד 92'
4. שבי ואן, דיזל 93'
5. G.M.C ואן דורה 93'
מחלקה מיוחדת לאנשי עסקים...
שירות אישי לכל דגמי 94.
דרך בית 74 תל-אביב
קומה 5
טל: 03-5626002/3

דו"חות כספיים לרבעון הרביעי '93 ולשנת '93 כולה

אינטרקוסמא (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות ממכירות	12,538	10,932
רווח גולמי	8,222	6,648
רווח תפעולי	1,641	760
רווח נקי	803	316
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	53,175	48,258
רווח גולמי	34,060	30,277
רווח תפעולי	7,990	7,485
רווח נקי	4,006	3,610
רווח למניה (ש"ח)	0.8	0.7

למונט (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	1,477	1,329
רווח גולמי	783	421
רווח תפעולי	212	13
רווח נקי	90	(39)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	6,371	4,664
רווח גולמי	2,593	1,556
רווח תפעולי	805	151
רווח נקי	376	(28)
רווח למניה (ש"ח)	0.28	0.13

מריו לוניק (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	2,268	–
הוצאות	1,530	–
רווח תפעולי	181	–
רווח נקי	(209)	–
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	11,673	–
הוצאות	6,915	–
רווח תפעולי	3,652	–
רווח נקי	1,663	–
רווח למניה (ש"ח)	0.15	–

רובוטרום (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	3,526	19,749
רווח גולמי	(1,529)	1,760
רווח תפעולי	(1,618)	1,720
רווח (הפסד) נקי	(2,159)	1,040
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	9,670	34,437
רווח גולמי	(3,982)	2,726
רווח תפעולי	(7,926)	2,112
רווח (הפסד) נקי	(2,159)	1,040
רווח למניה (ש"ח)	(0.87)	0.15

בילו (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות מכירות	1,080	813
- ממבנים	4,737	5,031
רווח גולמי	27	668
רווח תפעולי	(755)	229
רווח נקי	(2,715)	106
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	3,539	2,114
- ממבנים	15,986	5,031
רווח גולמי	594	832
רווח תפעולי	(2,281)	216
רווח נקי	(6,606)	58
רווח למניה (ש"ח)	(1.96)	0.04

יוניקורן (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	118	347
הוצאות הנהלה	254	622
רווח לפני הכנסות	(137)	(489)
רווח (הפסד) נקי	(516)	(959)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	987	1,435
הוצאות הנהלה	941	2,021
רווח לפני הכנסות	(341)	(1,195)
רווח (הפסד) נקי	(883)	(2,368)
רווח למניה (ש"ח)	(0.85)	(0.31)

עיקרי הדו"ח: בדו"חות החברה עדיין לא נרשמה הכנסה בגין השקעותיה בבנייה ובפרויקטים. הכנסות השכירות בפרויקטים אלה יבואו לידי ביטוי עם השלמתם. שיעור ההכנסות של יוניקורן ירד בשל הפסקת ההתקשרות להסכם ניהול עם חברה כלולה.

יונידרס (באלפי שקלים)

השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	29,002	23,271
רווח גולמי	7,883	7,389
רווח תפעולי	1,244	2,890
רווח נקי	(164)	621
רווח למניה (ש"ח)	(0.08)	0.32

ציונמטל (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	21,002	15,532
רווח גולמי	3,891	3,626
רווח תפעולי	2,612	1,902
רווח נקי	872	457
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	67,872	61,517
רווח גולמי	17,155	14,208
רווח תפעולי	9,080	6,842
רווח נקי	4,089	2,729
רווח למניה (ש"ח)	0.82	0.55

גרופית (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	10,184	6,370
רווח גולמי	1,398	3,018
רווח תפעולי	550	2,629
רווח נקי	(18)	1,561
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	37,191	64,881
רווח גולמי	6,307	10,413
רווח תפעולי	3,128	7,802
רווח נקי	1,140	4,409
רווח למניה (ש"ח)	0.239	0.836

א.דורי (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	173,809	425,811
רווח גולמי	–	–
רווח תפעולי	(16,856)	66,525
הוצאות מימון,נטו	(1,781)	(9,883)
רווח נקי	(5,977)	33,812
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	771,315	429,143
רווח גולמי	5,524	95,433
רווח תפעולי	(14,446)	68,772
רווח נקי	(5,977)	34,415
רווח למניה (ש"ח)	0.29	1.45

י.א.ד. (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	13,071	11,693
רווח גולמי	1,288	2,470
רווח תפעולי	433	1,886
רווח נקי	55	569
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	44,442	35,380
רווח גולמי	7,314	8,379
רווח תפעולי	2,573	5,066
רווח נקי	760	1,902
רווח למניה (ש"ח)	0.126	0.372

עיקרי הדו"ח: למרות הגידול בהכנסות החברה, הרווח הגולמי עלה בשיעור נמוך יותר. הסיבות לכך הם עסקת יצוא אשר הרווח הגולמי שבה נמוך, גידול במכירות וכרטיסים למחשב וירידת מחירים בענף. הרווח התפעולי קטן בשל הוצאות לפרסום והדרכת כ"א, אשר הגדילה את סעיף המשכורות.

אופמן (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	12,230	8,818
רווח גולמי	(991)	1,558
רווח תפעולי	(1,760)	1,150
רווח נקי	(1,340)	398
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	42,531	60,888
רווח גולמי	3,513	10,775
רווח תפעולי	493	8,553
רווח נקי	(353)	4,786
רווח למניה (ש"ח)	(0.05)	0.65

עיקרי הדו"ח: המשבר בענף הבנייה פקד גם את חברת אופמן. לחברה נרשמו הוצאות מרובות להשלמת עבודות בכדי לעמוד בלוח הזמנים. לאופמן נגרם הפסד של 660 א' ש' בגין תיק ני"ע. לחברה הוצאה חד פעמית בגין הסדר תביעה בסכום של 430 א' ש', הקצאת 25 אלף מניות רגילות ו-40 אלף אופציות.

קומסק (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות ושירותים	3,016	2,619
רווח גולמי	1,089	1,044
רווח תפעולי	61	(292)
רווח נקי	229	235
השנה כולה	'93	'92
מכירות ושירותים	11,367	13,802
רווח גולמי	4,472	6,584
רווח תפעולי	124	2,717
רווח נקי	128	2,128
רווח למניה (ש"ח)	0.04	0.76

ויטלגו (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	10,248	12,134
רווח גולמי	31	732
רווח תפעולי	(1,260)	(1,618)
רווח נקי	(1,320)	(2,026)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	38,409	44,658
רווח גולמי	5,442	7,136
רווח תפעולי	1,066	1,512
רווח נקי	(995)	(1,512)
רווח למניה (ש"ח)	(0.18)	(0.27)

קרמני (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	6,412	5,304
רווח גולמי	1,038	2,966
רווח תפעולי	362	1,914
רווח נקי	876	7,968
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	31,756	46,431
רווח גולמי	9,728	13,093
רווח תפעולי	6,989	9,861
רווח נקי	9,445	12,189
רווח למניה (ש"ח)	1.15	1.5

רוגובין (באלפי שקלים)

השנה כולה	'93	'92
הכנסות	10,167	25,274
רווח גולמי	4,872	10,309
רווח תפעולי	2,628	6,001
רווח נקי	2,085	4,333
רווח למניה (ש"ח)	0.28	0.63

י. שטאנג (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	8,431	13,431
רווח גולמי	(516)	1,185
רווח תפעולי	(1,170)	389
רווח נקי	(423)	557
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	32,153	43,850
רווח גולמי	3,405	8,064
רווח תפעולי	(295)	5,160
רווח נקי	(157)	3,622
רווח למניה (ש"ח)	(0.020)	0.642

עיקרי הדו"ח: יהודה שטאנג נכנסה בשנת 93' לתחום ההשקעות, לצד פעילותה המסורתית בתחום הקבלנות. בתחום התעשייתי רשמה החברה הפסדים הנובעים מתחרות ושחיקת מחירים בענף. החברה השקיעה 10 מ' ש' בפרויקט דירות נופש באילת ו-1.8 מ' ש' בפרויקט מסחר דיור בהונגריה.

ורדינון (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות	4,473	4,297
רווח גולמי	1,152	989
רווח תפעולי	(420)	(548)
רווח נקי	148	(967)
השנה כולה	'93	'92
מכירות	28,354	25,862
רווח גולמי	8,799	6,844
רווח תפעולי	2,849	1,528
רווח נקי	1,984	970
רווח למניה (ש"ח)	15.60	10.36

עיקרי הדו"ח: הגידול בהכנסות ורדינון, ל-9.2 מיליון שקל, נבע מהגדלת היצוא לארה"ב. ברבעון הרביעי נרשם הפסד ברווח התפעולי, הנובע מהגדלת הוצאות ההנהלה והכלליות. החברה רכשה את נכסי תשלובת שטיחי כרמל והשקיעה במפעלים את תמורת ההנפקה. מתחילת 94' נרשמה ירידה של 240 א' ש' בתיק ני"ע.

רומטק (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות ממכירות	2,526	829
רווח גולמי	943	678
רווח תפעולי	473	744
רווח נקי	127	382
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	10,024	6,445
רווח גולמי	4,656	3,618
רווח תפעולי	3,256	2,522
רווח נקי	3,252	2,380
רווח למניה (ש"ח)	0.86	0.79

אי.טי.אקס (באלפי שקלים)

השנה כולה	'93	'92
הכנסות	18,836	5,633
רווח גולמי	5,546	5,633
רווח תפעולי	2,736	3,490
רווח נקי	2,101	2,508
רווח למניה (ש"ח)	0.66	0.74

גלקום (באלפי שקלים)

השנה כולה	'93	'92
הכנסות	2,881	–
רווח גולמי	1,380	–
רווח תפעולי	874	–
רווח נקי	583	–
רווח למניה (ש"ח)	0.09	–

צבי צרפתי (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	4,956	–
רווח גולמי	364	–
רווח תפעולי	(536)	–
רווח נקי	(12)	–
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	22,854	–
רווח גולמי	3,547	–
רווח תפעולי	776	–
רווח נקי	1,202	–
רווח למניה (ש"ח)	0.13	–

ר.ז. פלדמן (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות ממכירות	2,186	2,572
רווח גולמי	918	997
רווח תפעולי	668	(300)
רווח נקי	493	(293)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	9,701	9,062
רווח גולמי	4,230	3,726
רווח תפעולי	2,505	686
רווח נקי	1,626	155
רווח למניה (ש"ח)	1.15	0.15

ש.בר (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	29,362	24,938
רווח גולמי	3,365	4,280
רווח תפעולי	(389)	(1,073)
רווח נקי	(639)	(575)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	91,927	66,174
רווח גולמי	15,583	13,966
רווח תפעולי	3,829	3,483
רווח נקי	1,593	1,593
רווח למניה (ש"ח)	0.39	0.39

לוחות הגליל (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות	15,183	11,845
רווח גולמי	4,636	980
רווח תפעולי	(837)	(1,188)
רווח נקי	(1,344)	(805)
השנה כולה	'93	'92
מכירות	61,819	39,322
רווח גולמי	12,852	7,548
רווח תפעולי	448	1,722
רווח נקי	(2,277)	731
רווח למניה (ש"ח)	(0.22)	0.27

עיקרי הדו"ח: הגידול בהכנסות נבע מהרחבת פעילות החברה, אשר רכשה את קו יצור ארונות הקיר של רים. עם זאת, גידול בתשלומים לסוכנים שהסתכם ב-3.3 מ' ש' לעומת 1.1 מיליון ב-92' והוצאות אחרות, הביאו את לוחות הגליל להפסדים. החברה הולה בשיפוצי מלון מאסטון בבת-ים.

פוקוס הארץ

אוסקר גרוס

מתכבדים להזמינך ליום עיון בנושא:

גיוס הון בהנפקה פרטית

שיתקיים ביום ראשון, 22 במאי 1994, בגן אורנים בתל אביב

סדר היום:

08.30–09.00 התכנסות והרשמה

09.00–09.10 מר אדי שלו, מנכ"ל אוסקר גרוס: דברי פתיחה

09.10–09.30 עו"ד דוד אפרתי, אפרתי גלילי — גיוס הון בהנפקה פרטית - מרעיון לביצוע

09.30–09.50 מר חזי רם, אוסקר גרוס — אבני דרך בביצוע הנפקה פרטית

09.50–10.10 רו"ח זאב פלדמן, בריטמן ושות' — שיקולי מס בהנפקה פרטית ובהנפקה ציבורית

10.10–11.00 השפעת המשבר בבורסות ת"א וניו יורק על שוק הנפקות פרטיות:
מר יונתן בן כנען, פועלים שוקי הון
פרופ' דן גלאי, האוניברסיטה העברית וחברת סיגמא
מר שמואל גודטלר, מנכ"ל כלל מנפיקים
מר אלדד תמיר, מנכ"ל אוורגרין שוקי הון

11.00–11.30 הפסקת קפה

11.30–11.50 פרופ' אמיר ברנע, אוניברסיטת תל אביב וחברת זינגר ברנע — שיקולי המשקיע בהנפקה פרטית

11.50–12.10 מר גור שומרון, מנכ"ל קרן הון סיכון פורז — קריטריונים להשקעה בהנפקה פרטית של קרן הון סיכון

12.10–12.30 עו"ד רונית גרוס — הגנה על המשקיעים ותהליך הדיו דיליג'נס

12.30–13.30 גיוס הון בהנפקה פרטית - נסיון אישי של יזמים:
מר משה אורטס, מנהל חט' אלקטרוניקה וסמנכ"ל תעשייה אווירית
מר דידי ארזי, מנכ"ל NICE
גב' קרן בילסקי, מנכ"ל בינה ורשתות
ד"ר יצחק בנטוויץ, נשיא MED SYSTEMS
מר אריה רוטנברג, יו"ר רמת סיליקון

13.30 ארוחת צהריים

קהל יעד: יזמים, תעשיינים, מנהלי חברות פרטיות וציבוריות, משקיעים, מנהלי קופות גמל, חברות ביטוח, מנהלי קרנות הון סיכון. בנקאי השקעות, עורכי דין, רואי חשבון וכלכלנים.

דמי השתתפות: 350 ש"ח (כולל מע"מ), למנויי הארץ: 315 ש"ח (כולל מע"מ)
ההרשמה ב"פוקוס הארץ", טלפון: 03-5121382 ,5121174

נא הקפידו לקבל אישור רשום ממוספר על ידי פוקוס הארץ המהווה אישור השתתפות בכנס

האוצר לא יאיץ קצב הגיוסים באג"ח במאי

מחיר הכסף

מרית גילת

מי שהשכיל לעשות פרוורד על סל המטבעות לפני שבועיים, התהלך בסוף השבוע עם חזה נפוח. ולא פלא: ב-15 באפריל הועמד שער הסל על 3.2109 שקלים – יותר מ-2.2% מתחת לקו האלכסון. עד יום שישי הוא זינק ל-3.2638 שקלים – רק 1% מתחת לקו.

כמה בנקים יצאו בשבוע שעבר עם המלצה על הפיקדונות צמודי המט"ח ועל הדולר עצמו. המצב, הסבירו, בשל לארביטראז': שע"ח יושב עמוק מתחת לקו האלכסון, שבעצמו מבטיח 6% לשנה; עם ריבית דולרית של 4%, מגיעים ל-11%–12%, לעומת תשואה של 10.5% בשקלים.

אולם, כפי שביטא זאת מנהל חדר עסקות באחד מהבנקים הגדולים: "מי צריך המלצות שלנו, כאשר שומעים את הדברים מפי הגבורה?"

נגיד בנק ישראל הדגיש כי לא ייענה לתביעות תעשיינים לבצע פיחות חד פעמי בשע"ח. הוא הודה כי שער החליפין נמצא במינוף מסוים, אך הפיל את האחריות על המגזר העסקי, לאמור: הבנק המרכזי מתערב במסחר, אך לא נגד המגמה; כאשר הציבור מוכר היצעים גדולים במט"ח, לא ייתכן פיחות בשער.

הרמז היה עבה, והוא נקלט היטב. עבודה: הציבור הורים ביקושים ושער החליפין עבר תיקון מהיר, שבעקבותיו השתרשה התחושה כי המהלך הושלם. למרות זאת, ועל אף שהתחזית לגבי התנהגות הדולר בעולם מקורפלת – ממשיכים בנק הפועלים וגופים נוספים להמליץ על השקעה בגלגולים.

לדבריהם, הפער בין התשואות באפיק המדדי (3.2%–3%), לבין האפיק הדולרי (4.7%–4.8%) מדבר בשם עצמו. מאז תחילת אפריל ביצעו הדולריות את התיקון הגדול ביותר מבין המולידים: עלייה של 2.03% בממשלתיות ו-2.45% בקונצרניות. ובכל זאת, הן עדיין מפגרות אחרי המדד בשיעור של 2.45% לגבי הגלבוסים ו-4.64% לגבי הקונצרניות.

ההשערה בשוק ההון היתה שלנגיד שא שע"ח השפעה חזקה על החלטתו שלא להעלות את הריבית בשבוע שעבר. עתה, משתוקן המצב, מעריכים אותם גורמים כי בסיבוב הבא, הריבית כן תעלה.

"הנתונים על פעילות המשק ממשיכים להיות טובים. גם אם הם לא מביאים בחשבון את הסגר בשטחים בנק ישראל יכול להרשות לעצמו מדיניות מוניטארית מרסנת, במטרה להכניס את האינפלציה לתלם", אומרים גורמים בשוק.

התלם, כידוע, הוא 8% ב-94'. בשאלה עד כמה הוא בר השגה, אין כיום תמימות דעים. בנק הפועלים, למשל, תיקן בסוף השבוע בפעם השנייה את התחזית לגבי מדד אפריל, שהועמדה בראשית 94' על 1.3%, עודכנה ל-1.2% לאחר פרסום מדד מארס והועלתה עתה ל-1.5%. כמו בנק ישראל, גם הפועלים מעריך שאת השנה נסיים באינפלציה של 9.5%–10%.

אפריל הוא מסורתית החודש עם האינפלציה הגבוהה ביותר. אחריו מתחיל הקיץ, שמסמן האטה בעליית המחירים. מכאן, שפרסום מדד אפריל עומד בהתכלות קדימה בסימן של ירידה בקצב האינפלציה. אך ההערכה בשוק היא שלעקב התיקון הסימטי צפויים לפתות הגופים של בנק הפועלים להשמע בביקושים באג"ח, אלא אם כן תעלה הריבית. ייקור ריבית, מטבע בריאתו, מרכא את השפעת האינפלציה על שוק המדדים, וכך מקווה בנק ישראל – גם את האינפלציה עצמה.

שוקי המצורים צפויים, עם זאת, לזריקת עידוד מהשוק הראשוני. סיכומי אפריל טרם הושלמו, אבל ברור כי גם בחודש זה המשיכו ההכנסות הממשלתיות מגסים להיות גדולות בהרבה – והגירעון היה קטן בהרבה – מהתכנון. לפיכך, זנח האוצר את תוכניתו לגייס החודש 1.3 מיליארד שקל, והוא יסתפק בכ-800 מיליון שקל בלבד – בדומה לאפריל. בשבוע זה יונפקו 200 מיליון שקל, חמישית מכל סוג אג"ח. אם לא יחולו שוב שינויים תגייס הממשלה בינואר-מאי כ-2.5 מיליארד שקל בלבד באג"ח סחיר, מה שמעלה את השאלה: מה הסיכוי שתעמוד בתחזית לגיוס 16 מיליארד שקל ב-94' כולה

ריבית בנק ישראל	
מרכז מכרזי שבועי לבנקים (הממוצע)	10.51%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	10.78%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	11.98%
אשראי בריבית קבוע, אפקטיבי	13.74%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	17.36%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	8.20%
פח"ק ליום – חצי מליון ש"ח	8.30%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	8.75%
מק"מ לחודשיים	10.40%
מק"מ לשנה	10.50%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	0.70%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	1.90%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	1.60%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל-3 חודשים	4.250%
שטרלינג – ליבור – ל-3 חודשים	5.240%
מארק – ליבור – ל-3 חודשים	5.396%

מה עשתה הבורסה מתחילת השנה

	נומינלי	ריאלי
מניות הבנקים	-17.61%	-20.36%
מניות המשתנים	-12.96%	-13.93%
אג"ח צמוד מדד	1.73%	-1.67%
אג"ח צמוד מט"ח	0.92%	-2.45%

(מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת השנה ב-3.45%)

מאיר עזרא – רווחי ני"ע קיזזו הפסד תפעולי ברביעי

במשך 93' היתה פעילות ערה במאיר עזרא. החברה שיגרה כמעט ללא הרף הודעות על רכישת חברות, הקמת שותפויות עסקיות חדשות והנפקה של חברות. התוצאה של הפעילות הנמרצת הזו היא קפיצה ברווח הנקי – למרות עלייה זעירה של 2.7% ברווח התפעולי. הרכיבים המרכזיים ברווחיה של מאיר עזרא ב-93' הם הכנסות מימון ורווחי הון. תיק ניירות הערך של מאיר עזרא, שהסתכם ב-24 מיליון שקל בסוף 93', הניב לה רווח של 11.2 מיליון שקל ב-93' (5.9 מיליון שקל מסכום זה על רכישת ומכירת 12% ממניות סנפרוסט), וגרם להכנסות מימון של 5.2 מיליון שקל ב-93', לעומת הוצאות מימון של 1.7 מיליון שקל ב-92'.

עלייה חדה בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות גרמה לשחיקת מרבית הגידול ברווח הגולמי, וגם שורת חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות תסב אכזבה למשקיעים. עם הקמת השותפות השווה תנובה-מאיר עזרא ביולי 93' הפרטת יבוא בשר הבקר הכשר, אפשר היה לצפות לשיפור מהותי ברווחיה של מאיר עזרא. אלא שעד כה התקווה נכזבה.

מאיר עזרא (מיליוני שקל)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות / מכירות	43.4	37.5
רווח גולמי	(0.60)	4.8
רווח תפעולי	(3.9)	3.6
רווח נקי	5.5	2.5
השנה כולה	'93	'92
הכנסות / מכירות	154	148
רווח גולמי	25.8	21.0
רווח תפעולי	8.2	8.8
רווח נקי	15.5	5.5
רווח למניה (ש"ח)	4.40	1.79

תנובה-מאיר עזרא מכרה אמנם במחצית השנייה של 93' בסכום של 31.2 מיליון שקל, אולם רווחיותה לפי שעה נמוכה מאוד. הרווח הגולמי שלה הוא 2 מיליון שקל – כלומר 6.7% – והרווח התפעולי 1.4% בלבד. השורה התחתונה בתנובה-מאיר עזרא היא רווח של 907 שקל בלבד. במאיר עזרא מסבירים את הרווחיות הירודה בהוצאות הרצה, וצופים לשיפור ניכר ברבעון הראשון של 94', שבו מכרה החברה ב-62 מיליון שקל.

ההשקעה השנייה החשובה של עזרא ב-93' היתה רכישת 45% מדג שאן. מכירות החברה ברבעון הראשון של 94' הסתכמו ב-20 מיליון שקל, הרווח הנקי שלה הגיע ל-1.4 מיליון שקל. הניגוד בין התפתחות שורת הרווח הנקי לשורת הרווח התפעולי בולט במיוחד במאיר עזרא ברבעון הרביעי. גם כאן, מה שהיטה את הכף הוא הכנסות מימון של 6.9 מיליון שקל (5.9 מיליון שקל מעסקת סנפרוסט). אותה השקעה ממש תגרום לאפקט הפוך ברבעון הראשון של 94' – 2.5 מיליון שקל – והמחיקות של סיבון ויל וויליגר על השקעותיהן באיי.איי.אס יכרסמו 1.6 מיליון שקל נוספים מרווחי עזרא ברבעון הראשון.

למרות הגידול הניכר ברווח הנקי, תזרים המזומנים של מאיר עזרא ב-93' שלילי ברמה של 4.3 מיליון שקל, לעומת עודף של 10.6 מיליון שקל ב-92', כתוצאה מגידול ועיד באשראי מספקים לעומת 92', מעלייה של 9.5 מיליון שקל במלאי ושל 9.4 מיליון שקל באשראי ללקוחות.

הונה העצמי של מאיר עזרא שולש כמעט, והגיע ל-67.2 מיליון שקל ושווי השוק שלה הוא 102.5 מיליון דולר, כלומר החברה נסחרת במכפיל 19.7. שווי השוק של החזקותיה של מאיר עזרא בסיבון ויל, פוסידון, ויליגר, עוף טנא ופרופיס מגיע ל-66.4 מיליון שקל נכון ל-26 באפריל 94', לעומת שווי מאזני של 33.2 מיליון שקל.

סיבון ויל – איי.איי.אס תעיק על התוצאות

הקמת שותפות מעדני סיבונגליל וירושלים עם תנובה ועוף הגליל וירידת חלקה של סיבון ויל בסיבון גליל, גרמו לירידה בהכנסות החברה. סיבון ויל מחזיקה עתה רק ב-25% ממניותיה של השותפות לעומת 51% ב-92', ולכן לא אוחדה השותפות למאזני החברה.

סיבון ויל (באלפי שקלים)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות / מכירות	11,261	15,884
רווח תפעולי	(241)	(71)
רווח נקי	301	(110)
השנה כולה	'93	'92
הכנסות / מכירות	55,477	69,269
רווח גולמי	8,647	11,087
רווח תפעולי	1,309	1,376
רווח נקי	753	78
רווח למניה (ש"ח)	0.14	0.02

מכירותיה של שותפת סיבונגליל וירושלים הסתכמו ב-93' ב-70 מיליון שקל, מתוך זה נמכרו 50%. מכירותיה של סיבון ויל עצמה ללקוחות הגיעו ל-44 מיליון שקל. לא רק מכירות החברה קטנו ב-93', אלא גם הרווח התפעולי. ברבעון הרביעי אף גדל ההפסד התפעולי. על מנת לחסוך בהוצאות התקורה, נסגר המפעל של מוצרי הבשר המעובדים בטירת הכרמל והפעילות שלו הועברה.

היו"ר, דוד עזרא, צופה להרחבת הפעילות אם תאושר רכישת לויס קייטרינג, בגין תעשיות ותוולות. גם אם יעלו המכירות, תישא סיבון ויל על גבה הפסדים של 5.4 מיליון שקל כתוצאה מהשקעותיה במניות איי.איי.אס. שווי השוק שלה הוא 15 מיליון דולר והמכפיל 59.3.

ויליגר – ירידה חזקה במכירות ובגולמי

בסקירת המנהלים שלו מייחד היו"ר, דוד עזרא, פיסקה לפרשת איי.איי.אס, ומציין כי החברה תרשום הפסד של 6.9 מיליון שקל שייכלל ברבעון הראשון של 94'. איי.איי.אס תעיב ככל הנראה על השורה התחתונה של ויליגר ב-94' כולה, שכן ההפסד שירשם כפול מהרווח השנתי ב-93'. לבד מההשקעה הכושלת באיי.איי.אס סבלה ויליגר מבעיות הנוגעות לעסקיה הריאליים. מכירותיה ירדו ברבעון הרביעי ב-31.4% והרווח הגולמי נשחק ל-15%, לעומת 20.4% במקביל. עזרא מסביר כי הירידה במכירות וברווח הגולמי נובעת מהוצאת פריטים לא רווחיים ממגוון המוצרים של החברה ומהתחרות הגוברת בכמה פריטי יבוא מובילים, ככל הנראה פטריות כשומרות.

ויליגר (באלפי שקלים)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות ממכירות	12,077	17,605
רווח גולמי	1,816	3,603
רווח תפעולי	259	2,231
רווח נקי	100	1,431
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	15,821	57,470
רווח גולמי	8,552	10,321
רווח תפעולי	3,327	6,272
רווח נקי	3,129	3,684
רווח למניה (ש"ח)	0.45	0.78

הירידה החזקה ברווח התפעולי קוזזה חלקית על ידי מעבר להכנסות מימון של 890 אלף שקל, לעומת הוצאות מימון של 1.2 מיליון שקל ב-92', כתוצאה מרווחי בורסה על תיק של 15.9 מיליון

דו"חות כספיים

יורם גביון

שקל, שהורכב כולו ממניות המירים. 10.3 מיליון שקל מסכום זה הושקעו במניות הנסחרות מעבר לדלפק בניו יורק. לעומת הרווחים מניירות ערך גרעה פרישתם של המנכ"לים המשותפים, צבי ויוסף ויליגר, 119 אלף שקל מהרווח ברבעון הרביעי, ו-420 אלף שקל ב-93' כולה.

על מנת להתמודד בתחרות במוצרים המשומרים נכנסה ויליגר להתקשרויות עם מקורות הספקה סיניים למוצרי הפטריות, האננס, האגוזים והאספרגוס.

ויליגר מצפה להקטין עלויות הפצה ולהגדיל את מכירותיה באמצעות הקמת מערכת הפצה משותפת לה ולשסירון, שהפכה באחרונה לבעלת המניות הגדולה בחברה – 18.3%. שווי השוק של ויליגר הוא 18.8 מיליון דולר, הונה העצמי 8.2 מיליון דולר והיא נסחרת במכפיל 18.

בני כהן – שיעורי הרווחיות נחתכו וגם המניה

מאז הנפקה, ביולי 93', חברת התשתית בני כהן היא חלומו הרע של כל משקיע. בטרם שותף הציבור בבעלות על החברה הציגה בני כהן צמיחה עקבית ורווחיות גבוהה. תשקיפה כלל אמנם סימנים מדאיגים, כמו תלות בחברת החשמל ושיעורי רווח גולמי חריגים בענף התשתית (62.7% ברבעון הראשון של 93'), אולם ההנפקה נסגרה בחיתום יתר במחיר המקסימום. כמעט שנה אחרי ההנפקה נסחרת בני כהן במחיר נמוך ב-10.7%, ולא בכדי. השוק צפה את הירידה הדו-ספרתית במכירות ואת הצלילה בשיעורי הרווח הגולמי, המניה נחתכה מרום של 2,014 נקודות ומכפיל 22.6 שבו נסחרה בתחילת פברואר 94', לשווי שוק של 27.9 מיליון דולר ומכפיל 12.7.

בני כהן (באלפי שקלים)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות	3,069	4,393
רווח גולמי	(862)	2,163
רווח תפעולי	(1,467)	2,040
רווח נקי	(435)	1,089
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	19,882	21,976
רווח גולמי	7,875	12,605
רווח תפעולי	6,656	11,420
רווח נקי	6,216	6,162
רווח למניה (ש"ח)	1.803	1.138

הרבעון הרביעי מסתיים בבני כהן בירידה במכירות ובמעבר להפסד גולמי, בהשוואה לרווח גולמי של 49.2% במקביל ב-92'. אם לא די בכך, הטלת הסגר ברבעון הראשון של 94' היכתה בחברה ש-38% מעובדיה ערבים תושבי השטחים, כך שהרעה ברווחיות עלולה לחזור על עצמה גם ברבעון הראשון של 94'.

יו"ר החברה, בני כהן, מסביר שהפגיעה בתוצאות היא בעיקר בשל ירידת מחירים בפרויקטים שביצעה החברה בעבור חברת החשמל. נראה, אם כן, שמה שקרה לאלקו תעשיות עם חברת החשמל קרה גם לבני כהן, אם כי בסדר גודל שונה. יתרה מזו. היו"ר, בני כהן, אינו צופה שהחברה תחזור בעתיד הנראה לעין לשיעורי הרווח הגולמי שאיפיינו אותה ב-92'.

לעומת הירידה בהכנסות וברווח הגולמי, גילו הוצאות ההנהלה והכלליות גידול ב-140% בשל הקמת מפעל בתל-אביב, וכתוצאה מכך הציגה החברה הפסד תפעולי גדול. הנתון החיובי היחיד כמעט בתוצאות לרבעון הרביעי הוא הכנסות מימון של 589 אלף שקל, כתוצאה מרווחי בורסה של 962 אלף שקל שהיו לחברה ב-93'. בני כהן, שגייסה מהציבור 18.5 מיליון שקל, השקיעה 6.3 מיליון שקל מהם בני"ע. מגמת הנסיגה נמשכה גם בתזרים המזומנים – גירעון של 4.4 מיליון שקל לעומת עודף של 6.6 כתוצאה מעלייה באשראי ללקוחות וירידה חדה באשראי מספקים.

יעד – שני רבעונים של ירידה

שנת 93' היתה אמורה להיות השנה הגדולה של חברות התשתית, אולם יעד, העוסקת בסחר בתשומות לענף התשתית, מסיימת את הרביעי בירידה בכל המדדים. התוצאות המפורסמות באות לידי ביטוי גם במניה. יעד ירדה בשנה האחרונה ב-5.3%, ומתחילת פברואר, אז נסחרה במכפיל 15.6, נפלה ב-26%.

הרעה בתפעולי זה הרבעון השני ברציפות נובעת מהתחרות הגוברת בין יצרני וקבלני התשתית, שמורידה את מחיר המוצרים וממילא את רווחי הסוחרים בהם. גורמים נוספים הם הסגר ושהורדת איסור יותר של תקציב מע"צ, שמוריד את קצב ביצוע עבודות התשתית, וכנגזרת את הביקוש למוצרי התשתית.

יעד (מיליוני שקל)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות ממכירות	51.7	47.5
רווח גולמי	7.7	7.8
רווח תפעולי	2.0	3.3
רווח נקי	0.89	1.8
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	173.9	160.7
רווח גולמי	29.6	25.5
רווח תפעולי	9.3	12.1
רווח נקי	9.6	7.5
רווח למניה (ש"ח)	1.52	1.31

יעד עצמה, כמו חברות סחר אחרות בענף, תורמת לירידת המחירים, כיוון שכשמצאי החברות התשתית לאתר הזדמנויות רכישה הן מצליחות ללחוץ על יצרנים הסובלים ממלאים גדולים או צבר עבודות נמוך, להוריד את מחיריהם, ובכך מתעצם תהליך שחיקת המחירים. העלייה במכירותיה של יעד נובעת מהעובדה ש-93' היא שנת הפעילות המלאה הראשונה של החברה הבת, מוצרי תכן, שמשווקת מוצרי פיתוח תשתית לבניין. בינתיים הוללה יעד במוצרי תכן מ-50% ל-47.5%, ולפיכך לא יאוחדו תוצאותיה של החברה הבת מוצרי תכן למאזנה של יעד ב-94'.

בצד הגידול בפעילותה של תכן חל גידול חד בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות, שגרם להתכווצות הרווח התפעולי. שורת הרווח הנקי היתה נראית רע עוד יותר, אלמלא רווח הון של 751 אלף שקל מדילול חלקה של יעד במוצרי תכן והרווח של 399 אלף שקל מני"ע. רווחי ההון של החברה מהנפקת חברות קשורות, כמו בני כהן ומוצרי תכן, הסתכמו ב-8 מיליון שקל ב-93' והביאו לגידול ברווח הנקי למרות הרעה ברווח מפעולות, שנבעה מגידול בהוצאות מכירה ומעלייה חדה בהוצאות המימון – בין השאר בשל הגדלת האשראי ללקוחות.

הרעת תנאי האשראי של החברה, המשקפת את הורעת התחרות בענף, היתה הגורם המרכזי לירידה בתזרים המזומנים שלה למרות העלייה ברווח הנקי – גירעון של 16.2 מיליון שקל לעומת גירעון של 4.8 מיליון שקל ב-92'. שווי השוק של החברה הוא 37 מיליון דולר והיא נסחרת במכפיל 11.6.

התכוף – מרווח שולי להפסד

העתיד טוב מן ההווה בהתכוף, אם לשפוט מסקירת המנהלים של היו"ר יוסי מהרשק. החברה קיבלה הזמנות גדולות לייצור ואחזקה ממשרד הביטחון, והזמנות נוספות נמצאות במו"מ. החוזים החדשים יגדילו, לדברי מהרשק, את נתח הפעילות הביטחונית, שעמד בשנים האחרונות על 10% בלבד מהיקף הפעילות של החברה. הפעילות בתחום הבינלאומי תצמח הודות לזכייה בשני מכרזים בניגריה ובסומאליה, בסך 13 מיליון שקל. מכרזים אלה מגדילים את הצבר הכולל של החברה עד ל-23.6 מיליון שקל, לעומת 18.1 מיליון שקל.

התכוף (באלפי שקלים)	'93	'92
השנה כולה		
הכנסות	32,406	35,137
רווח גולמי	3,974	4,772
רווח תפעולי	(703)	198
רווח נקי	(525)	467
רווח למניה (ש"ח)	0.082	0.083

התפתחויות חיוביות אלו עשויות לשפר את מצבה של התכוף, שעברה להפסד ברבעון הרביעי של 93' לאחר רווח שולי ברבעון שקדם לו. מכירותיה של החברה המשיכו לסגת בשל ירידה שנתית של 50% במכירות של כבאיות לעומת 92', שקוזזה בחלקה על ידי עלייה בהכנסות מתחום כבדה. הפרויקט המרכזי של החברה הוא הארובה בתחנת הכוח בחדרה, שעד לסוף 93' השלימה החברה 83% ממנה.

הרווח הגולמי של התכוף עלה ברבעון הרביעי, אולם ב-93' כולה נשחק הרווח הגולמי ל-12.2% לעומת 13.5% ב-92', כתוצאה מ"תנאי תחרות קשים בכל התחומים שמביאים לירידה במחירי המכירה ולשחיקה ברווחים". עלייה תלולה בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של החברה גרמה למחיקת הרווח התפעולי. מהרשק מסביר את העלייה בסעיף זה במאמצי השיווק הגדולים במכרזים. התכוף נהנתה ב-93' מרווחי בורסה של 565 אלף שקל, אולם תיק ני"ע של 6.2 מיליון שקל יגרום לה הפסד של 650 אלף שקל ברבעון הראשון של 94' – בעיקר בשל רכיב המניות שבתיק. למרות המעבר להפסד השתפר תזרים המזומנים של החברה, שעבר לעודף של 1.7 מיליון שקל לעומת גירעון של 2.3 מיליון שקל ב-92', בעקבות ירידה חזקה באשראי ללקוחות ועלייה תלולה באשראי מספקי החברה.

שווי השוק של החברה הוא 11.4 מיליון דולר. למרות התוצאות המאכזבות היתה תשואת המניה ב-93' 32%.

פיכה פלסט – הרעה בחברות הכבלים ברביעי

פיכה פלסט משלימה את התמונה של הרעה בעסקי חברות הכבלים במחצית השנייה של 93'. מכירותיה של החברה ירדו ב-20.9% לעומת הרבעון המקביל. שיעור הרווח הגולמי של פיכה פלסט חזר לרמתו מהרבעון הרביעי של 92' – 19.5% – לעומת 16% ברבעונים הקודמים של 93'. הסיבה לשיפור היא שברביעי סיימה פיכה התחייבות רכישה של חומרי גלם במחירים גבוהים – שהעיקה עליה ב-93'. הוצאות המימון המשיכו לרדת בעקבות ההנפקה שבוצעה ב-92' ותרמו לשיפור ברווח הנקי לעומת הירידה ברווח התפעולי.

פיכה פלסט (באלפי שקלים)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות ממכירות	6,724	8,498
רווח גולמי	1,312	1,657
רווח תפעולי	665	1,328
הוצאות מימון,נטו	197.	644
רווח נקי	265	101
השנה כולה	'93	'92
הכנסות ממכירות	33,021	32,927
רווח גולמי	5,202	6,965
רווח תפעולי	2,794	4,652
הוצאות מימון,נטו	966	1,273
רווח נקי	1,063	1,652
רווח למניה (ש"ח)	0.28	0.48

גורמים נוספים שתמכו בשורת הרווח הנקי היו הפרשה של 441 אלף שקל להטבות אבודים ברבעון האחרון של 92', וירידה קלה בשיעורי המס האפקטיביים של החברה. תזרים המזומנים של החברה השתפר קלות ב-93', למרות הירידה ברווח – עודף של 7,000 שקל לעומת גירעון של 174 אלף שקל ב-92'. העלייה בתזרים נובעת מהאטה בגידול באשראי ללקוחות ובמלאי וגידול בפחת לעומת ירידה בהפרשות למסים נדחים. שווי השוק של החברה – 13.6 מיליון דולר, ההון העצמי שלה 4.6 מיליון דולר ומכפיל הרווח שלה הוא 38.8.

מגאסון – 86% במניות והמירים

כמו חברות רבות אחרות, גם מגאסון השקיעה חלק ניכר מכספי ההנפקה בניירות ערך סחירים. ב-31 בדצמבר 93' היה שווי תיק ניירות הערך של החברה 1.4 מיליון שקל. בביאורים לדו"חות של מגאסון מצאנו שני דברים נדירים. הראשון הוא שלצד הפירוט הרגיל של תיק ניירות הערך הביאה החברה גם פירוט התפלגות הנכסים בקרנות הנאמנות שבהן השקיעה.

הדבר הנדיר השני הוא רמת ה"סולידיות" של התיק. אמנם מדובר רק ב-1.4 מיליון שקל מתוך למעלה מ-7 מיליון שהחברה גייסה, אבל התפלגות התיק של מגאסון מעניינת. רכיב המניות והאג"ח להמרה, בהשקעה ישירה ובאמצעות קרנות, היה 1.2 מיליון שקל (כ-86% מהתיק). שאר 200 אלף השקלים הושקעו באופן סולידי יחסית.

מגאסון (באלפי שקלים)	'93	'92
הרבעון הרביעי		
הכנסות	3,290	2,076
רווח לפני מס	317	68
רווח נקי	162	30
השנה כולה	'93	'92
הכנסות	11,996	7,898
רווח גולמי	5,562	3,023
רווח תפעולי	2,856	539
רווח נקי	1,252	139
רווח למניה (ש"ח)	0.22	0.04

מניות חברת מגאסון ידעו טלטלות רבות כבר מן הקצר שהן נסחרות. פתיחת המסחר במניה היתה ב-1 בדצמבר 93' וחודשיים לאחר מכן, ב-31 בינואר 94', היו שערי המניות גבוהים ב-458% מעל המחיר ההתחלתי. שווי השוק של מגאסון אז היה 170 מיליון שקל. בהתחשב ברווח של שנת 93', כפי שפורסם אתמול על ידי החברה, מדובר על מכפיל רווח של 135. היום נסחרת מגאסון במחיר הנמוך ב-70% ממחיר השיא – 51.5 מיליון שקל ובמכפיל 41.

לא רק המניה הספיקה לעבור טלטלות, אלא גם החברה. היא הונפקה כמשווקת משחקי טלוויזיה. מאז היא החליפה את שמה והחליטה להקים חברה לחיפושי נפט וחברה לניהול תיקים.

שלמה פרידמן

שווקים בעולם

הפדרל רזרב התערב לבלום הידרדרות הדולר, עליות מחירים לסחורות

מטבעות

הפדרל רזרב התערב ביום ששי כדי להרים את שער הדולר מול הין ולמנוע את הידרדרותו אל מתחת לרמת ה–100 ין בפעם הראשונה בהיסטוריה.

ההתערבות נעשתה ראשית על־ידי רכישת דולרים מול מארקים ומאוחר יותר מול יינים. מהלך זה נשא פרי והדולר נסגר ביום ששי בניו יורק בשער 101.60 ין לאחר שבמהלך היום הגיע לרמה של 100.40 ין – שערו הנמוך ביותר מאז מלחמת העולם השנייה.

לעומת זאת המשיך הדולר ליהולש מול המטבעות האירופיות ונסגר בניו יורק בשער 1.655 מארק – רמתו הנמוכה ביותר מאז אוקטובר 93'.

פעולתו של הפדרל רזרב אוששה את שוק הטרז'רי בונדס אשר ביום ששי שוב הלך בו ירידות מחירים תלולות, שנבלמו עם התערבות הבנק בשוק המטבעות.

אתמול קיים ראש הממשלה היפאני החדש, טסוטומו האטה, ישיבת חירום של הממשלה כדי לדון בדרכים לעצור את עליית הין ולשפר את יחסי הסחר עם וושינגטון.

דובר ראש הממשלה הודיע כי ראש הממשלה והשרים הכלכליים הגיעו להסכמה לשתף פעולה עם מדינות אחרות במעקב אחר תנועת המטבע היפאני בשווקים הפיננסים.

בישיבה הוסכם גם להעמיד בעדיפות עליונה את אישור התקציב ונקיטת צעדים לסיים את המחלוקת עם ארה"ב בנוגע לסחר החוץ של יפאן.

הדולר נחלש לאחרונה כתוצאה משילוב של מספר גורמים, הכוללים הערכות לעלייה בשיעור האינפלציה בארה"ב, הגידול בגרעון המסחרי של ארה"ב וחששות כי שיחות הסחר בין טוקיו לוושינגטון לא יושלמו עד ידי בשל המשבר הפוליטי המתמשך ביפאן.

בשוק העריכו כי מצב זה עלול לגרור את הממשל האמריקאי למדיניות של פיחות הדולר מול הין, כדי לצמצם את היבוא מיפאן, ושיקול זה עמד כנראה מאחורי המימושים הספקולטיביים הגדולים של המטבע האמריקאי בשבועות האחרונים.

המארק שמר ביום ששי על יציבותו במסחר הצולב באירופה, אם כי מספר מטבעות התחזק מעט לעומתו בעקבות התחזקותם מול הדולר.

שער המארק עמד ביום ששי על 3.4272 פרנקים, לעומת 3.4286 פרנקים ביום חמישי ועל 959.55 לירות לעומת 959.20 לירות ביום חמישי.

הדולר הגיע ביום ששי במסחר באירופה לשערו הנמוך ביותר מול הפרנק הצרפתי והלירה האיטלקית בששת החודשים האחרונים. בסוף המסחר באירופה עמד הדולר על 5.6493 פרנקים ו–1,581.29 לירות.

היום יהיו סגורים שוקי המטבעות בבלגיה, בריטניה, אירלנד, לוקסמבורג, יוון וספרד לרגל חגים. המסחר יתחדש כרגיל ביום שלישי.

בורסות

למרות ירידות המחירים שנרשמו בשוק הטרז'רי בונדס ביום ששי נסגרו הבורסות בניו יורק בעלייה עקב דוחו"ת רבעוניים טובים של מספר חברות גדולות הנסחרות בבורסה. מדד דאו ג'ונס נסגר בעלייה של 0.36%. יחס המניות העולות ליורדות היה 3 ל–2 ונפח המסחר היה יחסית נמוך – 281 מיליון מניות החליפו ידיים.

הסוחרים ניצלו את ירידות המחירים של יום חמישי כדי לרכוש מחדש מניות במגזרים שרשמו דוחו"ת חיוביים, כולל מכוניות ומניות מחזוריות אחרות.

המסחר היה זהיר לאור השפל בשוק האג"ח וכן בשל הידרדרותו של הדולר בשוקי המטבעות. אך העובדה כי המסחר נסגר בעליות מחירים מאותתת כי ייתכן ששוק המניות מתייצב כעת, לאחר שמדד דאו ג'ונס איבד בזמן האחרון כמעט 10% מאז ינואר.

באירופה היתה מגמה מעורבת. בלונדון, פרנקפורט ומילנו נרשמו ירידות קלות בעוד שבפאריס היו עליות.

מדד פיננשל טיימס בלונדון ירד ב–0.15%, לאחר מסחר שקט לקראת סוף השבוע הארוך. מחר לא יתקיים מסחר לרגל חג לאומי.

לדעת סוחרים ימשיך השוק לעמוד בהמשך השבוע ברמותיו הנוכחיות.

בפרנקפורט ירד מדד דקס ב–0.23%, אם כי לדעת הסוחרים השוק יציב כעת וגם כאן לא צפויים שינויים השבוע.

בפאריס עלה מדד סי.איי.סי ב–0.73% עקב פקיעת חוזי אפריל ועליות מחירים בשוק האג"ח המקומי.

במילנו היו ביום ששי ירידות מחירים לאחר יום של מסחר עצבני, כששוקי ההון האמריקאים נותנים את הטון. רוב המימושים נרשמו מצד משקיעים זרים. מדד מיבטל נסגר בירידה של 0.62%.

למרות הירידות המגמה הכללית היא חיובית ולדעת סוחרים הנזילות המקומית גדולה דיה כדי להמשיך לתמוך ברמות המחירים הנוכחיות למרות המימושים מצד משקיעים זרים.

בהונג קונג שוב היו ביום ששי ירידות מחירים ומדד האנג סנג נסגר בירידה של 2.15% מתחת לרמת הדמיכה של 9,000 נקודות.

הירידות נבעו מחוסר היציבות כי שוקי ההון בארה"ב וציפיות להעלאת הריבית במשכנה.

בטוקיו היתה הבורסה סגורה לרגל חג. המסחר יתחדש ביום שני.

ריביות

ביום ששי נמשכו ירידות המחירים בשוק הטרז'רי בונדס בארה"ב, אם כי הסגירה הייתה מעל לשפל של היום בשל התערבות הפדרל רזרב בשוק המטבעות כדי לתמוך בדולר.

התערבות הפדרל רזרב אותתה למשקיעים כי הבנק ידאג לתמוך גם בשוק האג"ח, אך למרות זאת המגמה הכללית היא עדיין שלילית.

ביום ששי התפרסמו נתונים חדשים על כלכלת ארה"ב: מכירות של בתים פרטיים עלו בחודש מארס ב–11.1% – העלייה הגדולה ביותר בששה חודשים.

המדד של איגוד מנהלי הרכש האמריקאים עלה באפריל ל–67.6 נקודות מ–66.5 נקודות במארס ואילו מדד אמון הצרכנים של אוניברסיטת מישיגן עלה באפריל ל–92.6 נקודות מ–91.5 נקודות במארס.

הפדרל רזרב פרסם כי היקף ההלוואות העסקיות בארה"ב עלה בחודש המסתיים ב–20 באפריל ב–3.91 מיליארד דולר, ל–287.95 מיליארד דולר.

נתונים אלו מאותתים כי כלכלת ארה"ב ממשיכה לצמוח בקצב משביע רצון, למרות שהתמ"ג לרבעון הראשון של 94', שהתפרסם ביום חמישי, הראה על האטה ניכרת בשיעור הצמיחה לעומת סוף 93'.

הפדרל רזרב פרסם ביום ששי גם את נתוני כמות הכסף בארה"ב לחודש אפריל: ה–M_2 ירד ב–5.7 מיליארד דולר ל–3,591.1 מיליארד דולר.

ה–M_3 עלה באפריל ב–5.6 מיליארד דולר ל–4,226.6 מיליארד דולר. ה–M_1 ירד באפריל ב–5.8 מיליארד דולר ל–1,137.9 מיליארד דולר.

סחורות

עליות מחירים נרשמו עבור המתכות היקרות בשוק ניו יורק ולונדון ביום ששי ובמיוחד לכסף, שמחירו בניו יורק עלה ב–9.8 סנט ל–533.8 סנט לאונקייה. בלונדון עלה מחירו בששה סנט ל–530 סנט לאונקייה.

הביקושים המוגברים למתכות באו לשם סגירת עמדות לקראת סוף השבוע הארוך בלונדון ועל רקע חוסר היציבות בשוקי ההון והמטבעות.

הקפה הגיע ביום ששי בלונדון לשיא של חמש שנים תוך מסחר כבד. עיקר הביקושים היו מצד קרנות ובתי מסחר גדולים. מחיר חוזה מאי עלה ב–37 ל–1,610 דולר לטונה ואילו חוזה יולי עלה ב–42 דולר ל–1,563 דולר לטונה.

עליות מחירים נרשמו גם לגרעינים בשיקגו. מחיר גרעיני הסויה חוזה מאי עלה ב–0.71%, מחיר הכותנה עלה ב–1.56% ומחיר התירס עלה ב–1.56%.

מחיר הסויה עלה בשל התחזקות המחירים של שמני המאכל. עליית מחירי החיטה באה עקב התקררות במזג האוויר באזורי הגידול בארה"ב ורכישות כבדות של חוזים עתידיים מצד קרנות, קרוב לוודאי לשם כיסוי עמדות לקראת סוף השבוע הארוך.

מחיר התירס עלה אף הוא עקב ביקושים כבדים מצד קרנות.

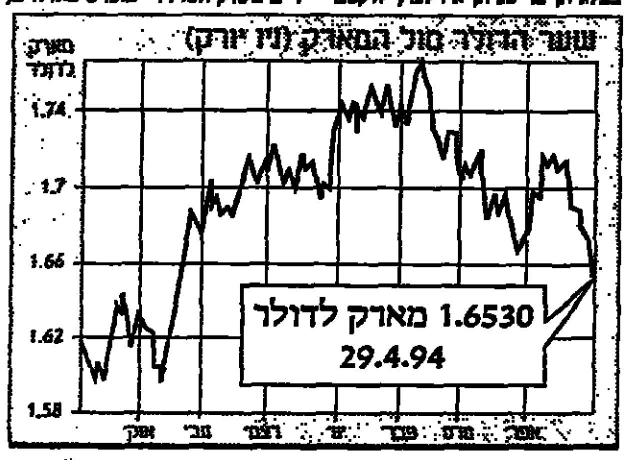

שער הדולר מול המארק הגרמני הגיע ביום ששי לשפל של ששה חודשים בעקבות היחלשותו מול הין

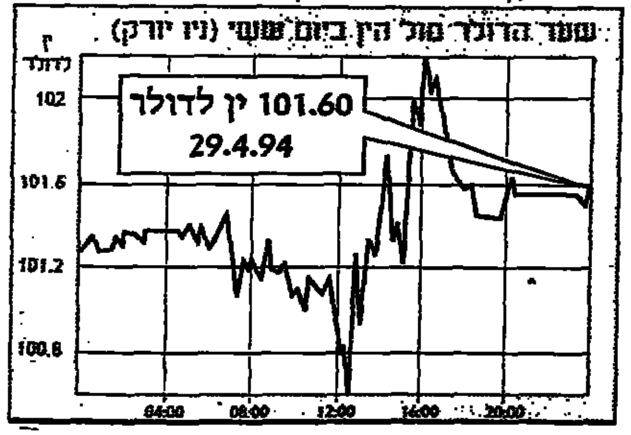

שער הדולר צנח מול הין ביום ששי לשפל של 100.4, אך התאושש ל–101.6 ין לאחר שהפדרל רזרב התערב בצהריים כדי לתמוך בו

מטבעות

שערי חליפין לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

מטבע	קנייה מכירה	פורוורד 3 חודשים	פורוורד 6 חודשים
ליש"ט	1.5095/51	1.5057/64	1.5037/45
מארק	1.651/52	1.6583/94	1.6614/26
פר"ש	1.40/01	1.3992/35	1.4067/82
פר"צ	5.7025/35	5.7327/52	5.7317/35
ין	103.30/.35	103.2947/47	103.288/38
אקו	1.139/40	1.1334/44	1.11376/87
לירטה	1610/11	1610.1/1.1	1610.44/1.44

שערי חליפין ניו יורק
סגירה: 23:00 שעון ישראל

מטבע	קנייה / מכירה
מארק	1.6520/30
פרנק שווייצרי	1.4030/40
ליש"ט*	1.5193/98
ין	101.50/60
דולר קנדי	1.3818/23
פרנק צרפתי	5.6615/45
אקו*	1.1394/01
ד' אוסטרלי*	0.7158/63
ד' הונג קונג	7.7270/80
ד' סינגפור	1.5580/90
באט תאילנדי	25.17/19
לירטה	1610/11
כתר שוודי	7.655/660

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	3 חודי	שנה
דולר	4.313%	5.313%
שטרלינג	5.250%	5.875%
ין	2.313%	2.625%
פר"ש	4.000%	4.021%
מארק	5.375%	5.313%
אקו	5.938%	5.875%
פר"צ	5.813%	5.793%
גילדר	5.290%	5.270%
ד' קנדי	6.087%	7.043%
ד' אוסט	4.890%	

ריבית בניו יורק: פריים רייט: 6.75%

יורודולר – פרנקפורט
סגירה: 20:00 שעון ישראל

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	4.31%	5.350%
6 חודשים	4.75%	5.350%
1 שנה	5.37%	5.350%
3 שנים		6.000%
5 שנים		6.375%

תשואה על שטרי אוצר ואג"ח בניו יורק

3 חודשים	3.96%
שנתיים	5.74%
10 שנים	7.04%
30 שנה	7.30%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3,681.69	+13.38
	S&P 500	450.91	+1.81
טוקיו	ניקיי 225	19,725.25	סגור
לונדון	פיננשל טיימס 100	3,125.30	–4.60
הונג קונג	האנג סנג	8,966.07	–197.02
פרנקפורט	דקס	2,245.98	–5.24
פאריס	CAC 40	2,165.96	+15.71
מילנו	MIBTEL	12,769	–80

סחורות

מתכות וסחורות רכות – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
נחושת ספוט (דולר לטונה)	1,931	+9
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5,375	–37
עופרת ספוט (דולר לטונה)	450	+1
אבץ ספוט (דולר לטונה)	927	–7
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1,278	–6
ניקל ספוט (דולר לטונה)	5,510	+80
קפה יולי (דולר לטונה)	1,563	+42
קקאו יולי (ליש"ט לטונה)	859	+3
גומי יולי (פני לק"ג)	71.00	*

מחיר חבית נפט בדולרים

	מחיר	שינוי
ברנט (ספוט)	15.40	–0.30
ברנט (יוני)	15.25	–0.20
דובאי (יוני)	13.95	–0.25
סאוץ (ספוט)	13.70	–0.30

[illegible] מובטחים
[illegible]

	מחיר	שינוי
בנזין (עופ' 0.15)	184	*
נפטא פר"ב	138	*

מתכות יקרות – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
זהב (דולר לאונקייה)	376.40	+1.30
כסף (סנט לאונקייה)	530.00	+6.00
פלטינה (דולר לאונקייה)	396.00	+5.00
פלדיום (דולר לאונקייה)	137.50	+2.00

מתכות יקרות – ניו יורק
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
זהב מאי (דולר לאונקייה)	376.6	+1.00
כסף מאי (סנט לאונקייה)	535.7	+9.80
פלטינה יולי (דולר לאונקייה)	402.5	+7.70

סחורות רכות – ניו יורק
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים יולי (סנט לליברה)	103.90	–1.40
כותנה יולי (סנט לליברה)	86.00	+1.60
קפה יולי (סנט לליברה)	89.50	+0.95
קקאו יולי (דולר לטונה)	1,128	+5.00
סוכר יולי (סנט לליברה)	11.67	–0.13

גרעינים שיקגו
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
פולי סויה מאי סנט לבושל	677.25	+4.75
חיטה מאי סנט לבושל	326.50	+5.00
תירס מאי סנט לבושל	269.00	+5.50

שערים חדשים עם אל על מטענים

שערי מטבע חוץ / 29.4.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.92	3.06	2.93	3.07	2.93	3.06	2.9752	3.0171	2.9811	3.0232	2.9753	3.0167	3.0000	–0.30%	1.04%	0.47%	–2.92%
1 מארק גרמני	1.76	1.84	1.77	1.85	1.75	1.84	1.7894	1.8146	1.7937	1.8191	1.7362	1.8111	1.8029	0.55%	1.38%	4.76%	1.22%
1 לירה שטרלינג	4.40	4.61	4.45	4.65	4.41	4.62	4.4911	4.5543	4.5059	4.5695	4.4853	4.5476	4.5360	0.18%	2.92%	2.78%	–0.69%
1 פרנק צרפתי	0.50	0.54	0.51	0.54	0.51	0.54	0.5213	0.5286	0.5232	0.5307	0.5223	0.5296	0.5264	0.59%	1.11%	3.91%	0.40%
100 יין יפני	2.89	3.02	2.90	3.03	2.88	3.02	2.9405	2.9819	2.9447	2.9865	2.9356	2.9765	2.9630	0.69%	2.57%	10.97%	7.22%
1 גילדן הולנדי	1.56	1.64	1.57	1.65	1.56	1.64	1.5927	1.6151	1.5976	1.6202	1.5944	1.6167	1.6059	0.43%	1.47%	4.39%	0.86%
1 פרנק שווייצרי	2.06	2.16	2.08	2.18	2.06	2.16	2.1038	2.1334	2.1082	2.1380	2.1012	2.1304	2.1216	0.78%	0.97%	5.23%	1.67%
1 כתר שוודי	0.38	0.40	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3851	0.3906	0.3857	0.3913	0.3857	0.3912	0.3882	0.34%	2.37%	8.28%	4.63%
1 כתר נורבגי	0.40	0.42	0.41	0.43	0.40	0.42	0.4122	0.4180	0.4129	0.4188	0.4117	0.4175	0.4157	0.41%	1.71%	4.66%	1.12%
1 כתר דני	0.45	0.47	0.45	0.47	0.44	0.47	0.4555	0.4619	0.4564	0.4629	0.4560	0.4624	0.4593	0.39%	1.57%	4.10%	0.59%
1 מארק פיני	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5508	0.5585	0.5517	0.5596	0.5503	0.5580	0.5555	0.14%	2.11%	7.55%	3.92%
1 דולר קנדי	2.11	2.21	2.13	2.22	2.11	2.21	2.1536	2.1839	2.1587	2.1893	2.1507	2.1886	2.1719	–0.61%	1.22%	–3.37%	–6.63%
1 דולר אוסטרלי	2.07	2.18	2.05	2.20	2.07	2.19	2.1231	2.1530	2.1240	2.1540	2.1249	2.1545	2.1365	–0.47%	2.59%	5.60%	2.03%
1 ראנד דרא"פ	0.57	0.76	0.72	0.86	0.75	0.87	0.8430	0.8548	0.8447	0.8567	0.8437	0.8554	0.8498	0.89%	–0.58%	–3.29%	–6.56%
10 פרנק בלגי	0.85	0.89	0.85	0.90	0.85	0.90	0.8694	0.8816	0.8696	0.8819	0.8697	0.8818	0.8760	0.38%	1.47%	5.96%	2.38%
10 שילינג אוסטרי	2.49	2.61	2.51	2.62	2.50	2.62	2.5405	2.5763	2.5469	2.5829	2.5444	2.5798	2.5634	0.37%	1.48%	4.72%	1.18%
1000 לירטה איטל	1.83	1.93	1.84	1.95	1.83	1.92	1.8690	1.8953	1.8714	1.8978	1.8657	1.8916	1.8815	0.42%	2.02%	7.81%	4.17%
100 פזטה ספרדית	2.13	2.28	2.17	2.31	2.16	2.26	2.1925	2.2234	2.1949	2.2259	2.1958	2.2263	2.2110	0.44%	1.35%	5.63%	2.06%
1 (ECU)	—	—	—	—	—	—	3.4557	3.5044	3.4580	3.5069	3.4507	3.4987	3.4844	0.42%	1.62%	4.51%	0.98%
1 דינר ירדני	4.11	4.36	4.13	4.41	—	—	—	—	—	—	—	—	4.2458	1.13%	1.04%	1.55%	—
10 לירה לבנונית	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0176	–0.56%	0.57%	0.00%	—
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.91	—	—	—	—	—	—	—	—	0.9000	–0.30%	1.04%	–4.32%	—
1 סל מטבעות	—	—	—	—	—	—	3.2370	3.2830	3.2441	3.2908	3.2351	3.2801	3.2658	0.01%	1.39%	2.52%	–0.95%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 29.4.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	—	0.6614	1.6640	1.0125	1.4140	5.6991	1.8681	1.5945	3.4247
1 לירה שטרלינג	1.5120	—	2.5159	1.5309	2.1380	8.6170	2.8246	2.4108	5.1781
1 מארק גרמני	0.6010	0.3975	—	0.6085	0.8498	3.4250	1.1227	0.9582	2.0581
100 ין יפאני	0.9877	0.6532	1.6435	—	1.3966	5.6288	1.8451	1.5748	3.3824
1 פרנק שווייצרי	0.7072	0.4677	1.1768	0.7160	—	4.0304	1.3211	1.1276	2.4219
1 פרנק צרפתי	0.1755	0.1160	0.2920	0.1777	0.2481	—	0.3278	0.2798	0.6009
1 גילדן הולנדי	0.5353	0.3540	0.8907	0.5420	0.7569	3.0507	—	0.8535	1.8332
1000 לירטה איטל	0.6272	0.4148	1.0436	0.6350	0.8868	3.5743	1.1716	—	2.1478
10 פרנק בלגי	0.2920	0.1931	0.4859	0.2956	0.4129	1.6641	0.5455	0.4656	—

הפרעות והפסקות חשמל?!
טנסור
מערכות אל-פסק
סדרת פיתוחים טכנולוגיים מתקדמים, הביאו להכרה בין-לאומית במערכות האל פסק של טנסור, אשר הוכתרו כמערכות האל פסק מהמתקדמות ביותר בעולם (לפי סקר PC MAGAZINE)
(אוגוסט 93)
טנסור-חשמל ללא הפסקה
טל: 09-556110

מכללת החלונות מציגה
סמינרים מקצועיים יחודיים בנושאים:
מנחה מקצועי ומרצה: רמי אלרון, מהנדס ויועץ בכיר בנושא מיחשוב בסביבת WINDOWS
WINDOWS NT '94
יום ה' 19/5/94, גני התערוכה, ת"א
WINDOWS NT – זו מציאות!
כנס WINDOWS NT הראשון בישראל יציג את כל ההיבטים הקשורים לפיתוח מערכות על בסביבת WINODW-NT, כולל יתרונות וחסרונות של מערכת ההפעלה לעומת המתחרות שלה ואת הדרך לפיתוח נכון בסביבה החדשה.
בין הנושאים בכנס
עתיד ה-WINDOWSNT ומיצובה בעולם המיחשוב, בהתבסס על חברת הייעוץ הבין-לאומית גרטנר
סקירת מהות ורכיבי מערכת ההפעלה WINDOWSNT, השוואתה למערכות הפעלה אחרות
פיתוח בסביבת WINDOWSNT - מנגנונים וכלי פיתוח
יישום ארכיון תמונות ממוחשב ב- SQL-SERVER | - WNT
פיתוח מערכת מומחה לחיתום עבור קבוצת פניקס-הדר בסביבת WINDOWSNT
סקירת WINDOWSNT על מחשבי ALPHA כסביבת שרת מתקדמת, כולל הדגמת כלים
שיקולים לפיתוח ושימוש במערכות WINDOWS בארגון
HOW TO IMPLEMENT WINDOWS IN THE ORGANIZATION
24-25/5/94 מלון קרלטון ת"א
הכשרה בדרך המהירה והיעילה להטמעת WINDOWS בארגון, תוך הצגת היבטים מגוונים של הסביבה ואפליקציות מתחומים שונים, יתרונות, חסרונות, מכשולים ושיקולים בבחירת דרך הפעולה הנכונה.
קהל היעד:
מנהלי יחידות מחשב, אנשי פיתוח ומשתמשים העוברים לסביבת WINDOWS או המעוניינים לבחון את האפשרות והשיקולים במעבר לסביבת WINDOWS.
בין נושאי הסמינר:
סביבת WINDOWS ומיצובה היחסי בשוק המחשוב.
יישומי WINDOWS הכלולים בסביבת WINDOWS.
אפליקציות בסביבת WINDOWS.
פיתוח יישומים בסביבת WINDOWS.
WINDOWS בסביבת הרשת.
תוכנית פעולה למעבר לעבודה בסביבת WINDOWS.
עיצוב מימשק גרפי למשתמש בסביבת WINDOWS
20-21/6/94 מלון קרלטון ת"א
הכשרה בשקולים ובעקרונות לעיצוב נכון ויעיל של הממשק הגרפי למשתמש במערכות המפותחות בסביבת WINDOWS.
קהל היעד: מנהלי פרויקטים, מנתחי מערכות, אנשי פיתוח, אנשי הנדסת תוכנה, מעצבי מסכים וממשק למשתמש
בין הנושאים בסמינר:
עקרונות בסיסיים בעיצוב הממשק למשתמש ה-GUI פרספקטיבה היסטורית.
החומרה במימשק (מאפייני תצוגה, רכיבי קלט ופלט).
הממשק למשתמש כחלק מתהליך פיתוח מערכת המחשב
עיצוב החלונות מסכי פתיחה ויציאה.
סוגי שדות, טבלאות, SCROLL, צבע, פונטים, גודל
תפריטים תכנון עץ התפריטים, TOOLBAR, תפריטים דינמיים, עיצוב מסך התפריט מבחינה צורנית.
הודעות שגיאה מול הודעות אינפורמטיביות מול הודעות אישור, עיצוב ההודעה מבחינת התוכן והצורה.
רמות עזרה, כללי כתיבת עזרה מבחינה תוכנית, תעוד ON LINE, ICONS
צבעים סוגי הצבעים, יישומי צבע בממשק, בחירת הצבעים והתאמתם.
לפרטים נוספים פקסס טלפן לאנשים ומחשבים
טל' 295145, 03-5288448 פקס. 03-5251666
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

בית הספר לשיווק ישיר
עורך סדרת קורסים מתקדמים בשיווק וניהול מכירות
– ניהול צוותי מכירות בעידן השיווק הישיר
– שיפור והשבחת מחלקות טלמרקטינג
– ניהול והפעלת מועדוני לקוחות
– שרות ללקוח כמנוף שיווקי
הקורסים ייערכו בכפר המכביה ויתפרסו על פני שישה מפגשים
לפרטים והרשמה יש לפנות לטלפון 03-5281834

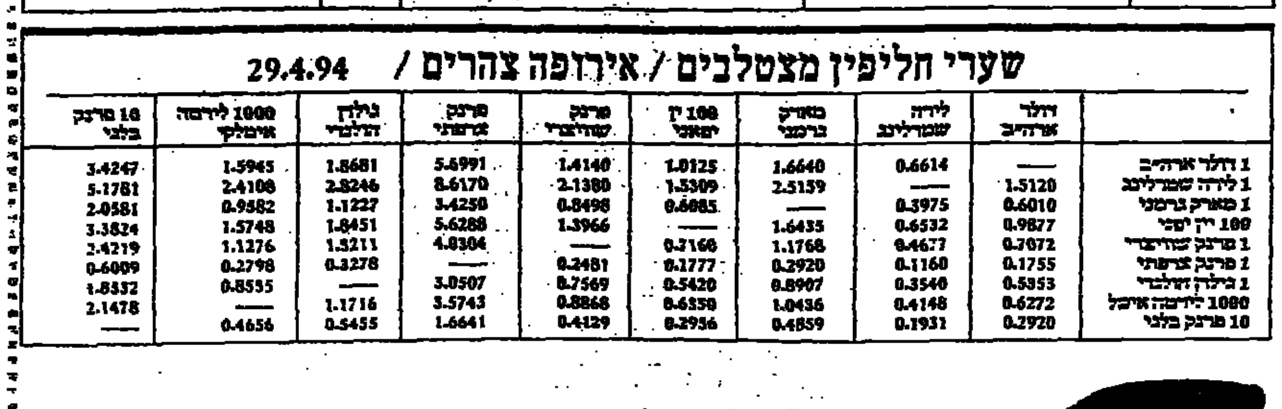

בעולם

מעודן יותר משביתות

האיגודים המקצועיים בארצות הברית פונים אל בעלי המניות בחברות שונות ומבקשים את עזרתם

New York Times

ג'יימס ויבר, 62, נהג משאית שפרש מעבודתו, אינו אוהב את הצורה שבה מעסיקו לשעבר, יונייטד פרייטוויס, עושה את עסקיה. לפיכך הוא הצטרף למספר הגדל והולך של מאמצים הקשורים באיגודים המקצועיים לשנות באמצעות ייפויי כוח בהצבעות במקום באמצעות שביתות.

ויבר, שבבעלותו 2,284 מניות של חברת המשאיות, העלה שנתיים ברציפות הצעת החלטה בנושא זה באסיפה הכללית של בעלי המניות, ואף שהוא כבר פרש מעבודתו ומאיגוד נהגי המשאיות, טוענים מנהליה של קונסולידייטד שהוא זאב בעור של כבש, איש קש של מאמצי איגוד נהגי המשאיות להוריד את הדירקטוריון של קונסולידייטד ולהשיג השפעה בדרכים מעודנות יותר מאשר השביתה הנוכחית של האיגוד המקצועי כנגד חברות המשאיות הגדולות בארצות הברית.

"אם זה הולך כמו ברווז ומדבר כמו ברווז, הרי זה ברווז", אומר ג'יימס אלן, דובר של קונסולידייטד. ויבר מגיב ואומר שהוא אינו ברווז או זאב בעור כבש, אלא בעל מניות המנצל את זכותו. "אני לא בובה של האיגוד המקצועי", הוא אומר.

ניסיונו של ויבר להעביר הצעת משלו באסיפות הכלליות של בעלי המניות של קונסולידייטד הוא אחד מכ-70 הצעות שהועלו השנה באסיפות מסוג זה בכ-50 חברות שבהן יש תפקיד לאיגודים המקצועיים, יותר מכפליים מן המספר שהועלה בשנה שעברה.

האיגוד הבינלאומי של נהגי המשאיות, שעד השנה הגיש כמו־ריטר הצעות נגד 6 חברות גדולות, דבר העושה אותו לאחד מן המשתתפים הפעילים ביותר במגמה המתחילה להתפשט, אומר שהוא פשוט מגיב לעליה בבעלות של עובדים על מניות בכל רחבי החברות באמריקה, ומנצל שינוי בחוק של הרשות לניירות ערך האמריקנית משנת 1992, המקל יותר על מלחמות של ייפויי כוח.

"האינטרס של העובדים כבעלי מניות חשובים כמו נושאים של מקום העבודה", אומר ויליאם פטרסון, מנהל המשרד לעניני חברות של איגוד הנהגים.

אבל אלן כינה את השימוש של האיגוד בהוראה החדשה של הרשות לניירות ערך "שימוש לרעה של ההליך".

בין חילוקי דעות אלו נראים דברים אחרים רחבים בהחלט. בענפים רבים נתונות חברות רבות מניות לעובדיהן באמצעות תוכניות לפרישת עובדים, תוכניות לרכישת מניות ואמצעים אחרים. מתוך כ-7,000 חברות הנסחרות בשלוש הבורסות העיקריות, בכ-1,500 יש בבעלות העובדים מספר של 15% מכלל מניות החברה, אומרים מומחים.

ובכל שגדל מספר העובדים בעלי הזכות המנוולה, של בעלי מניות חברי האיגוד המקצועי, כך יוצבו יותר הנושאים שהועלו במחלוקת בקונסולידייטד.

"האיגודים המקצועיים הגבירו את פעילותם", אומר פטריק מקגורן, מנהל במכון המחקר לאחריות המשקיעים בוושינגטון.

חילוקי הדעות בקונסולידייטד פרייטוויס ראויים לציון גם משום שהצעתו של ויבר תואמת את הדרישה של הזרם המרכזי לגבי נושאים של התנהגות חברות, שלא כמו הצעות אחרות בתמיכת האיגודים המקצועיים, הקשורות תשלום למנהלים בכירים להשקעות בהכשרת עובדים, למשל.

במונחים רחבים יותר, מלחמת ייפויי הכוח בקונסולידייטד פרייטוויס היא בשאלות של נושאים ומניעים.

"איזה הבדל יש בכך שאני חבר באיגוד נהגי המשאיות?" אומר ויבר, ששוב אינו חבר המשלם מסים אבל נהנה מקרן הפנסיה של האיגוד. "אני בעל מניות. אני הבעלים של החברה. הם מנסים לטשטש את הנושא האמיתי".

ויבר אומר שבפעם הראשונה התעניין בנושאי ניהול בקונסולידייטד ב-1992, אחרי שקרא שיונייטד טקנולוגיס, חברה אחרת שבה יש לו מניות, ביטלה מרצונה את תוכנית ההתנגדות להשתלטות עליה, המכונה "גלולת רעל". הוא החליט שעל קונסולידייטד לנקוט צעד דומה, משום ששיגעון ההשתלטויות של שנות ה-80 עבר כבר מזמן.

ויבר סיפר על התעניינותו לאיש הסניף המקומי של האיגוד, שקישר אותו עם משרד האיגוד לעניני חברות. פטרסון עזר לו לנסח את הוראות הניהול של חברות ואת דרישות הרשות לניירות ערך מ-1993 לגבי הצעות הנרשמים לביטול גלולת הרעל. אף שהתרופה בעניין גלולת הרעל לא הועלתה להצבעתם של בעלי המניות, הסכימה החברה לבטל את הגלולה ב-1995, שנה לפני המועד.

בעת מאמציו של ויבר לבטל את גלולת הרעל בקונסולידייטד, הוא שמע בצער שהחברה יורדת לכיוון הצבע בנושאי ניהול קודמים. לדבריו הוא הצביע בדרך כלל יותר עם ההנהלה.

"אני לא חושב שיש למישהו זכות לדעת מה היתה הצבעתי בנושא כלשהו", הוא אומר. זה גרם לו לדרוש הצבעה אמון בהנהלה.

שני עובדים אחרים בחברה, חברי האיגוד המקצועי, שגם בבעלותם היו מניות, הגישו באותה השנה את הצעותיהם. הן קראו לביטול הדרישה לאישור של 80% מבעלי המניות לביטול תקופת הכהונה המדורגת בדירקטוריון, ולבחירות שנתיות של כל הבורד. הם מציינים שאף שהחברה לא שילמה דיווידנדים כלשהם מאז הרבעון השני של 1990, היא הכפילה כמעט את השכר המענק של דונלד מוניס, הנשיא והמנכ"ל של החברה, ל-1.2 מיליון דולר ב-1993 לעומת 624,000 דולר ב-1992.

החברה ירדה גם ב-1993 תוכנית תמריצים למנהלים של מחלקת התובלה האווירית אמרי שלה, שהעבירה את כל הרווחים עד לסכום של 11.3 מיליון דולר – ומחצית מן הרווחים לאחר מכן – למאגר מענקים למנהלי אמרי.

שלוש הצעות ההחלטה של בעלי המניות הן "הצעות בסיסיות טובות לגבי ניהול חברה", אומרת אן הנסן, סגנית המנהל של המועצה של משקיעים מוסדיים בוושינגטון.

אלן אומר שלאינטרסים לגיטימיים של בעלי המניות יש מקום באסיפה הכללית. "הבעיה", לדבריו, "מתחילה כאשר קבוצות אלו של אינטרסים מיוחדים מוצאות, כדי להקדים את סדר היום שלהן, דרך לניצול התור הנפלא הזה כדי להביע את דעתן".

לכך מתווספת ספק בכוונותיו של הצעותיהם של ויבר וחברים אחרים באיגוד, מציינת קונסולידייטד בחומר הבחירות שלה שנשלח לבעלי המניות לשם קבלת ייפויי כוח, שההצעות הן חלק ממסע רחב יותר לעודד ולהאריך את מאמצי האיגוד "להפחיד ולהלחיץ על החברה או על החברות הבנות שלה להיכנס להסכם עבודה המנוגד לאינטרסים של בעלי המניות".

אף שזה לא אירע עדיין מציין אלן שבגיליון האחרון של כתב העת של איגוד נהגי המשאיות נאמר שפעילות של בעלי המניות היא חלק ממסע נרחב בחברות "למציאת נקודות לחץ חדשות כדי להתמודד עם המעסיקים".

מטרתו הגדולה יותר של האיגוד, הוא אומר, היא לארגן את עובדי מחלקת התובלה הנעימית קודמי של קונסולידייטד.

אבל לדברי פטרסון ההאשמות בדבר מניעיהם של הנוגעים אינם מבוססים. "למרות שאין כל ספק שהאיגוד היה רוצה בכמה דברים שבעלי המניות לא יסכימו להם, בנושאים אלה אינם כלולים במאמץ הנוכחי. מאמץ זה עוסק רק בשאלה של ניהול החברה".

אילו האיגוד המקצועי היה רוצה להשיג עמדת כוח לגבי ההנהלה, הוא היה לוחץ על הצבעה של בעלי המניות לגבי רשומה בגלולת הרעל ב-1993, ולא מקבל את הצעתה לבטל אותה שנה לפני התכנון, אומר פטרסון.

לגבי אחרים מן המשקיעים המוסדיים בקונסולידייטד הנושאים חשובים יותר מאשר השאלה מי מעלה אותם. "אנחנו לא מתערבים בהערכת המניעים של בעלי המניות", אומר קרים שאבס, היועץ המשפטי של ועדת ההשקעות של ויסקונסין, שבבעלותה 1.38 מיליון מניות של קונסולידייטד.

רשימת שינצלר

המגמה הכלל־עולמית של אסונות גדולים יותר עלולה להתחיל בסבב נוסף של העלאות שיעורי הביטוח אצל מבטחי המשנה

מאת צ'רלס פלמינג

WALL STREET JOURNAL

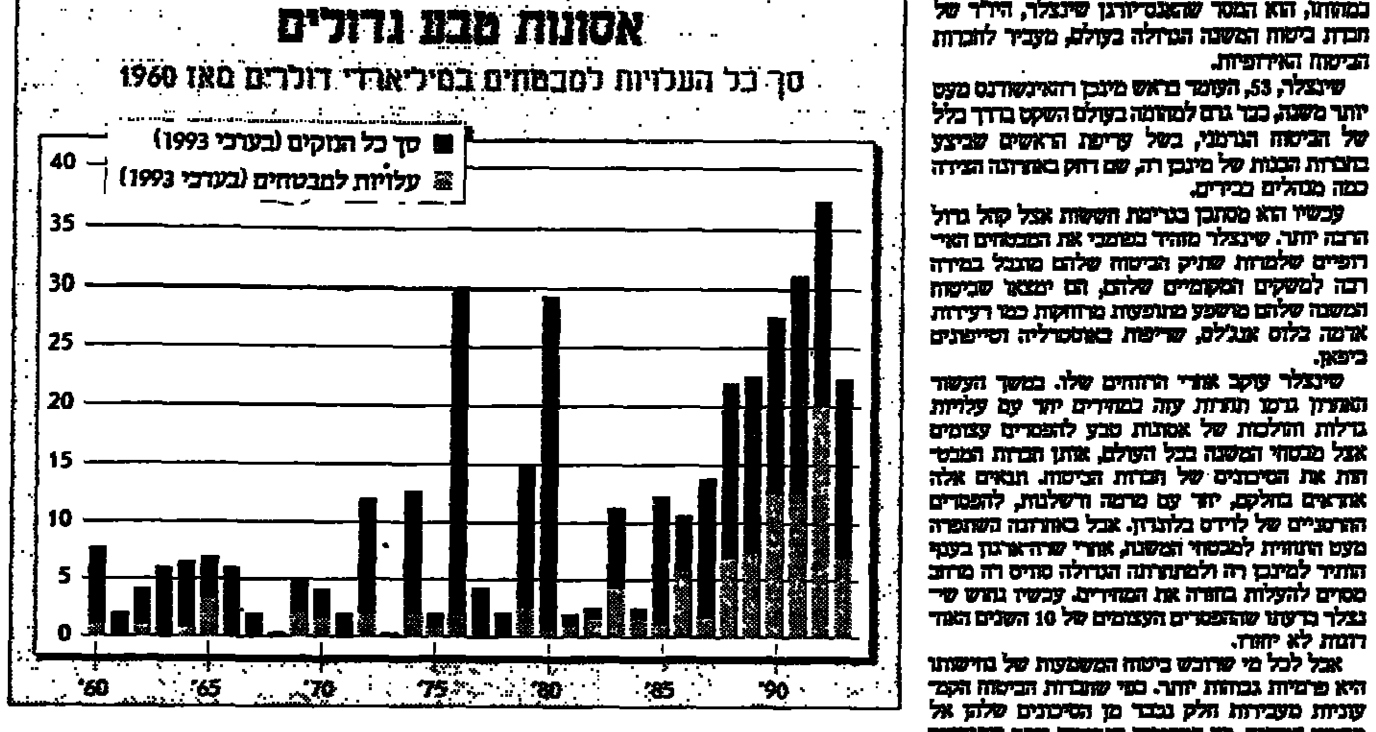

מינכן (מיוחד ל"הארץ"). העולם הוא מקום מסוכן, הוא נעשה מסוכן עוד יותר וזה יעלה לכם כסף. זה, במהותו, הוא המסר שהאנס־יורגן שינצלר, היו"ר של חברת ביטוח המשנה הגדולה בעולם, מעביר לחברות הביטוח האירופיות.

שינצלר, 53, העומד בראש מינכן ריאינשורנס מעט יותר משנה, כבר גרם למהומה בעולם השקט בדרך כלל של הביטוח הגרמני, בשל עריפת הראשים שביצע בחברות הבנות של מינכן רה, שם דחק באחרונה הצידה כמה מנהלים בכירים.

עכשיו הוא מסתבך בהרמת חששות אצל קהל גדול הרבה יותר. שינצלר מזהיר בפומבי את המבטחים האירופיים שלמרות שתיק הביטוח שלהם מוגבל במידה רבה למשקים המקומיים שלהם, הם ימצאו שביטוח המשנה שלהם מושפע מתופעות מרוחקות כמו רעידות אדמה בלוס אנג'לס, שריפות באוסטרליה וסופות ביפאן.

שינצלר עוקב אחרי הרווחים שלו. במשך העשור האחרון גרמו תנודות עזות במחירים יחד עם עלויות גדולות והולכות של אסונות טבע להפסדים עצומים אצל מבטחי המשנה בכל העולם, אותן חברות המבטחות את הסיכונים של חברות הביטוח. תנאים אלה אחראים בחלקם, יחד עם מרמה ורשלנות, להפסדים הגרעוניים של לוידס בלונדון. אבל באחרונה השתפרה מעט התמונה למבטחי המשנה, אחרי שהדאגה בענף התירה למינכן רה ולמתחרתה הגדולה סוויס רה מרווח מסוים להעלות בחזרה את המחירים. עכשיו נחוש שינצלר ברעיון שההפסדים העצומים של 10 השנים האחרונות לא יחזרו.

אבל לכל מי שרוכש ביטוח המשמעות של נחישותו היא פרמיות גבוהות יותר. כפי שחברות הביטוח הקמעוניות מעבירות חלק נכבד מן הסיכונים שלהן אל מבטחי המשנה, כך המחירים הגבוהים יותר שתובעים מבטחי המשנה יגיעו במוקדם או במאוחר אל פוליסות הביטוח של מכוניות, בניינים ומפעלים. משמעות הדבר היא שסוחר עתיקות גרמני, למשל, יעזור בסופו של דבר לשלם תמורת נזקי הוריקן בפלורידה.

"הלקוחות המקומיים בכל מדינה שהוא חייבים לקבל את העובדה שביטוח משנה הוא מקצוע גלובלי", אומר שינצלר. "אנחנו חייבים להבהיר שמבטח המשנה אינו מישהו בעל כסף בלתי מוגבל. עלינו לדאוג לחשבון רווח והפסד שלנו כמו כל עסק אחר".

אזהרתו שמינכן רה מתחילה להקשיח את עמדותיה כלפי לקוחותיה משמעותית בכל רחבי אירופה, בשל תפקידה של קבוצתו כמבטחת הראשית של שאר ענף הביטוח. רוכשי הביטוח האירופים עשויים לפקפק בקשר שבין פוליסות המכסות את המכוניות, הבית והמפעל שלהם לבין אסון טבע בצדו השני של העולם. אבל שינצלר אומר להם שכל קהילת הביטוח חייבת לעזור להתגונן מפני שטף של אסונות טבע. אסונות אלה התרבו הן בתדירותם והן בעלותם בעשור האחרון, ולדברי מינכן רה מגלים אירועים אלה את כל הסימנים שיתרבו עוד יותר בשנים הקרובות.

כאשר הדברים אמורים בתחזית של אסונות שינצלר אינו מכיר מראש את מה שמכונה כוח עליון, אבל מצד שני הוא גם לא מוציא מספרים מכובעו. בניסיון לכמת את סיכוניה בכל רחבי העולם הביאה מינכן רה – כמו המתחרה סוויס רה – את מדידת האסונות לדרגה של אמנות. לכן, כאשר שינצלר מציין שבארבע השנים האחרונות בלבד שברה העלות של נזקים שנגרמו על ידי סופות של סערות, הוריקנים, רעידות אדמה והצפות ברחבי העולם את כל השיאים הקודמים, יש לו נתונים של מאות שנים שעליהם הוא יכול להסתמך. מחלקת המחקר של מינכן רה הכינה רשימות של רעידות אדמה, סערות, הצפות ואסונות טבע אחרים, החל ברעידת האדמה שהרגה 70,000 בני אדם ב-4 בינואר 1034 בארץ ישראל, או הסופה בוויליאנפולים, גרמניה, ב-1164, שהרגה 20,000 בני אדם.

לפי הנתונים של מינכן רה, המגמה השלילית לא תיפסק בקרוב. ב-1992 כ-509 אסונות טבע – כולל הוריקן אנדרו הידוע לשמצה – גרמו לנזק המוערך ב-62.5 מיליארד דולר. ב-1993 היו כ-600 אסונות טבע שעלו לפי ההערכה 50 מיליארד דולר. משמעות העלות הנמוכה יותר היא שמבטחי משנה גדולים של אסונות טבע, כמו מינכן רה, הצליחו בשנה שעברה לצאת עם מה שהם רואים כנזקים קטנים בלבד. אבל שינצלר אינו מוצא בכך נחמה ומציין שאחדים מן האסונות – כמו הצפות ורעידות אדמה בהודו ובנפאל – היו מרוכזים באזורים בהם הביטוח נדיר וכן שבחלק גדול מן העלות של הצפות במערב התיכון האמריקני ובאירופה נשאו הממשלות ולא חברות הביטוח. עד שנה נראית 1994 לא טובה יותר מקודמותיה וכבר יש לה ברשימה רעידת אדמה בלוס אנג'לס, כמו המסר במזרח ארצות הברית וקנדה וסופות חורף באירופה.

לגבי שינצלר הדעה קבועה זו בסיכון הגלובלי חייבת להשתקף באסטרטגיה העסקית של מינכן רה בכל העולם. הוא מונה רשימה של אסונות ביטוח גדולים בשנים האחרונות: הוריקן הוגו מ-1989, שגרם למבטחים נזק של יותר מ-4.5 מיליארד דולר בים הקאריבי; סופות החורף של 1990 באירופה, שעלותן 10 מיליארד דולר; טייפון מירייל מ-1991 ביפאן, שעלה 5.2 מיליארד דולר; הוריקן אנדרו מ-1993 בארצות הברית, שגרם לנזק של 16.5 מיליארד דולר למבטחים.

שינצלר מציין שכל ארבעת האסונות היו המפורסמים גם למינכן רה. "אני לא חושב שזה מפתיע שבהתחשב בהפסדים שיא במשך ארבע שנים מאסונות טבע חייבת הנהלתה של חברה לפעול ולהתאים את המחירים והתנאים למצב החדש".

שינצלר כבר התחיל להעביר את המסר הזה ללקוחותיה הגרמנים של הקבוצה, והזהיר שאם המבטחים הישירים אינם מוכנים לקבל את תנאיה הקשים יותר של מינכן רה, יהיה עליהם לחפש את ביטוח המשנה שלהם במקומות אחרים.

אף שהם עשויים להבין את בעיותיה של מינכן רה, לא רבים מן הלקוחות הללו מאושרים מן המסר. "אני לא אסכן את רווחי בשל תשלום תמורת אסונות טבע בארצות הברית", אומר אקסל בלאגוש, חבר הנהלת קלוניה קונצרן האחראי על ביטוחי משנה. "אם נוכל לתרום בצורה שולית לכיסוי השיפוט העולמית של מינכן רה, אסכים לכך... אבל לא לנצח. אני לא מרגיש את עצמי אחראי לשטפונות בארצות הברית".

למבטחים הישירים יש כמה אופציות אם לדעתם תנאיה של מינכן רה קשים מדי: לחפש כיסוי במקומות אחרים או לקבל על עצמם סיכונים גדולים יותר. למעשה, לדברי שינצלר, משמעות עמדתה הקשוחה החדשה של מינכן רה היא שהחברה ויתרה בשנה שעברה על כמה עסקות, אף שלדבריו ההפסד הנובע מכך פוצה יותר על ידי עסקים חדשים.

בשנה שעברה דיווחה הקבוצה על עלייה של 3% ברווח הנקי הכללי ל-286 מיליון מארק (169 מיליון דולר), על הכנסה גלובלית מפרמיות בסך 25.6 מיליארד מארק. לגבי שנת הכספים הנוכחית המסתיימת בסוף יוני 1994 יש לקבוצה תחזית של עלייה ב-10% ברווח הנקי. הרווח הכללי של הקבוצה מבוסס על הכנסות מהשקעות, ומה שמשמעותי יותר לגבי עסקי הביטוח, תוצאות הכיסוי שלה, שהפסידו בשנה שעברה 1.3 מיליארד מארק. לגבי השנה הנוכחית אומרת החברה שהיא מצפה שגירעון זה יקטן, אבל לא ייעלם.

דבריו הקשוחים של שינצלר משקפים כיצד מינכן רה העצמית – השולטת כבר זמן רב בשוק ואשר יחד עם אחותה חברת הביטוח אליאנץ קובעת את הכללים בשוק הביטוח הגרמני – נלחצת בין שתי מגמות שונות. מצד אחד יש הבעיה לטווח ארוך של אסונות טבע תכופים ויקרים יותר שמינכן רה חייבת להיות מוכנה לשלם את הביטוח שלהם. מצד שני, יכולת ביטוח המשנה בעולם, אף שהיא נמוכה כרגע, מגלה סימני התאוששות אחרי שהצטמקה לאחת קטן מכפי שהיתה לפני שנים אחדות בלבד. משמעותו של הדבר תהיה, במוקדם או במאוחר, לחץ מחודש על מחירי הפרמיות.

הירידה הדרמטית באחרונה של יכולת ביטוח המשנה (כלומר היכולת של חברות ביטוח משנה לספק כיסוי לסיכוני חברות הביטוח) נובעת בחלקה ממשבר האמון בלוידס של לונדון, שם רבים מן האנשים העשירים, או שמות, שסיפקו את ההון לחברה פשטו את הרגל בשל תביעות עקיפות מן השוק האמריקני – ובחלקו משום שכמה חברות קטנות יותר יצאו בשנה שעברה מעסקי ביטוח המשנה כאשר אלה הגיעו לקרקעית המחזור.

הדפוס אינו חדש: יכולת ביטוח נעה תמיד במחזורים, כאשר העלייה כלפי מעלה במחירים מושכת פנימה שחקנים חדשים עד שהתחרות מתחילה להפעיל לחץ על המחירים. הירידה במחירים הנובעת מכך מורידה את הרווחיות ובמוקדם או במאוחר מאלצת כמה חברות לצאת מן השוק. יכולת הביטוח יורדת, המחירים עולים והמחזור מתחיל לנוע כלפי מעלה.

היום, אחרי עליות חדות במחירי ביטוח המשנה, נראה העסק שוב אטרקטיבי. כתוצאה מכך חוזר הון חדש אל שוק הביטוח, בעיקר באמצעות חברות הביטוח החדשות שמרכזן בברמודה, אבל גם באמצעות לוידס, ששיפצה את כלליה ומרשה עכשיו לכסף של חברות להיות מושקע בה.

ברור ששינצלר פחות מנלהב לראות בהופעתה של תחרות חדשה ואומר שהוא מטיל ספק בכך שהפרמיות ישמרו על רמותיהן הגבוהות זמן רב לפני שהתחרות החדשה תוריד אותן. "אני תמיד נדהם מחדש שזכרונם של המבטחים ומבטחי המשנה קצר כל כך", הוא אומר. "תקופות העלייה (בתוצאות ביטוח המשנה) תמיד קצרות יותר מאשר תקופות הירידה ואסור שהמחזור יהיה קצר מכדי שענף ביטוח המשנה יוכל להתאושש".

בין אם הם מאשרים את הדברים ובין אם לאו, דבריו הקשוחים של שינצלר אינם באים בהפתעה למבטחים הגרמנים, שכבר ראו סימנים אחרים לנכונותו לשנות את הסטטוס קוו. אף ששינצלר מצביע על מאמציו לקצץ בהיירארכיה המתעיקה של מינכן רה כאחד מן האספקטים החשובים ביותר בשנתו הראשונה בתפקיד, מתמקדים אחרים יותר בהחלטתו לפטר בחודשים האחרונים כמה מנהלים בכירים בשתיים מהחברות הבנות הישירות של מינכן רה: המבורגר־מנהיימר פרזיכרונג וקרלסרוהה פרזיכרונג.

לדברי שינצלר מקרים אלה – שעוררו גלים משום שהם נחשבים לסגנון ניהול פתוח ותקיף יותר מכפי שחברות גרמניות מורגלות בו – אינם צריכים להיראות כהוכחות לכך שהוא מתכוון לנהל בצורה פעילה את החברות הבנות של מינכן רה. "אנחנו לא חושבים שנוכל לנהל את העסקים היומיומיים של חברת ביטוח חיים המבורג", הוא אומר. "הפילוסופיה היא שאנחנו דואגים לכך שההנהלה הנכונה נמצאת במקום ושהחברות מצליחות". הוא מודה ברעש שגרמו שינויי ההנהלה, אבל ממעיט בערך השפעתם וטוען שהם בפירוש עומדים בקו אחד עם גישת הניהול המרוחק שלו.

מודפס באישור וול סטריט ג'ורנל (c) 1992 דאו ג'ונס

כאן אין משבר

למרות כל האזהרות הפופולריות ושפת הסתרים שלהם, הנגזרים, קו המוצרים הלוהט החדש של וול סטריט, הם עכשיו חלק מן הזרם המרכזי של עולם הפיננסים

Newsweek

איזה סכום אתם צריכים לשלם כדי לראות את קבוצת הכדורסל ניו יורק ניקס במשחק השביעי של גמר אליפות האן־בי־איי ביוני? שאלה פשוטה לא אלא אם אתם חסידי אסכולת "זה רק כסף" של הכלכלה. לכן כדאי להתחיל לחשוב.

מהם בכלל הסיכויים שהניקס יגיעו לגמר? ואם יגיעו, שהסדרה תהיה בשבעה משחקים, ולפיכך הכרטיסים שלכם יהיו תקפים כל עוד? אם הקבוצה תתחיל להפסיד, בכמה יירד ערכם של הכרטיסים שלכם, שקניתם ב-75 דולר? האם תוכלו לקנות עכשיו ולמכור במאי ברווח גדול?

מדוע לא לגדר את ההימור? תמורת 20 דולר בלבד עשוי הסוכן להציע לכם את האופציה לקנות את הכרטיס ב-1 ביוני תמורת 75 דולר. אם הניקס ייפלו, הפסדתם 20 דולר; אם יצליחו, המושב שלכם במשחק הקובע יעלה רק 95 דולר. את האופציה שלכם תוכלו למכור בכל מחיר שהשוק מוכן לתת. אם 20 דולר נראים יותר מדי, המשיכו לחפש עסקה. תמורת 12.5 דולר אתם עשויים לקבל אופציה שתהיה בתוקף רק אם הניקס יעברו את השלב הראשון.

אנחנו לא עוסקים כאן בספורט. אנחנו מדברים על נגזרים, מוצרי השקעה בטכנולוגיה גבוהה ושנויים במחלוקת, הגורמים לקופות רושמות ולפעמוני אזעקה לצלצל בכל רחבי העולם. כמעט בן לילה מוצאי העולם בנגזרים בעלי שמות אקזוטיים בשווי של 13 טריליון דולר במעט, הנגזרים ממטבעות, מניות ומדדים אחרים.

בניבוי של צבא קטן של מתמטיקאים מבלבל הסחר בנגזרים את המשקיעים, מבריח את חשבי החברות לשכוח מה שלמדו בבתי הספר למינהל עסקים – ויוצר סכנות חדשות שאיש אינו מסוגל להבין עד תום. תוי השוורות מאיימים באסון פיננסי. בשבוע שעבר בירר שימוע של הקונגרס בוושינגטון אם הנגזרים עומדים מאחורי הירידה האחרונה בשוקי המניות והאג"ח.

אם אתם מבקשים להתמצאות העולם, המשיכו להמתין. כן, זה עלול לקרות. כן, אפשר לעשות בנגזרים שימוש ספקולטיבי. וכן, יש בהם סיכונים, כפי שגילתה פרוקטר את גמבל כשדיווחה בשבוע שעבר על הפסד מנגזרים בסך 102 מיליון דולר. חברות ממטאלגזלשאפט הגרמנית ועד לקודלקו של צ'ילה ספגו גם הן מכות קשות מנגזרים. אבל הרבה יותר מכפי שחושבים מרבית האנשים הפכו מכשירים בעלי שמות אקזוטיים אלה לכלים סטנדרטיים לניהול פיננסים של חברות.

הפרטים של מוצרי הנגזרים יכולים להיות מסתוריים ביותר, אבל את הרעיון הבסיסי קל מאוד להבין. כל עסקה, מהלוואת כסף ועד לרכישת נפט, מלווה בסיכון שהרכיבים היסודיים, כמו שיעורי הריבית ומחירי הסחורות עלולים להשתנות. נגזרים מציעים דרך לביטול חלק גדול מן הסיכון הזה.

הרעיון עתיק יומין ביותר. (אם אפשר להאמין לאריסטו, הרי תאלס התחיל בו עם אופציות לזיתים במאה השישית לפני הספירה). אבל תיאוריה מתמטית מודרנית ומחשבים רבי עוצמה איפשרו לקסמים הגרושים של וול סטריט לחשב תנודות עד לארבע ספרות אחרי הנקודה העשרונית, לגזור אותן לגזרים ולמכור אותן לכל רוחש. הרווחים עושים את וול סטריט מאושר. ב-1993 הרוויחה מריל לינץ' מסחר בנגזרים יותר משהרוויחה מסחר במניות.

פרדריק צ'אפי, 35, הוא מנהל במחלקת נגזרות הערך של צ'ייס מנהאטן בנק. הוא הצטרף למחלקת הנגזרים הצעירה של הבנק ב-1986, כאשר נגזרים היו בעיקר החלפות של שיעורי ריבית. היום עסקות פשוטות כאלה אינן מרגשות. אלה העוסקים בהן עובדים על שולי רווח דקים כחוד של תער. זה גרם לחברות כמו צ'ייס לפנות נגזרים המותאמים לדרישות המסוימות של כל לקוח, כמו חברת תעופה אסיאתית החוששת שעלייה במחירי הדלק יחד עם עלייה בשיעורי הריבית יפגעו בה קשות. צ'אפי מציע "אופציית תו־אם": תמורת מיליון דולר יבטיח הבנק ששיעור הריבית על 100 מיליון דולר מחובה של החברה לא יעלה על 5% בכל פעם שמחיר הדלק עולה על 60 סנט לגלון.

אם זה לא נשמע כמו בבקשות כבלת, זה באמת כך. זה דומה יותר לביטוח. צ'ייס משכיר הבנק, לא כסף, היכן הרווח שלא כמו הלוואות חדישות אג"ח, מרבית הנגזרים אינם מבקיים תשלומים שוטפים. הסוחר עושה את הכסף שלו מקבלת הסיכון שלקוחותיו רוצים להיפטר מהם, ובה בעת דואג לכך שתיק הנגזרים שלו לא יהיה חשוף מדי להלם של שינויי מחירים וריבית. לפני שנתיים עשו הסוחרים את הרווחים הדרושים על מחשבונים ידניים. אבל משום שהנגזרים נעשו סבוכים יותר ויותר, הם נזקקים עכשיו לשירותיהם של אנשים כמו אריק סורנסן.

סורנסן, 46, הוא אחד מאותם מתמטיקאים שהאנליזה הקוואנטית שלהם מניעה את עולם הנגזרים. הוא טייס קרבי ופרופסור למתמטיקה לשעבר, והיום הוא מפקח על צוות הממציא רעיונות חדשים לאסטרטגיות רווחיות בסלומון ברדרס. המחלקה שלו היא יצור כלאיים של אוניברסיטה ומעבדת מוקד: שקטה, אינטנסיבית, מהורהרת. תפקידה הוא לבנות דגמים מתמטיים, מערכות של מסוד אות החזות איזו אסטרטגיה מגינה בצורה הטובה ביותר כנגד סיכון מסוים, מה תהיה עלותה ואיך יהיו ביצועיה במקרה של שינוי בשוק. אם הדגמים נכונים, סלומון משגשגת ולקוחותיה מרוצים. אם הם אינם נכונים, הגידור לא יפעל כמובטח, הלקוחות יפסידו ואילו סלומון תפסיד סכומי עתק משום שלקחה על עצמה את הסיכון הלא נכון במחיר שגוי.

באולם המסחר של בורסת האופציות של שיקגו מבצר ב"ים גריי אל הפינה ההומה בה נסחרות אופציות של ג'נרל מוטורס. מעליו מראים מסכי ענק את מחירי האופציות של תריסר מניות. גריי מעיף מבט במסך, מתבונן במחשב היד שלו וקונה אופציות 100 מאי 55 פוט – שכל אחת מהן מהווה זכות למכור 100 מניות של ג'נרל מוטורס במחיר של 55 דולר המניה ב-20 במאי – תמורת 1.75 לאופציה. הברוקר מהנהן בראשו וגריי ממשיך הלאה.

ממקום זה הגיעו הנגזרים – ולכאן הם עשויים גם לחזור. בורסת האופציות של שיקגו, CBOE, היא מקום מוסמס ומלא אי סדר, אבל למרבה הפלא גם בעל טכנולוגיה גבוהה. בקומץ של חברות כמו ג'ייבאר, שבה גריי הוא הסוחר הראשי, הפכו קסמי המתמטיקה את הסחר באופציות למדע שבו המספרים הם הקובעים.

גריי אינו מתעניין ביותר בבורסה למניות ואינו יודע הרבה על ג'נרל מוטורס. מה שידע בעת הקנייה היה שהדגמים של ג'ייבאר הראו שהוא תפסיד 250,000 דולר אם מחיר המניה של ג'נרל מוטורס יירד ב-20%. "היו מודעים לסיכון", הוא הזהיר את הסוחרים שלו. זה בדיוק מה שגריי עשה כאשר הכפיל את האופציות פוט למאי של 55 דולר. הן לא יהיו שוות דבר אם מחיר המניה של ג'נרל מוטורס יישאר בסביבות 58 דולר. אבל עכשיו, אם מחיר המניה יירד ב-20%, לא יעלו הפסדיה של ג'ייבאר מעבר ל-100,000 דולר.

גריי הוא איש ארביטראז'. תפקידו הוא לנצל שינויים זעירים בפערים בין מחירי מניות האופציות למניות ובכך לצמצם את חוסר היעילות של שוקי ההון. הדגמים של ג'ייבאר פולטים ללא הרף סטטיסטיקות לגבי כל אופציה שבה היא סוחרת: דלתא (איך ישתנה המחיר כאשר מחיר המניה ינוע), תטה (באיזו מהירות יורד שווי האופציה כאשר מתקרב זמן פקיעתה), קאפה (איך משתנה השווי כאשר משתנים שיעורי הריבית) ופראמטרים אחרים כל כך ספציפיים שאפילו שמות יווניים אינם מספיקים להם.

הרעיון הוא לגלות אופציה בעלת סיכון גבוה אבל מחיר נמוך, ואחר לרכוש אופציות אחרות כדי לצמצם את הסיכון. "אנחנו נוקטים השקפה ארוכת טווח: במשך הזמן, אם נעשה את זה, האם יהיו לנו הרווחים הצפויים?" מסביר גריי.

בג'ייבאר, המסחרת רק בשביל עצמה, עוסקת רק בנגזרים הנסחרים בבורסה כמו אופציות למניות. אבל אחרות מכוונות את מרבית מרצן לבנקים הגדולים, שההון שלהם מאפשר להם ליישם את האסטרטגיות שלהם למוצרים האקזוטיים יותר של וול סטריט. בצ'ייס מנהאטן, למשל, מטפלת מאז 1991 בסחר באופציות של מט"ח חברה קטנה ובלתי ידועה בשם טוסקאנה פרטנרשיפ.

עד כמה מסוכנת כל הפעילות הזאת? אין ספק שנגזרים רבים ייכשלו. ב-CBOE יש אלפי "קלתות משפשפים" – אופציות שכל להיכנס לתוקף אבל אי אפשר להימלט מהן בשל מחסור בקונים. לשוק מעבר לדלפק של החלפות ואופציות יש בעיות קשות עוד יותר. מוצרים רבים סבוכים כל כך שאיש אינו יודע איך הם יגיבו לשינויים כלכליים. המתמטיקה הגבוהה שמאחוריהם מבוססת על הנחות המבנית שהמחירים ושיעורי הריבית הקובעים נעים בהדרגה.

אין פשוט כל דרך לבנות דגם של שווי של נגזר אם שינויי המחירים יהיו גדולים – או אם משמעות כולה בשוק היא שבאותו זמן אין קונה בכל מחיר. "עכשיו יש לנו אופציות אקזוטיות שבהן עליית מחירים תלולה יכולה לפגוע בך קשה", אומר מארק רובינשטיין, פרופסור לפיננסים באוניברסיטה של קליפורניה. "לאנשים אין תשובה טובה לכך".

את הבעיה הזאת אי אפשר לחסל. כך גם את העובדה שיש משתמשים הרוצים להגדיל את הסיכון שלהם, לא להקטין אותו. למשל מספר הכרטיסים בדוגמה שבראשית הכתבה. אם הניקס יפסידו, הוא ירוויח 20 דולר על כל אופציה שימכור. אבל אם הניקס ייכנסו לטראנס של ניצחונות, ינסוק לשחקים מחירם של הכרטיסים – ואם הוא לא הגן על עצמו באמצעות רכישת כרטיסים או אופציות לכרטיסים, הוא עלול לפשוט את הרגל.

אבל אם נגזר גורם הפסדים או משתמש פושט את הרגל, אין זאת אומרת שכל המערכת הפיננסית תתמוטט. הסיכונים קטנים בהרבה מכפי שמרמזים המספרים: בבעלותה של מריל לינץ' היו בסוף 1993 החלפות בשווי 891 מיליארד דולר, אבל היא היתה מפסידה פחות מ-7 מיליארד דולר אם כל אחד משותפי הסחר שלה היה פושט את הרגל.

הסוחרים יצרו מערכות טובות בהרבה לניהול סיכונים מכפי שהיו להם לפני שנתיים. יש הגבלות על עסקות עם שותפים אינדיבידואליים ויותר ויותר דרישה שהלקוחות יתנו ביטחונות. יש ללא הרף "בדיקות מתח" המחשבות מה יקרה לשווי של נגזר מסוים או של תיק שלם אם יתרחשו מאורעות מסוימים.

התמוטטות שבה חוששים ממנה אינה בלתי אפשרית, כמו שאין זה בלתי נמנע שבנק גדול יפשוט את הרגל. המערכת הפיננסית כבר נתקלה בבעיות מאיימות על הקיום – הלוואות לנדל"ן, הלוואות למדינות מתפתחות – הרבה לפני שהנגזרים הופיעו בתמונה בכמויות גדולות. נגזרים עשויים אפילו לאיים פחות מאשר הלוואות, משום שרשויות הפיקוח הבריחו את ההנהלות הבכירות לפקח עליהם בקפידה. אין זאת אומרת שאין מקום להזהרות. אבל הזהירות היא דבר שונה מהיסטריה.

האם זו אג"ח?

ב-20 בינואר ביססה חברת בלק אנד דקר 250 מיליון דולר באג"ח בעלות ריבית קבועה של 7%. סך כל הריבית מגיע ל-17.5 מיליון דולר בשנה. אבל החברה לעסקת נגזרים בעלת 4 חלקים. בלק אנד דקר לא תשלם כל כך הרבה ריבית:

החברה החליפה את התשלומים על אג"ח בסך 100 מיליון דולר עם אחד הבנקים, וקיבלה על עצמה תשלומי ריבית ל-7 שנים הנעים לפי ריבית ליבור. אבל בשנה הראשונה יכול הבנק לדרוש מהחברה לשלם את הליבור או בתחילת או בסוף כל תקופה של 6 חודשים, לפי הגבוה משניהם. בעסקה זו חסכה החברה 0.6%. בנק אחר קיבל על עצמו, בעסקת החלפה מט"ח, את ההתחייבות לשלם את הריבית על 50 מיליון דולר. בתמורה הסכימה החברה לשלם ריבית של 4.79% על שכר חוב בסך 5.5 מיליארד ין יפאני. החברה הסכימה בריבית אבל מגדילה את הסיכון בשער המט"ח: אם הין יתחזק, יגדל תשלומה בדולרים. העסקה מסתיימת אחרי 3 שנים.

עוד 50 מיליון דולר הוחלפו בלק אנד דקר בתשלומים ניידים צמודים לליבור, אבל הפעם לתקופה של 10 שנים. שוב, בשנה הראשונה יש לבנק הזכות לבחור בין הליבור בתחילת כל 6 חודשים לבין זה שבסיומה.

50 מיליון הדולר האחרונים הוחלפו גם הם לריבית ניידת לפי שער הליבור, ל-10 שנים. אבל הפעם זכותו של הבנק לבחור בליבור היא לשנתיים הראשונות.

לשם מה כל התרגילים הללו? בלק אנד דקר מקווה לחסוך באמצעותם 5 מיליון דולר מתשלומי הריבית שלה, בתנאי ששיעורי הריבית לא יעלו. כמו כן, היא אחראית לריבית אם שותפיה להחלפות לא יעמדו בתשלומים.

ו.ש.פ. קפיטל הולדינגס בע"מ
הודעה בהתאם לסעיף 25א.(א) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968
על תיקון לתשקיף החברה מיום 25 באפריל 1993:
בעמוד 35 לתשקיף, מעל המספר 13,350 אלפי ש"ח, צריך להיות "1,650 אלפי ש"ח", ולא ככתוב.

דנבאר טכנולוגיות בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה
ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות של החברה כי ביום 9/5/94 בשעה 13:00, תתכנס במשרדי החברה ברח' קרמנצקי 1 בתל אביב, האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה.
על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה וסקירת ההנהלה.
2. בחירת דירקטורים וקביעת שכרם.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
4. שונות.
בעלי המניות יכולים להצביע אישית או על ידי בא כח ובמקרה של בעל מניות שהוא תאגיד, על ידי אדם שהורשה ליצגו כאמור בתקנון ההתאגדות של החברה.
את מסמכי המינוי של בא כח כנדרש בתקנון ההתאגדות של החברה יש להפקיד במשרד החברה בכתובת הנ"ל לא פחות מ-48 שעות לפני האסיפה.
פנקס החברים של החברה יהיה סגור להעברות החל מיום 6 במאי 1994 ועד ליום 9 במאי 1994 ועד בכלל.
הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 1993 פורסמו וניתן לעיין בהם במשרדי החברה ובכתובת הנ"ל בשעות העבודה הרגילות.
בפקודת הדירקטוריון

הרמה של גוסינסקי
60 שנות מוניטין בייצור עגורנים, שערים ומחסומים
אורי מור
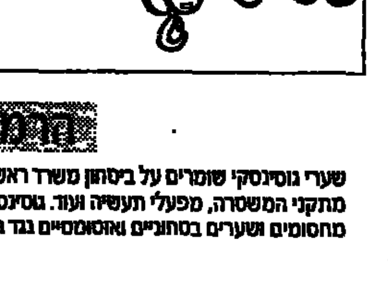
הרמה הבטיחותית
עגורני גוסינסקי עומדים בתקנים הגרמניים והבינלאומיים המחמירים. חברת גוסינסקי, היא המפתחת והמפיצה של ה- NoRail (עגורני גשר ועגורני שער ללא פסים), ולה פטנט עולמי.
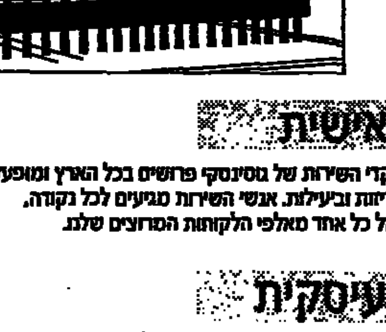
הרמה הבטחונית
שערי גוסינסקי שומרים על ביטחון משרד ראש הממשלה, מתקני המשטרה, מפעלי תעשיה ועוד. גוסינסקי בונה מחסומים ושערים בטחוניים ואוטומטיים נגד התפרצות.

הרמה האישית
מוקדי השירות של גוסינסקי פרושים בכל הארץ ומופעלים בזריזות וביעילות. אנשי השירות מגיעים לכל נקודה, שאל כל אחד מאלפי הלקוחות המרוצים שלנו.
הרמה העיסקית
גם הסינים הכירו ברמה הגבוהה של גוסינסקי. לאחרונה הקמנו שותפות עם תאגיד סיני ענק ליצור עגורני NoRail ולינא וייצוא. מבסיס החברה בשנגחאי נטפל בכל אחד מהלקוחות באופן אישי. גם אם יש מיליארד כאלה...
גוסינסקי זה בטוח
חברה להנדסה וייצור בע"מ
שדרות ההסתדרות 211, ת.ד. 10033, מפרץ חיפה 26110, טל. 04-417351 פקס. 04-723064

هكذا من الأصل

صكتا من الأهل

בעולם

קרייזי אדי נדון ל-12.5 שנות מאסר על מרמה במניות

חויב גם לשלם פיצויים בסך 121 מיליון דולר לבעלי המניות

ניוארק, ניו־ג'רסי (אי־פי). יותר מארבע שנים לאחר שרשת החנויות למוצרי אלקטרוניקה קרייזי אדי שבבעלותו התמוטטה כלכלית והוא נמלט מארה"ב לישראל והוסגר בחזרה לארה"ב, נדון אדי אנטר ל-12.5 שנות מאסר על נכלות ומעשה מרמה במניות.

איל האלקטרוניקה לשעבר, שהורשע ביולי אשתקד, חויב גם לשלם 121 מיליון דולר לבעלי המניות שרומו במה שהרשויות תיארו כאחד ממעשי המרמה במניות הגדולים ביותר בתולדות ארה"ב.

אנטר, שרגליו היו כבולות והוא לבש כתונת אסירים, התנצל על "הכאב והצער שגרמתי למשפחתי". "איני מבקש רחמים. אני מבקש פסק דין כאותך", אמר אנטר, 46, שהיה נתון במעצר מאז שנעצר בישראל ביוני 1992.

השופט המחוזי ניקולאס פוליטאן אמר: "מה שאירע כאן היה מעשה מרמה ציבורי בקנה מידה מאסיבי – השמדת המסמכים וניפוח המצאי".

גזר דינו של אחיו של אנטר, מיצ'ל, 38, שנדון אף הוא במשפט זה, ניתן מאוחר יותר שלשום.

אח שלישי, אלן, 44, זוכה במשפט. גזר דינם של שלושת המנהלים הבכירים לשעבר ברשת קרייזי אדי, שהודו באשמתם, יינתן בחודש הבא.

גזר דינו של אדי אנטר אמור היה להינתן לפני חודש, אך הוא גרם לעיכוב בכך שחתם – בהופעה הראשונה שלו על דוכן העדים – על מסמכים לשחרור יותר מ-52 מיליון דולר בשני בנקים זרים, ומילא בכך אחר הוראה שנתן השופט פוליטאן לפני ארבע שנים.

אחיו של אדי אנטר הואשמו בכך שגרפו לכיסיהם יותר מ-80 מיליון דולר על ידי מכירת מניות שהם העלו באופן מלאכותי את ערכן על ידי ניפוח המצאי ומעשי מרמה אחרים.

קרייזי אדי, שנודע בפרסומותיו הקולניות שטענו כי מחיריו "משוגעים", הרחיב את עסקיו מחנות בודדת בברוקלין, שכונת מגוריה של משפחתו, עד שהפך לבעל רשת מוצרי האלקטרוניקה הגדולה ביותר בניו יורק רבתי.

מאז ניתן פסק הדין ביולי נמשך ויכוח בין סניגוריהם של בני אנטר לבין התובעים בשאלה כמה פיצויים צריכים האחים לשלם – על המיליונים שהרוויחו או על מאות המיליונים שהפסידו המשקיעים.

ביוני אישר שופט פדראלי בברוקלין הסכם המעניק 42 מיליון דולר ל-10 אלפים בעלי מניות ומחזיקי אג"ח ברשת, שאינה פועלת כעת. אדי אנטר לא השתתף בהסכם זה, שבו שותפו אחיו ואביו.

עורך הדין שהצליח להגיע להסכם זה, הווארד סירוטה, סבור כי בעלי המניות בקרייזי אדי הפסידו 425 מיליון דולר, ומטיל ספק אם הפיצויים יתקרבו לרבע מסכום זה.

קבוצת האחזקות פארפין של משפחת פרוצי המשיכה להפסיד גם ב-'93

מאת תולדה ליברנומה

שנת 1993 היתה שנה גורלית לקבוצת פרוצי, שהיתה בזמנו השלובת השלישית באיטליה אחרי איר"י הממלכתית וקבוצת אניאלי־פיאט. באותה שנה הוצאה מידי משפחת פרוצי השליטה על הקבוצה שעברה לידי הבנקים הנושים.

מאזן אשתקד שאושר ביום ששי על ידי מועצת המנהלים של הקבוצה מצביע על הפסדים בסכום של 2.419 טריליון לירטות, או 1.48 מיליארד דולר, ואילו הפסדי פארפין – חברת האחזקות של המשפחה – הגיעו ל-2.269 טריליון לירטות.

את ההפסדים יש לזקוף – לדברי נשיא הקבוצה גוידו רוסי, לניהול הכושל של ההנהלה הקודמת ולהוצאות מיוחדות שהוציאה. לדברי רוסי היה הכרח לשים קץ למאבקים מסויחים ולהעריך בדיוק את ההון העצמי ואת נכסי החברה.

מאזן 1993 משקף רק בחלק קטן את תוכנית הרה־ארגון שאושרה בנובמבר שעבר. לכן למרות העובדה שהבנקים הנושים ויתרו על הריבית של 1993 נשאר היקף חובות הקבוצה 21.951 טריליון לירטות או 13.5 מיליארד דולר, כלומר פי 5.4 מההון העצמי של החברה. חובות אלה נמוכים מסך חובות החברה ב-1992, שהגיעו אז ל-23.33 טריליון לירטות.

תרומה לשיפור המאזן מכירת מפעלי התרופות ארבאמונט ופאמאיטליה לקבוצה השוודית קאבי פרמקוריה, שהכניסה 1.9 טריליון לירטות או 1.1 מיליארד דולר.

לדברי רוסי השתפר באחרונה מצב הכספי של מרבית המפעלים. לדבריו יש לצפות השנה לעלייה ניכרת בהכנסות, שכבר עלו ב-13% בשליש הראשון של השנה.

דלתא תפטר 20% מעובדיה

כדי לחסוך 2 מיליארד דולר בשנה

אטלנטה (אי־פי). חברת דלתא איירליינס הודיעה ביום חמישי כי היא תקצץ עד ל-15 אלף משרות, או 20% מכוח העבודה שלה, במסגרת תוכנית הבראה שנועדה להוזיל העלויות ולשפר יכולת התחרות נגד חברות מתחרות בעלות עלויות נמוכות יותר.

תוכנית ההבראה, שלפי התכנון יושלם ביצועה בתוך שלוש שנים, מיועדת לחסוך לחברת התעופה השלישית בגודלה בארה"ב כ-2 מיליארד דולר מדי שנה. ההודעה על הנהגת תוכנית זו באה יחד עם הודעתה של החברה על הפסד של 80 מיליון דולר ברבעון הראשון.

"דלתא מתכוונת להפוך לחברה בעלת ערך גבוה בשביל לקוחותינו בכל מקום שאליו אנו טסים, ולעשות זאת בדרך שתתרום לרווחיות החברה", נאמר בהודעה שפירסם רונאלד אלן, יו"ר דלתא.

פאן־אם תובעת 2.5 מיליארד דולר מחברת התעופה דלתא איירליינס

ניו יורק (אי־פי). אף שחברת פאן־אם פשטה את הרגל כחברת תעופה לפני שנתיים וחצי, היא עדיין מנסה ליישב חשבונות ישנים.

פאן־אם טוענת כי חברת דלתא איירליינס, שהלוותה לפאן־אם יותר מ-100 מיליון דולר, עיכבה את החלק האחרון של המימון ואילצה את פאן־אם להיסגר. התביעה של פאן־אם, הדורשת מדלתא איירליינס לפחות 2.5 מיליארד דולר, תוגש השבוע לבית הדין הפדרלי בניו יורק.

פאן־אם אמורה היתה לצאת מבית הדין לפשיטות רגל ב-1991 כחברה בת של דלתא, הטסה לאיים הקריביים. אך היא טוענת כי דלתא חזרה אחריה בהבטחות להלוואות כדי להשיג את מירב נכסיה, ולאחר מכן אילצה אותה להפסיק לטוס על ידי קיצוץ אספקת המזומנים לפאן־אם, ימים לפני שזו היתה אמורה לצאת מבית הדין לפשיטות רגל.

דלתא טוענת כי היא מעולם לא הבטיחה דבר והגישה תביעה נגדית נגד פאן־אם, להחזרת 115 מיליון דולר עם ריבית. לדבריה, הנושים של פאן־אם פגעו בארגונה מחדש של חברה זו ולא התירו לדלתא כל ברירה אלא לנטוש את התוכנית. בכל מקרה, כך טוענת החברה, פאן־אם לא היתה צריכה להניח שדלתא תספק לה את כל הכסף שהיא היתה זקוקה לו.

מנהלים בכירים לשעבר בפאן־אם מגוללים גרסה שונה לחלוטין.

במה שהתברר כשבוע פעילותה האחרון של פאן־אם כחברת תעופה, ביקשה החברה מדלתא הלוואה של 20 מיליון דולר כדי לסייע לה לעבור את הימים האחרונים של ארגון מחדש.

דלתא העניקה לפאן־אם מחצית מסכום זה. ביום השבת האחרון בדצמבר 1993 פגשה עוזרת בכיר של פאן־אם מנהל בכיר בדלתא ושאלה אותו על 10 מיליון הדולר הנוספים.

העוזרת, ג'ואן פאבין, ציטטה את ג'יימס מאגרגינס, מנהל התכנון הפיננסי בדלתא באותם ימים, שאמר לה: "אל תדאגי, את תקבלי את כספך ביום שני". אבל הכסף מעולם לא הגיע.

רווח של 904 מיליון דולר לפורד ברבעון הראשון של השנה

דירבורן, מישיגן (אי־פי). יצרנית המכוניות האמריקאית פורד מסרה שלשום כי היא הרוויחה 904 מיליון דולר בשלושת החודשים הראשונים של השנה, שיפור גדול בהשוואה לשנה הקודמת, לאחר שרשמה רווחים ניכרים ממכירות ברחבי העולם.

הרווח של פורד הוא האחרון בסבב דיווחים על רווחים חזקים של שלוש היצרניות הגדולות בארה"ב ברבעון הראשון של השנה.

הרווח של פורד, ששיקף הפרשה בסך 440 מיליון דולר לאחר מכירת פירסט ניישיונוויד בנק, הגיע ל-1.66 דולר למניה.

ברבעון הראשון של 1993 דיווחה יצרנית המכוניות השנייה בגודלה בארה"ב על רווח של 572 מיליון דולר, או 1.02 דולר למניה.

ההכנסות ברבעון הראשון היו 30.4 מיליארד דולר, בהשוואה ל-26.8 מיליארד דולר לפני שנה.

"אנו מעודדים ממצב עסקי המכוניות שלנו", אמר יו"ר פורד, אלכס טרוטמן. "רווחינו ממכירות מכוניות ברחבי העולם ברבעון הראשון בלבד עלו על הרווחים בכל שנת 1993, עקב שיפור ניכר בתוצאותינו בארה"ב".

הרווח הנקי של פורד ארה"ב היה 835 מיליון דולר, בהשוואה ל-113 מיליון דולר לפני שנה. הרווח ממבצעים ברחבי העולם הסתכם ב-120 מיליון דולר. לאחר ההפרשה בסך 440 מיליון דולר, הפסידו השירותים הפיננסיים של פורד 51 מיליון דולר.

יצרנית המכוניות הגדולה ביותר בארה"ב, חברת ג'נרל מוטורס, דיווחה ביום חמישי כי רווחיה ברבעון הראשון של השנה היו גבוהים ב-86% מאלה של השנה שעברה. הרווח הנקי הסתכם ב-853 מיליון דולר, או 81 סנט למניה, לאחר הפרשות בסך 758 מיליון דולר הקשורות להסכות נכות עתידיות.

חברת קרייזלר, יצרנית המכוניות השלישית בגודלה בארה"ב, דיווחה בשבוע שעבר כי הרבעון הראשון שלה היה הטוב ביותר בתולדותיה, עם רווחים של 938 מיליון דולר, או 2.55 דולרים למניה.

ריצ'רד האגנר, מנהל הכספים הראשי של ג'נרל מוטורס, אמר כי שיעורי ריבית גבוהים יותר, או האיום בהם, לא ציננו את התלהבותם של רוכשי המכוניות והמשאיות, שבחודש שעבר הביאו למכירות שיא בתעשיית הרכב.

"ניכרת מגמה ברורה של שגשוג בשוק", אמר האגנר.

חרקים הרסו 40% מיבול הקפה בקולומביה

בוגוטה, קולומביה (אי־פי). כ-40% ממטעי הקפה בקולומביה נהרסים אם אם על ידי חרקים האוכלים את עלי הקפה בהם, כך הודיע שלשום איגוד הקפה הלאומי במדינה זו. האיגוד הוסיף כי עצירת ההרס אינה אפשרית, למרות שהוא השקיע 12 מיליארד פזו (15 מיליון דולר) על ריסוס המטעים ואמצעים אחרים למניעת הנזק מהחרקים.

לפי הערכת האיגוד ישווקו השנה 635 מיליון קילו קפה, הגדלים על שטח של 390 אלף הקטאר, עקב הנזקים מהחרק.

האיגוד מסר כי מחירי הקפה החלו לעלות בקולומביה, והגיעו למחיר של דולר לליברה (0.45 קילו), עקב המחסור בקפה בשוקי העולם. אך לדבריו, קולומביה אינה המדינה היחידה הנאלצת לקצץ את תפוקת הקפה שלה. ברזיל, יצרנית הקפה הגדולה בעולם, ומדינות אחרות במרכז אמריקה סובלות אף הן מגרלים גרועים השנה.

אושר שיתוף הפעולה בין לופטהאנזה לבין יונייטד

פרנקפורט, גרמניה (אי־פי). חברת לופטהאנזה מסרה שלשום כי זכתה לאישורה של ממשלת ארה"ב להתחיל בשיתוף הפעולה המתוכנן זה זמן רב עם יונייטד איירליינס.

משרד התחבורה האמריקאי אישר עסקה זו ביום חמישי.

האישור הגיע לאחר כמה חודשי עיכוב, שנבעו מהתנגדויות שהגישו חברות אמריקאיות מתחרות לעסקה בין לופטהאנזה לבין יונייטד איירליינס.

"היום הזה יום בעל משמעות מיוחדת ללופטהאנזה, משום שעתה סוף סוף פתוחה הדרך לשותפות הבלתי־לית שלנו עם יונייטד", אמר יו"ר לופטהאנזה, יורגן וובר.

חברת יונייטד איירליינס היא חברה בת של חברת UAL. לופטהאנזה היא חברת התעופה הלאומית של גרמניה, ו-51.4% ממניותיה נמצאות בבעלות המדינה.

הסעיף המרכזי בשיתוף הפעולה הוא שיתוף הקודים – הסכם המאפשר לשתי החברות לתאם הזמנות לטיסות, כדי לתפל נוסעים לטיסות המשך עם חברת התעופה השנייה.

נוסעים יוכלו לטוס בטיסות עם קודים משותפים החל מ-1 ביוני. ניתן יהיה להזמין כרטיסים לטיסות אלו החל ב-9 במאי.

שתי החברות ייתנו גישה רחבה יותר כל אחת לשוק של השנייה.

ביוני יציעו יונייטד ולופטהאנזה טיסות תחת מספר טיסה אחד מגרמניה דרך וושינגטון ושיקגו לקליבלנד, אינדיאנפוליס, אורלנדו, סאן דייגו, דנוור, מיניאפוליס, פילדלפיה, סיאטל, דטרויט, ניו אורלינס, פניקס וטאמפה.

"יעדים חדשים אלה מעלים את ההיצע של לופטהאנזה בארה"ב", נאמר בהודעה שפירסמה לופטהאנזה. "מספרן ימשיך ויעלה בשנה הבאה".

יונייטד יכולה כעת לקבל הזמנות לכרטיסים תחת מספר הטיסה שלה לשמונה יעדים בגרמניה. לופטהאנזה מסרה כי היא ויונייטד יקימו יחדיו רשת מתוקמת עם יותר מ-3,000 טיסות יומיות ליותר מ-400 יעדים ב-90 מדינות בחמש יבשות.

עבר שבוע / רפי פרסיץ

הדולר הנצור: כמה אגדות שהתנפצו

ביום ששי הפגינו שוקי החליפין עצבנות, שגבלה לעתים באי־שפיות, וגררה התערבויות של בנקים מרכזיים – שאינן מבשרות טוב

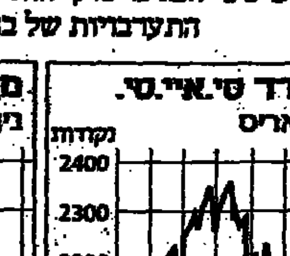

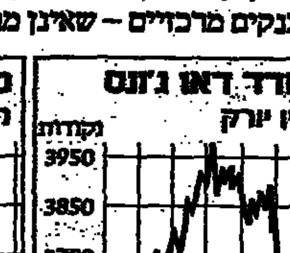

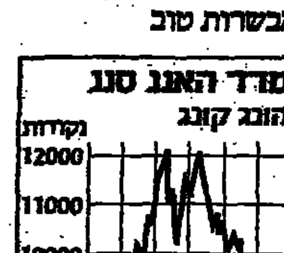

בשבוע שחלף ביתק המטבע האמריקאי, בדרכו מטה, כמה מחסומי־תמיכה, שהובילוהו מרמה של 1.6950 מארק לרמה של 1.6450 מארק, כשהוא ננעל בניו יורק ב-1.6540 מארק. הוא הדין לגבי הין, שטיפס מ-103.20 ל-100.50 לדולר – פסגה בתו־מל־תבנית – וננעל ב-101.70 לדולר. שערי הנעילה של שאר המטבעות המובילים מובאים בעמוד 6א.

ריבית, צמיחה, מאזניים

מלבד מחסומי־תמיכה שביתק, גיפץ הדולר בתקופה האחרונה כמה הנחות־יסוד שגורות.

הנחה אחת שהתנפצה, היא זו הגורסת שלפערים בין שערי־ריבית נודעת השפעה מכרעת על יחסי־גומלין בין מטבעות. השפעה מפליגה אולי, מכרעת ספק. שכן חרף מגמת־עלייה בריבית הדולרית הריאלית לצד שחיקה בריביות האירופיות הריאליות, איבד המטבע האמריקאי כ-8% מערכו מאז פברואר השנה.

הנחה אחרת שהתנפצה אל קיר המציאות, היא זו הגורסת ששיעור־צמיחה מתון הוא סגולה נגד שדים אינפלציוניים. שכן גם בבסיגה זו – משיעור־צמיחה שנתי של יותר מ-7% ברבע האחרון של 1993 לשיעור־צמיחה שנתי נורמלי של 2.6% ברבע הראשון של 1994 – לא היה כדי להפיג חששות אינפלציוניים בארה"ב.

עוד הנחה שהתנפצה, היא זו הגורסת שארה"ב גמרה אומר ללמד את היפאנים המודים לקח, על־ידי יקור של הין – בהנחה (המפוקפקת) שין יקר מבריח על יצואם. הנה, בשבוע שעבר, כשהעפיל הין לפסגה בתו־מל־תבנית של 100.50 לדולר, נבר הבנק המרכזי האמריקאי בעתודות המטבע שלו – דווקא כדי לתמוך בדולר.

לפתע התחוור כי למטבע רופף המודבן יצוא, יש גם צד אפל. שכן דולר חלש עשוי להאדיר את ממדיו של הגירעון הגואה במאזן סחרה של ארה"ב וכן להגביר את הלחצים האינפלציוניים במשק. דילמה דומה ניצבת בפני בנק ישראל, האמור לעקוב, בין השאר, גם אחרי מדד מחירי הבנייה, הצמודים לשער הדולר.

אופטימיות ביוהנסבורג

בקרב הבורסות המובילות, רשמה יוהנסבורג את העלייה הגדולה ביותר, 6.4%, כשהיא (והראנד הפיננסי, המשמש להשקעות) נתמכת על־ידי הבחירות של נשיא המיועד של דרום אפריקה, נלסון מנדלה, כי מפלגתו חזרה בה מרעיון ההלאמה, שבו דגלה בעבר.

עליות שבועיות נרשמו גם בסינגפור (+2.4%), בפרנקפורט (+1.5%), בפאריס (+1.4%) ובסידני (+1.1%). לעומת זה, נסוגו מדד האנג־סנג בהונג־קונג מתחת לרמת 9,000 הנקודות (-2%), אמסטרדם (-1.5%), ציריך (-1.2%). מדד דאו־ג'ונס בניו יורק חתם שבוע מסחר רב־תהפוכות ב-3,682 נקודות, עלייה שבועית ב-0.9%.

התשואה על איגרת החוב הדולרית הארוכה טיפסה מ-7.23% ל-7.32% בשנה. התשואה השנתית על איגרת החוב הלישטית ל-10 שנים עמדה על 7.83% ועל איגרת החוב המרקית לתקופה זהה – על 6.54%. שער ריבית־הבסיס בבריטניה קוצץ מ-5.58% ל-5.47%.

הסחורות מתייקרות

אחרי שנסוגו בתחילת השבוע לרמת של 369.50 ו-5 דולר לאונקייה, סיימו הזהב והכסף את השבוע ב-377 דולר וב-5.35 דולר לאונקייה. בקרב המתכות הבסיסיות, האמיר שערו של הנחושת בלונדון ל-1,930 דולר לטונה.

שערי הנפט נסקו לפסגות־1994: חבית מסוג ברנט למסירה ביוני נסחרה ב-15.45 דולר.

עליות נאות נרשמו גם בשוקי הדגנים, כשחיטה למסירה ביולי מטפסת לרמה של 3.3075 דולר לבושל ופולי סויה למסירה ביולי – ל-6.77 דולר לבושל. שער הבקר למסירה ביוני נפל מ-72.27 ל-71.30 סנט לליברה.

בשוקי "הרכות", רשמו שעריהם של הסוכר והקקאו בקשום. שער רכז התפוזים למסירה ביולי עלה מ-1.0368 ל-1.0650 דולר לליברה, ושער הקפה מסוג ערביקה למסירה ביולי זינק מ-84.45 ל-89.25 סנט לליברה. בלונדון עמד שער הרובוסטה על 1,563 דולר לטונה. אלה רמות העשויות לדרבן את מגדלי הקפה להפחית את מלאיהם. גם שער הכותנה למסירה ביולי מוסיף להעניק עוצמה, בעלותו מ-80.93 ל-83.22 סנט לליברה.

נתונים טובים מארה"ב

● שיעור האבטלה הרשמי ביפאן עמד על 2.9%, בהשוואה ל-2.3% אשתקד. שיעור האינפלציה: 1.3%. התחלות הבנייה הצטמקו ב-0.7%.

● הגידול באמצעי התשלום בגרמניה, 15.2%, נפל הרבה מזה שבחודשים האחרונים, אך עודו גבוה מיעדו של הבנק המרכזי (+6%). שיעור האינפלציה: 3.2%.

● הגירעון [illegible] של בריטניה עם שותפותיה באיחוד האירופי היה 675 מיליון לישט. ברבעון הראשון של 1994 עלה התוצר המקומי הגולמי ב-0.7% (+2.6% בחישוב שנתי).

● בארה"ב עלה מדד המכירות של מוצרים בקמעונאות ב-0.4%. אף מדדי ההכנסות וההוצאות לנפש ומדדי אמון־הצרכנים עומדים בסימן עלייה מתמשכת.

אתה יכול לעשות את זה עם סיכות...
אתה יכול לעשות את זה עם דיו...
ואתה יכול לעשות את זה עם לייזר...

העיקר שתעשה את זה

EPSON

מדפסות סיכות EPSON

מבחר גדול של מדפסות סיכות עומד לרשותך ב EPSON: החל ממדפסות ביתיות שמהירות ההדפסה שלהן CPS 240 וכלה במדפסות עסקיות משוכללות, העומדות בעומסי הדפסה כבדים, במהירות של למעלה מ CPS 1,000 המאפשרות הדפסה על סוגי נייר שונים בו זמנית. מדפסות הסיכות של EPSON ידועות באיכותן, קלות הפעלתן ובעמידותן לאורך זמן.

מדפסות דיו EPSON

מדפסות הדיו של אפסון מצטיינות בטכנולוגיית הזרקת דיו יחודית, המאפשרות להן לספק איכות הדפסה מושלמת, במהירות הגבוהה בעולם, CPS 660, שאף מדפסת דיו אחרת, אינה יכולה לה. המדפסות, מאפשרות הדפסה על סוגי נייר שונים, רציף ובודד, עד גודל A2, ותואמות לכל סוגי התוכנות. לבחירתך מגוון מדפסות רחב הכולל גם מדפסת צבעונית שאיכות הדפסתה היא עד DPI 720.

מדפסות לייזר EPSON

מדפסות הלייזר המשוכללות של EPSON, בעלות איכות הדפסה של DPI 300 - 600, המתאימות למגוון רחב של מטרות. המדפסות מאפשרות אופציה לממשקי תקשורת וחיבור למחשבים גדולים ורשתות תקשורת. מדפסות הלייזר, מצטיינות באיכות הדפסה גבוהה ביותר, פשטות הפעלה והדפסה שקטה ומהירה ביותר.

למידע נוסף על דגמי ומבצעי אפסון צלצל 03-9212180

EPSON
לא תמצא מדפסת טובה יותר!

אומניטק איכות בע"מ החברה המובילה בשיווק מחשבים שירות וייעוץ מקצועי